

Raftul
Denisei

Yasushi Inoue

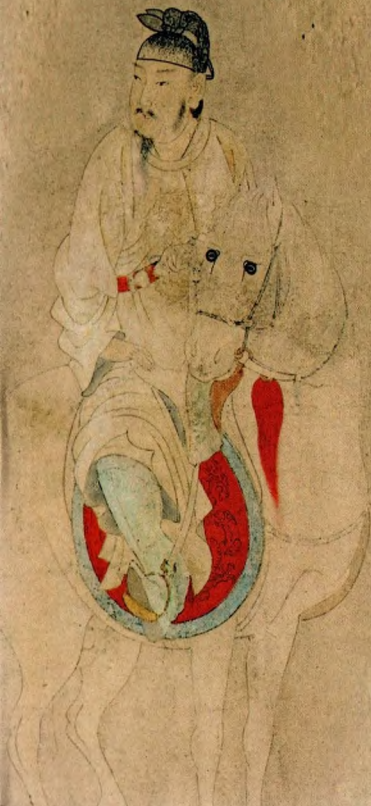
Favorita

roman

HUMANITAS
fiction

China medievală, secolul VIII. Yang Yuhuan, frumoasa soție a prințului de Shou, primește ordin de la împărat, tatăl soțului său, să i se alature pentru a intra în rândul celor trei mii de concubine imperiale. Tânăra are în față două căi: să refuze, și atunci o așteaptă moartea, sau să se supună. Hotărârea este luată cu repeziciune, iar a doua zi Yang Yuhuan își părăsește soțul și pornește să-și întâlnească destinul. În scurtă vreme, respingând ziua ceea ce ea însăși îi cere împăratului noaptea, și sprijinită de abilul eunuc Gao Lishi, reușește să ajungă Yang Guifei, Soția Prețioasă, și să-și conducă întreaga familie spre bogăție și putere.

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Yasushi Inoue
Favorita

Traducere din japoneză de
ANCA FOCȘENEANU

HUMANITAS
fiction

Lector de specialitate: Ionela Voicu
Redactor: Ștefania Nalbant
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristina Jelescu
DTP: Emilia Ionașcu, Carmen Petrescu

Tipărit la Real

YASUSHI INOUE

YŌKIHİ DEN

Copyright © 1963, The Heirs of Yasushi Inoue
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2017, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

YASUSHI INOUE

Favorita / Yasushi Inoue; trad. din japoneză de Anca Foçșeneanu. –

București: Humanitas Fiction, 2017

ISBN 978-606-779-239-3

I. Foçșeneanu, Anca (trad.)

821.521

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021/311.23.30

Capitolul 1

În cea de-a zecea lună a anului douăzeci și opt al Erei Întemeierii, corespunzând anului 740 din calendarul occidental, sosea la reședința prințului de Shou din capitala Chang'an un mesager trimis de împăratul Xuanzong, tatăl său. Mesagerul aducea ordin ca Yang Yuhuan, soția prințului, să fie trimisă la Palatul Izvoarelor Calde de la poalele Muntelui Calului Negru, la șase mii depărtare de capitală, unde se afla împăratul.

Li Mao, prinț de Shou, era rodul dragostei dintre împăratul Xuanzong și Wu Hui, Soție Prețioasă și favorită a împăratului între cele trei mii de femei din apartamentele interioare. Pe Wu Hui împăratul o iubise cel mai mult și, ca fiu al acesteia, prințul de Shou fusese pe punctul de a deveni moștenitor al tronului. Iar acum împăratul o cerea chiar pe consoarta acestui fiu. Atât prințul, cât și soția sa știau foarte bine ce însemna o poruncă de la împărat.

Prințul a înțeles imediat că o va pierde pe Yang Yuhuan. A chemat-o la el și, după ce a înștiințat-o în legătură cu ordinul împăratului, i-a spus să se gândească bine și să hotărască singură ce vrea să facă; apoi s-a retras, fără să-i ceară un răspuns pe loc.

Peste un ceas, o slujitoare a prințesei i-a adus prințului de Shou răspunsul acesteia. Îi transmitea că, fiind vorba despre un ordin de la împărat, nu-l putea desigur nesocoti. Fără ca

fața lui să trădeze vreo urmă de emoție, prințul de Shou i-a transmis la rândul său că, dacă aceasta îi era voia, avea libertatea s-o urmeze. De fapt, deși acum avea certitudinea că o pierde, a simțit o mare ușurare. Dacă tânăra lui soție ar fi ales să se împotrivescă poruncii împăratului, soarta care i-ar fi așteptat pe amândoi nu ar fi putut să fie decât una singură: moartea. Desigur că nici împăratului, ca tată, nu-i fusese ușor s-o ceară pe consoarta fiului său, a celui care era sânge din sângele lui. Nu încăpea nici o îndoială că luase această hotărâre după o îndelungată chibzuință.

Trecuseră exact trei ani de când murise Wu Hui, Soție Prețioasă și mama prințului de Shou. Desigur, ea deținuse statutul de consoartă din apartamentele interioare, nicidecum de împărăteasă, dar pentru că împărăteasa Wang, soția de drept a împăratului, nu avusese copii, poziția ei în fața lui Wu Hui fusese vulnerabilă de la bun început. În plus, în anul doisprezece al Erei Întemeierii, împărăteasa Wang fusese decăzută din drepturi din cauza unei crime comise de fratele ei mai mare și murise la scurtă vreme de deznădejde, fapt ce a contribuit la consolidarea poziției și puterii lui Wu Hui. Împăratul avusese în preajmă și alte femei, precum mama actualului prinț moștenitor Heng, și pe Zhao Li, căreia i se dusese vestea pentru frumusețea ei, dar amândouă muriseră de tinere, astfel încât Wu Hui a putut acapara toată atenția împăratului. A început să fie tratată ca și cum ar fi fost cu-adevărat împărăteasă și a obținut cele mai importante poziții pentru membrii familiei sale. A încercat să-l facă prinț moștenitor pe fiul ei, prințul de Shou, prin tot felul de intrigi. Se zvonea că tot ea pusese la cale și căderea în dizgrație, urmată de condamnarea la moarte, a prințului moștenitor Ying, fiul lui Zhao Li.

Wu Hui a murit în cea de-a douăsprezecea lună a anului douăzeci și cinci al Erei Întemeierii și, dacă ar mai fi trăit încă puțin, fiul ei ar fi devenit cu siguranță prinț moșteni-

tor. Numai faptul că mama sa a încetat din viață la puțină vreme după îndepărtarea prințului Ying l-a împiedicat pe prințul de Shou să ajungă moștenitorul tronului.

Pentru că Wu Hui avusese destui dușmani în timpul vieții, acum, după moartea ei, situația prințului de Shou era extrem de delicată. Împăratul îl iubise, dar asta fusese o răsfrângere a dragostei pentru mama lui. Acum, după ce ea murise, nu era nimic nefiresc ca și dragostea lui pentru prinț să dispară. Împăratul putea să aibă copii de la oricare dintre cele trei mii de concubine ale sale, însă un copil născut astfel era pentru totdeauna al femeii care-l năștea, era o parte din ea. Odată cu moartea lui Wu Hui, murise într-un fel și fiul ei. Odată cu moartea mamei lui, Li Mao își pierde și statutul de prinț privilegiat asupra căruia trebuiau să vegheze cei mai importanți demnitari. Și împăratul, și prințul de Shou, ca fiu al lui Wu Hui, considerau acest lucru firesc. Iar prima manifestare a indiferenței împăratului față de prințul de Shou o constituia chiar ordinul pe care i-l dădea.

Tânărul prinț cu obrazul rotund și deschis la culoare ca al mamei sale n-a încercat să opună nici cea mai mică rezistență în fața cererii năucitoare a tatălui său. Se temea să nu-l aștepte și pe el destinul tragic al atâtor altor fii ai concubinelor din trecut ale împăratului.

Cât despre Yang Yuhuan, din momentul în care a aflat vestea, a simțit că destinul ei de femeie își schimba deodată cursul sub influența unei forțe imense. Nu-l vedea pe împărat ca pe tatăl soțului ei și până acum nu se gândise nici măcar o dată la asta. Împăratul Xuanzong era stăpânul absolut al Chinei, și, pe lângă el, prințul, mai ales în clipa de față, nu era decât un simplu membru, fără nici o putere, al aristocrației.

De când a primit toate amănuntele legate de porunca împăratului, Yang Yuhuan a căzut pradă unei exaltări neobișnuite. Fusese adusă la palatul prințului de Shou în anul

douăzeci și trei al Erei Întemeierii, în cea de-a douăsprezecea lună. Trecuseră aproape cinci ani de atunci; ca și acum, fiind chemată să-i devină consoartă prințului, fusese buimăcită de norocul pe care nici în vis nu și l-ar fi putut închipui. Dar de această dată nici nu mai avea cuvinte. După ce și-a trimis slujnica să-i ducă răspunsul său prințului, s-a întins copleșită și aproape inconștientă pe o canapea. Fie că-i plăcea sau nu, dacă voia să trăiască, trebuia să intre în gineceul imperial.

A doua zi după sosirea mesagerului, pe când încă nu se crăpase bine de ziuă, Yang Yuhuan a plecat din capitala Chang'an spre Palatul Izvoarelor Calde de la poalele Muntelui Calului Negru. Avea o suită de treizeci de persoane, inclusiv oșteni călare. Nu-l mai revăzuse pe prinț după ce acesta îi împărtășise ordinul împăratului și părăsise reședința lui fără să-și ia rămas-bun. Amândoi preferaseră să se despartă așa. Pe când pleca, Yang Yuhuan s-a gândit că nu avea să mai revină la palatul prințului și nu avea să-l mai întâlnească niciodată în calitate de soție a lui. Până atunci, îi purtase dragoste prințului și respectase poziția acestuia ca fiu al celor mai puternici doi oameni din imperiu – împăratul și favorita sa. Acum însă ea căpăta o poziție care nu mai avea nici cea mai mică legătură cu aceste lucruri.

A început să-și dea seama ce destin îi era hărăzit și care era adevăratul lui sens abia când se afla în palanchinul care-o ducea spre Muntele Calului Negru. Acest destin întrecea visurile ei cele mai minunate. Nu știa dacă drumul pe care pășea avea s-o ducă spre fericire sau, dimpotrivă, spre nenorocire; știa doar că nimic ușor nu o aștepta acolo unde se ducea și nu putea decât să meargă mai departe. Aceasta era soarta ei, iar acum o aștepta să vină o ființă atotputernică, fără

egal pe lume, aproape neomenească, cea care, cu un singur cuvânt, putea hotărî moartea oricui: împăratul.

Acolo unde se ducea ea, împăratul era înconjurat de trei mii de concubine. Conform sistemului dinastiei Tang, femeile din apartamentele interioare aveau diferite ranguri. Imediat după împărăteasă erau patru consoarte imperiale de prim rang, numite Cea Prețioasă, Cea Virtuoaasă, Cea Grațioasă și Cea Înțeleaptă. După ele urmau nouă consoarte de rangul doi, urmate de nouă Grații, nouă Frumuseți și nouă Înzestrate. Cele trei ranguri inferioare erau numite Pădurea comorilor, Nobilele doamne și Îndrăgostitele și cuprindeau fiecare câte douăzeci și șapte de femei. Pe lângă acestea, exista, de asemenea, un mare număr de doamne de Curte. Împăratul reușise să reformeze oarecum sistemul concubinilor, dar duritatea lumii gineceului imperial rămăsese neschimbată. Cele trei mii de femei stabileau alianțe și făceau orice pentru a atrage și a păstra dragostea bătrânului împărat. De fapt, cuvântul „dragoste“ nu e cel mai potrivit, relația lor cu împăratul fiind cu totul deosebită de cea care leagă de obicei un bărbat și o femeie, căci de obținerea atenției împăratului depindea în întregime soarta lor, precum și a familiilor lor. Ferocitatea luptei pentru a câștiga inima împăratului depășea orice închipuire. Aceasta era lumea în care urma să intre Yang Yuhuan.

Reședința imperială spre care se îndrepta era la șase mile est de Capitală, la poalele Muntelui Calului Negru. După ce a trecut râurile Chan și Pa, palanchinul a înaintat lent pe câmpia vălurită ici-colo de coline. Convoiul mergea tot către răsărit. Pe parcurs, drumul a devenit anevoios și cortegiul se oprea din când în când pentru ca apoi să repornească încetîșor.

În sfârșit, au ajuns în fața palatului imperial de la Muntele Calului Negru. Trecând pe sub poarta cetății cu trei

ziduri, Yang Yuhuan a coborât din palanchin în fața pavilionului care dădea spre un iaz. Mulțimea imensă de bărbați și femei veniți s-o întâmpine stăteau drepți, nemișcați, cu capetele plecate, dar Yang Yuhuan nu le-a aruncat nici măcar o privire. Fără să pară că a băgat de seamă câți oameni erau adunați, a rămas în picioare, așa cum coborâse din palanchin, privind undeva pe deasupra capetelor lor. Cerceta streșinile clădirilor palatului așezate în scări, care aveau în fundal pâlcuri de sălcii și pinii ce acopereau dealurile. A auzit atunci sunetul vântului vâjâind prin pădure și lovind vârfurile copacilor. A pășit liniștită în interiorul Palatului, condusă de mai multe însoțitoare.

Muntele Calului Negru era cunoscut din vechime ca reședință de iarnă a împăraților Chinei. Apele termale izvoarau la poalele muntelui, iar palatul fusese construit astfel încât să le cuprindă în interiorul său, primind astfel numele de Palatul Izvoarelor Calde. Străbătând, în urma însoțitoarelor, coridoarele nesfârșite care uneau pavilioanele palatului, Yang Yuhuan auzea neîncetat geamătul prelung al vântului suierând în pădurea de pe munte.

La un moment dat s-a oprit puțin. Pe lângă vuietul vântului, se auzea de undeva și un sunet asemănător susurului unui pârâu: era zgomotul pe care-l făceau izvoarele care țâșneau din munte. Băile erau construite la bază și, pe măsură ce urcai de-a lungul coastei muntelui, se înșirau unul după altul pavilioane splendide. Galeriile care legau pavilioanele erau când domoale, când în pantă și greu de parcurs.

Însoțitoarele au condus-o în camera destinată ei. După ce s-a odihnit puțin, au venit s-o ducă la o întrevedere cu împăratul. Străbăteau din nou coridoare lungi; mai multe însoțitoare îi deschideau calea, alte zece veneau în urma ei. Se simțea cuprinsă de o ușoară amețală. De-o parte și de alta a galeriilor erau grădini minunate îngrijite, cu iazuri și

mici coline artificiale, dar Yang Yuhuan le vedea pe toate ca prin ceață.

Au trecut prin fața mai multor pavilioane. În interior toate erau întunecate, și toate, fără excepție, aveau în față terase largi, pavate cu dale. Aceste terase de piatră nu aveau nici un spațiu între ele și dădeau o senzație de răceală. Păreau niște locuri pentru plimbare, construite special în cel mai îndepărtat colț al Palatului, pentru a nu fi zărite din exterior.

Yang Yuhuan s-a oprit în fața unui pavilion. A făcut asta în mod firesc, pentru că însoțitoarele din fața ei se oprișeră toate în același timp. Puțin mai în față, galeria făcea un cot, și de acolo a apărut deodată un grup format din câteva persoane. În frunte erau două doamne de companie și în urma lor veneau câțiva bărbați. Yang Yuhuan a remarcat că toate însoțitoarele ei s-au înclinat adânc. Pentru că nu știa cine era persoana care se apropia însoțită, și-a plecat doar ușor capul, cât să nu fie nepoliticoasă.

În momentul în care micul alai a trecut pe lângă al ei, Yang Yuhuan a zărit în mijlocul lui un bărbat în vârstă și și-a dat seama că era chiar împăratul. I s-a părut că acesta a străpuns-o cu o privire ascuțită, dar ea l-a salutat tot cu o mișcare ușoară a capului. Apoi, împinsă de un imbold puternic, pe care nu-l putea controla, și-a ridicat privirea către omul acesta care putea fi pentru ea un demon rău sau un zeu bun. Își ridicase capul fără să-și dea seama și rămăsese așa, observându-l.

Împăratul s-a oprit o clipă și a măsurat-o din cap până în picioare cu o privire insistentă. Buzele i-au tremurat ușor, ca și cum ar fi vrut să rostească ceva, dar nu s-a auzit nici un sunet. A trecut apoi prin fața ei, mai departe, dar Yang Yuhuan a rămas încă o vreme țintuită locului, fără să poată gândi. Și-a dat seama că însoțitoarele ei stăteau nemișcate, cu capetele încă plecate. De fapt, ele nu și le ridicaseră deloc.

Yang Yuhuan s-a gândit că nu avusese un comportament deosebit în fața împăratului. Nu manifestase nici venerație, nici o adâncă politețe. Îi privise, fără să și-o fi propus, chipul de bătrân greu de mulțumit, cu aceeași privire pătrunzătoare cu care o măsurase și el.

Femeile din suita ei s-au pus încet în mișcare, și ea le-a urmat. Ajunsă din nou în încăperea unde se odihnise mai devreme, a luat masa singură. Slujnicele aduceau una după alta mâncăruri alese, așezate pe tăvi mari, dar ea lua doar puțin din fiecare cu vârful bețișoarelor. Îndată, acestea erau luate și înlocuite cu alte feluri, la fel de sofisticate. De când intrase pe poarta Palatului, Yang Yuhuan nu schimbase cu nimeni nici o vorbă. Totul se petrecea de parcă nu era nevoie de cuvinte.

La puțin timp după terminarea mesei a fost condusă într-o altă cameră. S-a întins pe un pat cu baldachin ca să se odihnească după lunga călătorie, obositoare mai ales din cauza legănării continue a palanchinului. Era foarte ostentată. Emoția care pusese stăpânire pe ea încă din ajun, lipsa somnului și greutatea drumului îi sleiseră și trupul, și mintea.

Când s-a trezit, nu-și putea da seama cât de mult dormise. Se întunecase. A înțeles că se înserase după lumina slabă din fața pavilionului și după liniștea care se lăsase. Imediat a apărut o slujnică între două vârste care parcă pândise din umbră momentul în care avea să se trezească. A fost prima persoană care i-a vorbit, anunțând-o politicos că în acea seară împăratul dorea ca ea să participe la o recepție și, de aceea, trebuia să meargă de îndată să facă baie.

Existau optsprezece săli de baie, cea mai impresionantă fiind cea a împăratului. Yang Yuhuan a fost condusă la baia concubinilor. Era situată în colțul din sud-est al băii imperiale, de care era despărțită printr-un zid scund de marmură.

De acolo se putea vedea baia imperială în întregul ei. Aceasta avea un bazin de jad alb, decorat pe margini cu sculpturi înfățișând pești, dragoni și găște sălbatice, în mijlocul căruia era un pat tot de jad alb, pentru ca împăratul să se poată bucura de binefacerile apei fierbinți stând întins. Apa fierbinte țâșnea dintr-o floare de lotus, sculptată de asemenea în jad alb.

Baia concubinelor era mult mai mică decât cea a împăratului, dar avea tot un bazin de jad alb, doar cele patru locuri de unde se ieșea din bazin erau placate cu marmură roșie. Izvorând de nu se știe unde, apa se împrăștia pe acestea.

Era o apă limpede și transparentă ce mirosea ușor a sulf și umplea baia cu un abur dens și învăluitoare. Yang Yuhuan s-a întins în bazin. Era prima dată când se bucura de o baie în izvoarele termale. Auzise vorbindu-se de Muntele Izvoarelor Calde din apropierea Muntelui Calului Negru, nu departe de capitală, dar nu fusese niciodată.

„Apele calde i-au mângâiat domol trupul alb,
Slujnicele au ridicat-o moleșită și fragedă.“

Astfel descrie poetul Bai Juyi¹ în *Cântecul regretului veșnic* prima baie a lui Yang Yuhuan în Palatul de la Muntele Calului Negru.

După ce și-a pus o haină, a fost condusă imediat în încăperea vecină, care era sala de machiaj. Acolo o așteptau mai

1. Bai Juyi (772–846), unul dintre cei mai mari poeți din perioada dinastiei Tang. A deținut și numeroase funcții politico-administrative, iar poezia lui este adesea una critică, moralizatoare. *Cântecul regretului veșnic* este un poem dedicat iubirii dintre împăratul Xuanzong și favorita sa, Yang Yuhuan, adesea citat în *Povestea lui Genji* (*Genji Monogatari*), capodoperă a literaturii japoneze din Epoca Heian scrisă de Murasaki Shikibu. (*N. red.*)

multe femei pentru a o farda. Când a intrat, acestora le-au scăpat strigăte de admirație și și-au plecat toate privirile, ca și cum nu ar fi putut suporta strălucirea care izvora din ființa ei. Ceea ce le făcea să reacționeze astfel era desigur frumusețea, cu care se mândrește orice femeie, dar și un alt sentiment, tipic feminin. Strălucirea pe care părea s-o răsfrângă Yang Yuhuan inspira senzații diametral opuse. Ca femei, ele o vedeau pe Yang Yuhuan și ca pe-o aliată, dar și ca pe o rivală.

A fost dusă înaintea unei oglinzi mari și s-a afundat pe jumătate în scaunul adus din țări îndepărtate. Una dintre femei a venit în fața ei, iar alta în spate. Ar fi putut să le lase să o machieze după cum știau, dar a preferat să le dea indicații despre felul în care voia să fie aranjată. Simțea, pentru prima dată de când sosise, cum se naște în ea o voință proaspătă de a-și trăi noul destin. Cel care o dorea acum era însuși împăratul absolut al întregii lumi. Și, dacă nu putea să-l refuze, putea în schimb să-i ofere frumusețea sa, în toată splendoarea ei. În timpul călătoriei avusese un machiaj lejer, aproape natural, dar acum își dorea să fie fardată puternic. Le-a cerut femeilor asta, iar ele au încuviințat cu respect.

Yang Yuhuan s-a privit cu atenție în oglindă. Fiind un banchet de seară, machiajul putea fi chiar mai accentuat. Părul lung urma să fie prins într-un coc înalt, cu un ac mare de aur bătut cu pietre prețioase și cu altele mai mici, de care atârnau nestemate. Sprâncenele trebuiau îngroșate, nu purtate subțiri, ca ziua. Doamnele de la Curte își deseneau sprâncenele în felurite moduri în acea perioadă, precum în formă de colină, de vârf de munte, de cascadă de nestemate, de semilună, de nor plutitor, halou și altele, dar ea nu a ales nici una dintre aceste variante. Le-a făcut doar bogate și arcuite. A trasat capătul dinspre nas, subțire ca lama unei săbii, iar celălalt capăt l-a lăsat vag, ca și cum l-ar

fi șters cu o batistă. Și-a pudrat obrajii cu alb, peste care a suprapus carmin. Și-a pus apoi câteva straturi de ruj pe buze pentru a da senzația de plin. Buzele trebuiau să fie largi ca un clopot, dar mici. Prin contrast, ochii și i-a conturat extrem de mari. Cu colțurile ușor ridicate, păreau doi pești răsturnați.

După ce a terminat machiajul, la sfârșit de tot, a adăugat podoabele – un ac cu motiv floral și un mic romb verde-pal aplicat între sprâncene. Apoi a desenat cu grijă două gropițe în obraji. Acestea nu puteau fi observate ușor, ci aveau rolul să-i sporească farmecul atunci când zâmbea.

Machiajul a durat în jur de o oră. Când a fost gata, slujitoarele s-au îndepărtat pentru a-i face loc și ea s-a ridicat fără grabă. S-a privit îndelung în oglindă, dar până la urmă și-a desprins privirea. După cum zice poetul Bai Juyi, când se căuta în oglindă și zâmbea, răspândea atâta farmec, că le pune în umbră pe toate femeile împăratului. Așa era și așa trebuia să fie.

Ora întâlnirii cu împăratul se apropia. Odată împodobită, s-a retras în camera ei și s-a așezat pe un jilț pentru a se odihni puțin până când aveau să vină însoțitoarele care urmau s-o conducă la împărat. Pentru prima dată de când plecase către Capitală, s-a gândit la soțul ei, la prințul de Shou. Timp de șase ani, de la șaptesprezece până la douăzeci și doi de ani, trăise ca soție a lui, dar acum i se părea că el aparținea unui trecut extrem de îndepărtat. Trecuse doar o zi de când discutaseră despre ordinul împăratului și, deși după aceea nu se mai văzuseră, nu erau nici douăzeci și patru de ore de când se despărțiseră. Cumva, lui Yang Yuhuan i se părea că se despărțise de el cu mult mai multă vreme înainte.

S-a uitat la noile ei lucruri – toate erau cum ea nu mai văzuse. Nimic din ce-o înconjură nu-i aparținea, firește, nu

numai veșmintele. De la podoabele pentru păr și lenjerie până la pantofii cusuți cu perle, nimic nu era al său. Și, deși încercase să-și impună gustul în privința machiajului, chipul și coafura ei erau foarte diferite de felul în care arăta de obicei.

Gândindu-se la soțul ei, nici o suferință nu-i încerca inima. Era limpede că, acceptând porunca împăratului, salvase viața prințului, dar totuși nu avea sentimentul că se jertfise pentru el. Pentru ea, faptul de a-l părăsi pentru totdeauna pe soțul său însemna, pur și simplu, că înceta orice legătură între ei. Era însă neliniștită, deși nu știa de unde venea neliniștea aceea care creștea treptat. Când îl văzuse pe împărat pe coridorul palatului i se păruse că se deosebea puțin de restul oamenilor prin privirea sa pătrunzătoare, dar, în rest, arăta ca orice bărbat pe care începe să-l impresoare bătrânețea. Îl privea pe cel care avea puterea absolută pe acest pământ nu ca pe un om, ci ca pe destinul care îi era hărăzit. Iar acum urma să întâlnească acest destin. Și asta era desigur cauza neliniștii sale.

Deodată s-au auzit acordurile unei muzici solemne. Erau atât de grave și lipsite de delicatețe, încât nu s-ar fi putut spune că erau acordurile potrivite pentru prima întâlnire a împăratului cu femeia cu care avea să împartă așternutul.

O slujnică i-a explicat lui Yang Yuhuan că se interpreta *Veșmântul de pene în culorile curcubeului*. Ea auzea pentru prima dată acest cântec, dar auzise vorbindu-se despre el. Împăratul îl notase din memorie după trezirea dintr-un vis în care vizitase Palatul din Lună și acolo auzise răsunând aceste acorduri. Împăratul avea un talent înnăscut pentru muzică și un gust desăvârșit. În anul următor, Yang Yuhuan avea să afle de la împărat o altă poveste legată de această melodie. I-a spus că o compusese într-o zi când urcase pe Muntele San Xiang pentru a admira piscul Nü'er. Cu timpul,

ea a înțeles că împăratul povestea una sau alta din variante în funcție de dispoziția sa de moment, așa că nimeni nu știa care era de fapt adevărul.

Acordurile melodiei răsunau aproape de tot. Ritmul s-a schimbat, iar zece slujnice cu capetele plecate cu respect și-au făcut apariția. Una dintre ele i-a spus lui Yang Yuhuan cu o expresie impasibilă:

— A sosit ora întâlnirii cu Maiestatea Sa! Vă rog să ne urmați!

Yang Yuhuan a pornit în urma lor și toată neliniștea ei a dispărut. Cu chipul mândru, mergea cu pas domol, dar hotărât, către destinul ce-o aștepta.

A fost condusă la o sală de recepții care se afla în fața galeriei unde se întâlneau mai devreme, întâmplător, cu împăratul. În fața sălii se întindea o terasă largă cu dale. Era ușor de ghicit că acolo aveau loc dansuri și cânta muzica pentru banchete. Platforma era destul de largă cât să încapă cu ușurință vreo patru sute de persoane, dar acum nu era nici măcar un suflet. Numai lumina lunii de iarnă cădea pe dalele înghețate, conturând umbra neagră a balustradei de marmură care înconjura din trei părți platforma. Sala era puternic luminată în interior, de parcă ar fi fost miezul zilei. Muzica s-a auzit din nou, iar sunetele diferitelor instrumente, precum flauturi de trestie, tamburine, lire, xilofone și altele, umpleau aerul. Yang Yuhuan a pășit înăuntru. A observat doar că în dreapta era un tron. Nu a văzut nimic altceva, nici câte persoane erau în sală, nici cum erau așezate. Înainta, urmându-le pe doamnele de companie printre făclii, și se oprea când acestea se opreau. La un moment dat, ele au făcut o reverență și au dispărut, iar Yang Yuhuan și-a dat seama că a rămas singură în fața tronului, la o distanță destul de mare. S-a plecat adânc, apoi a ridicat ochii pentru a privi chipul împăratului. Era cu siguranță un bărbat în vârstă, dar parcă impresia de bătrânețe pe care o

i-o făcuse în timpul zilei nu mai era atât de puternică. Avea trăsături ferme, iar privirea sa pătrunzătoare părea că o străpunge. Ca și mai înainte, Yang Yuhuan nu și-a ferit ochii, ci s-a uitat țintă la el. În mod ciudat, odată ce l-a privit, nu și-a mai putut dezlipi ochii de pe chipul lui.

Doamnele de companie s-au apropiat și au condus-o către locul ei, aflat lângă împărat. După ce s-a așezat, a putut observa pentru prima dată sala. Nu era multă lume. În strălucirea luminii se vedeau un șir de muzicanți în dreapta și un grup de femei semănând unor păpuși, care așteptau în liniște, în stânga. Ritmul muzicii s-a schimbat și pe scena improvizată din fața lor au început să danseze cu mișcări vioaie femei cu veșminte barbare. Yang Yuhuan nu mai auzise niciodată instrumente ca acelea, a căror melodie era când tristă și duioasă, când aprigă, și se întreba dacă erau oare tot străine.

Pe o măsuță din apropierea sa au fost așezate cupe de diferite mărimi. O slujnică a turnat băutura de orez într-una dintre ele și când Yang Yuhuan a ridicat cupa de sticlă în mână, muzica s-a întezit. Când pune cupa jos, muzica își domolea ritmul, când lua paharul, ritmul muzicii se iuțea. A dus cupa la buze și apoi a lăsat-o pe măsuță. Muzica i-a punctat gesturile. A luat cupa pentru a treia oară și a băut la unison cu muzica ce se întezise brusc.

Slujnicele aduceau feluri de mâncare unul după altul și turnau băuturi într-un du-te vino continuu. La fiecare înghițitură, Yang Yuhuan vibra odată cu muzica. Tăcută, se lăsa legănată de sunetul muzicii. Pe scenă au dansat femeile, apoi un grup de tineri, apoi bărbați din ținuturi îndepărtate. I se părea că privește nenumărate țesături multicolore care plutesc singure, ca într-o ceață, prin fața ochilor ei.

— Yang Yuhuan, ești de loc din ținutul Shu, nu-i așa? i-a răsunat deodată în urechi o voce puternică, vibrantă.

A avut senzația că auzea, după foarte multă vreme, un glas omenesc.

— Este întocmai cum spunei, a răspuns.

— Acesta a fost un dans din ținuturile tale. Cred că l-ai privit cu dor.

— Mi-am părăsit locurile natale pe când eram mică și nu cunosc deloc dansurile de acolo.

În timpul acestei scurte conversații, Yang Yuhuan nu și-a întors fața către împărat. Locul ei era chiar lângă tron, însă puțin mai jos de-acesta, astfel că, pentru a-l privi pe împărat, ar fi trebuit să-și schimbe poziția trupului și să se răsucească spre el. Se ferea din instinct să facă asta, ca să evite să fie privită de sus. În acest caz romboul verde de pe fruntea sa nu și-ar mai fi putut îndeplini rolul. Machiajul ei atent gândit nu era făcut să fie privit din această poziție.

Într-un colț al sălii s-a produs apoi o oarecare agitație. Grupul de dansatoare care-și așteptau rândul s-a separat în două, pentru a face un culoar de trecere, iar câteva doamne s-au îndreptat în acea direcție. De acolo și-a făcut apariția un grup restrâns de doamne de Curte. Văzând-o pe tânăra femeie care înainta în fruntea lor, Yang Yuhuan și-a dat seama că trebuia să fie concubina Floare de Prun, cea care, conform zvonurilor, se bucura de toate favorurile împăratului, urmându-le concubinelor Wang și Wu Hui, care muriseră. Bijuteriile pe care le purta și atitudinea ei arrogantă arătau limpede acest lucru.

Frumusețea ei era foarte diferită de cea a lui Yang Yuhuan. Era înaltă și subțirică, iar chipul îi era delicat și fin, în armonie cu trupul. Bărbia sa micuță, cu o formă drăgălașă, părea puțin ascuțită, poate din cauza luminii puternice.

O doamnă de Curte i-a anunțat intrarea.

— Alteța Sa, doamna Floare de Prun.

Yang Yuhuan a văzut cum, după ce a făcut o plecăciune în fața tronului, doamna Floare de Prun s-a rotit ușor, cu privirea îndreptată către împărat, ca și cum îl invita s-o admire din toate părțile. Prin această mișcare și-a dezvăluit profilul, spatele, mersul, machiajul și chiar veșmintele, de parcă ar fi vrut să spună „Ce ziceți, nu-i așa că sunt frumoasă?”

După ce s-a oferit astfel privirii împăratului, doamna Floare de Prun s-a uitat țintă către Yang Yuhuan. Aceasta o vedea pentru prima dată de aproape. Era cu-adevărat o frumusețe, una în care se împleteau delicatețea și noblețea. Gura, în special, era foarte atrăgătoare; mică, buzele erau discret conturate, așa cum se purta în vechime, ceea ce contrasta cu rujul puternic al lui Yang Yuhuan. Și, în acel moment, buzele acelea gingașe s-au mișcat pentru a lăsa să răzbată o voce limpede și suavă, cum Yang Yuhuan nu mai auzise.

— Așadar, femeia care plânge lacrimi de rubin, cu trupul parfumat ca ambra și care s-a născut cu un cerc de jad¹ la mâna stângă există cu-adevărat! Iar în această seară este chiar aici, în fața noastră!

După ce a rostit aceste vorbe, a izbucnit în râs. Iar râsul acela era așa de cristalin, că putea fi asemuit cu perlele care, rupându-se dintr-un șirag, cad în cascadă.

Yang Yuhuan nu mai fusese atât de surprinsă niciodată. Și asta nu pentru că simțise veninul pe care-l ascundeau cuvintele rivalei sale, ci din cauza amănuntului legat de cercul de jad cu care se născuse pe braț. Povestea acestui semn din naștere nu o cunoșteau decât rudele sale cele mai apropiate, ea însăși o aflase în copilărie de la mama sa, care murise. Nu mai vorbise despre acest lucru cu nimeni, de foarte multă vreme. Nici nu știa dacă era adevărat. Și totuși, cum

1. Yuhuan poate însemna și „cerc de jad”; *yù*—„jad”, *huán*—„cerc”, orice obiect rotund. Limba chineză folosește caractere de sine stătătoare pentru a da nume proprii. (N. red.)

se putea ca această poveste știută demult de rudele din ținuturile sale să ajungă la urechile concubinei Floare de Prun? Ce se spunea despre lacrimile sale ca de rubin și parfumul trupului său se baza pe ceva. Când devenise soția prințului de Shou, un poet de pe domeniul acestuia compusese un scurt poem în care apăreau următoarele versuri:

„Lacrimile ei picură ca niște rubine de gheață
Trupul ei răspândește parfum de ambră.“

Era, desigur un omagiu adus frumuseții sale, dar, deși atât prințul, cât și ea l-au găsit deosebit de frumos, amândoi îl consideraseră totuși prea intim pentru a-l face cunoscut. Și-atunci, cum oare putuse afla doamna Floare de Prun aceste lucruri?

Văzând-o că se apropie, Yang Yuhuan a vrut să se ridice, dar concubina Floare de Prun nu s-a oprit în fața ei, ci s-a îndreptat direct către jilțul pregătit pentru ea, de cealaltă parte a împăratului.

După sosirea doamnei Floare de Prun, atmosfera s-a animat și mai mult. Slujnicele roiau în jurul tronurilor și turnau băuturi din belșug.

Yang Yuhuan nu i-a mai adresat apoi nici un cuvânt împăratului. El însă îi dădea întruna explicații despre băuturile care le erau servite una după alta, fără să-i pese dacă ea îl asculta sau nu. Erau băuturi din țări străine și Yang Yuhuan le ducea ușor la buze și gusta câte puțin din fiecare, așa cum credea că cere eticheta.

Peste vreun ceas, doamna Floare de Prun a plecat împreună cu câteva însoțitoare. Cât fusese prezentă, muzicanții nu-și mai armonizaseră cântul cu fiecare înghițitură a lui Yang Yuhuan, dar, după plecarea ei, au început să facă iar acest lucru și muzica a devenit din ce în ce mai ritmată.

La îndemnul însoțitoarelor, Yang Yuhuan s-a ridicat și ea. După ce a făcut o plecăciune în fața împăratului, a

părăsit sala. A simțit aerul rece al nopții pătrunzându-i parcă pe sub piele, iar ochii i s-au umplut de lumina rece a lunii. Și-a dat seama că de-abia se ținea pe picioare. Niciodată nu mai băuse așa de mult și nici atâtea licori diferite. Descoperirea acum, pentru prima dată, senzația de beție.

A fost condusă într-o cameră retrasă, mobilată elegant, și cu un vas mare cu flori. În budoarul mic din spatele camerei, însoțitoarele au ajutat-o să se refacă, i-au șters ușor trupul, i-au refăcut machiajul și au ajutat-o să se schimbe în veșminte de noapte. Camera era mai bine încălzită decât restul palatului și în ea domnea o atmosferă liniștită.

Yang Yuhuan i-a cerut unei slujnice să-i aducă ceai. Pe măsură ce-l bea, a simțit că starea de beție se adâncea. Simțea o mare greutate în mâini și picioare, pe care le mișca cu greutate. Și-a pus o mantie și s-a dus la intrare, pentru a inspira aerul proaspăt al nopții. Și în fața acestei camere era un coridor, iar de partea cealaltă se întindea o terasă cu dale. Spre deosebire de terasa din fața sălii de recepție însă, aici, pe lângă dalele albe, erau și dale roz și dale verde-pal. Datorită îmbinării armonioase nu dădea senzația puternică de răceală, ca cealaltă terasă.

Una din doamnele de companie a chemat-o în cameră, dar ea voia să-și alunge starea de beție respirând aerul rece al nopții. Numai când și-a simțit trupul înghețat a intrat înapoi și a tras perdelele patului care era cufundat în beznă. Servitoarele stinseseră luminile înainte de a se retrage. Simțind că este cineva în întuneric, a rămas o clipă nemișcată, cu mâna pe perdeaua întredeschisă, apoi s-a retras din instinct. Dacă era ascuns acolo prințul de Shou, fostul ei soț?

— Yang Yuhuan, ce-ți dorești cel mai mult pe lume în noaptea asta?

Răsunase vocea gravă, pe care o cunoștea deja, a împăratului.

— Nu-mi doresc nimic, a răspuns ea, ținându-și răsuflarea.

— Chiar nimic?

— Ba da. ... Să fiu la fel de frumoasă precum doamna Floare de Prun.

Împăratul n-a răspuns, dar, peste o clipă, a întrebat-o din nou:

— N-ai nici o altă dorință?

— Nu.

— Eu aş vrea să-ți împlinesc toate dorințele, iar tu nu ai nici una. Nu e plăcut pentru mine.

— Atunci vă voi da un răspuns: doresc tot ce dorește împăratul meu.

— O, eu mi-am împlinit deja toate dorințele, și chiar mai mult de-atât. Nu e nimic ce mi-aș mai putea dori. De fapt, ar mai fi un lucru... să trăiesc veșnic.

— ...

— Și, dacă mă gândesc bine, mi-aș dori să am toate acele bogății nemaivăzute ale barbarilor...

— ...

— Aș vrea să călăresc măcar o dată animalul acela numit elefant.

— ...

— Și să mai îndeplinesc o dată ritualul de ofrande pentru Cer și Pământ.

— ...

— Și să-i aflu pe toți cei care vor să se răzvrătească împotriva mea ca să-i distrug până la ultimul.

— ...

— Și să-mi trimit armatele să-i nimicească pentru totdeauna pe rebelii tibetani.

Yang Yuhuan nu se putea împiedica să nu tremure. Încuviința din cap fiecare dorință a împăratului, fără să înțeleagă prea bine ce însemna. Înțelegea doar că bărbatul acesta

avea puterea de a-și împlini toate acele dorințe, și desigur că avea să și le îndeplinească într-o bună zi.

— Dar, de fapt, toate astea nu au nici o importanță. Ceea ce-mi doresc mai mult ca orice în acest moment este s-o am pe femeia prințului de Shou.

Și Yang Yuhuan a simțit mâna împăratului strecurându-se printre perdele și prinzând-o pe-a ei. A tras-o lângă el în pat, iar ea nu a opus nici cea mai mică rezistență. Voia să-l iubească pe acest bărbat. De fapt, în acea clipă, îl iubea deja. Îl iubea mai mult decât orice pe lume. Pentru că el era Fiul Cerului cel atotputernic. Era chiar destinul ei.

— Bătrâne!

Yang Yuhuan s-a trezit la acest strigăt al împăratului. Lămpile fuseseră stinse și încăperea toată era cufundată în întuneric.

— Bătrâne, bătrâne!

Era vocea unui om cuprins de spaimă. Vântul puternic suiera peste dalele din fața camerei. Era un sunet neobișnuit. Ecoul acestuia zăbovea îndelung printre arborii de pe dealurile care înconjurau palatul, aducând înapoi mugetul îndepărtat al mării.

— N-a venit bătrânul Gao Lishi? Chemați-l îndată! Chemați-l! striga împăratul care se ridicase pe marginea patului.

— Maiestate, ce s-a întâmplat? a întrebat Yang Yuhuan.

Când a rostit aceste cuvinte, a simțit că împăratul s-a retras, cuprins de groază, tremurând în întuneric.

— Cine e?

— Sunt eu, Yang Yuhuan.

— Ah, tu...?

Vorbea în șoaptă, dar părea să-și fi revenit. A adăugat cu un suspin adânc:

— Nu e de glumă. Cineva a pătruns aici, în cameră.

Yang Yuhuan s-a uitat fără să vrea în jur. Oare se ascundea cineva în întuneric? S-a ridicat și ea, ținându-și răsufarea. Bezna parcă se îndesea și avea senzația că din toate colțurile camerei erau îndreptate către ei săgeți ascuțite. Dușmanul își ținea răsufarea, ca și ei. Ochi sfredelitori de asasini clipeau în beznă.

— Chemați-l pe bătrân! a strigat iar împăratul.

De data aceasta, urla din răputeri.

Yang Yuhuan ar fi vrut să-i îndeplinească dorința, dar nu știa cum să-l cheme pe „bătrân”. Deodată, lumini palide au străpuns întunecimea și încăperea s-a luminat treptat. S-au ivit niște doamne de companie care înaintau cu pași grăbiți, îmbrăcate la fel de îngrijit precum ziua.

— Maiestate, ne-ați chemat?

Fiecare ținea câte un felinar și, zicând astfel, s-au înclinat ușor. Yang Yuhuan și-a aranjat partea din față a veșmântului de noapte și a cercetat cu privirea toată încăperea, dar nu se vedea nimic neobișnuit. În curând, a fost aprins candelabru cel mare și au prins contur toate mobilele scumpe, mesele, scaunele, colțarele, vasele imense, patul și vasele cu apă, fiecare obiect din cameră.

— Bătrânul e de pază? a întrebat împăratul.

— S-a culcat, Maiestate.

— Să vină aici!

Femeile au înclinat toate odată capetele și au părăsit camera, ducând în mâini felinarele.

Yang Yuhuan tăcea, simțindu-se încă încordată. Nu-și putea da seama dacă într-adevăr se întâmplase ceva ciudat. Nu putea spune nici cât timp dormise. I se părea că abia dacă ațipise, dar era posibil și să fi trecut mai multe ore. Senzația caldă a plăcerii încă stăruia în trupul ei. Pe dinăuntru încă fremăta, chiar dacă pielea îi era rece ca piatra. Bărbatul de lângă ea era într-adevăr același bărbat care, cu puțin timp

înainte, îi mângâiase trupul? În cuvintele de dragoste ale celui mai puternic suveran al lumii se amestecau la infinit blândețea și cruzimea. Nu putea spune dacă fusese devastată de o forță imensă sau legănată cu tandrețe. O avalanșă năvalnică o mângâiase cu duioșie, iar apoi o forță la fel de distrugătoare ca un fluviu dezlănțuit o dusese fără voia ei spre liniștea infinitului.

Dar bărbatul care stătea acum lângă ea nu avea nimic în comun cu acela care o iubise în chip desăvârșit. Parcă-și pierduse firea, înspăimântat de o apariție nevăzută.

— Să stingem candelabrul, lumina ne poate trăda.

L-au stins, și întunericul a inundat camera. Atunci s-au auzit pași străbătând galeria și din nou s-au ivit felinarele. Când camera s-a luminat ușor, din ușă s-a auzit o voce domoală.

— Sunt Gao Lishi, la ordinele Maiestății Voastre! V-ați liniștit? Credeți că poate Gao Lishi să-și uite datoria și să lipsească de la Palat? Vă rog să vă odihniți fără nici o griją.

— Dar zgomotul acela ...

— A fost fără îndoială doar vântul.

— Nu se poate să fi fost numai vântul!

— Vă asigur că a fost doar vântul. Priviți-mă, Maiestate! Cât timp vă voi servi, nimic rău nu vi se va întâmpla.

Chipul lui Gao Lishi se întrezărea la lumina felinarelor pe care le țineau două însoțitoare, de-o parte și de cealaltă a sa. Yang Yuhuan auzise de mult despre Gao Lishi, dar acum îl vedea pentru prima oară. Se spunea că este cu un an mai în vârstă decât împăratul, dar, în lumina palidă, s-ar fi zis că are cu zece ani mai mult. Avea trăsături neobișnuite, specifice eunucilor. Fața îi era puternic ridată și ieșea în evidență un nas mare ce trăda fermitate. În ochii săi mari se citea bunăvoința când vorbea, dar, când tăcea, păreau plini de cruzime. Ridurile adânci care-i brăzdau obrajii până la

colțurile gurii îi dădeau aerul unui om care zâmbea mereu, dar era mai degrabă vorba de un rictus.

— Maiestate, culcați-vă degrabă!

— Nu te-am mai trezit de mult, până astăzi...

— Ultima dată a fost cu mai puțin de zece zile în urmă.

— A, da? Atunci poți să pleci acum.

Gao Lishi s-a înclinat și, ridicând apoi capul, a cercetat-o scurt cu privirea pe Yang Yuhuan. Ea a simțit cum o străbate un fulger din cap până în picioare. În fața acestei ființe ciudate, un bărbat fără virilitate, pe care nu-l putea citi, o încerca un sentiment neclar și complicat. Nu-l putea considera un dușman. Era de fapt mai greu de înțeles și mai înspăimântător decât un dușman.

În timp ce el se retrăgea și-a dat seama de statura masivă a eunucului. În tinerețe, probabil că arătase foarte mândru și înspăimântător, dar acum Yang Yuhuan a remarcat că avea umerii căzuți.

Până la urmă împăratul a fost învins de oboseală și a adormit. Părea copilăresc felul în care se liniștea la simplul gând că Gao Lishi se afla în aceeași aripă a Palatului. Dar netulburarea era încă departe, căci după vreo oră s-a ridicat din nou în așternut și a început să strige ca mai-nainte.

— Bătrânul! Chemați-l pe bătrân!

Nu părea s-o audă pe Yang Yuhuan care-l tot întreba ce s-a întâmplat.

— Cineva să-l aducă repede pe Gao Lishi! Un străin se ascunde aici!

— Nu e nimeni, Maiestate!

— Ba da, e cineva!

La aceste vorbe, Yang Yuhuan s-a ridicat și ea. Însoțitoarele au apărut îndată cu felinarele și au aprins și candelaburul.

— Chemați-l pe bătrân! a repetat împăratul, dar, după câteva momente, a părut să se liniștească.

— Nu mai e nevoie... Plecați toți!

— Să mai lăsăm luminile aprinse? l-a întrebat Yang Yuhuan.

— Nu mai trebuie.

S-au stins luminile candelabrului, dar, după un moment, vocea împăratului s-a auzit în întuneric.

— E numai vântul?

— Da.

De fapt, vuietul vântului era prea slab ca să poată fi sigură.

— Cheamă-l pe Gao Lishi!

Yang Yuhuan l-a simțit ridicându-se să-l strige pe eunuc. Părea că simplul său nume îi risipea frica.

— E doar ecoul vântului?

— Fără îndoială.

— Eu aud și alt zgomot.

— Nu este decât vântul. Ascultați cu atenție. E doar ecoul vântului!

De data aceasta, împăratul s-a zbătut să se ridice. Ea l-a îmbrățișat, pentru a-l opri. Ca două funii încolăcite în jurul pieptului său, brațele ei l-au strâns cu blândețe.

— Ascultați, este doar vântul!

— Dă-mi drumul!

— Nu, este doar ecoul vântului!

Încleștând cu brațele ei trupul împăratului însingurat, și-a apăsat pieptul bogat peste fața lui, pentru a-i alunga vedeniile și a face să dispară zgomotele care-l speriau. Și, mai ales, pentru a-l împiedica să-l mai strige pe Gao Lishi.

— Nu se mai aude nici un zgomot acum!

De data asta, împăratul n-a mai răspuns.

— Pumnalul va trebui să mă străpungă pe mine mai întâi și nu o va atinge pe Maiestatea Voastră!

Îi părea acum un copil lipsit de apărare. El era trimisul Cerului, era destinul ei, uneori o forță nestăvilită care se dezlanțuia mai grozav ca Fluviul Galben, dar în același timp

era și un suflet înfricoșat de copil, pradă unor spaime continue. Iar ea îl putea cuprinde întreg, după placul ei, și îl putea face chiar să tacă, dacă voia, acoperindu-i buzele cu sânii ei.

Yang Yuhuan simțea că trupul ei suferise o transformare totală. Cerul i-l încredințase pe împăratul lipsit de apărare și, până îl reda zeiței zorilor, era al ei, putea să-l ocrotească înconjurându-l cu brațele ei fragede și mângâietoare. Acesta era rezultatul, care merita desigur orice sacrificiu, al unei iubiri născute dintr-un extaz pe care nu-l mai cunoscuse.

În *Cântecul regretului veșnic* este scris:

„Noaptele de dragoste sunt prea scurte, soarele se înalță
prea repede.

Împăratul a renunțat de-acum la sfatul de dimineață“.

Într-adevăr, în dimineața următoare, împăratul a zăbovit până târziu în camera sa și, de atunci, a renunțat la obiceiul lui de a se trezi devreme pentru a merge să discute cu sfetnicii săi problemele împărăției.

Yang Yuhuan se născuse în ținutul Shu, actuala provincie Sichuan. Când împăratul o întrebase despre dansurile din zona sa natală, răspunsese că nu îi sunt cunoscute pentru că plecase de mică din locul natal. De fapt, nu cunoștea nimic legat de-acel ținut, nu numai dansurile ori muzica. La moartea tatălui său, soarta potrivnică făcuse să fie spulberată casa ei. Ea mersese din familie în familie, ajungând până la urmă în cea a unui administrator al lucrărilor pe nume Yang, din Luoyang, în provincia Henan, unde-și petrecuse copilăria.

Cât despre nașterea ei în Shu, acest fapt era sigur, și nimeni nu-l punea sub semnul îndoielii. Trăsăturile chipului său, conformația sa dovedeau clar această proveniență

meridională. Nu vedeai la femeile din partea de miază-noapte a imperiului nici trupuri cu forme așa de bogate, nici frumusețea aceea încântătoare dată de ochii limpezi. În plus, gustul său pentru fructele zemoase și bucatele picante și arome trădau de asemenea un sânge sudic.

Yang Yuhuan îi era recunoscătoare Cerului pentru faptul de a se fi născut într-un ținut binecuvântat cu un soare atât de arzător.

Această frumusețe plină era cea care îl vrăjise pe prințul de Shou, care o dorise de soție, schimbându-i în totalitate soarta. Fie că voia sau nu, pentru a putea deveni consoarta prințului a trebuit să-și schimbe statutul. Tutorele ei de până atunci, Yang Xuanjiao, a devenit tatăl ei oficial și a trimis-o la palatul prințului în calitate de fiica sa cea mai mare. De fapt, el nu avea un rang înalt, dar familia Yang, al cărei membru devenea ea astfel, era cunoscută datorită renumelui și vechimii sale. Avea ceva legături de rudenie cu clanul imperial Yang, din dinastia Sui, și membrii ei ocupau, din tată în fiu, posturi în administrația provinciei. Intrând în casa prințului de Shou, ca fiică a lui Yang Xuanjiao, ea lua pentru prima dată numele de familie al fostului ei tutore, devenind Yang Yuhuan. Fiica ținuturilor Shu, cu o ascendență mai degrabă nesigură, se născuse sub o stea norocoasă. După ce fusese soția prințului de Shou, destinul îi aducea acum o onoare infinit mai mare. Devenea concubina împăratului Xuanzong.

Capitolul 2

Când împăratul a chemat-o pentru prima dată pe Yang Yuhuan la Palatul de la poalele Muntelui Calului Negru era anul al douăzeci și optulea (740) al Erei Întemeierii, iar el împlinise cincizeci și șase de ani. Anul următor, această cră avea să se sfârșească după douăzeci și nouă de ani, lăsând loc noii ere proclamate de împărat și numită de el Comoara Celestă. Cu alte cuvinte, Yang Yuhuan intra în palatul imperial exact la sfârșitul unei perioade de pace deplină, vestită în toată lumea.

Se scurseseră deja aproape treizeci de ani de când împăratul luase puterea și, sub conducerea sa, anii Erei Întemeierii fuseseră împliniți ca o primăvară înmiresmată de renașterea naturii, ajungând să fie considerați anii de glorie ai dinastiei Tang. Duseseră o politică înțeleaptă și, prin urmare, nu avuseseră loc răscoale, iar poporul se putea bucura pe deplin de o viață bună și prosperă. Poetul Du Fu¹ descrie astfel Era Întemeierii:

„Mi-aduc aminte Era-ntemeierii,
Cu zilele atotînfloritoare,
Fiece târg, cu zece mii de case

1. Du Fu (712–770), poet emblematic al dinastiei Tang. Opera sa este vastă, iar printre poemele lui cele mai cunoscute se numără cele istorice, reflectând evenimente capitale ale timpului său. (*N. red.*)

Avea belșug de roade în hambare,
Orez cu bobul gras și meiul alb,
Păstrate-n pivnițe și în grânare.
Pe drumuri și cărări de prin ținut,
Nu pândeau precum altădată fiare,
Puteai pleca la drum neabătut,
În orice zi fără îngrijorare.
În Shandong, unde se țesea mătasea,
Vedeai cum foiau miile de care.
Pe-ogor bărbatul, în odăi femeia
Se îngrijea de viermii de mătase,
Olaltă sunt, și nu răzleți prin lume
Și astfel rânduielile sunt bune.
Stă Înțeleptul în palatul său
Și cântă aria *Poarta din nori*.
Stau împreună prieteni iubitori,
Uniți sub cer fără vreo supărare.
Trec ani, o sută, fără de restriți,
Nici un necaz nu-ncearcă-mpărăția,
Shu Sun și Xiao He se străduiesc,
Prin Rit și Muzică să țină armonia“.

Nu mai este nevoie de explicații pentru a înțelege că în acest poem poetul laudă politica din timpul Erei Întemeierii. Pe scurt, spune că în această epocă domnea pacea, recoltele erau bogate, poporul muncea în liniște, nu se abătuseră nici calamități, iar oamenii se purtau conform moralei. Aceste vremuri de pace începuseră odată cu urcarea pe tron a tânărului prinț de douăzeci și opt de ani. Până atunci, pacea și liniștea fuseseră departe.

Împăratul era al treilea fiu al împăratului Ruizong și se născuse în al doilea an al Erei Sisheng (685). I se dăduse numele Longji. Era strănepotul primului Fiu al Cerului din dinastia Tang, împăratul Taizong, și nepotul împăratului

Gaozong și al împărătesei Wu Zetian. Mama sa era din familia Dou.

La vremea nașterii sale, titlul de împărat îi aparținea tatălui său, Ruizong, dar, în realitate, acesta nu deținea puterea. Puterea adevărată se afla în mâinile mamei sale, Wu, adică în mâinile bunicii lui Longji. După moartea ei, împărăteasa Wu a primit titlul de „Marea împărăteasă binecuvântată de Cer“ și e, în general, cunoscută drept Wu Zetian. Era o femeie cu o personalitate remarcabilă, dar însetată de putere, plină de cruzime și ușuratică, dar în același timp inteligentă și dreaptă. Datorită acestui amestec de calități și defecte poate fi socotită astăzi drept o persoană ieșită din comun, dar fără să se poată preciza dacă era deosebită într-un sens bun sau rău.

Wu era de origine din Shanxi și intrase în gineceul împăratului Taizong la vârsta de paisprezece ani. După moartea acestuia se călugărise, dar, la cererea noului împărat, Gaozong, fiul lui Taizong, a trebuit să revină în apartamentele imperiale. Gaozong nu a ezitat să-și însușească concubina tatălui său, devenită călugăriță. Călugărindu-se pentru a se putea ruga pentru sufletul împăratului decedat, Wu fusese desigur sinceră și credincioasă, dar, odată intrată în gineceul lui Gaozong, personalitatea ei s-a schimbat treptat, ori poate că s-a trezit în sufletul ei o forță de care nici ea nu știuse până atunci.

L-a îndepărtat pe împărat de concubinele sale preferate și când a devenit împărăteasă și-a pedepsit cumplit fostele rivale. Le-a luat toate rangurile și, fără să se mulțumească cu atât, le-a aruncat apoi în închisoare și pe ele, și pe fosta împărăteasă. Și, pentru a-și satisface complet setea de răzbunare, a pus să le fie tăiate mâinile și picioarele și să fie aruncate în alcool. Când a devenit împărăteasă, Wu avea treizeci și trei de ani, iar Gaozong avea douăzeci și opt.

În anul următor (656), l-a înlăturat pe moștenitorul de drept al tronului pentru a-l înlocui cu unul ales de ea și, profitând de firea bolnăvicioasă a împăratului, a luat încet-încet frâiele puterii în propriile mâini. Au existat deseori tentative de revoltă împotriva ei, dar ea nu le-a considerat decât niște incidente lipsite de importanță. Și-a întemnițat pe rând toți dușmanii, iar la Curte toate posturile importante au fost în scurt timp ocupate de rudele ei.

În 683, când Gaozong a murit, a preluat în mod oficial puterea, urcându-l pe tron pe fiul ei, prințul Xian, sub numele de împăratul Zhongzong. În 684 acesta a fost îndepărtat și înlocuit cu fratele său mai mic Dan, care a devenit împăratul Ruizong. În anul următor, 685, s-a născut Longji, cel care avea să devină împăratul Xuanzong. Dar nici domnia lui Ruizong nu a fost sortită să dureze prea mult. Wu l-a răsturnat pentru a-i lua ea însăși locul în 690. A instituit o nouă eră, căreia i-a dat numele de Binecuvântarea Cerului. Împărăteasa Wu Zetian avea atunci șaiszeci și opt de ani.

Longji și-a petrecut copilăria în acești ani de ascensiune politică a aprigei sale bunici. La trei ani a fost numit prinț de Chu, iar la un an de la urcarea pe tron a bunicii sale, pe când avea șapte ani, a fost primit de aceasta la Palat în fața unei asistențe de vază. O celebră întâmplare despre tânărul prinț a rămas posterității din acea vreme. Un membru al familiei Wu, numit conducător de comitat, l-a dojenit într-o zi pe unul dintre însoțitorii lui Longji. Atunci Longji s-a dus imediat la el și l-a mustrat:

— Cum îndrăznești să dojenești pe cineva din suita mea, chiar aici, în Palatul nostru?

Fapta sa i-a mirat pe mulți, dovedind un curaj ieșit din comun într-o epocă în care, pentru a fi considerat ființă omenească, trebuia să aparții familiei Wu. Când i s-a relatat incidentul, împărăteasa s-a bucurat mult și, de atunci, a

început să-și răsfete nepotul. Pe la nouă ani, mama sa, care nu fusese niciodată în relații bune cu soacra ei, a fost arestată și executată din porunca acesteia. Ca urmare, toți copiii lui Ruizong, prinți cu sânge imperial, au fost decăzuți din drepturi și li s-a dat doar rangul de conducători de comitate. Longji a fost ținut captiv în Palatul imperial, dar peste o vreme a reintrat în grațiile împărătesei. Când avea paisprezece ani, aceasta i-a acordat un domeniu în capitala de rășărit, Luoyang, iar la șaptesprezece ani un nou domeniu chiar în Capitală.

Împărăteasa nu s-a împlânzit nici măcar la bătrânețe. A murit în 705, la optzeci și trei de ani, și atunci unchiul lui Longji, Zhongzong, care fusese ani la rând în dizgrație, a răsturnat clanul Wu și a câștigat tronul. În 708, la douăzeci și patru de ani, Longji a fost numit a doua căpetenie a gărzilor și funcționar al prefecturii Lu din provincia Yunnan.

După moartea împărătesei Wu, Curtea imperială a dinastiei Tang părea să fi scăpat de spectrul femeilor nemiloase, dar această libertate nu a durat prea mult. Soția împăratului Zhongzong, născută Wei, avea și ea o fire aprigă și, urmând calea împărătesei Wu, a nutrit aceleași visuri de putere. L-a otrăvit pe împărat, l-a pus pe fiul ei pe tron și și-a luat titlul de împărăteasa Tai, ba chiar a încercat să-l îngroape pe împărat înainte de a fi făcută publică cauza morții sale; însă Longji, care știa adevărul, s-a aliat cu mătușa sa, prințesa Taiping, și a îndepărtat familia Wei printr-un atac asupra palatului imperial, dat în timpul nopții. Acestea s-au petrecut în 710. Tatăl lui Longji, Ruizong, a urcat din nou pe tron, iar Longji a primit titlul de prinț moștenitor.

Dar urzelile nefaste ale femeilor aveau să decidă soarta imperiului pentru a treia oară. Prințesa Taiping, care, după ce ajutase la îndepărtarea clanului Wei, câștigase multă influență la Curte, a încercat apoi să-l îndepărteze de la succesiune pe nepotul ei Longji. Împăratul Ruizong i-a

ghicit planul și, pentru a-l împiedica, deși era de-abia în al doilea an de domnie, a abdicat în favoarea lui Longji, care avea pe-atunci douăzeci și opt de ani. Așa a ajuns pe tron împăratul Xuanzong.

La un an după încoronare, el a arestat-o și a executat-o pe mătușa sa Taiping și a lovit crunt în membrii clanului ei, inaugurând Era Întemeierii. Se termina astfel lunga perioadă de nenorociri dominată de femei și începea o eră de pace.

Cum de reușise împăratul Xuanzong să mențină armonia și liniștea de când urcase pe tron, nimeni n-ar fi putut spune deslușit, nici măcar el însuși. De îndată ce luase frâiele puterii, imperiul se liniștise ca prin farmec. Dacă înainte în apartamentele interioare se urzeau comploturile cele mai crunte, acum, în mod neașteptat, acestea deveniseră un loc plăcut și pașnic. Atacurile de la granițe ale barbarilor se împuținaseră, iar numărul răufăcătorilor din capitalele Chang'an și Luoyang scăzuse simțitor; chiar perioadele de foamete și catastrofele naturale erau, în mod miraculos, mai rare.

Împăratul trecuse de cincizeci de ani, și adesea, mulți dintre dregătorii lui se întreceau în a-i aduce laude. De obicei nu spunea nimic și nu părea să asculte cu prea mare atenție, dar uneori, când era foarte bine dispus, lăsa să-i scape câte un comentariu. Acesta era de fiecare dată diferit.

Dregătorii considerau că pacea care domnea în imperiu se datora înțelepciunii împăratului. În tinerețe el nu tăgăduia, credea chiar cu tărie că așa era; de aceea nu pleca urechea la lingușelile neconținute ale vasalilor săi, dar nici nu considera că laudele lor ar fi exagerate, ci i se părea firesc să fie mereu ridicat în slăvi.

După ce a trecut de cincizeci de ani însă, aceste laude îl lăsa indiferent, ba chiar îl plictiseau și îl iritau, pierzându-și orice farmec. De fiecare dată când cineva îl lăuda, afișa o expresie de enervare și se făcea că nu aude; doar când se întâmpla să fie binedispus murmură ca pentru sine însuși două, trei vorbe.

— Cineva ca Yao Zong...

Atât spunea și se oprea.

Dregătorii înclinau capetele cu o exclamație scurtă, chinându-se în zadar să ghicească adevăratul gând al împăratului sau ce simțea în inima sa. N-aveau nici cea mai mică idee dacă era mai bine să îl laude pe fostul prim-ministru Yao Zong, sau, din contră, să-l ponegrească. În astfel de cazuri, împăratul era tentat să creadă că pacea care domnea de mai bine de treizeci de ani în imperiu i se datora prim-ministrului Yao Zong, pe care el însuși îl îndepărtase după patru ani de slujire.

Yao Zong fusese prim-ministru în timpul împărătesei Wu, apoi chiar aceasta îl îndepărtase, iar Xuanzong îl rechemase. Atunci el spusese că nu poate primi decât dacă împăratul se leagă să respecte cerințele pe care le formulase într-un memoriu în zece puncte.

Revendicările lui includeau renunțarea la legile foarte aspre, adoptarea unei politici tolerante, interzicerea amestecului eunucilor în treburile statului, acceptarea criticilor formulate cu privire la conducere, renunțarea la obiceiul de a acorda funcții oficiale rudelor împăratului pe linie maternă. Nu erau lucruri imposibile și tânărul împărat le-a acceptat și le-a respectat. Iar acum, după ce trecuse de cincizeci de ani, își dădea pentru prima dată seama cât de mult contase respectarea acestora în bunul mers al politicii sale. Cu toate acestea, nu mai respecta nici măcar unul dintre aceste principii și evita să se gândească prea mult la chipul

ministrului. Amintirea lui nu-i producea un sentiment prea plăcut.

Alteori, când era binedispus, împăratul zicea:

— O, dacă Song Jing ar fi aici...

Song Jing era guvernatorul general al provinciei Guangzhou. Împăratul îl numise prim-ministru la recomandarea lui Yao Zong, dar și pe el îl demisese tot după patru ani. Fusesse un ministru pentru care legea era mai presus de orice. Făcea legi pentru fiecare caz în parte, iar când își amintea de el, împăratul avea impresia că n-ar fi putut găsi unul la fel, oricât ar fi căutat. Era întruchiparea dreptei judecăți și orice l-ar fi întrebat împăratul, avea totdeauna un răspuns.

Uneori împăratului îi scăpa alt nume.

— O, Han Xiu...

Atât spunea, fără să adauge nimic legat de calitățile sau defectele acestuia. Pentru împărat, era suficient ca să și-l aducă aminte.

Han Xiu fusese și el prim-ministru. Fusesse destituit după numai zece luni, dar, în acele zece luni supraveghease cu intransigență și severitate acțiunile și comportamentul împăratului. Ori de câte ori acesta nu respecta protocolul impus de poziția sa, Han Xiu, mic de statură, apărea de nu se știe unde și se posta în fața împăratului. Nu auzise din gura acestui prim-ministru decât reproșuri. Cât îl avusese în preajmă, împăratul nu putuse nici să bea după pofta inimii, nici să meargă la vânătoare. Așa slăbise împăratul, pe când poporul nu mai flămânzise și se bucurase de bunăstare.

După împlinirea vârstei de cincizeci de ani, împăratul se gândea adeseori la acești trei prim-miniștri – Yao Zong, Song Jing și Han Xiu. În zilele când era binedispus și avea momente de sinceritate dorea să le poată oferi lor toate laudele pe care le primea de la sfătuitoarii săi, pentru a le recunoaște în acest fel meritele acestor foști prim-miniștri. În prezent nu mai avea pe nimeni de talia lor în jurul său. Din

gura prim-miniștrilor din ultimii ani nu auzise niciodată vreo critică sau măcar vreo dojană.

Asta nu însemna câtuși de puțin că împăratul și-ar fi dorit să aibă iar în jurul său sfătuitori severi, căci nici nu încăpea vorbă să poată suporta iar astfel de personalități puternice la cârma țării. Imperiul funcționa cum nu se poate mai bine și lucrurile mergeau înainte și fără acei prim-miniștri.

Când aveau loc recepții, împăratul își dădea seama cât de singur era. Fie că erau recepții oficiale când de-a dreapta și de-a stânga lui stăteau înșirați precum constelațiile scripitoare sute de dregători, ori recepții la care cele mai frumoase femei barbare dansau și cântau, sau întrevederi cu trimișii străini în Sala de consiliu a Palatului, împăratul avea momente în care simțea că absolut tot ce adunase în jurul său, ființe și lucruri, toate se îndepărtau de el și rămânea cu desăvârșire singur. În astfel de momente i se părea că era părăsit într-o peșteră, în frig și umezeală, și nu exista nici o ieșire. Era prizonierul unui întuneric complet în care stăruia un miros greu.

Începuse să priceapă cât i se adâncea singurătatea tot după ce trecuse de cincizeci de ani. În astfel de momente simțea cum în sufletul său se trezeau dorințe înfricoșătoare, când o sete nestinsă de a vărsa sânge, sau, dimpotrivă, o dorință de a se abandona în voia plăcerilor simțurilor, chiar de a se pierde prin ele. Împăratul reușea totdeauna să-și țină în frâu aceste dorințe. Se gândea că singurele lucruri pe care nu le gustase încă în această lume erau doar cruzimea extremă și excesul voluptății. În afară de acestea, făcuse tot ce e posibil pe lume, chiar și rugile *feng shan*¹ către Cer și

1. Ritual care putea fi îndeplinit numai de împărat; *feng* („dar“, „răsplată“) era ruga adresată Cerului, iar *shan* („sacrificiu“), Pământului; se putea face numai dacă imperiul atinsese un nivel exemplar

Pământ pe care un împărat nu le îndeplinea decât o singură dată în viață. Împăratul care primea Mandatul Cerului¹ trebuia să aducă sacrificii Cerului pe muntele sacru Taishan, apoi să omagieze Pământul la poalele acestui munte, pe micuța colină Liangfu. Ritualul acesta data încă din Antichitate, iar împărații Chinei, atunci când se bucurau de o domnie pașnică, își exprimau prin acest sacrificiu solemn recunoștința față de zei. Îndepliniseră acest ritual primul împărat Qin Shi Huang, împăratul Wu din dinastia Han², împăratul Guangwu din dinastia Han orientală și într-o epocă nu atât de îndepărtată, împăratul Gaozong și împărăteasa Wu Zetian. Xuanzong îndeplinise ceremonia solemnă în cea de-a unsprezecea lună a celui de-al treisprezecelea an al Erei Întemeierii. Respectând muntele sacru, nu luase cu el decât puțini însoțitori și nu se slujise de careta imperială, mergând până în vârful muntelui călare. Pe lângă demnitari, războinici și mandarini, la ceremonie participau și mulți trimiși străini. Din toate lucrurile pe care un muritor le poate îndeplini pe pământ nu e nici unul mai grandios decât acesta. Xuanzong stătuse la sfat cu zeii Cerului și vorbise cu zeii Pământului. Cu alte cuvinte, împăratul, în calitate de stăpân absolut al lumii, se întâlnește cu zeii.

Unui om care adusese ofrande Cerului și Pământului nu-i mai rămânea în realitate nimic de făcut. Față de acest

de pace și prosperitate și avea rolul de a evidenția legitimitatea puterii și a dinastiei. (*N. red.*)

1. În gândirea confucianistă împăratul Chinei primește un mandat al Cerului (Universul). Conform acestui mandat, el trebuie să vegheze la păstrarea armoniei prin îndeplinirea riturilor necesare în momente stabilite. Neglijarea acestor sarcini poate atrage catastrofe naturale, iar poporul are dreptul să-l răstoarne pe împăratul care își neglijează îndatoririle. (*N. tr.*)

2. Dinastia Han a precedat dinastia Tang. (*N. tr.*)

ritual, orice alte preocupări omenești deveneau niște nimicuri. Pentru împărat nici una dintre treburile imperiului nu mai avea farmec și nimic nu-i mai provoca emoție. Singurele lucruri a căror chemare încă o mai simțea erau cruzimea și voluptatea, ce răspândeau parcă o strălucire stranie.

Împăratul nu zăbovea însă mult în această peșteră pustie. Aceste gânduri îl asaltau pe neașteptate, dar îl părăseau la fel de brusc. Se scutura de ele la fel de repede cum se trezea din vis. Într-o clipă dispăreau fără urmă și setea de sânge, și dorința de a se pierde în voluptate. Dar, deși dispăreau, el nu putea fi sigur că nu aveau să reapară. Când își revenea, simțea cum fruntea, subsuorile și palmele îi erau pline de sudoare. Monarhul înțelept și despotul crud erau două fețe ale aceleiași medalii. Xuanzong condusese până acum ca un monarh înțelept, dar se putea oricând transforma într-un despot.

După ce revenea din peștera întunecată, împăratul își amintea întotdeauna de două dintre femeile pe care le iubise. Ambele erau moarte demult. Prima îi devenise soție pe când era încă tânăr și conducător al comitatului Linzi. Era din familia Wang. Îi fusese alături într-un răstimp de tinerețe fericită și, atunci când urcase pe tron, o făcuse împărăteasă. Dar ea fusese condamnată la moarte și își pierduse toate rangurile, fiind acuzată de trădare din cauza crimei comise de fratele ei mai mare. A doua fusese Wu Hui. Aceasta provenea din faimoasa familie a împărătesei Wu Zetian. Se zvonise că uneltirile lui Wu Hui provocaseră dizgrația împărătesei Wang, dar împăratul nu a dat crezare acelor zvonuri pentru că o iubea mult prea mult pe această a doua soție a sa. Tot zvonurile puneau pe seama lui Wu Hui și condamnarea la moarte a fiului concubinei Zhao Li, prinț moștenitor, și asasinarea fratelui mai mare al soției acestuia. Dar împăratul nu pleca urechea la ceea ce socotea vorbe fără temeii și considera doar că îi pedepsise

după faptă pe cei vinovați de trădare. Wu Hui murise la patruzeci de ani, când frumusețea ei era la apogeu. Fusese o femeie foarte deșteaptă și împăratul îi cerea părerea în toate împrejurările.

Împăratul își amintea deseori de aceste două soții, foarte deosebite una de cealaltă, atât în ceea ce privește caracterul, cât și înfățișarea. Împărăteasa Wang avusese parte de o soartă crudă și împăratul se simțea uneori vinovat, pentru că își dăduse seama de-abia după moartea ei cât de adâncă fusese iubirea lui. Cât despre Wu Hui, ea a primit titlul postum de „Împărăteasa Ordinii și Virtuții“, și împăratul i-a construit un mausoleu la sud de templul daoist Cer Albastru din Chang'an.

Yang Yuhuan intra deci în viața împăratului Erei Întemeierii, o epocă de domnie a păcii, când acesta trecuse de cincizeci de ani și începuse să-l împresoare singurătatea din peștera întunecoasă și pustie. Tânăra femeie nu era conștientă încă de rolul important și complicat pe care urma să-l ia asupra ei. Trebuia să umple golul lăsat în sufletul împăratului de moartea celor două femei pe care le iubise cel mai mult și să aducă forța vieții în trupul și inima unui bărbat care îmbătrânea și căruia sentimentele îi erau străine de când îndeplinise ritualul Cerului și Pământului. Și mai trebuia uneori să joace și rolul celor mai buni trei prim-miniștri ai săi. Acestea erau nălucile care-l făceau pe împărat să se retragă uneori în peștera înghețată și pustie și ea, Yang Yuhuan, trebuia să-și folosească tot farmecul pentru a împlânzi fiara însetată de sânge și voluptate care se ascundea în acea peșteră.

Dacă voia într-adevăr, Yang Yuhuan putea fără nici o îndoială să facă asta. Avea douăzeci și doi de ani: și-a privit mâinile albe, reci și catifelate, și-a mângâiat obrazii. Erau

netezi și fermi. Și-a dus mâinile spre gură, de-a lungul liniilor pline ale feței. Și-a mușcat ușor degetele cu caninii mărunți, dar puternici, precum colții unei sălbăticiuni. Puteau mușca aprig sau puteau fi dulci ca o mângâiere.

Yang Yuhuan a fost adusă la Palat în calitate de călugăriță daoistă, dându-i-se un nume nou, care însemna „Deplina Sinceritate“. Acest lucru s-a petrecut după ce stătuse două săptămâni în Palatul Izvoarelor Calde de la Muntele Calului Negru. Primise acest nume după Palatul Deplinei Sincerității, unde avea să locuiască.

Împăratul voise să salveze aparențele aducând-o la Curte în chip de călugăriță daoistă. Acest statut însemna o eliberare de jurămintele care o legau de prințul de Shou, fostul ei soț. Și, chiar dacă aceasta era o măsură de moment, faptul că o făcuse călugăriță daoistă arăta că împăratul avea multă considerație față de această religie. Daoismul fusese fondat de Lao Zi și continuat de Dao Ling, discipolul acestuia; religie politeistă complexă care își avea rădăcinile în religiile chineze din vechime, în credințele populare precum și în practicile magice, cuprindea și științele, astronomia și medicina, dar și elemente de budism și confucianism. În vechea Chină, daoismul era practicat pe scară largă, alături de budism și confucianism. Dobândirea nemuririi, capacitatea de a zbura prin văzduh sau de a se transforma pe care le includea Dao – sau Calea – fascinau poporul și chiar și împărați îi fuseseră devotați, începând cu Shi Huangdi, primul împărat Qin și împăratul Wu din neamul Han. Și chiar dacă unii împărați nu au recunoscut existența înțelepților daoști și nu s-au supus Căii, credința aceasta era atât de înrădăcinată în popor, încât nici unul din ei nu a putut s-o înăbușe cu-adevărat.

În timpul dinastiei Tang, nici împăratul Taizong, nici Gaozong nu introduseseră daoismul la Palat, dar apoi,

începând cu Wu Zetian, adepții daoismului s-au înmulțit la Curte. Ruizong a urmat Calea și Xuanzong, actualul împărat, făcuse asemenea tatălui său.

La început, Yang Yuhuan a considerat că atracția împăratului pentru Dao era ciudată, dar apoi a început să înțeleagă de unde venea aceasta. Având cea mai mare putere pe care o poate avea un om în această lume, în inima lui nu mai putea visa decât să rămână veșnic tânăr, să poată zbura liber prin înaltul cerului sau să se poată transforma, într-o clipită, în altcineva. În prezent, împăratul nu dorea nimic mai mult decât sânge și voluptate, dar încerca să reziste acestor două tentații. Dacă se abandona lor, ar fi trebuit să renunțe la aura sa de monarh înțelept și să se transforme într-un tiran. Când acestea două îl ispiteau, credința daoistă din sufletul său însingurat îl îndemna la o viață înțeleaptă, dar care era în același timp și luminoasă, și liberă, chiar plăcută. Și nu era acesta oare visul dintotdeauna al omenirii, dar pe care nimeni nu-l putuse atinge pe pământ?

Împăratului nu-i plăcea să-i asculte pe călugării daoiști propovăduindu-și sec învățăturile. Încă din fragedă copilărie fusese nevoit să asculte cu stoicism preceptele confucianiste privind guvernarea lumii cu înțelepciune și virtute, așa încât era mult mai atras de practicile magice ale daoismului. Asculta de mii de ori povestirile despre astfel de practici, fără să pară că se plictisește. Cunoștea foarte bine teoriile care demonstau că Înțelepții daoiști nu existaseră de fapt și, chiar și el, în sine sa, admitea asta, dar, cu toate acestea, poveștile despre elixirul nemuririi și viața eternă i se păreau mereu fascinante și noi.

De câte ori chema călugării daoiști să-i povestească astfel de istorisiri, împăratul o avea întotdeauna pe Yang Yuhuan lângă el. De pe tronul ei, ea îl privea cum se lăsa treptat captivat de ele și în astfel de momente își spunea că nimeni pe

lume nu-și dorea mai mult decât împăratul să trăiască veșnic. Când călugării începeau să povestească, împăratul părea oarecum plictisit, ca și cum nu-l interesau prea mult spusele lor, dar, pe măsură ce povestea înainta, chipul său se transforma treptat. Ochii începeau să-i strălucească ca și cum călugărul îl fermecase, își strângea buzele și lăsa impresia de tristețe. Avea nerăbdarea unui câine legat care vede prada în fața sa, dar și înflăcărea acestuia când se aruncă asupra ei.

Noaptea, când erau împreună, Yang Yuhuan îl întreba uneori.

— Maiestate, chiar sperați să trăiți veșnic?

Și, după ce îi scruta chipul, adăuga:

— Știți, este un lucru imposibil. Orice ființă care are viață trebuie să moară. Așa este mersul trist al acestei lumi.

Yang Yuhuan se străduia astfel să destrame vraja în care-l prinseseră pe împărat călugării daoiști.

— Tot numărate sunt și aceste nopți pe care eu le pot petrece cu Maiestatea Voastră. Ar fi minunat dacă ele ar putea continua la nesfârșit, dar timpul nu cruță pe nimeni!

Așa cum sunt dezbrăcate veșmintele unul după altul, astfel îl dezvelea ea pe acest om care iubea mai mult ca orice viața din vălurile visurilor lui de nemurire. Apoi se arunca în brațele sale ca o simplă femeie sortită cândva morții, iar el, acceptându-și datorită vorbelor ei condiția de muritor, strângea în brațe trupul ei de femeie pieritoare.

În camera asupra căreia plana aripa morții, bucuria vieții se transforma parcă în jurămintele lor de dragoste. Își șopteau cu violență și tandrețe jurăminte care se transformau în dragoste eternă; se cristalizau în taină, în adâncul sufletului împăratului, ca niște perle mărunte, imaculate, solide și strălucitoare. Yang Yuhuan trebuia să posede nu numai trupul, cât mai ales sufletul împăratului. Altfel nu-l putea smulge din gineceul imperial cu trei mii de femei.

În anul următor venirii lui Yang Yuhuan la Palat, al douăzeci și nouălea al Erei Întemeierii, împăratul s-a dus chiar din prima zi a anului la Palatul Izvoarelor Calde. Yang Yuhuan l-a însoțit. Aici ea a întâlnit-o pentru a doua oară pe doamna Floare de Prun. Prima întâlnire avusese loc în prima sa seară la Palat, când împăratul o chemase la recepție. Nu putea uita cum concubina îi arătase cel mai mare dispreț și știa că nu va putea uita toată viața acel dispreț. De data aceasta s-au văzut într-una dintre grădinile Palatului, niște grădini minunate, construite în terase, cu înclinații domoale. Însoțită de două doamne, Yang Yuhuan străbătea aleea care ducea de la grădina cea mai de jos la cea aflată cel mai sus. Deodată s-a trezit față în față cu Floare de Prun, care cobora însoțită la rândul ei de câteva doamne. Yang Yuhuan s-a oprit și s-a dat la o parte, pentru a lăsa drumul liber. Dar și Floare de Prun s-a oprit. Atunci una dintre însoțitoarele ei a venit în față și a întrebat cu respect:

— Mergeți la grădinile de sus?

La răspunsul afirmativ al uneia din însoțitoarele lui Yang Yuhuan, a continuat.

— Desigur, puteți merge, dar vă rog să nu intrați în livada cu pruni.

Însoțitoarea lui Yang Yuhuan a întrebat care este motivul acestei cereri.

— Este interzisă tuturor intrarea în această livadă până când doamna Floare de Prun nu-și termină de compus poemul. Doamna Floare de Prun i-a cerut în mod special această favoare Maiestății Sale, care a ordonat astfel. Considerăm că trebuie să vă comunicăm acest lucru pe care poate nu-l cunoașteți încă.

Yang Yuhuan a indicat prin însoțitoarea sa că a înțeles. A așteptat ca Floare de Prun să treacă, dar, cum aceasta nu se mișca, a trecut ea întâi, salutând-o din priviri când a ajuns

în dreptul ei. Floare de Prun se aștepta ca Yang Yuhuan să coboare alea pentru a-i ceda trecerea, și abia apoi să urce. A părut ofensată de faptul că Yang Yuhuan nu a făcut acest lucru și a trecut pe lângă ea, nepăsătoare.

— Ce femeie încăpățânată! a auzit-o Yang Yuhuan spunând din urmă pe una dintre însoțitoarele doamnei Floare de Prun.

Din grădina de sus se vedea într-adevăr, în dreapta, o livadă întinsă de pruni. Fără să țină seama de sfaturile doamnelor ei de companie, Yang Yuhuan a intrat imediat în livadă. Florile de prun începuseră să se deschidă. Înaintând pe sub crengile pline de muguri încă tari, vedea ici-colo ivindu-se florile albe. Yang Yuhuan i-a cerut unei însoțitoare să-i aducă o crenguță înflorită pe care apoi a pus-o într-o vază pe măsuta din colțul dormitorului său.

Când împăratul a venit seara, Yang Yuhuan i-a spus, arătându-i crenguța.

— Am rupt această crenguță din livada doamnei Floare de Prun, deși mi-a spus că e interzis. Am făcut acest lucru pentru că, dintre toate florile, și mie îmi plac cel mai mult florile de prun.

— Atunci îți dau jumătate din acea livadă, a zis împăratul.

— Doar jumătate?

— O vrei toată? Dacă o vrei, atunci ți-o dau!

— Dar doamna Floare de Prun va fi de acord?

— Nu contează. Eu hotărâsc.

— Pe lângă livadă, aș vrea și apartamentele doamnei Floare de Prun.

— Ți le dau și pe acelea. Ei îi voi ordona să se întoarcă în Capitală.

— Dar și în Capitală ea are cel mai frumos apartament din tot Palatul Marii Străluciri!

— Ți-l dau și pe acela. Pe ea o voi trimite afară din Capitală.

— Se spune că doamnele ei de companie sunt cele mai inteligente din câte se pot găsi.

— Poți să-ți iei altele mai inteligente, dacă vrei. Sau, dacă le preferi pe ale ei, ți le dau.

— Și mai vreau ceva ...

Împăratul a privit-o ușor contrariat.

— Nu vreau nimic din ce mi-ați oferit. Ceea ce vreau cu adevărat este inima Maiestății Voastre, pe care i-ați dăruit-o ei!

Chipul împăratului s-a destins puțin.

— Și altceva?

— Nimic altceva.

— Dar nu uiți cumva exact ce e mai important?

— Și anume?

— Nu cumva vrei de fapt viața doamnei Floare de Prun? Poate că ți-aș oferi-o, dacă asta dorești, a zis el râzând.

— La ce mi-ar folosi? Inima Maiestății Voastre o doresc! Inima pe care o păziți atât de bine!

I se părea că împăratul încerca s-o protejeze cumva pe doamna Floare de Prun. Era ciudat că îi oferea cu atâta ușurință tot ce cerea, defavorizând-o aparent pe doamna Floare de Prun, care, de fapt, nu greșise cu nimic. În spatele acestei dărnicii părea să se ascundă ceva mult mai de preț, față de care toate favorurile erau neînsemnate. Era posibil ca împăratul să încerce s-o trimită departe pe această favorită, dovedind delicatețe față de Yang Yuhuan, care îl voia numai pentru ea. Pe atunci, în toate palatele din Chang'an și din Luoyang, apartamentele interioare gemeau de concubine și ele erau cele care dădeau tonul în modă, coafuri, îndeletniciri, precum și în felul de petrecere a timpului liber. Tot de la ele pornise și obiceiul de a umbla călare

Îmbrăcate ca bărbații, cu o tocă în stil barbar pe cap, obicei foarte popular în Capitală. Dacă femeile din gineceul imperial începeau să poarte un machiaj puternic, femeile din Capitală le urmau imediat exemplul. Dacă concubinele începeau să folosească piepteni din corn de rinocer sau din fildes, cele din oraș le imitau fără zăbavă. Yang Yuhuan nu-și dorea să știe mai multe despre aceste concubine fără număr. Le disprețuise dintotdeauna: erau niște păpuși menite să satisfacă doar capriciile de o noapte ale împăratului și, tocmai de aceea, cu cât mai multe, cu atât mai bine. Pe ea o preocupa numai doamna Floare de Prun. Despre ea aflase tot ce se putea afla, pentru că voise să știe totul despre această femeie care cunoștea legenda secretă a cercului de jad de la nașterea ei. Numele de familie al lui Floare de Prun era Jiang. Tatăl ei, Zhong Xun, provenea dintr-o familie de medici din provincia Fujian. Floare de Prun citea poeme încă din copilărie, iar părintele ei se inspirase din poemul clasic *Culegătoarele de alge* pentru a alege numele fiicei sale. La douăzeci de ani, ea părăsise provincia natală pentru a intra în gineceul imperial la îndemnul lui Gao Lishi și devenise imediat favorita împăratului în detrimentul tuturor celorlalte, păstrându-și acest statut până la venirea lui Yang Yuhuan.

Floare de Prun și Yang Yuhuan se deosebeau în multe privințe. Yang Yuhuan era mărunțică și rotunjoară, pe când doamna Floare de Prun era înaltă și zveltă. Yang Yuhuan nu compusese niciodată poeme, pe când rivala sa avea un talent deosebit în a-și exprima sentimentele în versuri și se pricepea foarte bine și la pictură. Yang Yuhuan era atrasă de muzică. Știa să cânte la diferite instrumente și îndrăgea dansul și cântecul, dar nu avea deloc înclinație pentru pictură. Împăratul ceruse să fie plantați mai mulți pruni în fața apartamentelor doamnei Floare de Prun din Capitală

pentru că ea adora florile de prun, îi oferise și un tablou intitulat *Pavilionul prunilor*. Și tot împăratul era cel care îi dăduse numele Floare de Prun.

Împăratul a petrecut primele zile ale noului an la Palatul de la Muntele Calului Negru și s-a întors apoi împreună cu Yang Yuhuan în Capitală pentru prima noapte a Sărbătorii lampioanelor¹, cea mai frumoasă dintre toate sărbătorile.

Această sărbătoare începea în cea de-a cincisprezecea noapte a primei luni din an. Obiceiul transmis din vechime era ca fiecare familie să înșire în fața casei lampioane aprinse timp de trei zile și trei nopți, începând cu a cincisprezecea zi, și să serbeze cu bucurie venirea noului an. Această sărbătoare apăruse în timpul dinastiei Sui și se răspândise în timpul dinastiei Tang, iar sub împăratul Xuanzong ajunsese în culmea splendorii. Se organiza și în orașe, și la sate, dar cele mai minunate serbări erau în Capitală, ale cărei străzi erau cuprinse de o euforie generală pe parcursul celor trei zile. Fiecare familie aprindea lampioane de diferite forme, mândrindu-se cu numărul și lucrătura acestora.

Un poem compus de împăratul Yangdi din dinastia Sui descrie sărbătoarea astfel:

„În mijlocul strălucirii miilor de lampioane
Se întind șapte ramuri cu flori de foc“.

Dar această splendoare cântată în poem nu se compară cu strălucirea la care ajunsese sărbătoarea în epoca împăratului Xuanzong. La fiecare răscruce din Capitală erau

1. Sărbătoare tradițională cu caracter religios din a cincisprezecea zi a Anului Nou chinezesc prin care se aduc mulțumiri zeilor și se marchează trecerea de la zilele de sărbătoare prilejuite de noul an la zilele obișnuite de muncă. (*N. tr.*)

înălțate piramide din lampioane. Toată noaptea, prin mijlocul străzilor inundate de lumină, treceau neîncetat șuvoaie de oameni care cântau și dansau nebunește. Pentru trei zile interdicția de a umbla noaptea pe străzi era ridicată, nu numai pentru popor, ci și pentru soțiile împăratului și pentru doamnele de la Curte, care ieșeau să admire spectacolul.

În primul an al domniei lui Ruizong, tatăl lui Xuanzong, din a paisprezecea până în a șaisprezecea zi a primei luni a anului a fost instalată la Poarta Fericirii Liniștite o punte de lampioane înaltă de șaiszeci de metri. Lampioanele erau din brocart, împodobite cu aur și argint și în interiorul lor erau aprinse cincizeci de mii de făclii. De la depărtare păreau o pădure cu copaci înfloriți. După ce pe tron a urcat Xuanzong, sărbătoarea a devenit și mai fastuoasă. La fiecare răscruce fuseseră așezate cercuri din lampioane și locuitorii Capitalei păreau a umbla pe sub arbori înfloriți.

În acea noapte, Yang Yuhuan a ieșit din Palatul său împreună cu câteva doamne de companie pentru a se bucura de splendoarea străzilor pline de însuflețire ale Capitalei. Prima jumătatea a drumului a făcut-o în palanchin, dar, când au ajuns în centrul orașului, a coborât și a mers pe jos împreună cu însoțitoarele sale. De când devenise soția prințului de Shou îi fusese interzis să iasă în oraș, cu excepția acestei sărbători. În această noapte, nimeni nu ținea seama de rangul ei, pentru că pe nimeni nu mai interesa eticheta și diferențele de poziție socială. Yang Yuhuan i-a cerut uneia dintre însoțitoare să cumpere măști pentru toate. Apoi, cu chipul ascuns de mască, s-a amestecat în șuvoiul de oameni care se revărsa de-a lungul străzilor luminate de lampioane. Negustorii ambulanzii își așezaseră dughenele și tarabele cu mâncare peste tot. Polițele vânzătorilor de băuturi și scenele acrobaților erau și ele împodobite cu lampioane.

Yang Yuhuan s-a lăsat purtată de puhoiul de oameni, dar deodată l-a zărit în mulțimea care venea din sens opus pe Gao Lishi. Până atunci nu-l văzuse decât la Palat dar, în mijlocul străzii, statura sa înaltă dădea impresia de slăbiciune și însingurare. Era precedat de o escortă, dar nu avea nimic din demnitatea obișnuită a cuiva care merge cu suită. Părea mai degrabă că se contopea cu mulțimea care-l înconjura și, cumva, era lesne de priceput că era un eunuc.

Pentru că masca o ferea, Yang Yuhuan l-a privit îndelung. Oare ce făcea el aici? Dorea să se bucure de atmosferă, de veselia neobișnuită a orașului luminat? Ieșea foarte ușor în evidență, chiar dacă se amesteca în mulțime, de parcă nimerise din greșală în această noapte de sărbătoare.

După ce s-au îndepărtat, Yang Yuhuan și-a ridicat puțin masca și a întrebat-o pe una dintre însoțitoare dacă îl observase pe eunuc. Aceasta i-a răspuns că nu fusese atentă și a mai îngăimat ceva, dar apoi, încordându-se brusc, a șuiert printre dinți: „Doamna Floare de Prun“. Yang Yuhuan s-a uitat, dar nu a zărit-o. „Vine din față.“ Yang Yuhuan a cercetat șuvoiul care venea spre ea: Floare de Prun se apropia cu doamnele ei. Rivala a părut s-o recunoască și ea. Grupul se apropia vesel, cu râsete cristaline, dar toate însoțitoarele doamnei Floare de Prun s-au schimbat la față când le-au recunoscut pe Yang Yuhuan și pe doamnele ei. Cele două tabere au trecut una pe lângă alta afișând indiferența și s-au depărtat în grabă. Yang Yuhuan s-a uitat către Floare de Prun, dar aceasta și-a ferit privirea.

— Ce purcea grasă!

Aceste cuvinte au răsunat în spatele ei, venind din grupul rivalei sale. Yang Yuhuan și-a continuat drumul ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, și nu le-a spus nici o vorbă însoțitoarelor ei.

Putea să jure că cea care rostise cuvintele fusese chiar Floare de Prun. Oricât de mult ar fi urât-o însoțitoarele de

rând, ele n-ar fi îndrăznit niciodată să spună astfel de vorbe. Și-a stăpânit cu disperare furia care o făcea să-și dorească să o facă să dispară de pe fața pământului pe rivala sa. Nu mai fusese jignită astfel în viața ei. Dar apoi furia ei s-a preschimbat în alt sentiment, amintindu-și de întâlnirea cu Gao Lishi. Oare grupul eunucului și cel al doamnei Floare de Prun se putuseră încrucișa în această mulțime, fără să se recunoască? Sau, de fapt, la început fusese un singur grup, care se împărțise pe parcurs în două? Poate Gao Lishi avea chiar rolul de a deschide drumul doamnei Floare de Prun?

Yang Yuhuan s-a oprit în mijlocul străzii inundate de lumină, fiindcă acest gând o făcuse să înghețe de spaimă. Era înconjurată de petrecăreți beți care dansau. Și-a croit drum printre ei în grabă, iar însoțitoarele au urmat-o în fugă. Muzica răsuna de peste tot.

Yang Yuhuan se simțea înconjurată de dușmani care-i plănuiau pieirea. Dacă voia să supraviețuiască, trebuia să-și distrugă rivala. În acea noapte de sărbătoare a venit rândul ei să guste singurătatea și neliniștea care le erau hărăzite tuturor femeilor împăratului.

Închisă în Palatul Deplinei Sincerități, Yang Yuhuan era frământată de îndoieli legate de poziția ei. Știa că fusese adusă la Palat cu statutul de călugăriță numai ca pretext și că, după o perioadă, va intra în mod oficial în apartamentele interioare, unde va fi tratată conform rangului ei. Dar, pentru că nu avea nici o garanție, nu putea să-și stăvilească neliniștea. Împăratul care îmbătrânea era ușor de manipulat de către consilierii răuvoitori. Dacă cineva ar fi acuzat-o în mod mincinos pe ea, cu siguranță că suveranul ar fi dat crezare vorbelor potrivnice. Într-o asemenea situație nu s-ar fi putut apăra de acuzațiile false, decât dacă poziția ei în gineceu ar fi fost puternică. Câtă vreme era doar o călugăriță, nu avea nici o putere și era o pradă ușoară pentru dușmanii ei.

Și-a spus că trebuia să intre în gineceul imperial fără întârziere. Faptul că petrecea fiecare noapte alături de împărat și acesta o răsfăța acordându-i favorurile sale, faptul că le eclipsa pe toate cele trei mii de femei din apartamentele interioare nu erau suficiente pentru a-i domoli îngrijorarea.

Nu-i plăcea numele ei de călugăriță. Împăratul o striga mereu Deplina Sinceritate și toată lumea îl urma spunându-i doamna Deplinei Sincerități, dar, ori de câte ori auzea acest nume, simțea un fior de neliniște.

Noaptea, lipindu-și chipul de pieptul împăratului, Yang Yuhuan a murmurat:

— Nu-mi place numele pe care l-am primit...

Oricât ar fi fost de mărunte, ea nu-și exprima dorințele decât noaptea, în dormitor. Când îl întâlnea pe împărat ziua și aceasta o întreba ce-și dorește, refuza să-i răspundă. Dar noaptea, când ținea în mâinile ei inima însingurată a împăratului, n-o lăsa să-i scape. Cu inima peste inima lui, își spunea limpede dorințele. Se concentra asupra flăcării plâpânde din inima împăratului și, pentru a o ține aprinsă, îi șoptea vorbe aproape imperceptibile.

— Vă face mai multă plăcere să mă strigați așa, decât Yang Yuhuan?

— Dar este un nume frumos, de ce nu-ți place?

— Desigur, vreți să mă numiți așa toată viața. Mă veți ține închisă în acest Palat al Deplinei Sincerități pentru totdeauna, spunându-mi pe numele acesta!

— Nici vorbă....

— Ba da. Doamnei Floare de Prun îi spuneți pe numele de soție, dar eu sunt doar Deplina Sinceritate.

Și zicând acestea, Yang Yuhuan a început să plângă cu lacrimi amare. Se tânguia cu capul pe pieptul lui și l-a udat cu lacrimile ei. Deși în ultimii ani pieptul lui își pierduse fermitatea, pielea căpătase finețe. Yang Yuhuan plângea

cu adevărat. Când își imagina ceva trist, suferea cu adevărat, iar dacă vorbea despre ceva trist, inima i se umplea cu-adevarat de tristețe. Avea din copilărie această însușire, iar dacă apoi își închipuia lucruri plăcute, se înveselea imediat. Cândurile bune îi luminau ochii, iar chipul ei căpăta o expresie complet diferită de cea din momentul precedent.

— Numele acesta te face să suferi atât de tare?

— Pentru Maiestatea Voastră nu înseamnă desigur nimic, dar pentru mine e cumplit. Aș vrea să mă vedeți ca pe muritorii de rând!

— Dar nici eu, nici ei, nu ne putem schimba rangul.

— O!

Yang Yuhuan și-a ridicat puțin fața de pe pieptul împăratului, ca și cum renunța la luptă. Apoi, degetele ei mici și proaspete, care pentru împărat erau cele mai scumpe pe lume, au alunecat pe corzile inimii lui precum pe cele ale unei unei harpe.

— Eu nu mai am loc în inima Maiestății Voastre din cauza grijilor legate de populațiile barbare. O inimă nu ar trebui să fie plină de astfel de apăsări. Ar trebui să fie locuită doar de femeia iubită.

— Bine. Hai să izgonim din inima mea toți barbarii aceștia, cu excepția tibetanilor. Nu au nici o importanță, numai unii produc tulburări din când în când.

De fapt, singurii barbari care provocau probleme erau tibetanii. Cu un an înainte, în luna a treia a anului douăzeci și șapte al Erei Întemeierii, o incursiune a lor provocase tulburare în regiunea Hexi, în actuala provincie Gansu. Și alte invazii urmaseră în a zecea lună a anului douăzeci și opt, apoi în luna a șasea a anului douăzeci și nouă. Mai devreme sau mai târziu, împăratul trebuia să rezolve această situație.

— Numai eu și tibetanii! Ar fi ca un vis frumos...

Dar Yang Yuhuan nu se mulțumea cu atât. Voia să alunge pe toată lumea din inima împăratului, chiar și pe tibetani. I se părea ciudat ca el să fie preocupat de astfel de lucruri neînsemnate, precum atacurile barbarilor, când putea să lase această sarcină în seama generalilor săi. Trebuia să existe un războinic capabil să rezolve aceste lucruri. Adevărul era însă că împăratul nu avea încredere în nimeni, de aceea nu era ușor să-i îndepărteze gândurile de la problemele cauzate de tibetani.

Chiar dacă în timpul nopții ea își dezvăluia dorințele, ziua parcă se transforma în altă femeie. Se îmbujora imediat dacă el îi amintea de vorbele pe care le rostise la pieptul lui.

— Nu-mi amintesc nimic din ce am spus azi-noapte. Dacă aş auzi propriile cuvinte repetate acum, aş intra în pământ de rușine. Ați făcut din mine o femeie fără pudoare, capricioasă, geloasă și plină de dorințe. Vă rog să nu țineți seama de ceea ce spun noaptea. Sunt fericită oricum și nu doresc decât să fiu alături de Maiestatea Voastră.

Împăratul considera că astfel se vădea sinceritatea lui Yang Yuhuan. Dacă el pomenea discuțiile lor nocturne, ea părea speriată și își astupa urechile pentru a nu auzi, iar împăratul găsea acest gest plin de farmec. Îi cunoștea cele două chipuri. Noaptea era o mică ființă ispititoare și lipsită de pudoare care nu-și ascundea cele mai adânci dorințe și gelozia, iar ziua devenea o femeie nobilă și castă care se purta cu distincție, ascunzând cu înrâncenare cealaltă față a ei, aproape gata să se sacrifice în această luptă cu ea însăși.

Împăratul cunoștea așadar dorințele ei, chiar dacă nu era sigur că erau într-adevăr și cele mai fierbinți, îi știa în amănunt toate secretele trupului și sufletului, precum și un alt lucru ce nu părea legat de acestea.

La scurtă vreme a început să-i spună Alteță și le-a ordonat tuturor să facă la fel, cerând pentru ea toată considerația datorată unei împărătese. Yang Yuhuan reușise să-și atingă

scopul refuzând ziua ceea ce dorea noaptea. Titlul i-a fost conferit la sfârșitul anului douăzeci și nouă al Erei Întemeierii, la un an de la venirea sa la Palat. În acel an au căzut multe ploi, după care au urmat furtuni de zăpadă, și pentru a scăpa de frig, împăratul s-a retras la Palatul Izvoarelor Calde chiar din luna a zecea și s-a reîntors în Capitală în luna următoare. În această lună a ajuns la Palat vestea că tibetanii cuceriseră fortărețele de la Shibao și Gansu. De Anul Nou, împăratul a anunțat începerea unei noi ere, și astfel a început primul an al Erei Comorii Celeste. În timpul serbării de Anul Nou, înalții demnitari i-au oferit împăratului titlul de „Înțelept Împărat Divin cu calități civile și războinice al Erelor Întemeierii și Comorii Celeste“, și împăratul a acceptat acest titlu cu o oarecare plăcere. În luna a doua a anului a reformat guvernul. S-ar fi zis că odată cu acordarea noului statut lui Yang Yuhuan începuseră și aceste schimbări; tot pe-atunci a început să umble zvonul că următorul prim-ministru avea să fie Li Linfu.

Pentru că titlul și poziția sa se schimbaseră în bine, Yang Yuhuan a întâmpinat noul an mult mai liniștită. Nu se gândise cu-adevărat să devină una dintre soțiile oficiale, dar împăratul voia să facă acest lucru în următorul an. Ea refuza, de data aceasta chiar și noaptea. Îi spunea că se bucura că el voia să o facă una dintre soțiile sale, dar ea voia să capete această onoare după o așteptare de trei ani. Era mai bine să aștepte trei ani, decât să audă gurile rele spunând că împăratul o adusese în gineceu pe soția propriului fiu. Împăratul o considera pe Yang Yuhuan o femeie înțeleaptă și lipsită de ambiții.

Yang Yuhuan, fiind sigură că avea să intre în rândul consoartelor imperiale, voia să câștige timp pentru a se pregăti. Dacă devenea soție imperială urma să aibă și mai mulți dușmani, trebuia deci să se înconjoare din timp de aliați

puternici pentru a se apăra de orice atacuri. Nu încercase să se apropie de Gao Lishi, ci mai degrabă păstrase mereu distanța față de el. Era pentru ea cea mai neplăcută prezență, pentru că, deși împăratul avea câțiva favoriți de care era foarte legat, relația sa strânsă cu Gao Lishi era deosebită. Nu era mult spus că eunucul părea parte din ființa împăratului. El nu se străduia să obțină bunăvoința împăratului și îi spunea fățiș lucruri pe care nimeni nu ar fi avut curajul să le rostească fără ocolișuri, și totuși împăratul nu se supăra.

După ce sosise la Palatul Deplinei Sincerități, Yang Yuhuan îl studiasse cu multă atenție pe eunuc, dar nu-i putea ghici totdeauna intențiile. Nu ar fi putut spune în ce măsură influența lui era benefică sau nefastă pentru împărat. Își dădea seama că Gao Lishi adora intrigile și era însetat de putere, trăsături caracteristice tuturor eunucilor, dar care la el erau deosebit de evidente. Se zvonea că majoritatea demnitarilor de la Curte își datorau posturile legăturilor cu eunucul. În același timp însă, el arăta un devotament complet și sincer față de împărat.

Chiar din prima noapte petrecută de Yang Yuhuan la Palat, împăratul îl strigase când avusese un coșmar. Scena aceasta se repetase de multe ori de-atunci. Degeaba se chinase Yang Yuhuan să alunge din mintea împăratului ucigașul imaginar care-i tulbura somnul, nu reușise decât să-l mai liniștească uneori, fără să-l vindece însă. Cam o dată pe lună, împăratul se ridica din așternut în mijlocul nopții și-l striga pe Gao Lishi.

— Unde e bătrânul? De ce nu e aici?

Eunucul apărea, alergând de-a lungul galeriilor. Simpla asigurare că Gao Lishi era de veghe în Palat era suficientă pentru a alunga spaima împăratului, dar Yang Yuhuan nu putea suporta ideea că eunucul îi lua locul în astfel de momente.

Gao Lishi nu-și exprima direct părerile în chestiunile politice, dar oricine ghicea cât de greu atârna cuvântul său în umbră, iar Yang Yuhuan nu putea spune dacă sfaturile lui urmăreau de fapt propriile interese sau numai pe cele ale suveranului.

Gao Lishi venise pe lume la Panzhou în primul an al Erei Sisheng (684), cu un an înaintea împăratului. Îl chema Heng, iar mama sa fusese născută Mai. Se spunea că el luase numele lui Gao Yanfu, cel care-l crescuse. La începutul Erei Shengli (698), pe când era doar un copil, fusese oferit împăratului de către comisarul imperial responsabil cu reprimarea din districtul Lingnan, și a fost primit în Orașul interzis. La maturitate, a fost pus în serviciul împărătesei Wu și a devenit responsabil cu supravegherea intrărilor și ieșirilor din palat ale soțiilor imperiale. A câștigat repede încrederea lui Xuanzong, după ascensiunea acestuia și, de atunci, era mereu alături de el, urmându-l peste tot, ca o umbră. Se zvonea că Gao Lishi îl susținuse pe prințul Heng ca moștenitor al tronului și de acea prințul îl trata ca pe un frate mai mare.

În luna a cincea a primului an al Erei Comorii Celeste, Yang Yuhuan l-a invitat pe Gao Lishi, pentru prima dată, să ia masa cu ea. Îl vedea deseori la Curte, dar nu vorbise niciodată singură cu el. S-a străduit să-l primească cu multă curtoazie și i-a spus:

— A trecut un an și jumătate de când am sosit aici datorită Maiestății Sale și cred că acum am ajuns să înțeleg ce înseamnă viața unei consoarte imperiale. V-am chemat astăzi pentru a vă solicita din nou ajutorul.

— Sunt foarte onorat că Alteța Voastră binevoiește să-mi vorbească așa, a zis Gao Lishi, care i se adresa negreșit așa cum ceruse împăratul. Dar eu sunt cel care trebuie să vă ceară

ajutorul. Pentru mine e cea mai mare bucurie că m-ați chemat să-mi vorbiți.

Privirea lui Gao Lishi era mai rece ca de obicei, deși numai ochii păreau vii pe chipul său ridat. Mușchii feței îi jucau ușor în timp ce vorbea, iar privirea trăda o adâncă luare-aminte. Yang Yuhuan știa că, pentru a putea ghici gândurile ascunse ale eunucului, era necesar să-i urmărească mișcările ochilor, în care se puteau citi fie o lumină moale, fie o cruzime de gheață. Chipul lui dădea senzația de blândețe când vorbea, dar, odată ce tăcea, aceasta se preschimba în cruzime.

— Aș putea să vă vorbesc despre ceva ce mă preocupă de mult timp? a întrebat-o brusc eunucul, luând-o prin surprindere.

Yang Yuhuan avusese de gând să și-l apropie, vorbindu-i de planurile ei ticluite în secret. Se părea că și el socotise la fel.

— Ați devenit soția prințului de Shou ca fiică a seniorului Yang Xuanjiao, dar această înrudire nu este potrivită. Seniorul Yang nu are decât un fiu, pe Jian. Adică aveți un singur frate mai mic. Ar fi de dorit să aveți o familie mai numeroasă. Când veți deveni consoarta oficială a împăratului, nimeni nu ar putea să vă sprijine mai bine decât frații și surorile Alteței Voastre.

Yang Yuhuan n-a zis nimic, neștiind încă unde vrea să ajungă Gao Lishi.

— Pentru poziția de acum, e preferabil să fiți fiica adoptivă a seniorului Xuanjiao. Astfel, doamna Yang, soția prințului de Shou, ar fi fiica bună a seniorului Yang, pe când consoarta imperială Yang ar fi fiica adoptivă a acestuia. Se va considera că Xuanjiao a avut două fete cu același nume, una a lui și alta adoptată. Simpla menționare a acestui amănunt într-un document va fi importantă pentru cinci-

zeci sau o sută de ani de acum încolo. Ar fi mai bine așa și pentru Maiestatea Sa, și pentru Alteța Voastră. Doar prin acest artificiu simplu, Yang Yuhuan, soția prințului de Shou și Yang Yuhuan, favorita împăratului, ar deveni două persoane diferite.

— Va crede lumea așa ceva?

— Chiar dacă nu va crede, e mai bine să luăm această măsură decât să nu facem nimic. Oricum, drumul Alteței Voastre va fi netezit. Pentru că soția imperială, ca fiică adoptivă a lui Yang Xuanjiao, trebuie să aibă și părinți adevărați undeva. Totul este să știm cine sunt părinții adevărați, dar am eu o idee. Seniorul Xuanjiao are un frate mai mare, seniorul Xuanyan, care ar fi bun de tată, pentru că a murit deja. Trebuie să recunoașteți că un tată mort rezolvă multe dintre probleme. Cei patru copii ai seniorului Xuanyan sunt iarăși foarte buni, pentru că ați avea un frate mai mare și trei surori, toți foarte deștepți, din câte am auzit. Când veți primi în mod oficial titlul de consoartă imperială, toți patru, în calitate de rude de sânge, vor ocupa posturi înalte la Curte și vă vor deveni aliați de nădejde. Nu-i mai pomenesc pe tatăl adoptiv și pe alți numeroși membri ai familiei Yang, care vor avea toți titluri importante, de folos pentru a vă întări statutul. Astfel, poziția Alteței Voastre va fi asigurată. Cel mai ferm sprijin vine întotdeauna de la familie. Ce dacă, de fapt, nu aveți același sânge? Asta nu are importanță. Toți vor căpăta privilegiile datorită Alteței Voastre și va fi interesul lor să vă susțină. Dacă sunteți de acord cu planul meu, îl pot duce la îndeplinire imediat.

Gao Lishi vorbise repede și cu însuflețire. Apoi a tăcut, cu urechile ciulite, așteptând să vorbească și Yang Yuhuan. Parcă-i spunea: „Acum să te văd!”

— Nu înțeleg nimic din toate astea. Fă cum crezi că e mai bine, a răspuns ea, scrutând figura ridată a ciudatului

eunuc. Nu putea spune nici măcar acum dacă îi era prieten sau dușman.

— Alteța, oare ce vorbe sunt acestea? Eu nu am nici o putere, numai Alteța Voastră poate face să se împlinească ce v-am spus. Dacă nu, ar fi păcat. Nimic nu vă poate împiedica să vă îndepliniți dorințele. Cine ar putea avea puterea, dacă nu Alteța Voastră? Pentru moment, ce-ați zice să-l numiți pe defunctul Vostru tată, Xuanyan, prefect al comitatului Jiyang din Shandong?

— Perfect. Se va bucura din mormânt. Ocupă-te de numirea aceasta!

— Nu, Alteța Voastră trebuie să o facă.

— Cum aș putea? Toată viața mea, nu vă voi avea aliați decât pe Maiestatea Sa și pe tine. Îi vorbesc Maiestății Sale despre problemele mele, dar în rest prefer să te las pe tine să te ocupi.

Gao Lishi ația un aer covârșit de responsabilitatea ce i se acorda, dar în sinea sa era mulțumit.

Eunucul a început s-o viziteze frecvent pe Yang Yuhuan. Ea s-a legat repede de el. Se spunea că Gao Lishi fusese foarte apropiat de concubina Floare de Prun, care-i cerea tot timpul sfatul, dar Yang Yuhuan nu a făcut niciodată aluzie la asta, prefăcându-se că nu știe nimic. De fiecare dată când se întâlneau, Gao Lishi îi împărtășea ideile lui despre sarcinile pe care ea i le încredințase. De fiecare dată îi vorbea de câte o persoană anume. Într-o zi i-a vorbit de Xuangui, fratele mai mic al tatălui ei Xuanyan, adică unchiul ei.

— Seniorul Xuangui ar putea conduce consiliul recepțiilor imperiale, ce părere aveți?

— E bine.

— Acest post implică supravegherea tuturor meselor Maiestății Sale.

— Da.

— Sau ar putea mai mult...

Părea să ezite, privind-o fix pe Yang Yuhuan.

Tăcerea lui voia să însemne că era bine să ofere un post mai bun acestui unchi. Yang Yuhuan nu a zis nimic.

— Am vreun motiv să mă îndoiesc de tine? Fă cum crezi că e mai bine pentru mine. Eu nu pot avea o idee mai bună decât a ta.

Prefăcându-se încurcat, Gao Lishi s-a retras, lăsând impresia că singurul mod de a ieși din încurcătură era fuga.

A venit astfel să-i propună posturi pentru fratele mai mare, Dian, pentru Chi, cel mai mare dintre veri, și pentru vărul mai mic Zhao. Nu era sigur că el va obține acele posturi pentru ei, dar părea că se străduiește s-o facă, înainte de ceremonia prin care ea avea să primească titlul de Soție Prețioasă.

Yang Yuhuan nu știa dacă Floare de Prun se mai bucura de favorurile împăratului. Hotărâse să se poarte ca și cum acest lucru nu o interesa câtuși de puțin, până nu avea să obțină în mod oficial titlul de consoartă imperială. După aceea, avea intenția s-o facă să dispară pentru totdeauna pe cea care avusese neobrăzarea s-o numească „purcea grasă”. Trebuia deci să aștepte cu răbdare timp de trei ani.

Dar, din ziua în care lui Yang Yuhuan a început să i se spună Alteță și să fie tratată precum o consoartă imperială, oricine și-a putut da seama că puterea doamnei Floare de Prun scădea. Chiar și Gao Lishi evita să se mai întâlnească cu ea, din considerație pentru viitoarea favorită. Toate aceste lucruri Yang Yuhuan le aflase de la însoțitoarele ei.

Capitolul 3

În luna a opta a primului an din Era Comorii Celeste (742), Li Linfu a devenit prim-ministru. Fiind o persoană cu renume, încă înainte de anunțul oficial s-a zvonit peste tot că lui avea să îi fie acordată această cinste.

Li Linfu aparținea ramurii principale a dinastiei Tang și era strănepotul cel mai mic al fondatorului acesteia. Tatăl său, Li Sihui, administrator al prefecturii Yang superioare, intrase în garda imperială în calitate de membru al unei familii nobile și ajunsese întâi în postul de președinte la ministerul de justiție, apoi al celui al funcțiunii publice, pentru a deveni, în cel de-al douăzeci și patrulea an al Erei Întemeierii (736), președinte al Marelui secretariat imperial. Se știa că era bun prieten cu Gao Lishi și că, pentru a obține puterea, nu se dăduse înapoi de la nimic. I se spunea „limbă de miere, inimă de fiară“, poreclă ce descria perfect caracterul său.

Numirea lui Li Linfu în postul de prim-ministru a fost considerată de unii un eveniment de rău augur al primului an din noua eră. Mulți politicieni din jurul său au înțeles repede că, dacă nu-i erai pe plac lui Li Linfu, îți pierdeai postul. Se spunea că decăderea literatului Zhang Jiuling, coleg al lui Li Linfu și fost prim-ministru, precum și demisia lui Pei Yaoqing, a cărui pricepere în domeniul finanțelor era bine cunoscută, au fost două evenimente care aveau drept cauză politica lui Li Linfu.

Yang Yuhuan îl vedea deseori pe noul prim-ministru, dar era foarte precaută ori de câte ori se întâlneau; era un om cu care nu prea știa cum să se poarte. Deși dădea impresia că se străduia mereu să-i placă împăratului, pe ea o privea mai degrabă cu răceală.

Într-o zi, datorită lui Gao Lishi, a avut ocazia să ia ceaiul cu el. Ca de obicei, Li Linfu nu i s-a adresat deloc. A răspuns doar foarte concis la întrebările puse de ea, cu un calm exasperant. Era limpede că, pe lumea aceasta, lui nu îi era frică decât de împărat. Nici de Gao Lishi nu se temea deloc. Îl mai ținea prin preajmă pe bătrânul eunuc pentru că încă îi era folositor, dar avea să se descotorosească de el cu prima ocazie, își spunea Yang Yuhuan. Și nu putea să nu tragă concluzia că indiferența lui Li Linfu față de ea era o dovadă a faptului că poziția ei la Curte era nesigură. Odată îl întrebuse pe eunuc ce credea despre prim-ministru, dar acesta se ferise să se refere la caracterul lui, lăudându-i doar calitățile de politician abil. Yang Yuhuan nu știa dacă Gao Lishi fusese sincer, pentru că părea foarte circumspect când venea vorba de Li Linfu.

În acel an, împăratul a plecat la Palatul de la Muntele Calului Negru în cea de-a zecea lună și s-a întors în Capitală în cea de-a unsprezecea. Yang Yuhuan l-a însoțit.

În luna a douăsprezecea, Huangfu Weiming, comisar imperial al regiunii cuprinse între Longshi și Gansu, i-a învins pe tibetani din zona lacului Qinghai. La puțin timp, și Wang Chui, comisar imperial al comandamentului regiunii Hexi, a obținut o victorie asupra tibetanilor. Vestea celor două izbâanzi a ajuns în capitala Chang'an în ultimele zile ale anului, și orașul a fost cuprins de entuziasm. Numele lui Huangfu Weiming era cunoscut peste tot și el era ridicat în slăvi ca un erou. De obicei, în Capitală cădea prima ninsoare pe la începutul celei de-a douăsprezecea luni, dar

iarna aceea a fost nemaipomenit de blândă, fără zăpezi sau înghețuri.

Cu ocazia banchetului dat pentru a sărbători trecerea în cel de-al doilea an al Erei Comorii Celeste, Yang Yuhuan a aflat că An Lushan, guvernatorul militar al regiunii Pinglu, își anunțase vizita la Palat pentru o audiență la împărat. Sosirea acestuia la Curte părea un eveniment foarte important, despre care vorbea toată lumea, iar împăratul ceruse ca guvernatorul să fie întâmpinat cu mare pompă.

Yang Yuhuan auzise în repetate rânduri numele lui An Lushan, dar vâlva pe care o stârnea venirea sa la Curte a făcut ca el să capete o aură deosebită în ochii ei. În plus, interesul ieșit din comun al împăratului pentru această vizită îi trezea și mai mult curiozitatea. An Lushan era un barbar cu sânge amestecat, originar din Yingchuan, Mongolia. Vorbea șapte limbi ale triburilor barbare și aproape că nu mai arăta a om din cauza obezității sale. Conducea o armată formată numai din barbari, fiind primul general de origine străină din imperiu. Nu era doar un comandant de oști, ci și un erou. Acestea erau motivele pentru care împăratul aștepta cu nerăbdare sosirea lui la Curte. Aflând toate aceste lucruri, Yang Yuhuan a început să fie și ea interesată de războinic și să ceară în stânga și în dreapta amănunte despre el. După chip, i se dădeau vreo treizeci și șapte sau treizeci și opt de ani, dar nimeni nu-i știa vârsta exactă. Tatăl său era un barbar din Asia centrală, iar mama turcoaică; An Lushan era deci un metis. La început, pentru că vorbea tibetană, fusese tălmăci, apoi devenise subordonat al guvernatorului militar al regiunii Fanyang și, remarcându-se prin faptele sale de vitejie, căpătase repede ranguri mai înalte. Odinioară simplu șef de trupă la Pinglu, în primul an al Erei Comorii Celeste el ajunsese comandant militar la Yingchuan, ca să devină apoi comisar imperial.

Nicicând un barbar nu deținuse o asemenea funcție. În mâinile lui se aflau atât puterea financiară, cât și cea militară și civilă în regiunile de graniță de la miazănoapte, devenind astfel mai puternic decât înalții demnitari care alcătuiau guvernul din Capitală.

An Lushan și-a făcut intrarea în Chang'an la câteva zile după terminarea festivităților de Anul Nou, când încă nimeni nu se refăcuse complet după cele trei zile și trei nopți de petreceri prilejuite de Sărbătoarea lampioanelor. Armata sa care intra pe sub Poarta Luminii Primăverii oferea un spectacol neobișnuit pentru locuitorii Capitalei. Trupele erau formate jumătate din călăreți, jumătate din pedestri, dar nu semănau una cu alta. Soldații se deosebeau prin culoarea pielii, a ochilor și a părului, precum și prin înălțime și aspect. Erau și regimente de soldați foarte impunători, bine făcuți și hrăniți din belșug, și trupe de barbari slăbănogi, cu priviri neliniștite. Nici flamurile purtate în fruntea fiecărei trupe nu erau la fel; unele erau făcute din zeci de fâșii subțiri, altele aveau forma unor cilindri de pânză umflați de vânt, ba chiar păreau mănunchiuri de cozi de animale legate de o prăjină. Toată populația Capitalei, care nu era ușor de surprins, căsca acum ochii la acest spectacol neobișnuit. Străzile se umpluseră de mulțimea adunată să vadă trecerea trupelor.

Chiar în după-amiaza zilei în care a intrat cu oștenii lui în Chang'an, An Lushan a fost primit de împărat în pavilionul unde se odihnea după prânz. Când l-a văzut înaintând spre împărat, Yang Yuhuan și-a zis că acesta trebuia să fie faimosul general din ținuturile îndepărtate, despre care auzise atâtea lucruri. Nu avea nici înfățișarea unui luptător, nici pe cea a unei persoane de vază. Era doar o masă diformă de carne. Un pântec imens, de câteva ori mai mare decât al unui om obișnuit, se mișca încet spre ei. Desigur, posesorul său îl purta de unul singur, dar, de departe, părea

cărat cu grijă de cei doi vasali care-l încadrau. Toți oficialii prezenți în sală priveau la An Lushan cu respirația tăiată.

— Ai venit în sfârșit, metisule! a murmurat împăratul plin de satisfacție, cu privirea luminată.

Și rostind aceste vorbe, și-a ținut el însuși răsuflarea, fără să-și poată lua ochii de la trupul uriaș al barbarului.

An Lushan s-a apropiat. A început să i se deslușească și chipul, care era de asemenea foarte ciudat, căci partea de jos era lăsată, obrații și bărbia fiind atât de copleșite de grăsimi, încât îi atârnavă spre piept. Dar lucrul cel mai uluitor de-abia acum avea să urmeze. Ajuns în fața împăratului, An Lushan nu s-a înclinat cum era regula către acesta, ci și-a îndreptat ușor trupul către Yang Yuhuan, care stătea la dreapta împăratului, și, cu mâinile aduse la piept, a făcut o plecăciune către ea. Pentru toți cei prezenți, acesta era un semn neîndoielnic de venerație. În plus, acest gest denota o solemnitate aparte, având în vedere cât de greu îi era barbarului să-și plece trupul enorm în acest fel.

— Metisule, cum îndrăznești să o saluți pe soția mea înainte de a mă saluta pe mine?

La aceste vorbe, An Lushan și-a schimbat din nou poziția cu încetineală, întorcându-se către împărat. L-a salutat cu aceeași solemnitate ca pe Yang Yuhuan și abia apoi i-a răspuns.

— Încă din copilărie m-am înclinat numai în fața mamei mele. Niciodată n-am făcut asta în fața tatălui meu. Și asta pentru că mama era cu siguranță mama mea, dar despre tată nu pot spune același lucru. Cine o fi adevăratul meu părinte, nu știu... Din acest motiv întotdeauna salut mai întâi femeile.

La asemenea vorbe, împăratul a izbucnit în hohote, apoi râsetele au țâșnit din toate colțurile sălii. Yang Yuhuan a râs și ea; numai An Lushan nu râdea.

— Ce vârstă ai? l-a întrebat împăratul.

— Nu prea știu nici eu. Am vrut s-o întreb pe mama, dar ea a murit înainte să pot face asta.

— Și de copil ai fost atât de gras?

An Lushan a răspuns după o clipă de tăcere, ca și cum era încercat de-o mare părere de rău.

— Da, din păcate, încă de atunci am fost foarte gras. Mi s-a spus că la șase luni cântăream cât un copil de șase-șapte ani. Din această cauză se pare că nici mama nu știa prea bine câți ani am.

Împăratul a râs din nou, la fel și Yang Yuhuan. Toată adunarea a izbucnit din nou în hohote.

Împăratul a poruncit începerea festivităților. De obicei, când veneau în audiență comisarii imperiali, trebuiau să prezinte un raport al situației din regiunea pe care o aveau în grijă, dar de-această dată acest lucru nu s-a întâmplat.

Banchetul urma să aibă loc în grădina întinsă din fața pavilionului. Când împăratul s-a îndreptat într-acolo, toată adunarea l-a urmat; apoi el a pus-o pe Yang Yuhuan la dreapta sa și pe An Lushan la stânga sa. Era o sărbătoare fastuoasă, cum nu mai fusese de mult.

Pe la mijlocul petrecerii au început dansuri barbare în cinstea lui An Lushan. Unele erau executate de grupuri de câteva zeci de femei barbare, iar altele doar de câte două sau trei. Dansurile se succedau fără întrerupere. La fel și muzica ce le acompania – fluiere de trestie, tobe, țitere, xilofone și altele își amestecau sunetele într-o melodie continuă, când molcomă, când sălbatică.

Dansurile interpretate de tinerele fete erau dansuri ale popoarelor barbare de la miazănoapte și aveau un ritm alert și aprig.

„Fetele stepei, fetele stepei,
Se rotesc la unison cu lira și tamburinele.
Cu mânecele ridicate, ritmul vioi

Ca un vârtej de zăpadă în furtună,
Ca frunzele în vântul de toamnă,
La stânga, la dreapta, fără ostoi.“

Astfel a descris poetul Bai Juyi iureșul lor. După ce s-au terminat aceste dansuri, An Lushan i-a uimit din nou pe împărat și Curtea sa, așa cum o făcuse de nenumărate ori de când sosise în Capitală. Nimeni nu și-a dat seama când s-a ridicat de la locul său, dar, deodată l-au văzut apărând în centrul scenei. An Lushan dansa. Dansa dansul învăluitor al barbarilor. Își trecea greutatea de pe un picior pe altul și corpul său greoi se mișca în ritmul muzicii. Mișcarea era de o încetineală ieșită din comun. Când ritmul muzicii s-a întezit, An Lushan a început să se învârtă. Într-o clipă, a devenit ca o sfârlează. Nu i se mai vedeau nici capul, nici corpul. Se vedea doar un titirez care se rotea cu o viteză amețitoare în jurul axei sale. Când muzica a devenit mai lentă, mișcarea lui s-a domolit și au reapărut capul, apoi mâinile și picioarele. Dar atunci An Lushan a început să se rotească în sens invers, redevenind un titirez. Publicul a început să aclame. Doar împăratul, Li Linfu și Gao Lishi nu aclamau, ci priveau fix, fiecare cu o expresie diferită, rotirea acestei sfârleze ciudate.

Împăratul poruncise să se țină serbări aproape în fiecare zi, pe toată perioada șederii lui An Lushan în Capitală. Avea senzația ciudată că oricâte petreceri dădea în cinstea lui, nu erau suficiente pentru a-i recunoaște meritele. Este de prisos să spunem că și pe împărat, ca și pe ceilalți oficiali, i-a mirat foarte mult faptul că An Lushan începuse să danseze dintr-odată la prima sa întâlnire cu împăratul, dar acest lucru nu s-a mai repetat. S-a întâmplat, cu altă ocazie, ca împăratul să-i ceară să danseze din nou, dar generalul barbar i-a răspuns cu părere de rău, arătându-i pântecul său imens.

— Maiestatea Voastră știe ce greutate am?

— Trei sute de livre? a întrebat împăratul, după un moment de gândire.

— Nici vorbă! Doar burdihanul meu cântărește peste patru sute. Este foarte greu să mă învăț cu toată această greutate. La prima noastră întâlnire, copleșit de bucuria că m-ați primit în audiență, am uitat de mine, m-am ridicat fără să-mi dau seama și-am dansat. Dar ceea ce-ați văzut atunci nu a fost un dans barbar. A fost expresia bucuriei mele imense care nu putea fi exprimată în alt fel. Dacă nu aș fi fost copleșit de atâta bucurie, n-aș fi putut să mă rotesc așa. Mă cutremur doar când mi-aduc aminte. De atâta efort, era să mă sufoc! Dar bucuria de atunci încă stăruie aici, în inima mea, datorită Maiestății Voastre...

Și-a apucat pieptul imens cu cele două mâini, ca pentru a-l oferi împăratului. Acea masă de carne care nu mai avea aproape nimic omenesc a început să se clatine ca un val mare. Împăratul a privit cu interes, apoi a zis:

— Când ai învățat acel dans barbar?

— La șapte ani. De atunci aveam deja două sute de livre și era să-mi plesnească inima. M-am prăbușit și m-au întins pe o targă. Apoi m-au stropit cu apă trei zile și trei nopți. De atunci n-am mai dansat.

Aceasta a fost povestirea lui An Lushan. Și, chiar dacă poate nu era adevărată pe de-a-ntregul, împăratului i-a plăcut, așa cum îi plăcea tot ce spunea metisul. De cum An Lushan începea să povestească, ochii împăratului se îngustau și chipul său căpăta o expresie de așteptare înfrigurată, dar plăcută a vorbelor ce urmau să curgă de pe buzele barbarului.

Yang Yuhuan îl privea de la locul ei de lângă împărat. Generalul barbar părea o creatură fantastică din ținuturi necercetate, dar nimic din ceea ce spunea nu era fără rost. Chiar și cele mai scurte remarci ale sale aveau ca scop să-l

impresioneze pe împărat, și într-adevăr câștigase pe deplin inima acestuia.

Nici lui Yang Yuhuan nu-i dispăcea barbarul. Intuia că de fapt e foarte viclean și nu te poți încrede în el, dar, întâlnindu-l de câteva ori, puțina ei reticență a dispărut.

An Lushan spunea că își cunoștea mama, dar nu și tatăl, scoțând în evidență originile sale umile. Într-o zi, s-a înfățișat la împărat un general barbar din subordinea lui care-l cunoștea de mic și-a spus.

— Maiestatea Voastră, doresc să vă vorbesc despre adevărata origine a conducătorului nostru. Mama lui, tristă că nu avea copii, s-a dus să se roage la muntele Yaluoshan, unde turcii îl venerază pe zeul războiului. Cel care s-a născut în urma acelor rugă este însuși generalul An Lushan. În acea zonă, se vorbește și astăzi despre noaptea în care s-a născut el. Lumina lunii era roșie ca sângele, iar câmpiile și munții se înroșiseră și ei. Se auzeau peste tot urlete de sălbăticiuni. A fost o noapte cu adevărat înfricoșătoare. În timp ce fiarele urlau, peste iurta unde se afla mama sa a căzut un meteorit și în acel moment s-a născut copilul. Cerul a făcut să cadă o stea pe pământ, profețind că nou-născutul își va oferi întreaga viață mărețului împărat al Orientului.

Această poveste a bătrânului general barbar l-a fascinat de asemenea pe împărat.

— Blestematul ăsta de An Lushan este deci o explozie de stele, a zis el râzând, dar în sinea lui era mai înclinat să creadă acest lucru decât să-l pună la îndoială.

An Lushan a stat timp de jumătate de lună în Capitală, după care a plecat în fruntea trupelor sale către regiunile de graniță, așa cum venise. După plecarea sa, banchetele de la Curte au devenit mai terne, ca cenușa rămasă după ce focul s-a stins. Nu numai împăratul îi ducea lipsa lui An Lushan, ci și Yang Yuhuan, care se simțea singură. Barbarul avea asupra tuturor o neobișnuită putere de fascinație.

Pentru o vreme au circulat tot felul de zvonuri despre el - ba că trebuia să-și schimbe calul în mod regulat, pentru că nici un bidiviu nu-i putea duce greutatea imensă timp îndelungat, ba că în fiecare regiune pe care o traversa i se pregăteau cei mai puternici și frumoși cai și că folosea două șei, una pentru a sta pe ea și una pentru a-și propti abdomenul imens.

Pe la începutul lunii a patra, când zvonurile despre An Lushan începuseră să se stingă, în Capitală a sosit vestea că Huangfu Weiming, comisarul imperial al comandamentului din Long, îi învinsese pe tibetani la cetatea Hongji. Acesta era deja considerat un erou printre locuitorii Capitalei datorită victoriei asupra tibetanilor de la sfârșitul anului precedent.

Primăvara și vara au trecut fără să se întâmple nimic deosebit, dar în toamnă a început să circule zvonul că An Lushan avea să revină în Capitală. Yang Yuhuan își impuse să nu vorbească niciodată în fața împăratului despre generalii și demnitarii de la Curte; asta nu pentru că împăratul ar fi fost din cale-afară de gelos, dar ea știa bine că se aștepta de la femeile din gineceul imperial să evite astfel de subiecte. Cum i-a ajuns la urechi zvonul despre revenirea lui An Lushan în Capitală, și-a și propus să afle dacă este adevărat, însă ferindu-se să menționeze acest lucru în prezența împăratului. Se gândea că poate chiar împăratul îi trimisese ordin să vină la Curte pentru a-l distra.

În luna a zecea Yang Yuhuan l-a însoțit pe împărat la Palatul Izvoarelor Calde de la Muntele Calului Negru și s-au întors în Capitală o lună mai târziu. De această dată, doamna Floare de Prun nu i-a mai însoțit.

În luna a douăsprezecea s-a adus la cunoștința Curții că se pusese pază cu focuri de veghe în toate provinciile de pe coastă, din cauza atacurilor piratului Wu Quanguang.

Yang Yuhuan nu văzuse niciodată marea și îi era greu să-și imagineze pirații sau corăbiile lor, și chiar focurile aprinse de-a lungul coastelor. Își închipuia un fel de tablou în care erau înșirate de-a lungul falezelor un fel de aranjamente din lampioane, ca cele de la Sărbătoarea lampioanelor, iar în jurul acestora o mulțime de cavaleri vânzolinindu-se. Ceea ce își imagina ea nu prea avea a face cu înfruntările cu pirații.

Anul s-a sfârșit fără să cadă nici un fulg de zăpadă și a urmat primăvara celui de-al treilea an al Erei Comorii Celeste. Chiar în primile zile, guvernul a dat un edict prin care ideograma ce desemna anul era modificată; ca și cum, neavând nimic mai important de făcut, guvernul ajunsese să se preocupe de lucruri mărunte. În aceeași lună s-a dat amnistie pentru toate condamnările, cu excepția condamnărilor la moarte și exilurilor. N-ar fi putut nimeni spune că măsura era rea, numai că nu era neapărat necesară, iar guvernul dădea și prin asta impresia că irosește vremea cu nimicuri.

La începutul celei de-a doua luni, au mers din nou la Palatul de la Muntele Calului Negru. În timp ce Yang Yuhuan străbătea o galerie împreună cu împăratul, între dealurile din spatele palatului a căzut un meteorit. În acea seară a sosit un mesager care a adus vestea că în curând An Lushan avea să ajungă din nou în Capitală, iar împăratul a hotărât să părăsească degrabă palatul de iarnă pentru a se întoarce la Chang'an. Amintindu-și de povestirea meteoritului care se ivise la nașterea generalului barbar, nu putea să nu vadă o legătură între venirea lui și meteoritul care tocmai căzuse.

În ziua venirii lui An Lushan, împăratul a fost foarte neliniștit.

— N-a sosit încă blestematul ăla de barbar? întreba fără încetare.

În fruntea armatei sale, An Lushan înainta foarte încet către Capitală. Cu o zi înainte se oprise să înnopteze la

patru-cinci mile distanță de oraș și, din pricină că se oprea să se odihnească la fiecare milă, drumul a durat mult mai mult decât era de așteptat. Când a ajuns în sfârșit la Palat pentru audiența cu împăratul, soarele era la apus. Împăratul, situl de așteptare, era deja prost dispus, însă de îndată ce a zărit silueta uriașă a lui An Lushan s-a binedispus imediat și l-a întâmpinat spunându-i „Hai, vino, metisule!“

An Lushan, care era deja comisar imperial la Pinglu, a fost numit în acea zi și comisar imperial al comandamentului Fanyang. La scurt timp, împăratul a anunțat că tot el va fi și comisar la Hebei. Datorită acestor numiri, numărul de soldați din subordinea sa creștea cu o sută de mii. La primirea veștii, barbarul a zis:

— Este o răsplată mult prea mare pentru umilul vostru supus. Vă rog, Maiestate, luați această sarcină prea grea de pe umerii mei.

— Sarcina e chiar prea ușoară, dacă ne gândim la greutatea ta! Nu mai vorbi ca o femeie! Ce-ai în pieptul ăla imens? a zis împăratul.

— Doar o inimă credincioasă, a răspuns An Lushan.

Rostite de oricine altcineva, astfel de vorbe ar fi părut lingușitoare, dar în gura lui An Lushan căpătau o sinceritate de necrezut. Pentru împărat, barbarul devenea, rostind aceste cuvinte, întruchiparea credinței și-a devotamentului și, astfel, a considerat că onorurile pe care i le acordase nu erau suficiente. Ar fi vrut să-i mai ofere și altceva, dar nu-i venea nimic potrivit în minte. Atunci, An Lushan a spus cu o voce temătoare:

— Pe drumul lung până în Capitală m-a tot frământat un gând, și mi-am zis că trebuie să vă vorbesc neapărat despre el. Pot avea oare această îndrăzneală?

— Spune care ți-e gândul, i-a zis împăratul.

— După cum v-am spus mai demult, mi-am pierdut tatăl de mic și mai apoi și mama. M-am resemnat cu lipsa tatălui,

dar aş vrea foarte mult să existe o femeie pe care s-o pot numi mamă. La Curte este o doamnă de rang înalt pe care mi-aş dori mult s-o pot numi astfel.

— Cine este această doamnă?

— Este cea care stă chiar lângă Maiestatea Voastră, a răspuns barbarul fără teamă.

Toţi cei de faţă au înmărmurit. Împăratul însuşi era foarte mirat, iar Yang Yuhuan era chiar mai uluită decât el.

— Nu m-aţi putea considera fiul adoptiv al Alteţei Voastre? a continuat An Lushan, adresându-i-se direct lui Yang Yuhuan.

Împăratul a izbucnit în râs şi atmosfera s-a destins; râdea ca şi cum ceea ce auzise era foarte caraghios. Toţi oficialii şi curtenii, care până atunci ascultaseră cu răsuflarea tăiată, s-au pornit deodată pe un râs nestăvilit. A fost de-ajuns să pufnească numai unul, că toţi ceilalţi l-au urmat, ca şi cum nu s-ar mai fi putut abţine.

— Doamna ce zice? O las pe ea să hotărască dacă acceptă sau nu, a zis împăratul.

— Accept cu bucurie, a răspuns Yang Yuhuan.

I se părea amuzant să-l facă fiul ei adoptiv pe acest bărbat cu cel puţin zece ani mai mare decât ea şi care, în plus, era atât de mare la trup; şi-a zis în sinea ei că, dacă era mai mult decât o glumă şi lucrurile luau cumva o altă întorsătură, nimeni n-ar fi putut s-o privească cu ochi răi.

— Vă mulţumesc că aţi acceptat rugămintea mea. De acum încolo vă voi arăta respectul datorat unei mame, a zis Lushan, cu o expresie cum nu se poate mai serioasă.

Aşa cum presupusese Yang Yuhuan, nimeni nu a privit cu ochi răi această cerere neobişnuită a barbarului. Venind din partea lui An Lushan, toţi considerau rugămintea lui ca fiind expresia sincerităţii acestui războinic barbar, aparţinând unui trib cu obiceiuri diferite de ale lor.

Adopția aceasta a fost și pe placul împăratului, care, începând din acea seară, a cerut să se țină și mai multe petreceri în onoarea generalului care devenise fiul adoptiv al consoartei sale. În ajunul plecării lui An Lushan în teritoriile pe care le avea în grijă, s-a dat în pavilionul de ceremonii o petrecere minunată de rămas-bun la care au participat toți funcționarii de până la al treilea rang din Marele secretariat imperial și Cancelaria imperială. La ospăț, An Lushan a povestit următoarea istorioară.

— În ce-a de-a șaptea lună a anului trecut s-a abătut o invazie de lăcuste pe pământurile mele. Pentru că distrugeau recoltele de orez, am oferit ofrande și am făcut rugi către Cer. În aceste rugi, am spus că e drept ca lăcustele să-mi distrugă orezul dacă nu mi-am servit stăpânul cu credință. Dar dacă, dimpotrivă, se dovedește că l-am slujit totdeauna cu râvnă, atunci Cerul să facă astfel încât lăcustele să dispară. Și nici nu mi-am terminat bine cuvintele, că un stol de corbi uriași s-a năpustit asupra lăcustelor, nimicindu-le până la ultima; și am văzut că păsările aveau corpul albastru și capul roșu și m-am mirat nespul!

Povestită de el, o istorioară de felul acesta părea în ochii unora dovada onestității sale. Alții își spuneau pur și simplu că avea un talent aparte de a născoci povestiri interesante, dar, curios lucru, nimeni, nu s-ar fi gândit să-i reproșeze ceva. Toți se lăsau captivați, deși știau că nu e decât un basm de adormit copiii. Era atât de fascinant să-l vezi făcându-se eroul povestioarelor inventate de el însuși, încât nu-ți venea să te superi că erau doar niște invenții. În plus, Lushan lăsa pe fiecare să interpreteze cum voia povestirile lui, mulțumindu-se să le istorisească cu iscusință, folosindu-se de gesturi și mimică. S-ar fi zis că nimeni nu lua prea în serios aceste istorioare, dar totuși exista o persoană care făcea acest lucru: chiar împăratul. O trăsătură a sa era naivitatea, așa că lua în serios toate povestirile lui An Lushan, sau cel puțin

încerca s-o facă. Chiar dacă ceea ce depăna barbarul lua o întorsătură absurdă, împăratul continua să-l asculte cu privirea radioasă. Și de data aceasta a exclamat entuziasmat:

— Păsări albastre cu cap roșu! Ah, demon cu sânge amestecat ce ești, cred și eu că te-ai speriat!

Această parte a povestirii era de cel mai mare interes pentru el. Era de așteptat ca o istorioară care conținea minuni neînchipuite să-l impresioneze în mod special și împăratul făcea eforturi să creadă, știa că trebuie să fie adevărat, pentru că visa la miracolul vieții eterne, își dorea să existe pe lume cât mai multe fenomene supranaturale de acest fel.

Povestind așa de firesc despre apariția păsărilor albastre cu capete roșii, An Lushan răspundea perfect dorințelor împăratului.

Yang Yuhuan nu credea o iotă din spusele lui, dar făcea parte dintre cei care nu se gândeau să-i reproșeze ceva acestui povestitor talentat. Ea credea însă în adevărul care se ascundea în spatele vorbelor sale. Astfel, deși știa că păsările cu corp albastru și cap roșu erau doar o născocire, era absolut convinsă de devotamentul deplin al barbarului față de suveran.

Gao Lishi și prim-ministrul Li Linfu erau și ei la petrecere, dar nimeni nu ar fi putut spune ce gândeau cu adevărat. Au fost singurii care nu au dat atenție povestirii cu corbii. Exact când barbarul ajunsese la această parte, cei doi începuseră să vorbească între ei, în șoaptă.

— Este neplăcut să fii plin de riduri ca mine, dar cred că e și mai supărător să fii o astfel de arătare diformă, a mormăit printre buze eunucul.

— Ai văzut vreodată o luptă de cocoși, unul slab și unul gras? Totdeauna câștigă cel slăbănog, fără greș, a răspuns Li Linfu.

— Totuși, când ai o astfel de greutate... a zis Gao Lishi, apropiindu-și fața de cea a interlocutorului, care și-a aplecat îndată capul.

- Da, era mai bine să nu-l îngrașe și mai mult. Câți oameni are în subordine în calitate de comisar imperial la comandamentul regiunii Pinglu?

- Peste treizeci de mii.

- Treizeci de mii?

- Mai mulți chiar, treizeci și șapte de mii cinci sute.

- Și în calitate de comisar la Fanyang?

- Nouăzeci și unu de mii patru sute.

- A!

Li Linfu avea o mină indiferentă, privind în depărtare. Niciodată nu i se citeau sentimentele pe chip. Numai de câteva ori pe an, în ocazii speciale, fața lui era străbătută de o expresie ascuțită, ca strălucirea unei lame: când degrada pe cineva care-i displicuse, sau când acuza pe cineva de crimă de stat.

- S-a instalat în cantonul Yngchuan, cred.

- Exact. Dar, pentru că noua funcție se adaugă la comandamentul de la Fanyang, cred că va trebui să-și ducă garnizoana fără întârziere la Yngchuan. Regiunea Fanyang este compusă din terenuri arabile și se întinde către sud, până la Fluviul Galben. La apus de aceste câmpuri fertile se găsește o zonă montană foarte abruptă.

- Se îngrașă din ce în ce...

- Fără îndoială.

- Cine se ghiftuiește prea mult ajunge impotent.

- E periculos barbarul! Când s-a pus atunci pe dansat, corpul lui enorm se mișca cu o viteză de necrezut. Nimeni nu se poate învârti cu o asemenea iuțeală.

- Hm, a făcut Li Linfu, schimbând subiectul. În ceea ce-l privește pe Huangfu Weiming, e timpul... a zis, întorcându-se către Gao Lishi.

- E timpul să-l chemăm?

- A, nu, din contră... Să-l îndepărtăm.

- Aha. Dar împăratul...?

— Împăratul are multă încredere în el. Nimeni nu a reușit să le mai rupă oasele tibetanilor în ultima vreme, cum a făcut el. Și nu e vorba numai de împărat, ci tot poporul îl venerază. S-ar putea ca și el să devină mai puternic.

— Da, așa este.

Discuția s-a întrerupt aici. Adâncit în propriile gânduri, fiecare se uita în altă parte, ca și cum nu-l mai interesa celălalt. Apoi Gao Lishi s-a depărtat de locul unde stătea prim-ministrul. La banchetele oficiale fiecare funcționar avea un loc fix, pe care nu putea să-l părăsească oricum, numai Gao Lishi se plimba liber. Își schimba locul din când în când, mișcându-se într-un mod al lui.

Către sfârșitul petrecerii, An Lushan s-a îndreptat către împărat pentru a-i mulțumi pentru prețuirea arătată și a-l anunța că urma să plece din Capitală peste două zile.

— Și când te-ntorci? a întrebat împăratul.

— Când mama mea adoptivă, cea care mi-a îndeplinit cea mai arzătoare dorință acceptându-mă ca fiu, va deveni consoarta oficială a Maiestății Voastre. Atunci voi reveni pentru a sărbători.

— Și când va fi asta?

— Nu pot ști. Împăratul este singurul care știe asta în sinea sa, iar eu nu pot decât să mă rog zeilor ca acea zi să vină mai repede.

Răspunsul lui An Lushan nu putea decât s-o încânte pe Yang Yuhuan.

Trecând prin fața șirurilor de oficiali, barbarul și-a făcut ieșirea ajutat de doi vasali care-l susțineau ca pe un enorm pachet de carne.

Yang Yuhuan presimțea că se apropie ziua în care avea să fie numită consoartă imperială, dar nu știa nimic precis. Împăratul nu pomenea deloc despre asta, nici Gao Lishi. De fapt, An Lushan fusese primul care adusesese vorba despre

„Este subiect. Desigur, în mod normal, înscrierea unei convoaite imperiale în registrul oficial nu era ceva despre care putea să-și permită să vorbească un supus, dar An Lushan o făcuse pentru că împăratul fusese de acord cu adopția lui. Poate că el ceruse să fie adoptat doar pentru a putea rosti aceste cuvinte. Oricum, vorbele lui le-au plăcut și lui Yang Yuhuan, și împăratului.

La câteva zile după plecarea lui An Lushan la postul său, Yang Yuhuan a primit vizita lui Gao Lishi în apartamentele ei.

— O, e groaznic! Nu-mi mai văd capul de treburi, a zis cunucul, în felul său caracteristic. Anul viitor, mai exact în luna a șaptea a celui de-al patrulea an al Comorii Celeste, veți fi înscrisă oficial în registrul soțiilor împăratului. Toată familia Alteței Voastre va veni aici. O, Cerule, vă dați seama câte sunt de făcut, ca să nu pomenim decât pregătirea reședințelor unde îi vom primi pe toți!

Yang Yuhuan n-a zis nimic, dar în sinea ei și-a spus că se apropia vremea când avea să poată scăpa de doamna Floare de Prun. De ce să nu facă precum Wu Zetian cu rivalele ei, lăsând trupul acesteia să putrezească pe fundul unui butoi? La acest gând, a fost străbătută de un fior de plăcere cum nu mai simțise nicicând. Gao Lishi o privea fix, cu răsuflarea tăiată. Niciodată nu i se păruse atât de frumoasă ca acum, când beția puterii îi umplea sufletul pentru prima dată.

La sfârșitul lunii a doua a fost anunțată sosirea lui Huangfu Weiming, comisarul imperial din Long. Vestea s-a răspândit repede în Capitală și a ajuns și la urechile lui Yang Yuhuan prin slujitoarele ei. Ziua intrării acestuia în oraș urma să fie una foarte agitată, pentru că o mulțime imensă avea să-l

întâmpine. Sosirea lui nu însemna o retragere de la post, ci doar o vizită pentru rezolvarea unor probleme administrative.

Yang Yuhuan nu mai avea ce să afle despre acest general faimos care îi învinsese prima dată pe tibetani la Qinghai, cu doi ani înainte, și din nou în cea de-a patra lună a anului trecut, în orașul Hongji. Victoriile sale îi încântaseră teribil de mult pe nobilii și vasalii din Capitală și dăduseră un sentiment de triumf întregului oraș, iar numele lui devenise sinonim cu cel al viteazului care apăra hotarele de la miazănoapte. Yang Yuhuan știa prea bine toate acestea, dar tot nu înțelegea de ce era așteptat cu atâta fast, doar nu era singurul care obținuse victorii în locuri îndepărtate. Și Wang Chui, comisarul imperial din comandamentul Hexi, îi învinsese pe tibetani, iar Wang Zhongsi biruise alți barbari.

Yang Yuhuan le-a întrebat despre acest lucru pe însoțitoarele ei, dar fiecare dădea alt răspuns.

— An Lushan este comisarul cu cele mai multe merite și care se bucură de cea mai mare încredere a împăratului, dar el este barbar, pe când Huangfu Weiming este un războinic Han foarte respectabil, cu merite egale cu ale lui An Lushan în respingerea triburilor sălbatice de la frontierele îndepărtate. Pentru că are sânge chinez toată lumea îi ține partea lui Huangfu Weiming, a zis una.

— Huangfu Weiming este rivalul lui Li Linfu. Ar trebui să dețină un post înalt la Curte, dar a fost îndepărtat și trimis în provinciile de graniță. Reputația lui de apărător al hotarelor se datorează simpatiei atrase după nedreptatea care i s-a făcut, a fost de părere alta.

O a treia însoțitoare era sigură că Huangfu Weiming era singurul războinic cu adevărat în stare să îi învingă pe tibetani. În vremea lui Xiao Jiong, predecesorul său în pos-

tul de comisar imperial la Long, tibetaniii atacau tot timpul regiunea Gansu. Xiao Jiong reușise o singură victorie mărunță contra tibetanilor în al douăzeci și șaptelea an al Îerei Întemeierii, exact cu un an înainte ca Yang Yuhuan să sosească la Palatul Izvoarelor Calde. Înaintea lui nici nu existase postul de comisar în acea regiune, și cel care avea în responsabilitate lupta contra tibetanilor era Cui Xiyi, comisarul imperial al regiunii Hexi. El le administrase câteva lecții, dar de fapt nu fusese vorba de adevărate victorii, ci reușise doar să le respingă atacurile. Prim-ministrul Li Linfu cumulase pentru scurtă vreme funcția sa cu cea de comisar imperial al comandamentului din Long, fără să reușească nici el vreo victorie demnă de luat în seamă; singurul care-i atacase direct pe tibetani și le cauzase pierderi era Huangfu Weiming. Asta explica respectul de care se bucura în rândul populației, chiar mai mare decât cel primit la Curte. Iar acest respect continua să crească.

Yang Yuhuan auzise de la însoțitoarele ei cele mai uluitoare zvonuri legate de sosirea eroului în Capitală. Vorbeau tot timpul despre asta, de parcă ar fi ars de nerăbdare să-l vadă. Se surprinse pe ea însăși așteptându-l cu înfrigurare pe cel care trezea atâta entuziasm în popor.

Și când vestea sosirii lui în a doua decadă a celei de-a treia luni s-a adeverit, toate femeile de la Palat au fost cuprinse de un entuziasm fără margini. Șușoteau între ele întrebându-se pe unde va trece, în ce cameră va sta, unde va avea loc petrecerea în onoarea sa și mii de alte lucruri. Nici una dintre ele nu avea nici cea mai mică idee cum arăta sau ce vârstă avea faimosul războinic, dar doamnele de la Curte erau atât de obișnuite să trăiască închise în pavilioanele lor și rupte complet de viața obișnuită, încât aceste amănunte nu le îngrijorau deloc. Faptul că era aclamat ca un erou în toată

Capitala îi conferea suficient farmec acestui personaj. Fuseră entuziasmate, desigur, și de sosirea la Curte a lui An Lushan, dar acest lucru se explica prin curiozitatea trezită de faptul că era barbar. În cazul lui Huangfu Weiming, însă, lucrurile stăteau cu totul altfel.

Generalul a înșelat însă așteptările poporului și pe ale Curții, făcându-și intrarea în Capitală la începutul celei de-a treia luni, însoțit numai de câțiva oameni, fără să stârnească entuziasmul provocat de venirea lui An Lushan. Nici unul dintre cei care l-au văzut trecând nu a știut că e vorba de marele erou, cum nu s-a știut nici când anume a intrat în Chang'an. În acel moment Capitala era animată de picnicurile organizate peste tot; la sud-est de Palat, pe malurile Râului Sinuos și pe mica colină de pe Câmpul Plăcerilor, aflată la mieznoapte, se puteau zări grupuri de persoane care se plimbau. Prunii se scuturaseră deja, florile de cais și piersic începeau să se treacă și nu mai era nici vremea bujorilor, dar soarele primăvăratic încălzea cu raze mângâietoare străzile largi care delimitau cartierele.

Chiar în ziua intrării în Capitală, Huangfu Weiming s-a dus direct la Palat să se prezinte în fața împăratului. Era un războinic de vârstă medie, extrem de distins. Un necunosător nu și-ar fi putut închipui că este om de arme, căci era foarte calm și vorbea cu blândețe. Numai pielea bronzată și picioarele puternice care-i purtau trunchiul impunător trădau apartenența sa la clasa militară. Toți miniștrii, cu Li Linfu în frunte, au fost chemați la petrecerea dată în onoarea lui, care nu a fost nici pe departe atât de fastuoasă precum cea dată pentru An Lushan. Vocea puternică a barbarului străbătea galeriile, pe când cea a lui Huangfu Weiming nu a fost auzită decât de o mică parte a celor prezenți atunci când i s-a adresat împăratului.

Din momentul în care Huangfu Weiming a apărut în sala de audiențe, Yang Yuhuan nu și-a desprins privirea de la el, sorbindu-i din ochi orice gest.

După ce i-a prezentat împăratului situația de la hotare, Huangfu Weiming s-a întors la locul care-i fusese destinat. Atunci a luat cuvântul Li Linfu.

— E ușor să-i îndepărtăm pe tibetani prin forță. Dar e necesar să găsim o cale pașnică de a-i liniști și de a-i face să se supună împăratului.

— Așa ceva nu este posibil, a venit imediat replica lui Huangfu Weiming.

Acest răspuns a fost atât de violent, că a răsunat în toată sala.

Li Linfu a continuat însă:

— Când primii comisari au fost trimiși în regiunile Hexi și Youchuan, scopul nu a fost de a ataca triburile barbare, ci mai degrabă de a pregăti strategii de apărare. Chiar dacă postul din Long a fost înființat mai târziu, asta nu înseamnă că puteți ignora misiunea inițială. Vă rog să aveți asta în vedere, orice s-ar întâmpla.

Tonul sec al acestor vorbe și felul tăios în care au fost rostite au indispus întreaga adunare. Yang Yuhuan s-a întristat și ea, însă Huangfu Weiming a răspuns criticii directe a prim-ministrului.

— Barbarii au inimi de fiare sălbatice. Comportamentul lor e imprevizibil. Dacă ai o atitudine defensivă încearcă să atace, dacă încerci să-i liniștești devin mai sălbatici. După părerea mea, nu poți să te descurci cu ei decât apelând la forță. În plus, barbarii din Turfan¹ nu sunt un trib simplu, așa cum vă imaginați. Puterea lor crește de la o zi la alta. Dacă nu-i zdrobim acum, prin forță, în curând ne vom căi. Este un lucru limpede ca lumina zilei.

1. Vechi nume al Tibetului. (*N. red.*)

— Am putea să le dăm o prințesă cu sânge imperial ca soție pentru căpetenia lor.

— Această metodă de împlânzire e cunoscută din vremuri vechi. Nu numai ei, ci și barbarii din triburile Qidan¹ și Xi² au ucis prințesele oferite și s-au răsculat.

Schimbul de replici dintre cei doi s-a încheiat aici și toată asistența s-a retras imediat ce împăratul a părăsit sala.

În timpul banchetului care a urmat, Yang Yuhuan a avut pentru prima dată ocazia de a vorbi puțin cu Huangfu Weiming.

— După lunga mea ședere la hotare, în sfârșit îmi revine astăzi onoarea să vă întâlnesc pentru prima dată, i-a spus eroul. Întorcându-mă în Capitală, am avut două motive de bucurie – s-o întâlnesc în sfârșit pe consoarta Maiestății Sale, de a cărei frumusețe am auzit de multă vreme, și să pot admira bujorii de la Templul Compasiunii din cartierul Changfang.

Aceste cuvinte erau desigur pline de politețe, însă și ticluite anume pentru femeia care se bucura de favorurile împăratului, iar pe Yang Yuhuan au bucurat-o peste măsură. Laudele din partea militarilor și funcționarilor nu o impresionau de obicei, dar, de această dată, complimentele i s-au părut sincere.

Încă nu-și putea desprinde ochii de la chipul generalului și l-a privit în continuare în așteptarea suitei, dar el nu a mai spus nimic. De obicei, la petreceri, ea nu răspundea celor care i se adresau, și, în general, nici nu prea avea ocazia de a vorbi. Dar, de data aceasta, i-a răspuns lui Huangfu Weiming aproape pe negândite.

1. Qidan – triburi nomade care au controlat mari teritorii din Mongolia și din partea de nord-est a Chinei. (*N. red.*)

2. Xi – populație nomadă, de păstori, care a dominat partea estică a Mongoliei între secolele V și XII. (*N. red.*)

— Vă plac bujorii de la Templul Compasiunii? Eu cred ca sunt mai frumoși cei de la Templul Luminii de Apus, din cartierul Yankang.

— Dacă spunei așa, așa trebuie să fie, cu siguranță. Bujorii de la Templul Compasiunii, de la cel al Venerației din cartierul Jing'an și de la Templul Longevității din cartierul Yongle sunt vestiți, dar desigur că nu pot fi la fel de frumoși ca cei de la Templul Luminii de Apus. Nu pot niciodată să zăbovesc mult în Capitală, dar mi-aș dori să pot rămâne până când înfloresc bujorii de la Templul Luminii de Apus pe care Alteța Voastră îi laudă ...

Yang Yuhuan nu a avut ocazia să-l reîntâlnească pe general în timpul șederii lui în Capitală. Pe la sfârșitul celei de-a treia luni a aflat că se reîntorsese la granițe și, exact în acea zi, ea s-a dus să admire bujorii de la Templul Compasiunii, despre care se spunea că sunt în plină înflorire. De obicei aștepta ziua a cincisprezecea a lunii a treia, când florile erau perfecte, dar, de data aceasta, amânase cu zece zile.

„Flori înflorite, flori trecute,
Douăzeci de zile de nebunie în oraș.“

Așa grăiește un poem și, într-adevăr, înflorirea bujorilor părea să răspândească un fel de beție în întreg orașul.

„Zece mii de cai și-o mie de carete
Pentru a admira bujorii.“

Astfel spune alt poem, evocând forfota febrilă a Capitalei în această perioadă a anului.

Yang Yuhuan s-a dus Templul Compasiunii să admire bujorii preferați de Huangfu Weiming, apoi la Templul Luminii de Apus, să-i vadă și pe cei de care ea însăși îi vorbea. Grădinile celor două temple faimoase pentru bujorii lor erau pline de oameni, de nici nu te puteai mișca.

Până atunci, Yang Yuhuan nu fusese prea interesată de bujori. Grădinile palatului aveau multe terase pline de soiurile cele mai frumoase; poate l-ar fi însoțit pe împărat pentru a le admira împreună, dar nu i-ar fi trecut prin minte să se ducă din proprie inițiativă. Habar nu avea cât de scumpe erau aceste flori.

Din acea zi însă, ea a început să iubească bujorii, fără a le vedea neapărat acea frumusețe strălucitoare cântată de poeți.

„Boabe de aur înflorite
Într-un strugure de rubine,
Nori sângerii, mii de petale roșu-aprins
Și ramuri cu sutele, în flăcări strălucind.“

Bujorii erau de o frumusețe impresionantă, cu-adevărat floarea florilor, dar extrema lor fragilitate ducea cu gândul la un destin trist, și tocmai această tristețe ascunsă în chiar splendoarea lor o atrăgea pe Yang Yuhuan, care se întreba de ce nu observase până atunci această trăsătură deosebită a bujorilor. Nu avea să îl revadă pe Huangfu Weiming pentru foarte multă vreme, fiindcă venise în Capitală după o lungă absență și probabil mulți ani aveau să se scurgă până să vină iar. Când îl va revedea, părul îi va fi albit, se gândea ea, ascunsă în palanchinul de unde admira bujorii.

În luna a treia, împăratul i-a dat titlul de prințesă de Jingle uneia dintre nepoatele sale din clanul Dugu și a anunțat că o dă în căsătorie lui Li Huaijie, căpetenia Qidan din Songmo. Tot atunci, a dat-o de nevastă căpeteniei din Raole, Xi Li Yanchong, pe prințesa de Yifang din clanul Yang, și ea cu sânge imperial.

Triburile barbare Qidan și Xi se așezaseră amândouă în apropierea munților Xiang'an și se aliaseră deseori, pe neaștep-

tate, pentru a ataca imperiul Tang. În cea de-a douăsprezecea luna a primului an al Erei Comorii Celeste făcuseră numeroase incursiuni în regiunile de graniță. Fuseseră respinși de Wang Zhongsi și se liniștiseră pentru o vreme, dar puteau oricând să atace din nou. Împăratul dorea să-i îmbunzeze oferindu-le cele două prințese. Gestul nu era neobișnuit, încă din epoca Han fuseseră deseori oferite prințese căpeteniilor barbare. Cea mai cunoscută era povestea lui Wang Zhaojun, dată în căsătorie mai-marelui Xiongnu, căruia i-a dăruit doi copii. Era un exemplu de alianță de succes, dar nu din acest motiv a rămas ea în memoria posterității, ci din pricina destinului său tragic. Și când această strategie de conciliere a avut succes, și când a eșuat, toate prințesele trimise barbarilor au avut o soartă tragică. Născute în marele imperiu chinez și crescute în familii nobile, ca femei cu obârșie aleasă, au devenit victime nevinovate ale unor aranjamente politice, izolate în mijlocul unor popoare nomade.

Și prințesa de Jingle, promisă căpeteniei tribului Qidan, și cea de Yifang, promisă căpeteniei tribului Xi, erau doar niște copile, care mai aveau mult până să împlinească douăzeci de ani. La petrecerea de rămas-bun care s-a dat la Palat în cinstea lor, ele au stat retrase de la început până la sfârșit, abia răspunzând întrebărilor ce li s-au pus.

Împăratul a vrut să știe în ce fel îi plăcea prințesei de Jingle să-și petreacă timpul liber. Ea a spus timid că începuse să învețe să călărească și că-și dorește ca atunci când va ști bine să călărească, să participe la jocuri călare. Pe cealaltă prințesă a întrebat-o ce și-ar dori cel mai mult. „Să admir bujorii înfloriți“, a răspuns ea. Aceste dorințe ale celor două prințese nu se putea realiza nicicum în deșerturile unde urma să fie trimise. Amândouă erau frumoase, dar prințesa de Jingle a atras cele mai multe priviri.

Deodată, împăratul a părut să regreta că le trimitea în ținuturile barbarilor și la sfârșitul petrecerii l-a chemat pe Li Linfu să-l întrebe dacă nu se putea cumva să fie cruțate.

— Poate împăratul dinastiei Tang să-și ia înapoi cuvântul dat, chiar și față de barbari? a răspuns prim-ministrul.

Împăratul a insistat.

— Să trimitem alte două femei, nu pe acestea.

— Căpetenia Qidan se bucură foarte mult de venirea prințesei, ca să nu mai vorbim de căpetenia Xi.

— Atunci s-o trimitem doar pe prințesa de Yifang și s-o ținem pe prințesa de Jingle la Palat.

Împăratul nu obișnuia să-și arate încăpățânarea. Desigur, a o ține la Palat pe prințesă însemna să o ia în gineceul imperial. După ce a dat un răspuns vag, care nu părea nici acord, nici refuz, Li Linfu s-a retras.

Peste vreo două zile, Yang Yuhuan a primit vizita lui Gao Lishi.

— Am venit cu o mare rugămintă către Alteța Voastră. Vreau să interveniți pe lângă Maiestatea Sa în legătură cu prințesa de Jingle. Maiestatea Sa regretă că a promis-o în căsătorie căpeteniei barbare și ar vrea să nu i-o mai trimită. Dar dacă împăratul marelui imperiu Tang și-ar călca cuvântul dat fie și o singură dată, asta ar provoca multe probleme. Prim-ministrul a discutat deja cu Maiestatea Sa despre acest lucru, dar fără succes. Ar putea Alteța Voastră să-i vorbească Maiestății Sale... ?

— Aș prefera să nu vorbesc cu împăratul despre astfel de chestiuni, a răspuns scurt Yang Yuhuan.

Până atunci nu intervenise niciodată pe lângă împărat: oricare ar fi fost situația, alesese să-i încuviințeze în totalitate deciziile.

Însă, în ciuda răspunsului ei, Gao Lishi a insistat.

— Nu v-am cerut niciodată nimic, dar acum mă văd nevoit să apelez la ajutorul Alteței Voastre. Prințesa de Jingle

e din clanul Dugu, e fiica uneia dintre propriile fiice ale împăratului. Aparține unei linii de literați care întrețin relații cu doamna Floare de Prun. Asta pe de o parte. ...În plus, dacă prințesa va intra în gineceu, puterea doamnei Floare de Prun va crește...

Yang Yuhuan i-a tăiat vorba:

— Să intre în gineceu?

Avea împăratul o asemenea intenție? Oricât de dedat plăcerilor ar fi fost, era cu puțință să simtă o atracție carnală pentru o fată atât de tânără?

— Dar e imposibil ca Maiestatea Sa... a zis ea.

De această dată, Gao Lishi a fost cel care a întrerupt-o.

— Credeți? Atunci de ce ar lua Maiestatea Sa astfel de măsuri? Dacă lăsați lucrurile așa cum sunt, s-ar putea să aveți mult de lucru apoi. Va trebui să învățați să călăriți...

— Și de ce, mă rog?

— Pentru că, dacă împăratul o va lua pe prințesă în gineceu, va organiza astfel de distracții pentru ea. Îl cunosc destul de bine. Și după felul cum s-a uitat la ea, aș spune...

Yang Yuhuan nu a mai ascultat. În fața ochilor ei plutea silueta de copil a prințesei de Jingle. Și ea o considerase frumoasă, ba chiar se gândise cu milă la soarta ei. Dar nu-și putuse închipui cât de departe merseseră gândurile împăratului când o privea pe acea copilă pură, în timpul petrecerii.

— Anul acesta e cel mai important pentru Alteța Voastră. Veți părăsi Palatul Deplinei Sincerități pentru a deveni consoarta oficială a împăratului...

Numai frânturi din vorbele lui ajungeau la urechile lui Yang Yuhuan.

— De aceea, trebuie îndepărtat orice posibil aliat al doamnei Floare de Prun, fără nici o excepție. În plus, atracția împăratului pentru copila aceasta nu e una obișnuită...

și gândiți-vă ce-o să fie, dacă va trebuie să călăriți sau cine mai știe ce, pentru a rivaliza cu ea... O, nici nu pot să mă gândesc! E prea mult pentru mine!

După o tăcere prelungită, Yang Yuhuan a zis cu voce joasă.

— Voi vorbi cu împăratul. Nu știu ce motiv aveți tu și Li Linfu să urâți așa de tare clanul prințesei, dar, lăsând asta la o parte, nu vreau nici eu să mă lupt cu această copilă pentru inima împăratului. Dacă așa stau lucrurile, voi înăbuși în fașă acest pericol.

La aceste vorbe Gao Lishi a spus cu o expresie extrem de surprinsă.

— Eu și Li Linfu?!

Întâi a izbucnit într-un râs nestăvilit, ca și cum i se spusese ceva foarte nostim, dar apoi a continuat.

— Ei, dar ce mai contează? Dacă Alteța Voastră va împiedica intrarea prințesei în gineceu, Gao Lishi va fi foarte mulțumit, a zis el cu gravitate.

Peste câteva zile, împăratul a informat-o pe Yang Yuhuan că vrea să se ducă pentru o scurtă ședere la Palatul de la Muntele Calului Negru și că ar fi bine ca ea să rămână în Capitală pentru că, din cauza lucrărilor de reconstrucție, locul nu era tihnit.

În acea seară, în dormitor, ea i-a spus.

— Dacă nu vă pot însoți la Palatul de la Muntele Calului Negru înseamnă că vreți să luați pe altcineva cu Maiestatea Voastră, nu-i așa?

— Pe altcineva? Pe cine aș putea invita la Muntele Calului Negru, în afară de tine? a zis împăratul.

— Vreți să invitați pe altcineva. Știu sigur.

— Dar despre cine vorbești?

— Despre tânăra căreia i-ați dat titlul de prințesă de Jingle.

— Nu spune prostii!

Împăratul a tăgăduit apăsător, dar Yang Yuhuan a simțit cum mâna cu care o cuprinsese s-a îndepărtat abia simțit de trupul ei. Atunci s-a ridicat pe marginea patului și-a zis:

— Mă voi duce eu la căpetenia barbară în locul prințesei. Vă rog să așteptați plecarea mea pentru a o invita pe prințesă.

— Dacă ai astfel de îndoieli, vino atunci cu mine! E bine așa?

— Nu, tot nu mă voi putea liniști.

— Atunci cum ar trebui să facem?

— Dați-o pe prințesă de soție barbarului. Dacă nu faceți asta, mă voi duce eu în locul ei. Nu e nimic imposibil. Doar e vorba de o hotărâre a Maiestății Voastre. Dacă vă luați cuvântul înapoi, vor apărea zvonuri în popor. Se aude deja că împăratul o va aduce pe copilă la Palat și va merge să călărească împreună cu ea.

— Cine a spus așa ceva?

— Femeile de la Palat nu mai vorbesc decât despre asta. Și pe stradă, toți locuitorii Capitalei spun că ar vrea să-l vadă cât mai repede pe împărat călărind împreună cu prințesa. Se mai spune că tot drumul până la Muntele Calului Negru va fi acoperit cu covoare, pentru ca împăratul să nu se rănească, de va fi să cadă de pe cal. Prefer să mă duc la barbari decât să vă văd căzând de pe cal.

— Dacă o trimit acolo, va muri cu siguranță.

— Și ce dacă? Dacă s-ar întâmpla așa, eu m-aș simți ușurată!

— Nu ți-e deloc milă de ea?

— Nu.

Împăratul a decis să procedeze așa cum anunțase inițial, trimițându-le pe cele două prințese ca soții căpeteniilor barbare. Astfel, peste două zile, tinerele au plecat din Capitală însoțite de câte două sute de oameni și ducând cu ele nenumărate daruri. Suitele le-au urmat până la râul Chan, iar

famiile și cei apropiați până la râul Ba. Pe maluri, sălciile plângătoare erau pline de mătșori verzi-albăstrui. Urmând drumul prin trecătoarea Tong, cele două cortegii s-au îndreptat direct spre Răsărit.

Pe Yang Yuhuan nu o încerca nici un fel de remușcare privindu-le pe cele două prințese plecând către lumea barbară, doar ușurare că o rivală pleca, în sfârșit, din Capitală. Era pentru prima dată când Yang Yuhuan schimba destinul cuiva folosindu-se de împărat.

Capitolul 4

În luna a șaptea a celui de-al patrulea an din Era Comorii Celeste (745), lui Yang Yuhuan i-a fost oferit titlul de Guifei, Soție Prețioasă¹ în cadrul unei ceremonii speciale. Înainte de aceasta, prințul de Shou primise de soție, prin decret imperial, pe una dintre fiicele lui Wei Zhaoxun, general al gărzilor Palatului.

Yang Yuhuan nu simțea nici un regret la gândul că fostul ei soț primea ca soție în locul ei o femeie mai tânără. Pentru ea, el era doar un personaj dintr-un trecut îndepărtat. De fapt, ar fi fost de așteptat să privească oarecum cu neplăcere faptul că fusese înlocuită, dar ea nici măcar asta nu simțea. Cel care avea un sentiment de ușurare era împăratul. Pentru a evita clevetirile lumești, trebuise să aștepte cinci ani înainte de a-i acorda acest titlu lui Yang Yuhuan. Considera că dăduse dovadă de multă prudență și suficientă răbdare. Yang Yuhuan îl părăsise pe prințul de Shou sub pretextul că se dedica studiului credinței daoiste și, timp de cinci ani, trăise în Palatul Deplinei Sincerității

1. Titlu oferit concubinei imperiale cu rangul cel mai mare, cea care ocupa primul loc după împărăteasă în ierarhia de la Curte; *gui* – „scump“, „prețios“, dar și apelativ de stimă, *fei* – „concubină“, „consoartă“; în vechime nume pentru „zeiță“. (N. red.)

în calitate de călugăriță. Și iată că, acum, această călugăriță intra deodată în Palatul Imperial ca Yang Guifei, Soție Prețioasă. Acesta era motivul pentru care împăratul dorise în mod deosebit să aleagă el însuși o nouă soție pentru prințul de Shou. Aceste decizii ale sale erau destul de ciudate și nu aveau o logică evidentă, dar, în felul acesta, împăratul reușise să mascheze într-o oarecare măsură actul său crud de a lua în gineceul imperial pe soția propriului fiu.

Anunțul oficial al faptului că Yang Yuhuan devenea Soție Prețioasă a fost făcut într-un pavilion retras al Palatului Marii Străluciri. Împăratul și-ar fi dorit ca totul să se facă în cadrul unei ceremonii fastuoase, la care să asiste toți demnitarii, mandarinii și militarii, iar apoi să se organizeze banchete timp de mai multe zile, dar, pentru că atât Li Linfu, cât și Gao Lishi s-au opus acestei dorințe, a trebuit să renunțe. Gao Lishi s-a împotrivit argumentând că nu era nimeni la Curte care să nu știe deja că Yang Yuhuan este singura favorită a împăratului și considera că nu există nici un motiv să se țină o sărbătoare fastuoasă. Împăratul credea că trebuie să aibă loc o ceremonie măreață pentru că cei cinci ani de așteptare fuseseră grei, dar Gao Lishi spusese că, tocmai pentru că așteptase cu prudență până acum, era bine să arate înțelepciune și mai departe.

Pe la mijlocul lunii dinaintea ceremoniei, Gao Lishi i-a făcut o vizită lui Yang Yuhuan în apartamentele sale și i-a spus:

— Este extrem de important să evitați a da vreun prilej de bârfe. Din ziua în care veți deveni Soție Prețioasă, viața Alteței Voastre se va deosebi complet de cea de până acum. Va trebui să vă ridicați la înălțimea noii poziții, pentru a nu vă compromite.

Yang Yuhuan intenționa să asculte îndemnul bătrânului eunuc și să facă exact cum o sfătuia el, pentru că, de

fapt, totul decurgea perfect datorită lui. În noul apartament din Palatul imperial unde se mutase a fost adusă mobilă foarte diferită de tot ce avusese ea până atunci. Începând cu patul, mesele, paravanele, vasele mari de flori și până la oglinzile de mână, măsuțe și taburete, vase cu apă așezate în fiecare cameră, toate erau de o frumusețe cum nici nu bănuise că poate exista. Nu știa unde fuseseră ținute aceste obiecte până atunci, dar acum erau aduse unul după altul într-un du-te vino amețitor, ca și cum fuseseră special pregătite pentru această zi.

Ceremonia prin care Yang Yuhuan a primit titlul de Soție Prețioasă a avut loc în Grădina Phoenixului din Palatul Marii Străluciri într-o atmosferă discretă, dar foarte solemnă. După ceremonie a fost așezată pe un tron mare, incrustat cu pietre scumpe, și a primit felicitările tuturor demnitarilor. Miniștrii s-au perindat unul după altul prin fața ei, prezentându-și scurt salutul.

În acea noapte, Yang Guifei a împărțit pentru prima dată patul cu împăratul în calitate de consoartă oficială. Acesta i-a dăruit un mic sipet de sifed și ace de păr cu totul și cu totul din aur cu care i-a prins cu mâna lui în păr giuvaieruri din vistieria imperiului.

Peste trei zile, Yang Guifei a primit felicitări de la toți funcționarii Curții. Pentru că acum avea un statut asemănător împărătesei, pe parcursul întregii ceremonii a fost interpretat cântul *Veșminte de pene de culoarea curcubeului*. Peste încă două zile, și-a primit în audiență întreaga familie. A venit mama sa, născută Li, unchiul său, Xuanguî, și ceilalți membri. Tatăl său defunct, Xuanyan, a primit titlul postum de prefect al provinciei Jiyang, iar mama sa a fost numită doamnă a comitatului Long. Unchiul său a primit postul de președinte al departamentului banchetelor imperiale. Fără să poată pronunța nici un cuvânt din cauza emoției, s-au retras repede amândoi, arătându-și recunoștința doar prin

nenumărate plecăciuni. Nu îndrăzneau s-o privească pe Yang Guifei în ochi, parcă se temeau că, dacă ar fi privit-o cât de puțin, ar fi orbit pe loc. Singurul care lipsea în această zi fericită era Yang Xuanjiao, la început tatăl natural, apoi tatăl adoptiv al lui Yang Guifei. Ca și cum s-ar fi dorit ștergerea urmelor lui din documentele oficiale, de atunci numele său nu a mai fost pomenit nicăieri în istoria Chinei.

În aceeași zi, Yang Guifei i-a primit în audiență pe frații și surorile sale. A văzut cum se apropie de ea doi tineri cu capetele plecate până la pământ. Erau fratele ei mai mare, Dian, și vărul ei, Chi. Pentru că veneau pentru prima dată din provinciile lor îndepărtate la Palat, era firesc să se simtă stingheri, dar atitudinea lor era prea umilă. Stăteau plecați, fără să spună un cuvânt. Yang Guifei le-a oferit daruri. De asemenea, pe fratele ei l-a numit director adjunct al administrației Palatului, iar pe Chi șef al echipajelor imperiale și, pentru că era încă necăsătorit, i-a oferit-o ca soție pe prințesa Dahua, fiica uneia dintre concubinele din gineceu.

Toate aceste onoruri pentru familia ei fuseseră pregătite de Gao Lishi, care veghea audiențele stând în picioare lângă Yang Guifei. Ea nu făcea decât să rostească cu voce tare ceea ce îi șoptea el.

După ce s-au retras cei doi tineri, a venit rândul surorilor mai mari ale lui Yang Guifei. Erau cele trei fete ale lui Xuanyan, considerate acum surori mai mari ale Prețioasei Soții. Nu avusese nici un fel de speranțe legate de întâlnirea cu ele, dar felul în care s-au prezentat în fața ei a fost foarte diferit de cel al bărbaților. Erau una mai frumoasă ca alta și, în plus, nu păreau deloc intimidată. Și-au plecat toate odată capetele, ca și cum exersaseră această mișcare de multe ori înainte, apoi și le-au ridicat tot la unison și au privit-o drept în ochi. Sora mijlocie avea o privire provocatoare, cea mare era surâzătoare, iar cea mică o cerceta

plină de curiozitate. Yang Guifei le-a acordat și lor câte un domeniu în Capitală și le-a înștiințat că vor fi primite fără întârziere la Palat, ca doamne de companie.

De-abia ce Yang Guifei își primise titlul, că la începutul lunii a noua a sosit vestea că populațiile barbare cărora le fuseseră trimise prințesele se ridicaseră la luptă pe neașteptate. Nu peste multe zile, un mesager a venit în Capitală cu știrea că cele două prințese fuseseră ucise. Nu trecuseră nici șase luni de când acestea părăsiseră Capitala. Când Li Linfu făcuse atunci propunerea de a trimite prințesele ca soții pentru conducătorii barbari, Huangfu Weiming se împotrivi fățiș, avertizând că ele vor fi ucise în mai puțin de șase luni. Iar acum acest lucru se întâmplase cu adevărat. Judecata lui Huangfu Weiming se dovedise corectă.

Aflând de destinul nemilos al celor două prințese, Yang Guifei a simțit o durere în suflet. Cel puțin în cazul prințesei de Jingle, nu se putea spune că ea nu avusese nici un amestec. Se simțea pe jumătate vinovată pentru că ea îl împiedicase pe împărat s-o țină la Palat și-l determinase să i-o trimită barbarului.

Amintindu-și de chipul copilăresc al prințesei, regreta cruzimea sa de atunci, dar în același timp își spunea că nu avusese altă soluție, și cu siguranță că aveau să mai fie situații în care să procedeze la fel. Dacă alte femei ar fi atras din întâmplare atenția bătrânului împărat iubitor de plăceri, nu ar fi ezitat să le trimită până la ultima în mijlocul barbarilor. Toate femeile de la curtea Tang care deținuseră puterea făcuseră la fel, fără nici o excepție; nu avuseseră de ales. Yang Guifei își spunea că și ea urma să treacă prin astfel de momente, dar, în primul rând, trebuia să rezolve imediat problema legată de concubina Floare de Prun. Pe ea nu avea cum să le-o trimită barbarilor. Dacă ar fi putut, ar fi trimis-o chiar într-un loc mai înfricoșător decât ținuturile triburilor barbare. Soția Prețioasă nu putea s-o ierte

cu nici un chip pe femeia care îndrăznise s-o asemene cu o purcea. Totuși, avea grijă să nu-și trădeze aceste sentimente. În sufletul ei nu dorea decât s-o facă să dispară cât mai repede, dar se ferea să treacă la fapte prea repede după ce primise noul titlu.

Într-o zi, Yang Guifei l-a iscodit cu grijă pe Gao Lishi în legătură cu Floare de Prun.

— Doamna Floare de Prun s-a mutat la Palatul Yang. Nu mai stă în acest palat.

Palatul Yang era destinat concubinelor care ieșeau din grațiile împăratului.

— De ce s-a mutat acolo? Împăratul i-a poruncit să facă asta? a întrebat Yang Guifei.

— Mai degrabă aș spune că ea a cerut așa. Desigur, a făcut-o din considerație față de Alteța Voastră. Acum distanța dintre Alteța Voastră și ea e foarte mare. Nici nu ar trebui să vă mai faceți griji în privința doamnei Floare de Prun, a asigurat-o eunucul.

Dar Yang Guifei nu putea să se mulțumească cu răspunsul lui. Orgolioasă cum era, cum să fi vrut doamna Floare de Prun să plece din Palatul Marii Străluciri de bunăvoie? Mai degrabă mutarea ei semăna cu o stratagemă a împăratului, în scopul de a o pune la adăpost de gelozia Soției Prețioase.

Yang Guifei s-a gândit cu ură la împărat. Era limpede că el considerase că acesta era cel mai bun mod de a se îngriji de viitorul concubinei Floare de Prun. Ori poate găsisese această cale consultându-se cu Gao Lishi? Indiferent cum se ajunsese la această soluție, mutarea ei în alt palat pentru a o proteja îi displăcea profund lui Yang Guifei. Și-a imaginat că împăratul se ducea poate să o viziteze acolo, dar s-a hotărât ca timp de un an să se prefacă neștiutoare, iar în cursul acestui an, așa cum spusese eunucul, avea să-și întărească poziția, înconjurându-se de membri ai familiei sale.

Avea să construiască în jurul ei un zid gros, cu mai multe straturi, și abia apoi avea să acționeze pentru a o îndepărta definitiv pe Floare de Prun din Orașul imperial.

Pe la mijlocul lunii a noua a sosit vestea că An Lushan înăbușise rebeliunile triburilor Qidan și Xi și, o vreme, în Capitală s-a vorbit numai despre el. Cam în același timp s-a zvonit că armata lui Huangfu Weiming ducea o luptă foarte strânsă cu tibetanii. Pentru că Zhu Li, generalul adjunct, își pierduse deja viața în aceste bătălii, nu se putea ști care urma să fie deznodământul.

An Lushan și Huangfu Weiming, cei doi generali care aveau în grijă hotarele, păreau să se întrecă în fapte de curaj, luptându-se cu barbarii, întâmplător în același timp. An Lushan părea să aibă un avantaj. Barbarii care le ucisese pe prințesele oferite drept soții și se ridicaseră la luptă atrăsese ura întregului popor și faptul că An Lushan învinsese tocmai aceste triburi îi adusese o popularitate imensă.

Tocmai când faima lui An Lushan ajunsese la apogeu, Yang Guifei a primit vizita celui mai în vârstă dintre verii ei, Yang Zhao. Gao Lishi a fost cel care l-a adus.

— Seniorul Yang Zhao este rudă prin alianță cu domnia sa Zhang Yizhi, cel care a fost favorit al împărătesei Wu Zetian. A fost crescut în casa comisarului imperial Xianyu Zhongtong, cel mai bogat om din Sichuan. Fiind în trecere prin Capitală, a venit să vă prezinte omagiile sale, a zis eunucul.

Tânărul din fața ei era foarte bine făcut, iar chipul lui avea trăsături regulate, pline de virilitate. Ceea ce a impresionat-o însă cel mai mult pe Yang Guifei a fost mai ales mândria pe care o arăta acest tânăr și pe care n-o mai întâlne la nici un membru al familiei Yang. Nu era nici urmă de josnicie sau lăcomie în atitudinea lui. Stătea drept, cu capul sus, tăcut, așteptând să vorbească ea prima. În fața

ei, Soție Prețioasă, Yang Zhao se purta ca de la egal la egal. Din partea altcuiva, o astfel de atitudine ar fi fost jignitoare, dar venind de la el, nu putea fi considerată o lipsă de respect, căci din toată ființa lui emana siguranța că nu este inferior nimănui.

— Am venit aici pentru a mă pune la dispoziția Alteței Voastre. Dacă vreți să-mi dați un ordin, nu ezitați s-o faceți, a zis.

Vocea lui era limpede și plină de farmec.

După ce tânărul s-a retras, Yang Guifei l-a întrebat pe Gao Lishi ce credea despre el.

— L-am adus aici cu gândul că vă poate sprijini. V-a făcut o impresie bună? a întrebat bătrânul eunuc.

— E chipeș și cred că e un om foarte capabil.

La auzul acestor cuvinte eunucul s-a luminat la față, semn clar că le aproba întru totul.

— Alteța Voastră se pricepe de minune la oameni, așa cum mă așteptam. Nu găsești mulți bărbați ca el. Eu îl urmăresc cu atenție de vreun an și am observat că are o voce fermă și o privire impunătoare. Cea mai mare calitate a sa este că ghicește imediat ce gândesc ceilalți. Nu pierde vremea când trebuie să aleagă între două lucruri și, având în vedere tinerețea lui, acesta este un lucru de mare preț. Nu e nimeni mai potrivit ca el să vă sprijine. Surorile Alteței Voastre sunt inteligente și nespuse de frumoase, dar, fiind femei, ajutorul pe care vi-l pot da este mărginit. De aceea am considerat necesar să aduc un bărbat în familia Alteței Voastre, și cum l-am văzut am știut că el poate susține și apăra poziția Alteței Voastre. Aveți încredere în el și dați-i cât mai multe sarcini. Fiind vorba de un om de o asemenea valoare, nu-și va putea da întreaga măsură a înzestrărilor sale într-o poziție de mijloc. Orice sarcină îi veți încredința, o va îndeplini cu succes și fără întârziere. Dacă nu-i acordați acum statutul cel mai înalt, pe urmă s-ar putea să fie

prea târziu și să pună alții ochii pe el și să ni-l fure. Dacă nu suntem atenți, probabil că-l vom pierde în mai puțin de șase luni.

Gao Lishi a vorbit cu însuflețire, ceea ce nu se întâmpla decât foarte rar.

— Cum adică să ni-l fure în șase luni? Cine ar fi cei care să facă asta? a întrebat Yang Guifei.

— Nu e vorba de o persoană sau două. Nu știți încă nimic, dar vă veți da seama în curând. În zilele noastre, toți cei care se remarcă în vreun fel sunt decapitați rând pe rând și capetele lor sunt prăvălite în adâncul râului Wei. Pietrele nenumărate care se află în albia acestui râu sunt capetele celor uciși...

— Înțeleg și voi face cum mă sfătuiești.

Atunci eunucul a zis, coborând deodată vocea:

— Pentru moment, ar fi bine să-l numiți pe seniorul Zhao în postul de cenzor al Curții, responsabil cu păstrarea ordinii în provincii. Dacă se va dovedi abil și înzestrat, are multe șanse să fie remarcat de împărat. Astfel, în mai puțin de doi ani va putea fi promovat secretar superior în ministerul de finanțe și, din acel moment, va putea avansa singur.

— Mi se pare perfect așa, a răspuns Yang Guifei.

Până în prezent, îl lăsase pe Gao Lishi să se ocupe de tot și acesta nu făcuse niciodată nici cea mai mică greșală. Urma să-l lase să aranjeze lucrurile și cu Yang Zhao, căci era încredințată că, în curând, acest tânăr care de-abia venise din provincia sa îndepărtată, Sichuan, avea să fie numit cenzor, iar după doi ani, avea să ocupe un post în ministerul finanțelor.

În acel an, împăratul a stat la Palatul Izvoarelor Calde din luna a zecea până în luna a douăsprezecea. Yang Guifei l-a însoțit și a petrecut și ea sfârșitul toamnei și începutul

iernii în Palatul de la Poalele Muntelui Calului Negru, pentru prima dată de când primise noul titlu. În grădinile din interiorul palatului erau plantați mulți rodii și arbori de kaki, precum și în satele din împrejurimi, dar cei mai frumoși erau cei din grădinile imperiale.

La începutul celei de-a douăsprezecea luni, Yang Guifei i-a chemat la Palat pe bătrânii înțelepți din satele din împrejurimi pentru a-i povesti legendele transmise din vechime în aceste locuri. Toate erau foarte interesante. Ideea fusese a lui Yang Guifei, dar i s-a alăturat imediat și împăratul. Existau zeci de legende din vremea de demult, dar pe ei îi atrăgeau mai ales cele care aveau legătură cu Muntele Calului Negru la poalele căruia se afla Palatul de iarnă.

Un bătrân de optzeci de ani le-a povestit următoarea legendă:

— În vârful Muntelui Calului Negru se află două mausolee, unul se numește Mausoleul Bătrânei Mame, iar celălalt Mausoleul Strămoșilor. Vă voi povesti acum legenda mausoleului Strămoșilor, din vremea când încă nu apăruseră oamenii. Pe vârful Muntelui Calului Negru au trăit primii doi oameni, care erau frate și soră. Crescând, cei doi se întrebau dacă n-ar fi trebuit să se căsătorească, pentru că, dacă nu făceau asta și nu dădeau viață, nu puteau asigura viitorul omenirii. Dar, fiind frate și soră, nu era permis să se căsătorească. După ce au stat mult la sfat, s-au hotărât să rostogolească două pietre de moară din vârful muntelui și dacă pietrele aveau să se întâlnească la poale, să se căsătorească, iar dacă cele două pietre aveau să se depărteze una de alta, să renunțe la căsătorie. Și-așa au dat drumul celor doi bolovani din vârful muntelui într-o noapte cu lună strălucitoare, iar aceștia au prins a se rostogoli, strălucind sub razele lunii. S-au rostogolit ce s-au rostogolit pe panta muntelui și unde credeți că s-au oprit? Exact în locul unde este

acum iatacul Altețelor Voastre. Și erau strâns lipiți unul de altul. Atunci, cei doi frați au făcut nuntă și au zămislit mulți copii, iar urmașii acestora sunt oamenii de astăzi. De aceea, mausoleul unde sunt venerați poartă numele de Mausoleul Strămoșilor. Și astăzi pe coastele Muntelui Calului Negru se găsesc nenumărate oseminte umane, iar acestea sunt desigur osemintele strămoșilor omenirii.

Alt bătrân a povestit următoarele:

— Pe vârful Muntelui Calului Negru se găsesc două platouri unde se aprind focuri de veghe. Ele au legenda lor, care datează de pe vremea regelui You din dinastia Zhou. Regele avea o soție pe nume Baosi, atât de frumoasă, că regele o iubea mai mult decât orice pe lume. Însă regina nu râdea niciodată și regele suferea în ascuns din această pricină, deși făcea tot ce-i stătea în putință pentru a-și înveseli soția. Cam pe atunci s-au făcut platourile de pe vârful muntelui și, de îndată ce au fost gata, regele a poruncit să se aprindă focuri. Flăcările s-au întins pe neașteptate și palatul, care se afla puțin în pantă, părea a fi cuprins de vălvătaie. Vasali și seniori deopotrivă au venit în grabă la palat din reședințele lor împrăștiate la poalele muntelui, crezând că e vorba de un atac al dușmanilor. Atunci regina le-a spus cu un surâs: „V-ați speriat degeaba“. Era prima dată când zâmbea. Peste un an, a avut loc un atac adevărat al dușmanilor, dar de data aceasta nici un vasal n-a mai venit, crezând că era vorba de un foc aprins pentru distracție. Regina a râs și de această dată, chiar mai tare. Dar de ce oare? În urma acestui atac, regatul Zhou a fost aproape ras de pe fața pământului.

Yang Guifei a râs și ea ascultând această legendă. Parcă vedea în fața ochilor chipul copilăresc și totodată mândru al reginei Baosi.

Încă un bătrân și-a spus povestea:

— Așa după cum știți, Qin Shi Huang, primul suveran al dinastiei Qin, avea un palat la poalele Muntelui Calului

Negru, și în apropierea palatului locuia o zână foarte frumoasă. Împăratului îi plăceau mult femeile și a încercat de nenumărate ori s-o convingă pe zână să intre în gineceul imperial; ea însă nici nu-l băga în seamă. Într-o zi, împăratul a prins-o și a adus-o cu forța la palat. Furioasă, zâna l-a izbit peste față, iar în locul unde l-a lovit a apărut o pată de vin. Speriat, împăratul și-a cerut imediat iertare, rugând-o pe zână să facă să dispară pata. Văzând că scuzele lui erau sincere, zâna l-a iertat și i-a spus să se spele pe față cu apă din iazul Purei Străluciri. Urmându-i sfatul, împăratul a scăpat de pată. Iazul din această legendă este izvorul cald de la poalele Muntelui Calului Negru. Iată cât de folositoare sunt aceste ape pentru vindecarea bolilor de piele.

— Maiestate, trebuie deci să aveți grijă ce vă doriți, ca să nu vă alegeți cu o pată pe față, i-a spus Yang Guifei împăratului.

— Chiar dacă m-aș alege cu una, ar dispărea imediat, pentru că mă scald în fiecare zi în apele termale, i-a întors împăratul vorba, zâmbind amar.

După ce a ascultat legendele povestite de bătrânii adunați acolo, Yang Guifei a privit la Muntele Calului Negru care se înălța pentru veșnicie în fața Palatului. Terasile pe care se aprindeau focurile păreau că încă există pe piscul muntelui și i-ar fi plăcut să le vadă. Cel mai mult însă îi plăcuse legenda reginei Baosi și îi venea să râdă ori de câte ori și-o amintea.

Într-o zi, pe când se plimba prin grădinile palatului și se gândea la frumoasa regină Baosi, a străfulgerat-o un gând: de obicei se înveselea din toată inima când se gândea la această legendă, dar, de data aceasta, i-a înghețat zâmbetul pe buze. I-a trecut prin cap că degeaba râdea de această regină mereu îmbufnată; dacă se gândea bine, ea însăși râdea foarte puțin. Și-a dat seama deodată că nu mai râsesse

cu adevărat de ani buni. Nu numai Baosi, regina din legendă nu putea să râdă, ci și ea era în aceeași situație.

S-a gândit pe rând la toate doamnele de la Palat. Nici Floare de Prun nu râdea. Și nu era vorba numai de Baosi, de ea însăși și de Floare de Prun. De fapt, toate femeile care intrau în gineceul imperial își pierdeau râsul din momentul în care intrau pe poarta Palatului. Și ce primeau în schimbul pierderii râsului? Puterea?... Yang Guifei a căzut pradă unor gânduri triste. Era pentru prima dată când privea din acest punct de vedere la poziția pe care o căpătase de când devenise Soție Prețioasă.

A fost un moment hotărâtor pentru Yang Guifei, căci acest gând care-o străfulgerase avea s-o urmărească toată viața. Răul care-i furase râsul era legat în cazul ei de puterea pe care-o căpătase. Inima sa fusese cuprinsă de cruzime, ca a tuturor femeilor care deținuseră puterea vreodată în istoria chineză. Cruzimea era ascunsă acolo, chiar dacă răbufnea sau nu, dar era la îndemână, pentru a-i fi de folos oricând avea nevoie. Așa cum Baosi răsese odinioară la vederea flăcărilor ce cuprindeau palatul, așa și ei avea să-i stârnească râsul într-o bună zi o întâmplare de același fel.

La începutul celei de-a cincea luni din al cincilea an, al Cocoșului, din Era Comorii Celeste, comisarul imperial al comandamentului din Long, Huangfu Weiming, a fost numit oficial și comisar imperial în comandamentul Hexi. Această veste o bucura pe Yang Guifei, care se temuse oarecum până atunci pentru soarta luptătorului din teritoriile îndepărtate. Presimțirile ei sumbre erau contrazise de această numire.

În luna a noua din anul precedent, Huangfu Weiming dăduse bătălii crâncene cu tibetanii și-l pierduse pe generalul său adjunct în luptă. Cauzele înfrângerii trupelor lui au devenit principalul subiect de discuție la Palat. Având în vedere nenumăratele victorii ale lui Huangfu Weiming

din anii din urmă, era ciudat ca acest unic eșec să fie considerat o problemă, dar situația avea probabil legătură cu faptul că generalul era unul din oponenții primului ministru Li Linfu.

Yang Guifei a tresărit amintindu-și statura impunătoare a luptătorului, felul său stăpânit de a vorbi, noblețea gesturilor sale. Uneori se întreba cum ar fi fost dacă el ar fi devenit prim-ministru în locul lui Li Linfu. Nu era imposibil. Era ceea ce și-ar fi dorit, și, cu străduință, putea, într-o zi, să transforme această dorință în realitate.

Huangfu Weiming a sosit neanunțat în Capitală pe la mijlocul lunii. Își luase revanșa asupra tibetanilor și venea în Chang'an cu zeci de prizonieri capturați în ultimele înfruntări. La Palat, toate discuțiile se învârtteau în jurul sosirii sale neașteptate și circulau tot felul de zvonuri. Venise el însuși să-și anunțe victoria pentru a face să dispară bârfele legate de înfrângerea precedentă? Sau prim-ministrul fusese cel care îl chemase?

La o zi după sosire, generalul a fost primit de împărat, iar Yang Guifei era și ea de față.

— Am venit pe neașteptate în Capitală și v-am cerut o audiență pentru că doresc să vă propun un lucru important, a spus puțin grăbit, dar cu tonul liniștit care-i era caracteristic. Iată despre ce este vorba. Consider că pentru binele imperiului e necesar să-i retrageți funcția de prim-ministru lui Li Linfu. Pentru că se teme că prințul moștenitor ar putea să-i încurce socotelile, Li Linfu nu numai că urzește planuri de distrugere a casei prințului moștenitor, dar încearcă și să-i îndepărteze pe toți cei care au relații bune cu prințul Heng. Decapitează pe oricine nu-i e pe plac prin tertipuri josnice. A trimis pe lumea cealaltă cu miile, iar în popor au apărut multe nemulțumiri cu privire la el. La Palat toți se tem și nu au curajul să vă vorbească despre aceste nemulțumiri. De aceea, m-am hotărât în mintea și sufle-

ul meu să vin în Capitală pentru a vă face cunoscute aceste lucruri.

Auzind vorbele generalului, Yang Guifei a simțit că pălește. Indiferent ce gândea, se pripea făcând aceste acuzații în fața împăratului. Chiar dacă poporul îl ura din ce în ce mai mult pe prim-ministru, împăratul nu avea cum să creadă cele afirmate de el, pentru că nimeni nu-i mai vorbise despre așa ceva până în acel moment. Avea să considere că sunt doar jigniri aduse prim-ministrului. A-i vorbi astfel împăratului, când la Curte se discuta încă despre înfrângerea pe care o suferise în confruntarea cu barbarii, însemna să provoace multă neînțelegere. Generalul făcea această greșală de tactică din cauză că, fiind prea mult timp departe de Capitală, nu putea pricepe situația politică.

Așa cum era de așteptat, împăratul i-a răspuns nemulțumit.

— Am înțeles, acum te poți retrage.

Generalul s-a retras demn, cu pași repezi, dar pe Yang Guifei o cuprinsese o mare îngrijorare. După părerea ei, vorbind astfel, Huangfu Weiming comisese o greșală teribilă.

În acea seară, înainte de culcare, Yang Guifei i-a trimis vorbă lui Gao Lishi. Acesta a venit imediat.

— Ce lucru grav vi s-a întâmplat la această oră târzie? a întrebat eunucul îngrijorat, înclinându-se adânc.

— Vreau să-ți cer părerea referitor la un anumit lucru.

— Despre ce este vorba, Alteță?

— Nu e ceva foarte important. Mă întreb doar dacă generalul Huangfu Weiming nu l-a supărat cumva pe Maiestatea Sa.

— O, vă rog să vorbiți în șoaptă! a rugat-o el. Până când familia Alteței Voastre nu va căpăta mai multă putere, trebuie să vă prefaceți că nu vedeți și nu auziți nimic. Și mai ales nu trebuie să vorbiți deloc despre probleme politice.

Înțelegeți, Alteță? Ca cele trei maimuțe înțelepte – nu văd, nu aud, nu vorbesc...¹

Gao Lishi și-a ascuns pe rând cu palmele ochii, urechile, apoi gura cu buze subțiri. Se prefăcea sau era sincer? Yang Guifei l-a privit îndelung, fără să înțeleagă. Apoi răcoarea nopții i-a pătruns în tot trupul și a făcut-o să se înfioare.

Gao Lishi a lăsat jos mâinile și a zis cu voce scăzută.

— Alteță, comisarul Huangfu Weiming tocmai a fost arestat din ordinul prim-ministrului, exact când urma să aibă o întâlnire secretă cu seniorul Wei Jian, într-o chilie a templului daoist al Dragonului Norocos din cartierul Chongren. Arestat, el nu mai poate face nimic. A greșit încercând să se întâlnească pe ascuns cu Wei. O persoană de rangul lui Huangfu Weiming nu trebuia să facă asta. E trist!

Din tonul vocii lui nu puteai ghici dacă se bucură sau regretă ce i se întâmplase generalului. Wei Jian, alături de înaltul funcționar Li Shizhi, erau cunoscuți ca făcând parte din tabăra ce se opunea prim-ministrului.

— Împăratul a ordonat arestarea?

— Nici vorbă!

— Atunci cine?

— E un ordin al prim-ministrului. Nici un cotlon al Capitalei nu scapă de privirea sa vigilentă. A aflat cu siguranță de vorbele rostite astăzi de Huangfu Weiming în fața împăratului.

— Cum e posibil așa ceva?

În afară de ea, de împărat și de generalul Huangfu Weiming, nimeni nu mai fusese în sala de audiențe – nici un curtean, nici o doamnă de companie. Cine ar fi putut dezvălui cuvintele generalului?

1. Aluzie la reprezentarea a trei maimuțe care își acoperă cu ambele labe ochii, gura, respectiv urechile; conform credinței budiste, fac asta pentru a nu vedea, a nu rosti și a nu auzi răul. (*N. tr.*)

Gao Lishi a pufnit ușor, ca și cum ar fi citit gândurile Soției Prețioase.

— Vi se pare imposibil? Nu e asta o dovadă în plus că bătrânului Gao Lishi nu-i scapă nimic din ceea ce se petrece în Palat? Și, uitându-se cu precauție în jur, a adăugat: Brr, ce frig e! Și ce noapte întunecată! Haideți să intrăm, Alteță! Să nu răciți!

Cu o plecăciune adâncă de era să atingă cu fruntea dalele galeriei, eunucul s-a ridicat și s-a făcut nevăzut. A dispărut în colțul galeriei lungi ca și cum l-ar fi înghițit întunericul.

A doua zi, Huangfu Weiming și Wei Jian au fost aruncați în închisoare. Li Linfu i-a comunicat împăratului că cei doi au complotat împotriva moștenitorului tronului. Câteva zile au circulat tot felul de zvonuri despre cei doi, zvonuri care au ajuns și la urechile lui Yang Guifei. Vicepreședintele tribunalului cenzorilor, Wang Hong, și ofițerul de justiție al prefecturii superioare a Capitalei, Ji, porunciseră să fie biciuiți pentru a-și recunoaște vina.

Peste alte câteva zile s-a aflat că Wei Jian a fost retrogradat la rangul de prefect al comitatului Qingyun, iar Huangfu Weiming la rangul de prefect al comitatului Po-Chuan. Yang Guifei a simțit pe dată o mare ușurare auzind aceste vești. Prefera să-l știe degradat oricât de mult decât biciuit fără încetare în adâncul unei închisori înghețate. Era suficient să trăiască și, cu puterea pe care o avea ea acum, avea să-l aducă într-o zi din nou în Capitală, își spunea Yang Guifei. Era ea însăși mirată de faptul că tot ce se întâmplase o făcea să se simtă și mai atrasă de Huangfu Weiming, însă era ceva diferit de atracția pe care o exercită de obicei un bărbat asupra unei femei — mai degrabă o hotărâre nestrămutată a inimii ei de a-l spijini până la sfârșit pe acest om pe care alesese să-l înalțe cu noua ei putere și pe care altcineva îl doborâse.

Yang Guifei a simțit o ură fără margini față de Li Linfu, căci ghicea în el un adversar pe care trebuia să-l îndepărteze; știa că, făcându-și-l dușman, căpăta vrăjmașia multora, căci toți înalții funcționari care erau legați de prim-ministru aveau să-i fie împotriva. „Voi urma sfaturile lui Gao Lishi“. Trebuia să fie ca cele trei maimuțe și să nu vadă, să nu audă și să nu vorbească, până când nu își asigura sprijinul puternic al familiei sale.

La sfârșitul primei luni a anului, generalul Wang Zhongsi, aflat în garnizoană în regiunile de graniță, a primit înaltul comandament al comisariatelor imperiale din Long, de la Hexi, de la Shuofang și de la Hedong. Însemna că el singur îndeplinea funcțiile de comisar imperial pentru aceste patru regiuni. Decăderea lui Huangfu era o șansă neașteptată pentru generalul Wang Zhongsi, pe care Yang Guifei aproape că-l uitase. Numele lui era prea puțin cunoscut în Capitală. Exact cu un an în urmă, cu ocazia sărbătoririi celui de-al patrulea An Nou al Erei Comorii Celeste, îi învinsese pe turci în munții Sahenei, dar această victorie nu-i adusese glorie, pentru că gloria le era rezervată, la vremea aceea, lui An Lushan și Huangfu Weiming. Avansarea sa neașteptată îl transforma într-un general însărcinat cu paza hotarelor, de un rang egal cu cel al lui An Lushan. Yang Guifei nu avea nici un pic de stimă pentru acest viteaz. Nu-l cunoștea, nici nu-i știa felul de a fi, dar simplul fapt că îi lua locul lui Huangfu o făcea să îl disprețuiască.

În luna a patra, când razele soarelui de primăvară străluceau, liniștea Capitalei a fost iar tulburată: ministrul Li Shizhi, alt opozant al prim-ministrului, a renunțat la funcția lui. Până atunci, Yang Guifei nu se implicase în retragerile și numirile din guvern, dar de când Li Linfu o jignise, lucrurile se schimbaseră. Retragerea lui Li Shizhi s-a dovedit a fi o demisie, dar era totuși un act provocat de circum-

stanțele politice. Wei Jian și Huangfu Weiming fuseseră trecuți în funcții de mai mică importanță, dar tot nu era sigur că Li Shizhi avea să scape cerând el singur o poziție mai puțin importantă; el se retrăgea din politică pentru a ocupa postul de consilier secundar al moștenitorului tronului.

Problema lui Wei Jian nu a rămas fără urmări. Frații săi mai mici, Wei Lan, adjunctul direcției de lucrări publice, și Wei Zhi, administratorul armatelor, au cerut audiență la împărat în legătură cu calomnierea fratelui lor, dar cererea lor de a le fi reabilitat fratele a fost respinsă și au fost trimiși la Lingnan. Mai mult, Wei Jian a fost încă o dată degradat, pierzând titlul de prefect al comitatului din Qingyun. A fost făcut funcționar la Jiangxia, la câteva sute de mile de Capitală.

În mai puțin de două zile, Li Shizhi, care se retrăsese de la post, a fost retrogradat la rangul de prefect al comitatului Yichun, apoi Wei Bin și Wang Xuan, considerați susținători ai săi, au fost de asemenea retrogradați, unul la rangul de prefect al comitatului Baling, celălalt la rangul de funcționar la Yiling. În plus, mulți funcționari din provincii au fost mutați. Toți cei bănuși a fi de partea lui Li Shizhi și a lui Wei Jian au fost trecuți în funcții inferioare, în locuri dintre cele mai îndepărtate. Nu trecea zi să nu se afle de vreo astfel de mutare. În Capitală s-au făcut controale severe, și cei bănuși de fapte sau de vorbe supuse chiar și celei mai mici îndoieli au fost arestați și torturați. S-au răspândit multe zvonuri și s-au făcut tot felul de denunțuri mincinoase.

În acea perioadă, au început să-și facă un nume la Curte trei femei necunoscute până atunci. Erau cele trei surori ale Soției Prețioase: asistau la audiențe în apropierea împăratului, îmbrăcate în haine elegante din stofe dintre cele mai fine, care le scoteau în evidență strălucirea naturală. Se întreceau în frumusețe și se pricepeau foarte bine să ghi-cească gândurile celor din jur. Uneori râdeau nestăvilit ca

femeile ușoare, pentru ca o clipă mai târziu să plece capul cu multă modestie. Nu se mai văzuseră astfel de femei la Palatul imperial; se bucurau de lux, mărire și plăceri într-o așa de mare măsură, încât reușiseră să o uimească chiar și pe Yang Guifei.

În prezența împăratului și a lui Yang Guifei respectau întotdeauna eticheta, dar în rest faptele și gesturile lor erau de o aroganță nemaipomenită.

Viața lui Yang Guifei se schimbase complet pe parcursul ultimului an. Yang Yuhuan era doar una dintre femeile care se bucurau de favorurile împăratului. Acum însă Soția Prețioasă avea o viață a ei, independentă de a împăratului. În calitate de consoartă de prim rang a suveranului marelui imperiu Tang avea obligația de a acorda audiențe și de a primi invitați numeroși la cină. Uneori trebuia să organizeze petreceri chiar la reședința ei, pe lângă banchetele oficiale de la Curte, pentru străini cu rang înalt care vizitau Capitala. Pentru a putea îndeplini toate aceste sarcini, numărul servitorilor ei se dublase, iar numărul eunucilor palatului ei se mărise de asemenea.

Gao Lishi i-a zis într-o zi:

— Aș vrea să înființez un atelier de croitorie care să se ocupe de veșmintele Alteței Voastre.

Yang Guifei se obișnuise să lase totul în seama lui și să-i urmeze sfaturile. Așa a făcut și acum.

— Sunt de acord.

— Până la toamnă cred voi fi în stare să adun numărul necesar de lucrători care să se îngrijească fără preget de îmbrăcămintea Alteței Voastre.

Pentru că i se părea ciudat acest fel de a se exprima, ea l-a întrebat:

— Dar de câți lucrători e nevoie?

— De vreo șapte sute, a răspuns Gao Lishi.

În fiecare zi trebuiau trecute în revistă mătasurile, bijuteriile, vasele, animalele și plantele rare care îi erau oferite, din China sau de peste hotare. Cele care-i plăceau erau aduse la reședința ei, dar cele despre care nu spunea nimic dispăreau fără urmă, la fel de misterios cum apăruseră, fără ca ea să știe unde.

Zhang Jiuzhang, guvernator militar la Lingnan, și Wang Yi, administrator-șef la Guangling, îi atrăseseră atenția prin numărul mare și calitatea darurilor pe care i le trimiteau. Majoritatea obiectelor care-i plăceau datorită frumuseții și rafinementului lor erau de la unul din ei. Datorită acestui fapt, Zhang Jiuzhang a fost ridicat la gradul trei din cele nouă ale funcționarilor, iar Wang Yi a fost numit vicepreședinte al Ministerului Finanțelor. Au fost avansați separat, dar amândoi au venit să-și prezinte mulțumirile Soției Prețioase.

În cea de-a șaptea lună a fost trimis un mesager special la Lingnan pentru a aduce litchi pentru Yang Guifei. Auzind că fructele din regiunea ei natală, Sichuan, erau frumoase, a poftit, dar până la urmă le-a preferat pe cele din Lingnan, despre care se spunea că ar fi fost și mai gustoase. Împăratul nu l-a lăsat pe Gao Lishi să se ocupe de asta, ci a ordonat el însuși să meargă cineva după ele.

Viața pe care o ducea Yang Guifei era într-adevăr splendidă, dar luxul excesiv de care se bucurau surorile ei făcea ca familia Yang să iasă și mai mult în evidență. Toate cele trei fuseseră făcute ducese. Cea mare era doamnă a principatului Han, a doua a principatului Guo, iar cea mai mică a principatului Qin. Dacă una nu era prezentă la o petrecere, i se simțea imediat lipsa. Erau vioaie și cu limba ascuțită. Cascadele lor de râs erau de neînlocuit pentru animarea oricărui banchet, dar atunci când nu erau de față

împăratul și nici Soția Prețioasă, comportamentul lor lăsa mult de dorit, căci se întreceau în aroganța acțiunilor și a gesturilor. Doamna de Guo, cea mijlocie, se remarcă prin eleganță. Când înainta, măsurile foșneau în jurul taliei ei care era de două ori mai subțire decât a lui Yang Guifei. Nu era la fel de plăcută la chip precum celelalte, dar pe ea o admira cel mai mult toată lumea. Era întotdeauna învăluită în țesături deosebit de luxoase, și toată făptura ei – ochii, gura, gesturile se concentrău într-un singur efort – acela de a-i fi pe plac împăratului. Era mai rapidă decât oricine în replici și avea un talent deosebit de a conduce conversațiile către subiectele ei preferate.

„Doamna de Guo se bucură de favorurile imperiale
În zori năvălește călare prin porțile palatului
Disprețuiește fardul, care i-ar putea strica tenul
Se înfățișează împăratului
Cu sprâncenele marcate doar de o linie neagră.“

Astfel o descrie acest poem, atribuit când lui Du Fu, când lui Zhang Hu¹. Și desigur așa apărea, intrând în zori călare pe porțile palatului imperial. Fusese căsătorită mai demult în clanul Pei și își pierduse soțul. Soarta o răsfățase, hărăzindu-i să trăiască în lux tot restul vieții ei, în calitate de soră a Soției Prețioase.

Dintre cele trei surori, aceasta era cea care o neliniștea puțin pe Yang Guifei. Deși respecta strict eticheta în prezența sa, nu putea avea încredere totală în ea. Firește, împăratul nu o puneă niciodată pe Yang Guifei pe același plan cu surorile ei, îi arăta totdeauna o atenție specială, pe când din partea surorilor n-ar fi îngăduit nici cea mai mică

1. Zhang Hu (probabil 792–853), al treilea mare poet din perioada dinastiei Tang. Sunt cunoscute peste trei sute de poeme pe care le-a compus. (*N. red.*)

dovadă de familiaritate. Cele trei surori nu păreau să dea importanță acestui fapt, cel puțin de ochii lumii. Dar și așa, fără un motiv limpede, Yang Guifei simțea că nu putea avea încredere deplină în doamna de Guo.

Un poem a început să circule pe străzile din Chang'an în acea perioadă:

„Nu ne mai întristăm când se nasc fiice
Nu ne mai bucurăm când se nasc fii.
Iată, în zilele noastre, femeile sunt
Cele prin care o familie ajunge să prospere!“

Adică fiicele aduseseră mărire familiei Yang, nu fiii, și membrii acestei case continuau să urce din ce în ce mai mult. Toți locuiau acum în Capitală, iar cele trei surori erau primite în fiecare zi la Palat.

Pe la mijlocul lunii a șaptea, împăratul a mers la un picnic pe malurile Râului Sinuos, o curgere lină de apă aflată în sud-estul Capitalei unde se duceau pentru recreere locuitorii din Chang'an. În imediata apropiere se afla colina numită Câmpiile Plăcerilor și zona dintre colină și malurile râului era loc de plimbare în toate anotimpurile. Sosirea împăratului fusese anunțată cu câteva zile înainte și, de-a lungul drumului care ducea de la Palat la râu, se adunase o mulțime uriașă care spera să vadă cortegiul imperial. Când împăratul mergea într-un loc de plimbare din Capitală, întotdeauna se strângeau supuși pentru a-l vedea, dar nicio dată nu fusese atâta lume ca în acea zi. Punctul de atracție pentru poporul avid de spectacol era faptul că cele mai frumoase femei ale vremii urmau să-l însoțească – Soția Prețioasă și cele trei surori ale sale.

Împăratul și Yang Guifei călătoreau într-un palanchin, urmași de cele trei surori, fiecare în palanchinul ei împodobit cu aur și sidef. Pentru că zilele erau fierbinți, alaiul

imperial urma să plece de la Palat pe la sfârșitul după-amiezii pentru a evita dogoarea soarelui; picnicul urma să înceapă la asfințit și întoarcerea la Palat să se petreacă după căderea nopții. Toți înalții funcționari participau la picnic, și convoiul era imens. Se înainta lent, nu dispărea bine un palanchin și apărea altul.

Trecerea celor trei ducese, una după alta, a creat oarecare rumoare. În urma lor au răsunat urale, iar mulțimea de pe marginea drumului se luase după palanchine —, bărbați, femei, copii și bătrâni de-a valma. Ducesele aruncau mulțimii diferite obiecte — ace de păr, ciorapi, cutiute, obiecte de mare valoare incrustate cu perle și pietre scumpe.

Pe toată întinderea dintre colină și malurile râului se pregătise un cort de petrecere în aer liber. Se înălțaseră mici saloane de primire, închise de cortine, și multe mese cu mâncăruri și băuturi. Peste tot era un număr imens de demnitari, doamne de curte și însoțitoare. Palanchinul imperial și-a făcut apariția, exact când soarele, coborând spre apus, își trimitea ultimele raze pe câmpie, iar briza serii împrospăta aerul. Un poet al epocii Tang cântă astfel apusul soarelui pe Câmpiile Plăcerilor:

„Dulceața soarelui apunând e nesfârșită,
Și astfel lin se lasă inserarea“.

Picnicul a început aproape de căderea serii.

Pe vârful colinei se găsea o terasă care data de la începuturile dinastiei Tang, din acel loc admiraseră peisajul generații întregi de împărați. Acolo s-a dus și împăratul Xuanzong, însoțit de Yang Guifei. Terasa oferea o deschidere largă asupra văii, se vedea firul albastru al Râului Sinuos șerpuiind leneș și, mai în depărtare, râul Chan. La Apus, în prim-plan se vedea imensul Templu al Compasiunii în mijlocul unei păduri dese. Petrecerea de la poalele colinei a început să se

anime, participanții se adunau în grupuri sau se plimbau prin împrejurimi, iar servitorii cu platouri pline de mâncăruri și băuturi alergau de colo-colo. Pretutindenii răsuna muzica ce răzbătea până la locul unde era împăratul, mai puternică sau mai slabă, după cum bătea vântul.

În curând, împăratul și suita sa s-au alăturat petrecerii. Împăratul o ținea de mână pe doamna de Guo pentru a o ajuta să coboare panta. Yang Guifei a mai rămas câteva minute cu însoțitoarele ei, vrând să mai admire minunatul peisaj și să se bucure de boarea proaspătă. Contempla absentă priveliștea de la picioarele ei, când, deodată, l-a zărit pe împărat, care cobora înconjurat de femei. Privirea i s-a oprit asupra siluetelor îndepărtate, incandescente în lumina apusului. Se auzeau până la ea râsete cochete și glasuri fără griji, dar ea privea fix la împărat care avea alături mica siluetă a doamnei de Guo. A simțit cum i se strânge inima, cuprinsă de un presentiment sumbru; într-o clipă, acesta s-a adevărit.

Împăratul a cuprins cu mâinile trupul mlădios al doamnei de Guo, trăgând-o către el, iar brațele ei i-au cuprins grumazul, ca răspuns la gestul lui. Din grupul femeilor au izbucnit râsete și cei doi s-au depărtat unul de altul. Nu fusese decât o glumă, făcută în prezența doamnelor de la Curte, dar Yang Guifei a fost cuprinsă de o mânie nestăpănită. Era ca și cum un câine abandonat mușca mâna care-l hrănise.

Prețioasa Soție a coborât îndată colina, urmată de suita sa. Trecând prin mijlocul petrecăreților, s-a dus pe malul râului și a cerut să fie condusă imediat la Palat. Pentru că venise în același palanchin cu împăratul, palanchinul ei, atât de bogat împodobit, nu era acolo.

— Aduceți altul!

Atât a spus și, într-o clipă un palanchin tot numai sidef a fost la dispoziția ei, deși nu știa al cui era. În momentul când cortegiul pleca, un trimis al împăratului i-a adus vorbă

că acesta îi poruncește să se alătore imediat petrecerii. Fără să-i dea nici cea mai mică atenție, ea a hotărât plecarea.

Întoarsă la Palat, s-a dus imediat în apartamentele ei, așteptând un mesager de la împărat. Își zicea că acesta trebuia să fi aflat deja motivul pentru care plecase.

La miezul nopții, doamna de Guo a venit împreună cu câteva însoțitoare pentru a-i vorbi, dar nu a primit-o, transmitând că nu se simte bine și că s-a culcat. Doamna de Guo a trebuit să plece, însă Gao Lishi a intrat ca o furtună.

— Trebuie neapărat să spuneți tuturor același lucru despre dispariția Alteței Voastre de la petrecere! Înțelegeți? Vi s-a făcut rău și ați plecat în grabă, uitând de restul!

— Dar nu e adevărat. Am plecat pentru că doamna de Guo m-a jignit, a izbucnit Yang Guifei.

— Să nu mai spuneți așa ceva!

— Doar nu-mi interzici?!

— Nu vorbiți așa! Poate, din cauza personalității sale, doamna de Guo să vă jignească uneori, dar ea știe foarte bine ce loc ocupați. Și e destul de inteligentă încât să-și dea seama că nu e în interesul ei să vă supere.

— Tu de partea cui ești, a ei sau a mea?

— Nu fiți nedreaptă! Știți foarte bine că vă sunt devotat trup și suflet.

— Nu tu le-ai ajutat să fie ridicate la rang de ducese?

— Ele sunt un sprijin foarte important pentru Alteța Voastră. Sunt de partea Alteței Voastre și dacă aveți încredere în ele, poziția Alteței Voastre va fi din ce în ce mai puternică. Nu trebuie cu nici un chip să stricați relația cu ele.

— Dar știi ce-a făcut astăzi doamna de Guo?

— Habar n-am, dar orice ar fi făcut nu poate fi decât ceva fără însemnătate. Există pe lumea asta ceva care să merite să vă supărați atât de tare? Mai bine ascultați-mă, măcar de data asta, și veniți cu mine la Maiestatea Sa. Și aveți grijă să nu spuneți decât ce-am stabilit!

— Acum chiar că mi s-a făcut rău, a zis Yang Guifei, și a intrat în camera ei de culcare, întorcându-i spatele eunucului.

Vocea eunucului s-a mai auzit o vreme – nu s-ar fi putut spune dacă rugătoare sau poruncitoare –, apoi s-a așternut tăcerea. Probabil plecase, dându-și seama că nu are sorți de izbândă.

A doua zi, în zori, un trimis al împăratului a trezit-o pe Yang Guifei. Nu se luminase încă și porțile reședinței ei erau închise. S-a schimbat în grabă pentru a-l primi pe mesager.

— Împăratul vă ordonă să părăsiți acest palat și să vă mutați la seniorul Yang Dian, fratele mai mare al Alteței Voastre, i-a transmis mesagerul.

După ce l-a pus să repete porunca pe care o adusese, Yang Guifei a spus simplu:

— Am înțeles.

Când a ieșit pe coridor, a văzut că mai multe însoțitoare așteptau cu capetele plecate. Probabil fuseseră deja anunțate. A coborât treptele și s-a urcat în palanchinul pregătit pentru ea în grădină, în fața intrării. A apărut imediat și Gao Lishi, care a ridicat ușor draperia palanchinului, întrebând-o dacă nu îi e frig.

— Pentru că ați fost trezită așa de brusc, cred că sunteți încă somnoroasă. Aveți grijă!

A lăsat draperia și palanchinul a pornit. Yang Guifei a ghicit că cel care însoțea călare palanchinul era chiar Gao Lishi.

Cei de la palatul lui Yang Dian fuseseră pesemne anunțați, căci porțile erau larg deschise și totul era pregătit pentru primirea Soției Prețioase. După ce s-a instalat într-o cameră mai retrasă, Gao Lishi i-a spus să aibă răbdare pentru o vreme, pentru că va veni el s-o caute. Expresia lui era diferită de cea obișnuită.

— Probabil nu o să te mai văd niciodată la Palat!

La aceste cuvinte, Gao Lishi s-a cutremurat.

— Cum să fie posibil așa ceva? Voi veni cu siguranță să vă caut și împăratul vă va primi din nou. Aveți răbdare câteva zile. Doar atât...

Rostind aceste vorbe a plecat grăbit, ca și cum nu mai putea sta nici măcar o clipă. Această iuțea arăta că situația nu era nicidecum așa de simplă cum i-o zugrăvea el.

Yang Guifei s-a retras în camera ei și nu a primit pe nimeni. A refuzat să-l primească pe fratele său mai mare și pe toți membrii familiei Yang care sosiseră degrabă, năuciiți de gravitatea situației. Primii veniseră unchiul ei Xuangui și vărul său Chi, apoi surorile sale, dar nu a primit pe nimeni. Niciodată membrii familiei Yang, care îi datorau în totalitate intrarea în Palatul imperial, nu o deranjaseră așa tare. Nu suporta pe nici unul dintre ei, femeie sau bărbat. Chiar și închisă în camera ei izolată, își dădea seama în ce situație dezastruoasă se găsea familia sa. Deși s-ar fi zis că domnea liniștea, dacă ascultai cu atenție, pe holuri se auzeau neînțecat zgomote de pași.

În toate pavilioanele care alcătuiau reședința familiei Yang Dian plutea, până în cele mai ascunse colțuri, o atmosferă ciudată. Peste tot, bărbați și femei discutau cum putea fi rezolvată problema, fără să știe de fapt care era cu adevărat această problemă. Știau doar că Yang Guifei atrăsese pe neașteptate furia împăratului și fusese dată în grija fratelui său. Nimeni nu ar fi putut spune care avea să fie urmarea ori deznodământul, dar peste cele câteva zeci de persoane adunate în palat plana umbra unei presimțiri negre. Din moment în moment, toți membrii familiei Yang aveau să fie destituiți din funcțiile pe care tocmai le primiseră, și nu se știa nici măcar dacă aveau să scape cu viață. Singura soluție era ca Soția Prețioasă să își exprime scuzele față de împărat pentru a liniști situația și, deși toți voiau s-o imploare să facă

asta, nu aveau cum, pentru că ea nu primea pe nimeni. Doamna de Han venise o dată, iar doamna de Qin de două ori în fața camerei, dar ambele fuseseră conduse înapoi de însoțitoarele Prețioasei Soții.

— Alteța Sa nu dorește să vadă pe nimeni, spuneau ele.

În cele din urmă, a venit și doamna de Guo. Era chiar mai plină de viață ca de obicei. Sosise prima la reședință și se învârtea de colo-colo, ciripind cu vocea ei cristalină. S-a dus în fața camerei și, când una dintre însoțitoare i-a spus că nu poate intra, a izbucnit în hohote de plâns, strigând din toate puterile.

— O, azi se sfârșește viața noastră fericită la Palat! N-a fost oare un vis? Desigur că a fost doar un vis! Am visat că trăiam într-un palat de vis, am visat că purtam rochii minunate, că eram servite de slujnice fantomatice și zilele de banchete treceau una după alta. O, ca ieri am urcat alături de Maiestatea Sa în palanchine de vis pentru a ne plimba pe malurile râului și a ne distra pe Câmpiile Plăcerilor. Dar iată, himera s-a sfârșit! Iată-ne trezite din acest vis minunat!

Vocea sa clară se ascuțea la răstimpuri și hohotele de plâns nu păreau doar o prefăcătorie. S-ar fi zis că prin aceste cuvinte de jale exprima o durere sinceră, izvorâtă din adâncul inimii sale. Apoi a apărut o slujitoare care i-a șoptit:

— Veniți pe aici, Alteța Sa vă va primi!

Când a intrat în cameră, ochii săi străluceau și în ei nu se mai zărea nici o lacrimă. Cu o înfățișare calmă, s-a apropiat de Yang Guifei.

— Spuneți că totul n-a fost decât un vis. Și pentru mine e la fel. Totul n-a fost decât un vis și mă simt ușurată că este așa. Dacă ne gândim că Maiestatea Sa este un împărat din vis, măsurile pe care le va lua împotriva familiei noastre vor avea loc doar în vis, și nici eu nu mai sunt deloc supărată.

Vă rog să le spuneți tuturor să nu aibă resentimente față de Maiestatea Sa, indiferent ce soartă ne va orându-i.

— Cum am putea să avem resentimente față de Maiestatea Sa? Orice ne-ar porunci, ne vom supune, și suntem gata să vă însoțim oriunde v-ar duce destinul. Dar într-un astfel de moment, vreau să vă cer un singur lucru.

Expresia doamnei de Guo era plină de gravitate.

— Despre ce e vorba?

— Vă implor să-i prezentați scuzele Alteței Voastre împăratului, măcar o dată. De ce oare nu vă puteți descărca sufletul în fața Maiestății Sale? Va înțelege și vă va ierta.

— Să mă ierte?! a strigat Yang Guifei. După clipă de tăcere, a continuat: Nu intenționez să-i prezint scuze Maiestății Sale. Dacă Maiestatea Sa va binevoi a-mi cere scuze și va veni la mine, atunci și numai atunci mă voi întoarce la Palat. Dar să-mi cer eu scuze e ceva de negândit!

— De ce sunteți atât de categorică acum, când de obicei sunteți atât de blândă? N-aș vrea să mă considerați necuviincioasă, dar vă rog să vă mai gândiți la rugămintea mea.

— Și pentru ce ar trebui să-mi cer scuze? Împăratul a avut un comportament de neacceptat, nu eu. Și dacă l-aș putea ierta este doar pentru că mi-ați atras atenția că totul nu era decât un vis iluzoriu.

— Dar e clar că l-ați supărat foarte tare pe Maiestatea Sa, plecând singură în mijlocul petrecerii!

— Adică ar trebui să-i explic de ce am făcut-o?

— Cred că e mai bine așa, decât să nu roștiți nici o vorbă.

— Cum ați spus mai devreme, trecutul n-a fost decât un vis. Și eu cred la fel și aș vrea ca toată familia noastră să înțeleagă asta și faptul că vom avea un alt destin. Oricare ne va fi soarta, spuneți-le tuturor s-o accepte cu bucurie. Visul familiei Yang s-a risipit. Nu știu dacă era mai bine să nu avem acest vis, dar l-am trăit, spre fericirea sau nenorocirea noastră.

Spunând acestea, Yang Guifei s-a ridicat, iar doamna de Guo s-a dus să le spună și celorlalți membri ai familiei ce vorbiseră.

— S-a terminat totul. Alteța Sa refuză să-și prezinte scuzele. E posedată de un demon și e imposibil de convins. A fost o greșeală să acceptăm în familia noastră o astfel de persoană. În cazul unei condamnări la moarte, nu avem unde fugi. Trebuie să primim moartea cu curaj. Vom fi foarte norocoși dacă, într-o astfel de situație, vom fi numai îndepărtați din Capitală. Dar, pentru că încă nu am fost condamnați, ar trebui să ne pregătim pentru cazul în care vom scăpa. Ar trebui să schimbăm toate obiectele de preț în pietre prețioase pe care să le putem ține asupra noastră.

S-au auzit hohotele de jale ale doamnei de Qin, dar și alte vaiete, dar nu au durat mult, pentru că toți aveau multe lucruri de făcut. Trebuiau să se apuce de treabă pentru a fi pregătiți pentru orice întorsătură ar fi luat lucrurile.

În acea noapte, trei căruțe cu orez, făină și băutură au fost trase în fața porților reședinței familiei Yang. Încărcătura a fost dusă înăuntru. Fuseseră trimise de cei însărcinați cu paza rezervelor guvernului. Trimiterea acestor provizii era interpretată diferit de cei din casa Yang – unii considerau că anunța decăderea familiei Yang, alții că prevestea o îmbunătățire a situației.

A doua zi, au venit zece care cu veșmintele de la Curte; și în acest caz unii considerau că este semn rău, alții găseau că este un semn bun. A treia zi au venit cincizeci de căruțe cu tot felul de bucate, însoțite de o mulțime de lucrători care le duceau înăuntru. În aceeași noapte au fost trimise de la Palat treizeci de doamne de companie care să o servească pe Yang Guifei. Membrii familiei Yang au fost nevoiți să se retragă pentru a ceda camerele doamnelor de onoare.

După cinci zile a apărut și Gao Lishi.

— Veți reveni la Palat astăzi la miezul nopții. Maiestatea Sa a ordonat să vă întoarceți în timpul zilei, dar înțelepciunea face casă bună cu discreția. Așa vom evita aglomerația în Capitală.

— Ce crede Maiestatea Sa despre tot ce s-a întâmplat? a întrebat Yang Guifei.

— Nu s-a atins deloc de mâncare de când ați plecat, exact așa cum m-am așteptat. O, Cerule! Ce groaznic! Neștiind cum să-și potolească furia, Maiestatea Sa a fost în toane foarte rele și a fost foarte nedrept! Alteță, mi-ați pricinuit niște momente îngrozitoare!

— Decât să se ajungă la așa ceva, era mai bine să nu mă trimită aici.

— Așa este, dar vă rog să aveți bunăvoința să nu vorbiți de acest lucru după ce reveniți la Palat. Maiestatea Sa regretă ce a făcut și totul s-a terminat. Am avut multă bătaie de cap, pentru că nimeni din familia Alteței Voastre nu era potrivit pentru a cere scuze. Mama Alteței Voastre, doamna comitatului din Long, nu e nimerită, fratele mai mare, Dian nu are influența necesară, vărul Vostru Chi nu-și poate păstra sângele rece. Unchiul Vostru, Xuangui, președintele consiliului recepțiilor imperiale, care ar trebui să fie principalul sprijin în astfel de cazuri, nu știe să trateze problemele de acest fel. Singurul care m-a căutat pentru a cerceta situația a fost vărul Alteței Voastre, Yang Zhao, care tocmai a fost numit cenzor al Curții pentru teritorii.

Și Yang Guifei credea că Yang Zhao, acum la începutul ascensiunii, avea să ajungă mai sus decât restul familiei. Nu-l revăzuse de la prima lor întâlnire, dar îl considera pe acest tânăr rece și aspru singurul membru al familiei ei care i-ar fi putut deveni un adevărat sprijin. Era puternic. Și, desigur, el jucase un rol important în revenirea ei la Palat.

Spre miezul nopții, Soția Prețioasă a părăsit reședința fratelui său însoțită de doamnele de companie. Înainta pe

bulevardul Capitalei pe care nu mai sperase să-l revadă, în mijlocul unei lungi procesiuni. Nu se vedea nici un trecător, ușile locuințelor erau închise și peste tot domnea o liniște completă, ca într-un oraș părăsit. Era poate o măsură de precauție sau de siguranță. Gao Lishi însoțea palanchinul ei călare, ca în ziua când o condusese la casa fratelui ei.

Porțile de lemn ale cartierului Anxing erau deschise. Cortegiul a trecut pe sub ele, intrând în Orașul imperial prin reședința Dahua. Yang Guifei s-a dus direct în apartamentele sale să se odihnească. A dormit puțin și s-a trezit a doua zi devreme.

Pe la ora primei mese a zilei i-a fost anunțată vizita împăratului. A ieșit într-o galerie și a așteptat cu capul adânc plecat sosirea acestuia. Când l-a zărit intrând i s-a părut că îl revede după o foarte lungă absență.

— Nu ne-am văzut demult, a zis fără ironie.

— Necugetato! Ce distracții căutai, de m-ai părăsit așa?

Acestea au fost primele vorbe ale împăratului. Yang Guifei și-a zis mai întâi că le spusese pentru a salva aparențele, dar curând a priceput că el o cerceta cu asprime. Niciodată nu i se păruse atât de bătrân. De obicei făcea impresia că are cu cel puțin zece ani mai puțin decât Gao Lishi, dar acum nu mai era cazul. Deși nu răspândea acea umbră sinistă a eunucului, semnele bătrâneții îl făceau să-i semene, și nu mai arăta deloc în vigoare.

Yang Guifei s-a strecurat sub cearceafurile din pat. Alunecând în brațele împăratului, l-a mângâiat pe mâini, pe piept, pe ceafă, pe obraji. I se părea că i-a atins chiar destinul. Cel pe care-l strângea din nou în brațe avea putere de viață și de moarte asupra ei, iar ceea ce mâinile ei căutau cu înfrigurare era de fapt propria viață.

În acea zi s-a dat o petrecere luxoasă în sala de recepții a palatului. Fuseseră chemați saltimbanci din toate colțurile

Capitalei și s-au ținut tot felul de jocuri pentru a bucura inima Soției Prețioase – cercuri de flăcări care se roteau către cer, săbii jonglând în aer, corzi care formau diferite modele, șiruri de pitici unul peste altul în echilibru, care învârteau la infinit un disc. Uneori se auzea râsul ascuțit al doamnei de Guo. Cele trei surori asistau la petrecere gătite ca de obicei, cu cele mai frumoase veșminte, una lângă alta, vesele de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Era clar că doamna de Guo nu părea să fie conștientă de rolul ei în această poveste. Yang Guifei și-a privit cu atenție surorile. Le vedea acum atârând în totalitate de destinul ei. Trăiau dacă ea trăia, mureau când ea murea, iar frumusețea lor era la fel de trecătoare precum un buchet de flori.

Capitolul 5

La puțin timp după ce Yang Guifei, atrăgând mânia împăratului, fusese izgonită în casa fratelui ei și apoi rechemată la Palat, a avut loc un eveniment pe care ea nu avea să-l uite toată viața: condamnarea la moarte a lui Huangfu Weiming. Se întâmpla la mai puțin de o lună după ce acestuia i se retrăsese funcția de comisar imperial al comandamentelor din Long și Hexi și fusese numit în postul inferior de prefect al comandamentului din Bozhou. Cazul generalului părea închis și exilarea sa departe de Capitală menită să-l protejeze de alte repercusiuni. Așa credea Yang Guifei și chiar și Gao Lishi părea să considere la fel.

Vestea condamnării la moarte a fostului general din ținuturile îndepărtate s-a răspândit ca fulgerul în Capitală. Până atunci fusese venerat ca un erou de locuitorii din Chang'an, iar vestea sfârșitului său nefericit s-a transmis din gură în gură, producând o mare tulburare.

Când Yang Guifei a fost anunțată despre acest lucru de către fratele ei Yang Dian, în Capitală frământarea atinsese deja apogeul.

— Sunteți sigur că este adevărat? Nu e oare o greșeală? a întrebat ea foarte îngândurată.

— Am avut eu însumi îndoieli când am auzit prima dată, dar vestea mi-a fost confirmată și urmează să se facă și anunțul oficial în curând, i-a răspuns Yang Dian.

Yang Guifei s-a străduit să-și stăpânească emoțiile până a plecat fratele ei, dar când a rămas singură, s-a prăbușit vlăguită pe un jilt. Mai multe doamne de companie au luat-o pe brațe și au întins-o pe pat.

A trimis imediat un mesager să-l cheme pe Gao Lishi, dar acesta nu a venit, invocând un pretext oarecare. S-a gândit că, deși ajunsese, fără să-și dea seama, să-l considere ca fiind de partea ei, și eunucul era de fapt de partea dușmanului ei de moarte. Că nenorocirea lui Huangfu Weiming fusese pusă la cale de prim-ministru era un fapt sigur, dar era imposibil ca acesta să nu-i fi cerut sfatul și eunucului. Cu toate acestea, el se purtase ca și cum nu ar fi știut nimic și, în concluzie, Yang Guifei nu se putea împiedica să-și spună că eunucul era aliatul lui Li Linfu.

Moartea lui Huangfu Weiming o făcea să-și dea seama pentru prima dată cât de mult se bazase pe el. Nu avuseseră o relație apropiată, dar în cele câteva ocazii când acesta îi adresase cuvântul, o făcuse concis și respectuos, dar în același timp cu multă căldură. Trebuia să recunoască acum ce loc important ocupase în inima ei acest războinic în floarea vârstei, cu maniere atât de alese. Tot timpul fusese convinsă că el avea să revină cândva în Capitală. Pentru ea întoarcerea lui nu era doar un simplu vis, ci un lucru care avea să se întâmple cu siguranță. Își țesuse toate visurile ei în jurul acestui erou. Ceea ce simțea față de el nu era afecțiunea unei femei față de un bărbat, căci ea era cea mai iubită soție a împăratului, pe când el nu era decât un simplu militar care nu putea decât să-i asculte ordinele și să i le îndeplinească întocmai. Iar această relație nu putea să se schimbe în veci.

Ea stătea la dreapta împăratului pentru a-l sprijini, și în mintea ei, din stânga îl sprijinea Huangfu Weiming. El putea judeca cum să fie rezolvate toate problemele politice și militare și i-ar fi comunicat deciziile sale împăratului.

Vizitele lui la Palat trebuiau să fie solemne, dar discrete, atitudinea sa să-l deosebească de toți ceilalți.

Yang Guifei a înțeles că toate aceste visuri ale ei se năruiau fără zgomot. Planul perfid al prim-ministrului fusese prea rapid și pentru Huangfu Weiming, și pentru ea însăși. Dacă ar mai fi avut doi, trei ani, autoritatea ei ar fi fost desigur mult mai mare, și întreaga familie Yang ar fi fost incomparabil mai puternică decât acum. Simțea o tristețe sfâșietoare la gândul că nenorocirea se abătuse asupra generalului înainte să vină acea vreme când ea l-ar fi putut ajuta.

Spre seară, Gao Lishi a apărut în sfârșit. Pe când înainta spre ea cu o reverență adâncă, i s-a părut că o cerceta cu ascuțime.

— Ia loc, te rog, acolo, i-a spus, străduindu-se să pară calmă.

A cerut ceai, apoi a dat dispoziție să rămână singură cu eunucul. Acesta, dându-și seama că discuția sa cu Yang Guifei trebuia să rămână secretă, și-a părăsit și el locul pentru a se asigura că nu e nimeni prin preajmă. Preț de o clipă, chipul său s-a schimbat în totalitate: ochii lui nu mai erau cei ai unui eunuc, ci aveau limpezimea de gheață a celor unui războinic. Cruzimea se citea pe trăsăturile sale efeminate. S-a reșezat și chipul i-a revenit la expresia sa obișnuită.

— Despre ce este vorba, Alteță? Îmi permiteți să încerc să ghicesc?

Yang Guifei n-a zis nimic. Privea cu răutate fața eunucului.

— E vorba de doamna Floare de Prun, nu-i așa? a zis, coborând vocea. Lăsați lucrurile în seama mea. Știu bine-înțeles despre vizitele Maiestății Sale la pavilionul doamnei Floare de Prun. Nu e posibil să se întâmple ceva fără să aflu. Sunt la curent cu tot ce se petrece în apartamentele din Palat. Știu și dacă zboară o muscă într-un colț de cameră din

Palat. Știu mult mai multe decât Alteța Voastră. Nu trebuie să-i purtați pică Maiestății Sale. Are de gând s-o mute din nou pe doamna Floare de Prun, de data asta atât de departe de Palat, încât să n-o mai vadă niciodată. Știu foarte bine asta. Iar Împăratul s-a dus s-o viziteze tocmai pentru a-i da vestea.

Yang Guifei continua să tacă. Voia să asculte până la capăt tot ce avea de zis eunucul. Era evident că acesta se înșela, bănuind că ea avea știre despre vizitele împăratului la rivala ei. Auzea pentru prima dată așa ceva, nu mai aflate nimic despre Floare de Prun, dar, din ce spunea eunucul, deducea că în ultima vreme împăratul se ducea s-o vadă. Yang Guifei nu avea cum să nu dorească să afle mai mult despre acest lucru.

— Bazați-vă pe mine, Alteță, și totul va ieși bine.

— ...

— De ce lăsați chipul de înger al Alteței Voastre să se înnegureze? Vă propun ceva. Dacă și în noaptea asta împăratul...

Când a rostit aceste cuvinte, Yang Guifei a izbucnit.

— N-am știut nimic până acum! Acum am aflat de la tine despre vizitele împăratului la Floare de Prun. Dar nu-mi pasă deloc! Și chiar dacă mi-ar păsa, n-aș avea ce face. Dacă în seara aceasta împăratul dorește să o viziteze, e liber să o facă. Nu-i voi reproșa nimic pentru că nu vreau să mă mai trimită la fratele meu. Țin la viața mea și nu vreau să fiu condamnată la moarte.

Era încruntată și vorbea cu durere. A văzut cum chipul eunucului se umbrea de tristețe. Acesta a suspinat și a zis pe un ton plin de regret:

— O, deci n-ați știut de doamna Floare de Prun...?

— Nu, și nici nu mă interesează! I-l dau de tot pe Maiestatea Sa...

— Alteță, nu vorbiți așa!

— Nu mai vreau să vorbim despre asta! a zis ea cu fermitate. Nu vreau să fiu condamnată la moarte! Nu vezi că-n lumea asta numai nevinovații sunt condamnați, cum s-a întâmplat și cu generalul Huangfu?

— Alteță, vă rog!!

S-a ridicat brusc și abia după ce a privit din nou în jur s-a așezat iar.

— Alteță, trebuie să mai aveți puțină răbdare, a zis în șoaptă.

— Răbdarea mea nu o să-l readucă la viață pe Huangfu Weiming!

— Alteță!

Chipul eunucului s-a întunecat atât de tare de neliniște, că aproape a uluit-o pe Yang Guifei. Se uita într-un punct fix, în timp ce-și flutura mâinile nervos, ca și cum ar fi făcut un semn. Apoi s-a oprit, și-a deschis palmele și le-a întins în fața ei.

— Alteță, să nu mai roștiți acest nume niciodată! Va veni cândva o vreme când vom putea vorbi din nou de el, peste trei ani sau peste cinci ani, nu știu, dar acum ascultați-mă! Huangfu nu e singurul care a fost executat. Au fost executați și Wei Jian și fratele său mai mic. Li Shizhi a luat otravă pentru a nu fi executat, iar la Jianghua, Wang Cui s-a spânzurat. La Henan, urmașii lui Li Shizhi au fost bătuți până și-au dat sufletul. Li Yong și Pei Dunfu au fost omorâți în bătaie împreună. Chiar și în capitală, Youlin, Yi, Ceng și partizanii lor au fost omorâți tot în bătaie. Soțiile și copiii lor au fost exilați departe de Chang'an. Întreg imperiul e cuprins de teroare, iar Alteța Voastră e singura care pare să nu știe acest lucru. Dacă aș înșira numele tuturor generalilor și dregătorilor care au fost executați mi-ar trebui zile bune pentru a termina!

Yang Guifei n-a mai zis nimic și gânduri negre au început s-o împresoare. Era limpede că toți cei care i se opuseseră în vreun fel lui Li Linfu fuseseră executați până la unul. Nu putea să ghicească ce rol jucase împăratul în aceste execuții și nu știa nici ce rol jucase Gao Lishi, care stătea acum neliniștit în fața ei. Nu avea nici cea mai mică idee dacă acesta făcuse o alianță cu Li Linfu sau aparținea altei tabere.

Și-a jurat sieși să nu mai pronunțe numele lui Huangfu Weiming, după cum o sfătuisese eunucul. Era clar că imperiul era măturat de un val negru, de o violență greu de închipuit.

În noaptea aceea, Yang Guifei nu și-a putut-o scoate din minte pe Floare de Prun. Dându-și seama că durerea provocată de sfârșitul lui Huangfu Weiming nu mai avea acum nici un rost, mintea ei a fost copleșită de ce auzise în legătură cu doamna Floare de Prun. Nu încetase nici o clipă s-o urască, dar crezuse, pentru o vreme, că inima bătrânului împărat se depărtase pentru totdeauna de ea și din acest motiv nu se mai gândise deloc la rivala ei. Credea că putea s-o alunge oricând foarte simplu. Era nevoie doar să mai treacă puțină vreme. Durerea puternică produsă de moartea lui Huangfu Weiming s-a transformat deodată într-o furie aprigă față de doamna Floare de Prun. Trebuia s-o vadă moartă fără întârziere.

A doua zi de dimineață Yang Guifei s-a trezit mai devreme decât de obicei, a chemat două slujnice și le-a cerut s-o conducă la pavilionul doamnei Floare de Prun.

— La pavilionul doamnei Floare de Prun? a îngăimat una din slujnice, pălind. Pe fața ei se citea o vădită încurcătură.

Yang Guifei i-a spus să plece.

Cealaltă slujnică a spus fără măcar să clipească:

— Doamna Floare de Prun locuiește în pavilionul de răsărit al Palatului Yang. Vă conduc îndată acolo.

Această slujnică arăta o antipatie clară față de doamna Floare de Prun. Yang Guifei a plecat doar cu ea către pavilionul doamnei Floare de Prun.

Treceau prin galeriile lungi și uneori întâlneau grupuri de femei care plecau adânc capul când o recunoșteau pe Yang Guifei. La mijlocul drumului au părăsit galeriile și au scurtat drumul printr-o grădină interioară, cu alei de piatră. Au intrat apoi prin alte galerii și au traversat alte grădini interioare pavate cu piatră. Cele mai multe dintre aceste locuri erau noi pentru Soția Prețioasă. Se înșirau la nesfârșit pavilioane, galerii și curți interioare, toate la fel, și pe Yang Guifei au început să o doară picioarele. De obicei nu prea umbla pe jos și mersul prin grădinile cu dale de piatră o ostenise din cale-afară.

Când au ajuns în aripa de răsărit a Palatului Yang, Yang Guifei era frântă de oboseală. S-a gândit cum oare venea împăratul până aici; desigur nu putea veni călare și nici cu palanchinul. A întrebat-o și pe slujnică ce crede despre acest lucru.

— Cred că iese din Palat cu palanchinul și apoi intră pe poarta cea mai apropiată, a răspuns aceasta.

Într-adevăr, se putea veni așa, și-atunci însemna că Palatul Yang nu era chiar atât de departe de Palatul imperial. Trebuia să fie o poartă care dădea în apropierea apartamentelor imperiale.

— Era bine să intrăm și noi pe poarta aceea.

— Nu puteam intra. Drumul pe care am venit este singura cale pe care Alteța Voastră poate veni pentru a o vizita pe doamna Floare de Prun.

Când a început să se vadă pavilionul doamnei Floare de Prun, peisajul s-a schimbat brusc. Doamnele de companie erau aliniate de o parte și de alta a galeriei prin care mergea

Yang Guifei. Pesemne că aflaseră că sosește și îi pregăteau o primire pe măsură, cuprinse de emoție. La intrarea în pavilion aștepta un grup de doamne mai în vârstă.

— Alteța Sa are să-i comunice ceva urgent Maiestateii Sale și de aceea a venit aici, a spus slujnica lui Yang Guifei cu capul sus, privindu-le anume cu dispreț pe femei.

Nu avea mai mult de optsprezece ani, dar era foarte frumoasă și vocea îi era rece și tăioasă.

— Alteța Sa vrea să-l vadă pe Maiestatea Sa imediat, a adăugat, pe un ton autoritar ce respingea orice posibilitate de refuz.

Doamnele au plecat capetele cu respect și una dintre ele a intrat în pavilion.

Deși era conștientă că se comporta așa cum făcuse și în cazul doamnei de Guo și era posibil ca împăratul să se mânie, Yang Guifei nu simțea nici o teamă. Căpătase siguranța că, oricât de tare l-ar fi supărat pe împărat, pe ea nu avea s-o trimită niciodată în exil. Felul în care se purtase el după incidentul cu doamna de Guo îi dăduse această convingere. Relația lor era de așa natură că, dacă puterea ei creștea cu o picătură, el pierdea o picătură din puterea lui.

Aștepta în picioare, tăcută. Părea că Palatul intrase brusc în agitație. Probabil că avea să apară împăratul, și-a zis când a văzut-o revenind solemn pe bătrâna care le ieșise în întâmpinare, dar cel care s-a ivit vijelios nu era nimeni altul decât Gao Lishi. A trecut prin fața femeilor și s-a înclinat către Yang Guifei.

— Alteță, Alteță... a zis cu respirația tăiată. Niciodată n-am alergat așa prin Palat, a zis gâfâind puternic.

Chiar părea să fi sărit direct din pat.

— Alteță, vă conduc înapoi.

— Vreau să-i vorbesc Maiestateii Sale, a spus ea.

— Maiestatea Sa? Ce să caute Maiestatea Sa aici?

— Dacă Maiestatea Sa nu este aici, atunci vreau să-i vorbesc doamnei Floare de Prun.

— Doamnei Floare de Prun?! Alteță, ce spuneți? Nu este un lucru demn de Soția Prețioasă.

— Am venit special până aici și nu plec până nu vorbesc cu doamna Floare de Prun, chiar și pentru o clipă. De ce nu se poate?

— O!

— Lipsește? a întrebat ridicând vocea.

— Nu, este aici.

— Atunci vreau s-o văd imediat. Du-mă la ea.

Bătrânul eunuc și-a șters cu palma chipul plin de sudoare.

— Așteptați o clipă! Mă duc s-o anunț!

— N-are rost. Să mergem imediat în camera ei. Haide!

— Vai, ce lipsită de judecată sunteți! Gândiți-vă ce rang aveți!

Uluit peste măsură, s-a gândit puțin și-apoi a zis iar:

— Bine, dar așteptați-mă doar o clipă.

A intrat grăbit în pavilion. Femeile rămăseseră acolo fără să se clinească, cu capetele plecate și expresii de nepătruns, ca și cum ceea ce se întâmpla nu le privea. Gao Lishi s-a întors rapid.

— Nu este, a zis cu un aer mâhnit și brațele deschise a dezamăgire.

— Cum adică?

— Cum vă spun, nu este. S-a simțit rău și a plecat de ieri la Palatul Apelor Calde. Nefiind aici, nu pot să vă ajut, din păcate. Să mergem! Vă duc degrabă la apartamentele Alteței Voastre.

— Dacă nu este aici, vreau să văd camera ei.

— Alteță!

Gao Lishi nici n-a avut când să încerce s-o oprească, că ea a și intrat în pavilion.

— Înapoi! a zis slujnica cu hotărâre către femei, ca pentru a susține dorința stăpânei sale.

Într-o secundă ele s-au aliniat de-a lungul pereților, făcându-le drum. Slujnica mergea înainte, iar Yang Guifei o urma.

— Alteță!

Gao Lishi se agita pe lângă ele, ba în fața lor, ba în urmă, până când a intrat și el în interiorul pavilionului.

În vestibul așteptau, înșirate cu capetele plecate, mai multe cameriste. Slujnica lui Yang Guifei s-a retras în urma ei și așa și-au făcut intrarea: Yang Guifei prima, urmată de slujnică și de Gao Lishi, ținându-se după ele. În prima odaie părea să nu fie nimeni. În dreapta se afla o anticameră în colțul căreia se ghicea dormitorul. Gao Lishi și slujnica s-au oprit unul lângă altul ca la un semn în prima cameră. Eunucul renunțase să mai protesteze. În pragul anticamerei, Yang Guifei a ezitat puțin pentru că părea a fi cineva înăuntru. Și într-adevăr s-a auzit o voce.

— Ce e cu agitația asta în zorii zilei?

Era vocea împăratului. Era deci acolo!

— V-am trezit, Maiestate? a întrebat Yang Guifei.

— Nici vorbă! Abia ce am sosit și beau ceai. Ai ajuns la timp. E ceai din Sichuan.

Yang Guifei a intrat în anticameră. Împăratul era singur și degusta ceaiul. Camera era întunecată și sobră. Parcă puse în dezordine, erau acolo o masă mare, un paravan, diferite vase și în spate se vedea un pat cu draperiile lăsate.

— Dar doamna Floare de Prun? a întrebat Yang Guifei.

— Nu știu... Mi s-a spus c-a plecat la Muntele Calului Negru.

— Și de ce ați veni aici dacă ea nu e?

— Am auzit c-a primit ceai rar din Sichuan.

— Și ceaiul e în spatele draperiilor?

Împăratul a izbucnit în râs.

— Poți să verifici, dacă vrei.

Asta și avea intenția să facă. S-a apropiat și a tras draperiile. Patul era în dezordine, deși cineva încercase în mare grabă să tragă așternuturile. A zărit o pereche de ciorapi albaștri și o agrafă de jad care căzuseră la piciorul patului.

— Biata doamnă Floare de Prun, a trebuit să fugă desculță!

Rostind aceste cuvinte, a ieșit din cameră fără să-l mai privească măcar pe împărat și s-a îndreptat către apartamentele sale. Prin galerii, slujitoarele se înclinau adânc la trecerea ei. Pe la mijlocul drumului slujnica a trecut din nou în față. Eunucul, în urma lor, murmură fără încetare cuvinte de neînțeles.

Ajunsă în palatul său, Yang Guifei s-a închis în camera ei și nu a primit pe nimeni. Gao Lishi a încercat de mai multe ori să-i vorbească, dar l-a refuzat sub cuvânt că nu se simte bine. Seara, când a venit împăratul, i-a spus fără să se ridice din pat.

— Trimiteți-mă la fratele meu imediat și voi aștepta acolo condamnarea la moarte. Moartea e dulce față de umilința pe care a trebuit s-o îndur. Dacă nu mă condamnați la moarte, îmi voi lua singură viața. Era bine dacă alegeam moartea atunci când m-ați chemat de la palatul prințului de Shou. Cucerită de dragostea Alteței Voastre, am rămas în viață până acum, dar zilele fericite s-au sfârșit, nu mai urmează decât o viață de tristețe. Prefer să-mi iau zilele decât să trăiesc cu asemenea suferință.

Yang Guifei plângea în hohote, îndreptând din când în când asupra împăratului o privire plină de reproș.

Împăratul a ieșit fără să zică nimic și s-a întors peste o oră cu Gao Lishi. Yang Guifei i-a făcut din nou reproșuri și din nou a spus că vrea să se sinucidă. Cei doi au plecat. După aceea, servitoarele au început să aducă unul după altul daruri de la împărat. Yang Guifei nici nu s-a uitat la

bijuteriile bătute cu pietre prețioase, nici la stofele de o frumusețe fără margini.

Când s-a lăsat noaptea, s-a simțit deodată eliberată de gelozia care o stăpânise toată ziua. Furia a dispărut la fel de brusc cum apăruse și nici ea nu-și putea explica cum de putuse să cadă pradă unui sentiment atât de zguduitor. Totul trecuse într-o zi.

Imaginea ciorapilor albaștri și a agrafei de jad de la piciorul patului o urmărise toată ziua, înțepând-o parcă și în trup, și în inimă.

S-a ridicat din pat, s-a încălțat, apoi s-a ridicat. S-a dus în camera vecină și a dat la o parte draperiile. Pavajul cu dale, albăstrui în lumina lunii i-a atras privirea. Era o terasă largă pavată cu pietre mari, fără un fir de iarbă sau grăunte de pământ. Pentru că în încăpere se făcuse o căldură înăbușitoare, s-a gândit să iasă. Cum s-a apropiat de ușă, trei servitoare au apărut imediat de nu se știe unde.

— Alteță, ieșiți? a întrebat încet una dintre ele.

— Aș vrea să fac câțiva pași pe terasă.

— Dar noaptea e friguroasă...

— Nu-mi pasă!

Ușile masive au fost deschise. Ziua, erau tot timpul deschise și nu le observa, dar noaptea a băgat de seamă cât de grele erau, precum cele ale unei închisori. Imediat au apărut mai multe servitoare și i s-a părut că aude un sunet de pași din galeria din față. O umbră s-a proiectat de-a lungul galeriei și a părăsit-o pe la mijloc pentru a reapărea pe terasă. Era Gao Lishi. Venea în mare fugă, anunțat de o servitoare.

— Alteță, ce faceți în miezul nopții...

Cocoșat într-o plecăciune adâncă, își ridicase doar ochii spre ea. În lumina lunii, chipul său ciudat și plin de riduri părea palid.

— Vă pot ține de urât? a întrebat cu voce șoptită.

Servitoarele i-au lăsat imediat singuri.

— Noaptea trecută, toți membrii familiei Alteței Voastre au primit titluri mai înalte. Se va anunța oficial zilele următoare.

— Și din ce motiv ni se face această onoare?

— Nu știu. Dar e desigur o dovadă a dragostei Maiestății Sale pentru Alteța Voastră. Oricare ar fi motivul, această veste nu poate decât să vă bucure.

Soția Prețioasă a scrutat chipul eunucului, încercând să ghicească ceva. „Eunucul ăsta nu pierde nici o ocazie pentru a face să avanseze casa Yang...” și-a zis.

— Seniorul Yang Zhao are deja o influență la care nici nu visa înainte. Veți putea face planuri împreună cu el. Vă voi explica totul în detaliu cât de curând. Acum e noapte și mă retrag. Pot să-l trimit pe Maiestatea Sa să vă onoreze cu vizita?

— Te rog. Sunt gata să-l întâmpin.

Rolul împăratului nu mai era același pentru ea. Nu mai era doar obiectul geloziei ei. Putea obține multe lucruri de la el și trebuia s-o facă înainte ca Gao Lishi și Li Linfu să-și dea seama. Până atunci îl văzuse ca pe destinul ei întruchipat, dar nu era vorba numai de destinul ei. Era vorba și de Gao Lishi și Li Linfu. Și pentru ei împăratul nu era decât un mijloc prin care-și puteau realiza ambițiile.

Între incidentul cu doamna de Guo, moartea lui Huangfu Weiming și supărarea cu doamna Floare de Prun, Yang Guifei a avut și alte motive de neliniște până în vara celui de-al cincilea an al Erei Comorii Celeste (746). Odată cu venirea toamnei s-au mai liniștit lucrurile. I se părea că dragostea împăratului pentru ea devenise aproape obsesivă după încurcăturile cu cele două femei; îi pândea orice schimbare a expresiei și dacă ea era surâzătoare, era și el în toane bune, dar dacă chipul ei se întrista, devenea și el trist, ca și

cum ar fi împrumutat stările ei. La rândul său, Yang Guifei ba îl ademenea, ba îl respingea. De multe ori lua ea inițiativa de a se culca cu el, iar când i-o cerea împăratul, îl refuza.

În pat, ba îl strângea tare la piept pe cel de care depindea fericirea sau nenorocul ei, ba îi îndepărta mâna, respingându-l necuviincios. O tortura uneori dorința de a ști ce ascunde corpul bătrânului împărat, până în măduva oaselor. Îl tachina, jucându-se cu el pe jumătate conștientă de pericol, așa cum te joci cu un lucru periculos, gata să pocnească în orice clipă. Oare ce era cu ea? Se lăsa în voia propriilor plăceri și ba legăna în brațe trupul împăratului pe care apăruseră din ce în ce mai multe pete de bătrânețe, ba îl privea cu dispreț și răceală.

Relația dintre ea și împărat se schimba. Își dădea seama de transformarea trupului ei din care emana acum o strălucire orbitoare pe care n-o avea înainte. Știa că această frumusețe pe care o simțea ea însăși îl orbea pe împărat de câte ori o privea și se bucura să-l subjuge pe cel de care depindea în totalitate soarta ei.

În luna a zecea l-a însoțit la Palatul Izvoarelor Calde de la Muntele Calului Negru. Se încheiaseră lucrările de renovare începute cu câțiva ani înainte și împăratul a dat un nou nume locului: Palatul Splendorii Pure.

Cam tot atunci în Capitală a început să se vorbească cu admirație de Wang Zhongsi. Conducea comandamentele din regiunile Hexi, din Long, Shuofang și Hedong, iar campaniile sale împotriva barbarilor de la granițe fuseseră întotdeauna încununate de succes. Avea locul care fusese înainte al lui Huangfu Weiming. Venirea sa în Capitală a stârnit mare interes, căci pleca de la post pentru a-i prezenta împăratului operațiunile militare din zonă.

S-a prezentat în luna a unsprezecea și a fost primit de împărat, care era însoțit de Yang Guifei. Deși era la fel de popular cum fusese Huangfu, înfățișarea lui Wang era mult

deosebită. Era destul să-l privești o dată ca să-ți dai seama, mic de statură și bărbos cum era, că aparținea celor mai îndepărtate ținuturi ale imperiului.

— Am venit pentru a vă informa despre intențiile necurate ale generalului An Lushan, Maiestatea Voastră. A ridicat o fortăreață zisă „a vitejilor“ lângă râul Guangmo, la Suzhou. A adunat arme și așteaptă un prilej să se răscoale. Nici un oștean din zonă nu are îndoieli asupra a ceea ce plănuiește. Nu există un pericol mai mare decât acela de a încredința comanda unei armate unui general barbar.

Nimeni nu a spus nimic. Amintindu-și purtările generalului din depărtări pe care împăratul îl adora, nimeni nu-l putea bănui de gânduri de revoltă. Prim-ministrul a zis:

— De ce ar face An Lushan așa ceva? Nu e mai degrabă vorba de dorința de a răsturna un ministru a celui care a venit în Capitală și vrea să-și scoată în evidență faptele de vitejie?

Auzind această critică deschisă, Wang Zhongsi s-a schimbat la față și s-a ridicat, dar i s-a făcut semn să se așeze la loc.

Li Linfu a continuat:

— Împăratul dorește ca barbarii din Turfan să fie înfrânți o dată pentru totdeauna. Generale, vă tot bateți cu ei fără să-i învingeți. Ce-ar fi să plănuiți un atac contra fortăreței de la Shibao? Această fortăreață căzută în mâinile tibetanilor în cel de-al douăzeci și nouălea an din Era Întemeierii n-a mai fost niciodată recâștigată.

Generalul a răspuns:

— Apărarea de la Shibao a fost întărită. Barbarii o apără cu strășnicie. În momentul de față, nu putem să sperăm la o victorie nici dacă am trimite acolo toate trupele noastre și am pierde zeci de mii de oameni. Ar fi pierderi uriașe pentru un câștig foarte mic.

— Generalul Dong Yanguang a cerut permisiunea de a ataca el Shibao. Împăratul e de acord cu acest plan și i-a dat

deja încuviințarea. Veți trimite trupele pe care le aveți ca să-l ajute.

Pentru că Li Linfu folosisese numele împăratului ca să-și arate autoritatea, Wang Zhongsi nu mai avea ce să spună.

Yang Guifei își dorea să-l protejeze pe general cât putea, amintindu-și de înfruntarea dintre Huangfu Weiming și prim-ministru. Până atunci nu-l simpatizase deloc, considerând că îi luase locul lui Huangfu. Acum însă lucrurile se schimbaseră, dar îi venea greu să creadă că An Lushan avea intenția de a trăda. Nu-și putea închipui că acel colos diform care spunea singur că avea sânge amestecat și care ceruse cu atâta candoare să devină fiul ei adoptiv ar fi putut avea o idee atât de temerară.

La puțină vreme după ce Wang Zhongsi s-a întors în teritoriile pe care le avea în grijă, s-a zvonit în Capitală că devenise un apropiat al prințului moștenitor Heng și că voia să se pună în fruntea trupelor sale pentru a-i servi cauza. Zvonul a fost urmat curând de anunțul oficial al demiterii generalului și al alegerii succesorului său. Era clar că în spatele acestei manevre nedemne se afla o mână criminală. După anunțul îndepărtării generalului, pe zidurile care despărțeau cartierele orașului au apărut inscripții care acuzau „ne-cinstea guvernului“.

Din toamna aceluiași an și până în primăvara următoare, în al șaselea an al Erei Celestei Comori, au fost executați pe baza unor presupuneri mulți miniștri și înalți funcționari. Atrăsese atenția mai ales cazul vicepreședintelui Ministerului Finanțelor, Yang Shenjin, și familiei sale. Acesta se bucurase o vreme de încrederea deplină a împăratului, ceea ce îi atrăsese ura prim-ministrului care-l acuzase de complot și ordonase să fie arestat și bătut. Yang Shenjin își luase viața

cu propria sabie, iar soția, copiii și rudele fuseseră exilați sau omorâți. Despre soarta lor s-a vorbit în Capitală pentru multă vreme.

Din primăvara anului al șaselea al Erei Comorii Celeste, sănătatea împăratului s-a înrăutățit și nu s-a mai putut ocupa de guvernare, lăsând grija acesteia aproape în totalitate în seama lui Li Linfu. Împăratul își petrecea cea mai mare parte a timpului în apartamentele lui Yang Guifei. Nu rezista nici măcar o zi să n-o vadă și de cele mai multe ori lua toate cele trei mese împreună cu ea; prin urmare, toate deciziile politice importante se luau în palatul Soției Prețioase.

Prim-ministrul venea zilnic în audiență la împărat. Deținea acum controlul politic în întregime, dar în prezența împăratului și a lui Yang Guifei nu se purta cu îndrăzneală, prefăcându-se că cere aprobarea împăratului pentru cele mai neînsemnate chestiuni.

Yang Guifei nu înțelegea încrederea oarbă pe care împăratul o avea în Li Linfu. Ei îi purta o venerație extremă, dar părea că și pentru prim-ministrul manifesta un sentiment asemănător. Ea își dădea seama că împăratul era la mâna ministrului poreclit atât de potrivit „limbă de miere, inimă de fieră”. S-ar fi zis că vorba lui dulce îl înmuia pe împărat.

An Lushan nu mai venea în Capitală, dar trimitea tot timpul mesageri, dovedind astfel dorința sa de a-i raporta împăratului toate mișcările pe care avea de gând să le facă. În atitudinea lui nu puteai vedea nici urmă din necredința de care vorbea Wang Zhongsi. La rândul său, împăratul îi trimitea invitația de a veni în Capitală: își dorea ca barbarul să vină, pentru că era convins că o singură petrecere în compania acestuia i-ar fi redat sănătatea. După audiența cu

împăratul, mesagerul generalului se ducea fără greș la Li Linfu, de la care primea numeroase daruri.

Gao Lishi era întotdeauna lângă împărat, mereu prezent la audiențele cu prim-ministrul și la sosirile mesagerilor lui An Lushan. Pentru Yang Guifei nu era nici acum clară relația dintre aceste trei personaje, care păreau să se șicaneze reciproc, dar și să acționeze în colaborare. Aveau în comun faptul că nu se criticau niciodată unul pe altul. Când luau cuvântul, o făceau pentru a se acoperi și asta arăta o strânsă înțelegere între ei. Li Linfu îi era superior în rang lui Gao Lishi, era prim-ministru, în timp ce eunucul era șeful intendenței Palatului interior și mare general al gărzii Palatului. Dar Li Linfu îi arăta multă curtoazie lui Gao Lishi, iar acesta, deși îi vorbea cu desăvârșită politețe, nu se arăta umil în fața lui. Faptul că Gao Lishi era permanent lângă împărat îl făcea pe prim-ministru să înțeleagă că era o persoană cu un statut special. Era ușor de înțeles că însăși existența împăratului era o amenințare din ce în ce mai mare pentru ei, mai ales acum, când din pricina sănătății nu se mai ocupa de Curte și se dedica orbește dragostei pentru Yang Guifei, însă avea întotdeauna ultimul cuvânt. Și pentru cei avizi de putere era chiar și așa un adversar de temut asupra căruia nu aveau nici un control și care putea oricând să le ia rangurile.

Yang Guifei îi considera pe toți trei, Li Linfu, Gao Lishi și An Lushan, mânați de ambiție și capabili să calce unii peste cadavrele celorlalți pentru a-și asigura ascensiunea. Nu-i credea în stare să se răscoale împotriva împăratului, dar era clar că erau rivali și fiecare voia să devină cel mai puternic om din imperiu, după împărat. Deși era prim-ministru, Li Linfu nu putea îndura faptul că Gao Lishi petrecea fiecare ceas al zilei lângă împărat. Faptul că avea sub comanda sa o imensă armată îi asigura lui An Lushan o mare autoritate, dar să fie departe de Capitală constituia pentru el un

dezavantaj în fața celorlalți doi. Gao Lishi nu avea nici putere politică, nici putere militară, dar, fiind cel mai mult în apropierea împăratului, îl putea manipula cel mai ușor.

În luna a douăsprezecea s-a dat pe neașteptate un decret imperial prin care poporul era obligat să ofere un tribut anual prim-ministrului. Departamentul afacerilor de stat cerceta bunurile, le încărca în care și le trimitea la reședința lui Li Linfu. Vestea s-a răspândit în toată China și se spunea că Li Linfu ajunsese să aibă o putere mai mare decât împăratul. Într-adevăr, la acea vreme toate întâlnirilor înalților demnitari aveau loc la Li Linfu și puterea tripartită nu mai funcționa, toate afacerile politice fiind rezolvate la reședința prim-ministrului. Când s-a dat decretul prin care i se acorda lui Li Linfu un tribut anual, vestea a căzut ca un fulger și Gao Lishi a alergat la Soția Prețioasă.

— Ați știut, Alteță?

— Absolut nimic, a răspuns Yang Guifei.

— Bănuiam. E imposibil ca împăratul și Li Linfu să fi vorbit singuri în ultimele două luni. De aceea nu-mi imaginez cum s-a putut întâmpla un astfel de lucru. Faptul că poporul trebuie să-i plătească un tribut anual nu e important, ceea ce e cu adevărat important e că nu putea primi această favoare dacă nu o cerea. Iar acest lucru e imposibil. Trebuie să aflăm când anume prim-ministrul i-a putut cere împăratului acest lucru și cum de împăratul a fost de acord.

Yang Guifei nu-l mai văzuse niciodată pe Gao Lishi atât de îngândurat. Chipul lui ridat părea să nu fie format decât din ochi și nasul mare, făcându-l să semene cu un șoim bătrân. Chiar și vocea lui suna altfel în acea zi.

— Când și unde au avut această discuție împăratul și prim-ministrul? Alteță, vă implor să vă gândiți la acest lucru!

Părea să fie clar pentru el că Li Linfu pătrunsese în dormitorul în care de obicei împăratul era singur cu Yang

Guifei. Eunucul părea de-a dreptul năucit de ideea că un astfel de lucru se putuse întâmpla fără ca el să afle.

La puțină vreme, în cea de-a patra lună a anului al șaptelea al Erei Comorii Celeste, Gao Lishi a fost promovat prin decret mare general al cavaleriei ușoare, titlu ce se adăuga celorlalte pe care le avea. În ierarhia din epoca Tang, acest titlu era în eșalonul superior al celor douăzeci și nouă de grade de merit; primea astfel titlul cel mai glorios la care putea aspira un vasal al împăratului.

De data aceasta, cel neinformați a fost Li Linfu. I-a adresat felicitări eunucului în timpul audienței zilnice, când s-a făcut anunțul oficial, cu o voce tremurândă.

În acea zi, Gao Lishi a venit s-o salute pe Yang Guifei cu un aer plin de vanitate, pe deplin satisfăcut de revanșa pe care și-o luase. Ea i-a răspuns că Li Linfu nu i s-a părut în apele lui.

— O, Alteță! Și încă asta nu e nimic. Îl voi surprinde și mai mult pe prim-ministru cu un anunț oficial legat de seniorul Yang Zhao. A fost numit recent secretar superior la Ministerul de Finanțe și această promovare îl face în același timp vicepreședintele Ministerului Armelor și al Tribunalului cenzorilor. Yang va avea un statut de înalt funcționar și va avea putere adevărată.

Yang Guifei nu-l văzuse pe Yang Zhao de multă vreme. Fiind vărul soției imperiale de prim rang, el ar fi putut obține oricând o întrevedere cu împăratul, dar numai el, din toată familia Yang, nu-și folosisese acest drept.

Datorită noului său titlu, Gao Lishi își putea extinde influența atât în interiorul, cât și în exteriorul Curții. Prințul moștenitor îl numea „frate mai mare”, iar ceilalți prinți și nobili îi spuneau „înțeleptul venerabil”. La începutul verii se ținuse o slujbă pentru a cinsti vechimea clopotelor de la Templul Comorii Longevității, pe care Gao Lishi îl construise pe vremuri în capitala de Apus. Eunucul a cerut

ca Yang Guifei să participe la ceremonie. Ea a acceptat, știind că prin prezența ei îi dădea ocazia de a-și etala puterea în fața lumii și dorind să-i ofere această recompensă eunucului care o servise cu devotament mulți ani.

În ziua hotărâtă, Yang Guifei s-a dus pentru prima dată la reședința lui Gao Lishi având astfel ocazia să constate cât era de impozantă, deși eunucul nu stătea niciodată acolo. De obicei, își petrecea nopțile într-o cameră aproape de cea a împăratului pentru a-l putea servi în orice clipă.

A fost o ceremonie grandioasă, pe măsura puterii eunucului. Toți înalții demnitari se strânseseră la templu. Ritualul budist i s-a părut ciudat lui Yang Guifei. Cei prezenți băteau clopotele pentru odihna sufletelor defuncților și la fiecare bătaie de clopot trebuia să arunce ca ofrandă monede și hârtii speciale. Majoritatea nu bătea clopotul doar o dată, ci de șase, șapte ori, iar unii ajungeau chiar la douăzeci, în speranța de a intra în grațiile lui Gao Lishi. Templul câștiga o sumă uriașă de bani datorită acestui ritual. Ca toți eunucii, Gao Lishi număra printre trăsăturile sale și lăcomia și șiretenia, și desigur că era destul de criticat. Yang Guifei nu avea câtuși de puțin intenția să plece urechea la astfel de discuții, ea se purta mereu cu naturalețe și lua lucrurile așa cum erau.

În aceeași vară, notabilii de la Curte i-au conferit împăratului un nou titlu, „Înțelept Împărat Divin cu calități civile și războinice după Cale, al Erelor Întemeierii și Comorii Celeste“.

De fapt se adăugase doar „după Cale“, la cel vechi, dar împăratului i-a făcut plăcere. A anunțat că-i scutește de taxa pe recoltă pentru anul următor pe țăranii. Se bucurase și prima dată, dar acum mulțumirea lui nu mai cunoștea margini. Se putea presupune că în câțiva ani avea să mai primească unul, iar bucuria lui să fie cu atât mai mare. Era de așteptat ca plăcerea pentru aceste titluri să crească odată cu vârsta.

Pe când îl strângea la pieptul său plin pe împărat, șoptindu-i cuvintele dulcele pe care le auzise de atâtea ori, Yang Guifei a fost cuprinsă fără voia ei de gânduri sumbre. Se întreba cine era ființa aceasta docilă și demnă de milă cum nu mai era alta pe lume pe care o ținea în brațe; și-a întărit strânsoarea și a cuprins cu toată forța corpul vlăguit al bătrânului împărat. Nu făcea asta pentru a-l sufoca, ci pentru a se convinge că în acest trup secătuit se ascundea încă o putere atât de mare, încât Gao Lishi și Li Linfu să se teamă și mai departe.

A venit toamna și membrii familiei Yang au primit onoruri după onoruri, ca și cum simplul fapt de a aparține acestei familii le dădea dreptul la ranguri importante. În spatele acestor lucruri se afla, firește, Gao Lishi. Insistând pe lângă împărat și urzind planuri cu prim-ministrul, el consolida poziția Prețioasei Soții prin intermediul familiei ei. Nu se putea spune dacă Li Linfu era de acord cu aceste mișcări, dar nici măcar el nu se putea opune direct ascensiunii familiei Soției Prețioase. Se scurseseră opt ani de la venirea lui Yang Guifei la Palat și cei din familia sa reușiseră să se ridice mai mult ca oricine și căpătaseră destulă influență.

Cele trei surori ale sale ieșeau chiar mai multe în evidență decât înainte. Veneau când voiau la Palat, erau în relații apropiate cu împăratul, iar aroganța lor devenea din ce în ce mai mare. Fratele mai vârstnic, Dian fusese numit președintele curții ceremoniilor pentru străini, iar vărul Chi fusese numit cenzor al curții afacerilor generale. La început, cei doi dăduseră dovadă de discreție, dar pe măsură ce puterea lor creștea, faptele și vorbele lor deveneau îndrăznețe. Și surorile ei, și Dian, și Chi își construiseră reședințe impunătoare în Capitală. Costul fiecărei construcții era de zece milioane de monede de aur. Palatul doamnei de Guo mai ales era de un lux fără pereche.

Se zvonea că atunci când treceau cele trei surori chiar prințesele de sânge le cedau calea de cum le vedeau și că atunci când acești cinci membri ai familiei Yang mergeau în provincii erau întâmpinați de toți administratorii, iar ordinele lor erau mai dure chiar decât edictele imperiale. La porțile reședințelor lor soseau neîncetat daruri, era calea cea mai sigură de a obține tot ce voiai. Puterea înclina în favoarea lor, se putea spune fără exagerare.

Tot în această perioadă a început să se remarce și Yang Zhao. Până atunci, spre deosebire de ceilalți membri ai familiei Yang, nu venea deloc la Palat, dar din anul al șaptelea al Erei Celestei Comori a început să frecventeze Curtea cu asiduitate. Cu aerul său de siguranță impresiona pe toată lumea și împăratul avea încredere în el. Așa cum spusese Gao Lishi, Yang Guifei putea să-și realizeze planurile prin acest văr al ei.

Yang Zhao păstra în mod voit o oarecare distanță față de familie. Avea o purtare fără reproș față de Yang Guifei, iar de restul membrilor familiei se ținea deoparte, ca pentru a se evidenția. Gao Lishi îl ajutase să urce treptele gloriei, dar și prim-ministrul îl aprecia. Circulau zvonuri cum că numeroasele arestări ordonate de Li Linfu erau de fapt opera lui Yang Zhao, că fusese recomandat pentru postul de cenzor de către prim-ministru și că cei doi aveau legături nebănuite.

Când Yang Zhao a fost numit cenzor, Yang Guifei a avut ocazia să-l reîntâlnească. Dacă eunucul spunea adevărul, Li Linfu nu știuse de această promovare. A doua zi după numirea sa oficială, Yang Zhao a venit la Yang Guifei să-și prezinte omagiile; s-a îndreptat respectuos către ea, zicând.

— V-am văzut alături de Maiestatea Sa deseori, dar, din păcate nu am avut ocazia să vă vorbesc. Au trecut trei ani de la ultima noastră întrevvedere și e o mare bucurie pentru mine să văd că ați trudit să vă întăriți poziția în acest răstimp.

— Aș zice că acum tu ești cel care asigură forța familiei Yang, datorită reușitelor tale strălucite.

— Toată familia Yang – și eu cel dintâi – vă este devotată, Alteță. Aș îndrăzni să spun că familia Yang există prin Alteța Voastră. Trăim doar pentru că Alteța Voastră trăiește și când veți înceta să trăiți, ne vom stinge și noi, a răspuns Yang Zhao, privind-o pe vara sa drept în ochi.

Avea un aer atât de impunător și era un om atât de greu de citit, că Yang Guifei s-a întrebat dacă nu va ajunge cumva să-l urască. El dădea aceeași impresie de răceală ca prim-ministrul, și totuși, tocmai datorită acestei impresii, a fost tentată să-i încredințeze planul pe care-l ascundea în inima ei de mai mulți ani.

— Vreau să vă cer sprijinul într-o chestiune pe care n-o pot încredința nimănui altcuiva.

— Despre ce este vorba? Dacă îmi dați o misiune, voi face voia Alteței Voastre, chiar dacă asta m-ar costa viața.

— E vorba de una dintre femeile din apartamentele interioare care s-a bucurat pe vremuri de atenția împăratului. E singura care mă îngrijorează.

— O femeie care o îngrijorează pe Alteța Voastră produce îngrijorare și familiei Yang. Vă referiți la concubina Floare de Prun?

— La ea.

— Doamna Floare de Prun a plecat de la Palat de un an. Nu se știe unde s-a dus. Am cercetat toate locurile unde putea fi, începând cu provincia ei natală, Fuyian, dar e de negăsit. Probabil că, temându-se de nenorocirea ce s-ar putea abate asupra ei, a dispărut voit fără să lase urme.

— Să nu știe împăratul unde e?

— Nici împăratul, nici prim-ministrul Li Linfu, nici înțeleptul venerabil Gao Lishi. Nu cred că e o capcană.

Putea avea încredere în Yang Zhao, care cercetase problema chiar înainte ca ea să-i ceară acest lucru. Totul părea să arate, așa cum susținea și el, că nu existau temeri ca fosta rivală să reapară, dar ea nu se putea liniști.

— Să cercetezi bine mai departe!

N-a putut să-și împiedice aceste vorbe tăioase. Tocmai acum, când avea putere de viață și de moarte asupra doamnei Floare de Prun, era fără folos, pentru că ea dispăruse. Ce și-ar fi dorit să o târască afară din ascunzătoarea ei și s-o biciuiască până și-ar fi dat sufletul!

De Anul Nou, al optulea al Erei Comorii Celeste, a sosit vestea că Ge Shuhan, comisarul imperial din Long, obținuse la sfârșitul anului ce tocmai se încheiase o victorie asupra tibetanilor lângă Qinghai.

La lacul Qinghai, Ge Shuhan construisese o fortăreață pe Insula Dragonului și a Calului, pe care o numise Fortăreața Chezășiei, și de acolo pregătise atacul asupra barbarilor. Anunțul acesta a prilejuit multă bucurie la Curte, ca o primăvară care zăbovește îndelung.

În luna a douăsprezecea, Yang Zhao, în calitate de responsabil al finanțelor imperiului, i-a raportat împăratului următoarele:

— Bunăvoința Maiestății Voastre se întinde până la cele patru oceane, prefecturile și provinciile înfloresc și prosperă, iar depozitele gem de grâne și stofe. Niciodată n-au fost mai pline, nici nu mai e loc de mai mult. Este absolut necesar să schimbăm măcar grânele din Capitală pe mărfuri mai ușoare, pentru a mai face loc. În plus, anul acesta contribuțiile pe recoltă și taxele pe teren ar trebui luate sub formă de stofe care să fie trimise în Capitală. Nu numai grânarele sunt pline, ci și sipelele cu bani au devenit neîncăpătoare

și n-avem unde pune taxele pe recolte și terenuri. Aș vrea neapărat să vă arăt situația depozitelor și a sipetelor.

Darea lui de seamă dovedea o situație economică excepțională. Împreună cu notabilii Curții, împăratul s-a aplecat asupra sipetelor Curții și le-a dăruit tuturor stofe scumpe. În altă zi a inspectat grânarele și rezervele și și-a dat seama cât prospera Curtea. Zhao îl însoțea pretutindeni, dându-i explicații. Pentru a-i mulțumi, considerându-l autorul acestei bunăstări, împăratul i-a oferit lui Zhao un veșmânt de mătase violet, o băutură rară și nesfârșite felicitări.

În cea de-a patra lună, Zhao Fengzhang, prefectul comendurii Xianning, i-a trimis împăratului o scrisoare în care îi aducea peste douăzeci de învinuiri prim-ministrului Li Linfu, care însă a luat urma misivei înainte ca ea să ajungă la împărat și a dat ordin ca autorul ei să fie arestat și bătut până moare. Această întâmplare s-a aflat în Capitală, nu se știe cum, și a făcut ca în anotimpul florilor să plutească peste oraș miros de sânge. S-au răspândit, nu se știe prin cine, presupusele acuzații aduse lui Li Linfu în scrisoare: prima era că, trimițând cei mai destoinici generali și cele mai bune trupe la hotarele de miazănoapte și de apus, la moarte sigură, slăbise apărarea imperiului.

Conținutul exact al scrisorii nu-l știa de fapt nimeni; poate că era mai degrabă vorba de ura poporului pentru Li Linfu decât de învinuirile reale aduse de Zhao Fengzhang. Rândurile armatei imperiale se subțiau din ce în ce. Cei chemați la arme se ascundeau pentru a scăpa de oaste, pentru că se știa că cei mai mulți soldați erau trimiși la granițe, și acolo își găseau sfârșitul. Majoritatea recruților erau derbedei tineri care nu știau nimic despre mânia armelor.

În acele momente, când nemulțumirea poporului față de Li Linfu creștea văzând cu ochii în Chang'an, un sihastru de la muntele Taibai pe nume Li Hun i-a spus împăratului următoarele: „Trăiesc retras de mulți ani pe muntele

Taibai. Mi s-au arătat zeii de curând dezvăluindu-mi că în peștera Luceafărului-de-Ziuă există o bucată de jad care este o amuletă misterioasă și aduce fericire și viață lungă. Fiind ceva ieșit din comun, am considerat de cuviință să vă anunț“.

Împăratul i-a cerut vicepreședintelui tribunalului cenzorilor, Wang Hong, să se ducă să caute amuleta din mesajul zeilor. Acesta a făcut întocmai și s-a întors cu neprețuitul obiect.

Împăratul s-a bucurat mult, căci a deține o amuletă de bun augur trimisă de zei era o dovadă a meritelor strămoșilor dinastiei, și de aceea li s-au acordat noi titluri împăraților din trecut. Shengzu a devenit „Împăratul Originii Profunde și al Marii Căi“, Gaozu a devenit „Marele Împărat Înțelept și Suveran Divin al Dinastiei Tang“, Taizong a primit titlul de „Mare Împărat Înțelept, Învățat și Luptător“, Gaozong pe cel de „Mare și Înțeleptul Împărat al Cerului“, Zhongzong pe cel de „Mare și înțelept Împărat al Păcii și Pietății Filiale“, Ruizong pe cel de „Mare și Înțelept Împărat al Profundei Sincerități“ și titluri noi au fost date și împărăteselor defuncte, începând cu împărăteasa Dou.

Cu un an înainte, Xuanzong însuși primise un titlu nou, și cei din jurul său găseau ciudată această fascinație a sa pentru titluri. Chiar Yang Guifei considera exagerată această preocupare a împăratului după ce l-a văzut chinându-se zile întregi să găsească cele mai potrivite titluri pentru împărății dinastiei. Pentru ea, împăratul era o personalitate complicată. Avusese ocazia să își dea seama că el cloțea de sentimente mult diferite de ale ei, dar se străduia să-l înțeleagă în profunzime și reușea până la urmă. Lua parte la trăirile lui de bucurie sau furie ca și cum ar fi fost ale ei, dar această pasiune pentru titlurile împăraților din

trecut n-o putea împărtăși. Nu reușea să priceapă cum niște titluri lipsite de orice tărie ar putea să înalțe strămoșii.

La începutul verii, împăratul i-a ordonat lui Ge Shuhan, comisar imperial al comandamentului Long, să pornească ofensiva împotriva fortăreței Shibao care era în mâinile tibetanilor. Se liniștise după bătaia de cap dată de găsirea de titluri noi pentru împărații și împărătesele din vechime și acum era absorbit de atacul contra tibetanilor. Asedierea fortăreței Shibao nu-l preocupa numai pe bătrânul împărat, ci se putea spune fără exagerare că de acel atac atârna destinul imperiului Tang.

De la căderea fortăreței Shibao în mâinile dușmanilor, în cel de-al douăzeci și nouălea an al Erei Întemeierii, se făcuseră numeroase planuri de recucerire, dar toate căzuseră din cauza numărului mare de pierderi de vieți omenești pe care le-ar fi cerut. În toamna anului celui de-al cincilea an al Erei Celestei Comori problema a fost din nou analizată cu ocazia vizitei lui Wang Zhongsi la Curte. Li Linfu susținea atacul, pe când Wang Zhongsi se opunea, din cauza necesității sacrificării a zeci de mii de soldați pentru a asigura victoria. În urma acestor discuții, Wang Zhongsi fusese demis și dezonorat, fiind înlocuit cu Ge Shuhan. Veștile despre victoriile sale îi aduseseră o mare faimă și Curtea Tang luase decizia de a pune în practică planul ticluit ani întregi de a ataca fortăreața Shibao.

Ge Shuhan, care comanda trupele din Hexi și din Long, batalioanele barbare de la Abusi și soldații turci care se alăturaseră stindardului său, a plecat să asedieze fortăreața tibetană. S-a dat ordin de mobilizare a șaiszeci și trei de mii de soldați din Shuofang și Hedong care să vină în ajutorul trupelor lui Ge Shuhan. Era vorba de cea mai mare operațiune militară a ultimilor ani, atât datorită desfășurării imense de forțe, cât și prin miza atacului.

Pentru prima dată, după foarte multă vreme, Curtea și locuitorii orașului Chang'an erau sub presiunea unui război la hotare. O bună bucată de timp nu a sosit nici o veste de pe front. În fortăreața din Shibao nu se aflau mai mult de câteva sute de oameni, dar cetatea era protejată de înălțimi din trei părți și nu putea fi atacată decât dintr-o singură direcție.

La o lună de la începerea asediului a sosit în Capitală vestea victoriei. Ge Shuhan reușise să captureze fortăreața în fruntea trupelor sale și luase patru sute de prizonieri barbari, dar această victorie costase viața a mai multe sute de mii de soldați, exact cum prezisese mai demult Wang Zhongsi. Artizanii acestei victorii nu se puteau bucura de ea pe deplin, având în vedere numărul mare al pierderilor omenești. Împăratul organiza mereu banchete, chiar și după cele mai mici bătălii câștigate, dar de data aceasta nu a dat decât un anunț oficial al victoriei, fără nici un cuvânt despre banchet. Lui Ge Shuhan i s-a cerut să-și continue înaintarea spre răsărit, și două mii dintre soldații săi au fost plasați în garnizoană pe Insula Dragonului și a Calului. Lăsând la o parte pierderile imense, el făcuse o treabă foarte bună. Locuitorii de la frontieră, mereu victimele incursiunilor barbarilor, nu au mai văzut, datorită lui, caii cenușii ai tibetanilor. S-a compus chiar un poem care îl preaslăvea pe Ge Shuhan:

„Ale Carului Mare stele pe cer sunt șapte
Sabia generalului strălucește în noapte.
Cei care călări veneau să ne calce
Vor lăsa de-acum Lintao în pace“.

În cea de-a zecea lună, împăratul s-a dus împreună cu Yang Guifei la Palatul Purei Splendori de la Muntele Calului

Negru. În timpul șederii, suveranul i-a propus favoritei sale să-l viziteze pe Yang Zhao, care își avea reședința în apropiere. Era ceva ieșit din comun ca un suveran să-și viziteze vasalul.

— De ce dorește să-l viziteze Maiestatea Voastră? a întrebat ea.

— Ca să văd ce figură are să facă atunci când ne va vedea. Va fi amuzant, nu crezi?

Yang Guifei știa că împăratul îl simpatiza pe vărul ei, dar nu crezuse că voia să și-l apropie și mai tare. Nici Gao Lishi, nici Li Linfu nu se bucuraseră de onoarea unei vizite imperiale la reședințele lor.

După două, trei zile, Yang Guifei i-a vorbit despre ideea împăratului lui Gao Lishi, care venise s-o vadă. El a început să dea din cap ca și cum ar fi fost depășit de situație, dar apoi a zis cu seriozitate.

— Așa a spus Maiestatea Sa?! Sunt cuvintele Maiestății Sale! Maiestatea Sa la seniorul Yang Zhao acasă! O, Cerule!

Se retrăgea, cu spatele spre ieșire, în timp ce rostea aceste vorbe. La jumătatea distanței s-a întors brusc și a dispărut cu o repeziciune ciudată. Yang Guifei și-a dat seama după reacția lui cât era de uluit. Yang Zhao își datora poziția recomandărilor lui Gao Lishi, toate avansările lui se făcuseră pe mâna eunucului, și iată că acum începea să urce singur. Obținuse mai ales această onoare de neconceput ca împăratul să-l viziteze la el acasă. Era de neimaginat ca el să fi cerut acest lucru. Probabil că împăratul își manifestase pe neașteptate dorința extravagantă, dar nu era exclus ca Yang Zhao să-i fi sugerat cumva ideea.

Gao Lishi plecase, uitând în graba sa s-o salute pe Yang Guifei, dar a reapărut mai târziu și își recăpătase sângele rece.

— Maiestatea Sa îl va vizita pe seniorul Zhao în curând, pentru că odată ce gândul i-a încolțit în minte, nu există

nimic care să-l împiedice. E minunat și nu avem decât motive să ne bucurăm pentru Alteța Voastră. Poziția lui Yang Zhao va fi mult consolidată prin această vizită și nimeni, nici prim-ministrul, nici An Lushan nu vor mai putea ridica un deget împotriva lui. Veți putea să-i încredințați orice sarcină. Și va trebui cu această ocazie să-și schimbe numele; sigur că Yang Zhao e un nume bun, dar el fiind sprijinul casei Yang, după Alteța Voastră, evident, un nume cu mai multă greutate ar fi de dorit. Va fi un eveniment de mare răsunet. Împăratul va trebui să le acorde noi favoruri și lui An Lushan, și prim-ministrului, pentru că, dacă îl vizitează pe seniorul Zhao, e necesar să le acorde onoruri asemănătoare și celorlalți apropiați ai Majestății Sale... Mă simt deja depășit numai când mă gândesc. Voi avea mult mai mult de lucru decât de obicei. Voi albi și mai tare și mi se vor înmulți ridurile!

Părea că vorbește mai mult pentru sine. Își revenise repede din zăpăceală și era gata să se implice în ducerea la îndeplinire a dorinței pe care nu o considera un capriciu.

Ascultându-l, Yang Guifei și-a dat seama că vizita se va realiza și împăratul avea să-i dea lui Yang Zhao un nume demn de un notabil al Curții Tang. Toate acestea aveau să devină realitate, la fel cum deveniseră toate planurile urzite de Gao Lishi.

Împăratul l-a vizitat pe Yang Zhao la începutul celei de-a unsprezecea luni, pe drumul de întoarcere de la Muntele Calului Negru. Avea o suită de o sută de oameni, dar nu era deloc o vizită oficială. Dintre notabilitățile Curții nu-l însoțeau decât Gao Lishi și Yang Guifei. La reședința lui Yang Zhao, din cartierul care acum purta numele familiei Yang, se făcuseră pregătiri pentru primirea împăratului. În nici zece zile, și casele din împrejurimi fuseseră complet renovate iar terenurile transformate în grădini.

Palanchinul imperial s-a oprit pentru puțin timp la palatul lui Yang Zhao. Împăratul a luat acolo doar ceaiul, dar răsunetul vizitei a fost mare pentru schimbarea imaginii lui Yang Zhao în ochii locuitorilor Capitalei. Nimeni nu s-a mai mirat la vederea palatului său imens sau în fața atitudinii sale arogante. Yang Zhao era o figură importantă, pe care împăratul o onora cu marea sa încredere.

Această vizită a fost multă vreme pe buzele tuturor, nu s-a mai vorbit de altceva, până când o veste tristă a ajuns în Capitală și a tulburat pe toată lumea.

Guvernul plănuise exploatarea teritoriilor din apus și trimisese două mii de soldați în garnizoană pe Insula Dragonului și a Calului, dar, la începutul iernii, aceștia fuseseră blocați de zăpezi mari, iar tibetanii reluaseră atacurile. Toți cei două mii de soldați pieriseră. Această întâmplare punea în umbră onorurile lui Yang Zhao. Tragedia se adăuga anunțului despre cele câteva zeci de mii de victime din bătălia de la Shibao. Operațiunile în teritoriile de graniță dăduseră greș mereu, chiar dacă era greu de admis acest lucru.

Capitolul 6

Se schimbase anul. Curtea întâmpina primăvara celui de-al nouălea an din Era Comorii Celeste (750), dar parcă o făcea cu mai puțină bucurie, căci amintirea nenorocirilor petrecute la hotare era încă vie în inimile oamenilor. Nici sărbătoarea Anului Nou nu avusese strălucirea obișnuită, dansurile, cântecele și petrecerile fiind mult mai sobre.

În luna a doua, Yang Guifei a trecut printr-o nouă încercare. Împăratul avea un frate mai mic, Chengqi, prinț de Ning, care locuia într-o aripă retrasă a palatului. Împăratul se înțelegea foarte bine cu el și petreceau deseori timpul împreună. Ca și împăratul, prințul de Ning adora muzica și cânta el însuși la flaut, dovedind o măiestrie neobișnuită.

Într-o zi, când Yang Guifei cânta la un flaut pe care-l împrumutase de la prințul de Ning, a văzut-o împăratul și a întrebat-o cuprins de furie:

— Al cui este acest flaut?

— L-am luat cu împrumut de la prințul de Ning, a răspuns ea.

— Un flaut pe care-l atingi cu buzele nu este un obiect care se împrumută. Prințul s-a oferit să ți-l dea?

— Nu, eu sunt cea care i l-a cerut.

— Și de ce l-ai vrut?

— Când prințul cântă la el, scoate niște sunete atât de duioase! Mă gândeam că, poate, voi reuși să cânt și eu la fel de frumos.

— O, cât de preocupată ești de prinț! Înseamnă că ești foarte atrasă de el!

— Poate că sunt la fel atrasă de el cum este și Maiestatea Voastră de doamna Floare de Prun!

Yang Guifei era din nou nesupusă. Bătrânul împărat i se părea lipsit de autoritate și la fel de neînsemnat ca un om obișnuit. Chipul său chinuit de gelozie își pierduse parcă toată strălucirea imperială. L-a privit în tăcere cum părăsea încăperea, tremurând din tot trupul de mânie.

Peste o oră, a venit un mesager.

— Împăratul vă poruncește să vă mutați la fratele Alteței Voastre!

— Am înțeles și mă voi supune, a zis ea.

Era a doua oară când împăratul o trimitea la fratele ei. Data trecută, în al cincilea an al Erei Comorii Celeste, acest lucru se întâmplase din pricină că ea își manifestase gelozia. Acum era vorba de gelozia împăratului. După plecarea mesagerului, curtenii și doamnele de onoare au venit unul după altul să-i vadă și toți i-au spus că trebuia să meargă la împărat pentru a-și cere iertare.

— Nici nu mă gândesc să fac așa ceva! le-a răspuns ea.

Puțin mai târziu a venit una dintre doamnele ei de companie s-o anunțe că pregătirile de plecare erau gata. Auzind cuvintele tinerei însoțitoare, Yang Guifei s-a ridicat. Era cea care-o condusesese altădată la apartamentele doamnei Floare de Prun, singura dintre toți slujitorii care-și păstrase calmul. Pe chipul ei calm nu se citea nici o emoție și acest lucru a încântat-o pe Yang Guifei.

Au mers de-a lungul galeriilor și după ce au trecut pe sub mai multe porți interioare, Yang Guifei a putut vedea un șir de vreo douăzeci de palanchine așteptându-le. După

ce s-a urcat ea, a venit și rândul doamnelor de companie. Pe când convoiul se puna în mișcare, a apărut în goană și Gao Lishi.

— Cerule, dar ce s-a întâmplat? Nu am fost anunțat de nimic! a zis cu chipul înnegurat.

— Am primit ordin să mă mut la Yang Dian.

— Dar care este motivul?

— Asta numai Maiestatea Sa poate spune.

— Seniorul Yang Zhao a fost înștiințat?

— Nu am cunoștință.

Atunci Gao Lishi i-a cerut să mai întârzie puțin plecarea și s-a dus imediat la împărat. Așezată în palanchin, Yang Guifei a așteptat vreo jumătate de oră. Se plictisea. Gao Lishi s-a întors în sfârșit.

— Vă însoțesc, a spus, fără să adauge nimic altceva.

Convoiul a pornit.

Yang Guifei a petrecut trei zile la reședința fratelui său. Pentru că atrăsese furia împăratului, îi era interzis cu desăvârșire să iasă din apartamentul ei. Însoțitoarele sale nu știau care avea să fie soarta stăpânei lor, dar, cu certitudinea că de aceasta depindea și soarta lor, încercau să vorbească și să se deplaseze cât mai puțin. Indiferent când avea să sosească mesagerul din partea împăratului, acesta trebuia să vadă supunere și umilință la toți cei din jurul favoritei.

Ca și data trecută, toți membrii familiei Yang, începând cu cele trei surori ale lui Yang Guifei, s-au adunat la reședința lui Yang Dian. Toate trei erau machiate discret, purtau haine sobre și chiar felul lor de a vorbi se schimbase. Păreau cu totul alte persoane. Nu se vorbea decât despre un singur lucru, și anume că, mai devreme sau mai târziu, Yang Zhao avea desigur să risipească mânia împăratului.

Yang Guifei nu părea deloc tulburată de situația în care se afla. Ar fi vrut chiar să petreacă cu cântece și dansuri și

să se distreze, dacă cei din jurul ei nu ar fi oprit-o. Data trecută, când îl supărase pe împărat, regretase puțin acest lucru în adâncul sufletului ei, dar acum nu simțea așa ceva. Ba chiar, deși n-o spunea, își dorea în ascuns să-i dea o lecție. Era sigură că, alungându-și favorita de la Palat, era ca și cum împăratul se pedepsea pe sine însuși. Câștigase destulă încredere în ea ca să nu se îndoiască de acest lucru.

În a patra zi de când plecase de la Palat s-a făcut din nou vâlvă la reședința lui Yang Dian, pentru că s-a aflat că Yang Zhao vorbise cu împăratul în legătură cu verișoara sa și avea să obțină iertarea acesteia. Cele trei duceseră parcă reveniseră la viață și pentru că timp de trei zile fuseseră obligate să renunțe la distracții și lux, acum abia dacă mai aveau răbdare. Doamna de Guo a apărut din nou cu veșmintele cele mai bogate, iar doamna de Han se pregătea să primească din nou la reședința sa saltimbanci din oraș.

Entuziasmul lor a dispărut pe loc aflând ce-i spusese de fapt Yang Zhao împăratului: acesta îl însărcinase pe Ji Wen, secretar superior la Ministerul Finanțelor, să-i transmită împăratului faptul că favorita dădea dovadă de prea puțină considerație și împăratul nu trebuia să se mulțumească s-o trimită la fratele ei, ci trebuia s-o cheme la Palat și s-o osândească la moarte. Dacă împăratul avea considerație pentru familia Yang era mai bine s-o condamne, decât s-o trimită să-și ispășească pedeapsa în afara Palatului.

Se spunea că acesta fusese conținutul mesajului către împărat, dar nu s-a aflat nimic despre felul în care reacționase împăratul. Cele trei surori s-au albit pe dată ca varul. Doamna de Qin, care de obicei era cea mai calmă, a izbucnit în plâns, iar doamna de Guo, care era cea mai aprigă, a început să strige.

— O, au trecut zilele fericite și nu vor mai reveni niciodată! Dar ce spun eu? Alteța Sa va fi cu siguranță executată! Iar noi vom avea cu siguranță aceeași soartă!

Și Yang Guifei a aflat despre mesajul lui Yang Zhao, dar a considerat că fusese întocmai ceea ce trebuia să spună. Și-a imaginat expresia încurcată a împăratului auzind aceste lucruri. Nu exista nici cea mai mică șansă să ia de bună propunerea lui Yang Zhao. Sigură că, de îndată ce avea să treacă mânia împăratului, ea va fi chemată cât mai repede la Curte, Yang Guifei își spunea că tânărul Zhao dăduse de fapt dovadă de o rară iscusință.

În aceeași seară, a sosit un eunuc trimis de împărat. Nu avea nimic de transmis, ci i-a adus doar, în chip de dar, o tavă prețioasă pentru servit masa. După ce a mulțumit adânc pentru dar, Yang Guifei și-a tăiat o șuviță de păr pe care i-a trimis-o împăratului.

— Toate lucrurile de preț pe care le am sunt daruri de la Maiestatea Sa și, de fapt, îi aparțin. Nu am nimic al meu ce i-aș putea oferi. Doar părul îl am de la părinții mei, de aceea îi trimit Maiestății Sale această șuviță ca semn al bunei mele credințe.

După plecarea eunucului, a așteptat să vină următorul mesager cu răspunsul de la împărat. Nu credea că împăratul va aștepta până a doua zi.

Nu trecuse nici o oră de când plecase primul mesager că a și apărut Gao Lishi.

— Cred că a fost neplăcut să așteptați atât de mult, a zis el.

— Dar patru zile nu e mult deloc! Chiar aș vrea să mai rămân aici, a răspuns Yang Guifei.

Era limpede că Gao Lishi fusese trimis pentru a o duce înapoi la Palat; Yang Guifei și-a spus în sine ei că nu trebuie să arate nici un strop de bucurie.

— Cum puteți spune așa ceva, tocmai acum, când mânia Maiestății Sale s-a domolit?

— Așa o fi, dar mie nu mi-a trecut supărarea. E posibil ca cineva care mi-a hotărât moartea să se răzgândească așa de ușor?

Favorita voia să-i arate bătrânului împărat, care era obișnuit ca toate lucrurile să se facă după bunul său plac, că nu toată lumea se pleca voinței sale.

Gao Lishi a zis cu o expresie aspră.

— Alteță, v-ați pierdut mințile? Nu uitați că nu sunteți o persoană oarecare. Destinul Alteței Voastre nu e precum al muritorilor de rând. Aveți puterea de neimaginat de a vă îndeplini orice dorință din lume.

— Poate așa pare, dar de fapt nu am nici o libertate. Nu mai pot îndura să fiu ba alungată de la Palat, ba chemată înapoi, după bunul plac al Maiestății Sale. Te rog să-i spui asta din partea mea.

Gao Lishi a încercat în zadar s-o convingă să-l însoțească la Palat. Nimic din tot ceea ce i-a spus nu i-a schimbat hotărârea.

— Îi voi transmite Maiestății Sale răspunsul Alteței Voastre și voi avea grijă să nu se mai întâmple niciodată așa ceva. Dar trebuie să-mi promiteți că, după ce vorbesc cu împăratul, veți reveni la Palat!

Și, zicând astfel, Gao Lishi a plecat. De fapt, Yang Guifei nu știa dacă eunucul avea să-i transmită împăratului tot ce îi ceruse ea, dar era suficient că promisese s-o facă.

A doua zi bătrânul eunuc a venit din nou și Yang Guifei l-a însoțit la Palat. Când l-a zărit pe împărat, care îi ieșise înainte, abia și-a înfrânat un strigăt. Îmbătrânise extrem de mult în cele cinci zile cât ea lipsise. Era un bătrân de șaptezeci de ani, cu ochii și pielea uscate, care o întâmpina cu un aer timid, ca și cum și-ar fi întâmpinat nepoata.

S-a apropiat de el și a zis.

— Aș vrea să-mi prezint scuzele, dar nu cred că am pentru ce să-mi cer iertare.

— Știu, a zis împăratul.

— Mi se pare că ați îmbătrânit mult.

— Știu.

— Nimic din înfățișarea Maiestății Voastre nu mai amintește de tinerețe.

— Știu și asta.

La fiecare dintre replicile tăioase ale favoritei, părea că împăratul era din ce în ce mai copleșit. Privind-o în ochi, a zis:

— Tu ești viața mea.

— Atunci de ce alungați viața aceasta prețioasă, ca și cum nu ar valora nimic? a răspuns ea, fără nici cel mai mic zâmbet.

Această întâmplare a influențat mult viața lui Yang Guifei. După ce a revenit la Palat, s-a schimbat cu totul. Pentru ea, împăratul era acum o ființă lipsită de orice putere. Cel care, demult, când ea nu avea nici o putere asupra propriei vieți, reprezenta destinul ei, devenise acum o păpușă cu sfori, demnă de milă pe care o putea mânui cum voia. Ea era pentru împărat singura lui bucurie și trăia cu spaima de a nu o supăra. Destinul împăratului era acum *ea*.

A început să fie din ce în ce mai capricioasă și mai pretențioasă în toate privințele, mai ales când era vorba de bucatele care i se serveau la masă. Dacă i se aducea o mâncare care nu părea să fie pe gustul ei, nici nu se atingea de ea. Împăratul se arăta temător și neputincios ca și cum vina îi aparținea și-l strivea. Se chinuia s-o facă să mănânce. Toată lumea de la Palat se gândea la noi feluri de mâncare care s-o atragă, ca într-o întrecere. Împăratul l-a numit pe Yao Siyi însărcinat cu masa Soției Prețioase. Cele mai fine și rare bucate îi erau prezentate pe numeroase platouri: se spunea că un singur astfel de platou făcea cât avuția a zece familii din clasa mijlocie.

În luna a patra, președintele tribunalului cenzorilor, Song Hui, a fost acuzat de corupție și exilat la Chaoyang. Acest lucru a produs o mare neliniște la Palat, dar și în rândurile poporului. Song Hui fusese pus în funcție de

Li Linfu, era considerat mâna lui dreaptă și nimeni nu-și imagina că și-ar putea pierde postul atâta timp cât prim-ministrul avea puterea. Și totuși se petrecuse această întâmplare de necrezut. Nimeni nu știa motivul, dar pe străzile Capitalei circulau tot felul de zvonuri. Se spunea că vicepreședintele Ministerului de Finanțe, Ji Wen, până atunci un apropiat al lui Li Linfu, trecuse de partea lui Yang Zhao și la cererea acestuia îl trădase pe prim-ministru, sau că, dimpotrivă, Ji Wen îl împinsese pe Yang Zhao să-l învinovățească pe Song Hui în fața împăratului, pentru a fi exilat. Nimeni nu știa ce era adevărat din toate astea, dar sigur era că între Li Linfu și Yang Zhao, care deținea acum și funcția de vicepreședinte al tribunalului cenzorilor, și pe cea de vicepreședinte al Ministerului Armatei, se produsese o ruptură. În plus, acesta îndepărtase de la Curte pe unul dintre aliații puternici ai lui Li Linfu.

De câte ori o vizita pe Yang Guifei, Gao Lishi i-l lauda pe Yang Zhao. Familia Yang era acum bine situată, iar poziția Soției Prețioase de nezdruncinat. Eunucul i-a spus Favoritei că împăratul nu mai dădea nici un ordin înainte de se sfătui cu vărul ei. Ea își dădea seama cât de mare începea să fie trecerea lui Yang Zhao; fie avea să intre în conflict cu prim-ministrul, fie avea să-și urmeze ascensiunea până îl depășea.

În luna a cincea, An Lushan a fost numit prinț al comendurii Dongping. Era ceva fără precedent ca un general imperial să primească titlul de prinț și împăratul îi acorda vasalului său o mare onoare. Dacă Gao Lishi avea dreptate, această înnobilitare nu se făcuse fără aprobarea lui Yang Zhao. Acest din urmă lucru întărea zvonurile din Capitală, cum că Yang Zhao și An Lushan se aliașeră pentru a-l răsturna pe Li Linfu.

La puțin timp, în luna a opta, s-a anunțat oficial că An Lushan adăuga la funcțiile deținute și pe aceea de comisar

imperial, organizator și anchetator la Hebei. În aceeași lună, împăratul i-a conferit lui Yang Zhao un nou nume: numele Zhao a fost schimbat cu Guozhong, adică „devotat imperiului“. Yang Guifei și-a amintit că mai demult Gao Lishi îi vorbise de necesitatea schimbării numelui lui Yang Zhao și se temea de rolul pe care eunucul îl jucase în această chestiune. Era clar că el îi sugerase împăratului ideea de a-i da un nou nume vărului ei, poate că era chiar el cel care alesese numele Guozhong. Oricum, acest nume atât de impunător confirma influența acestui personaj și poziția sa puternică la Curte, dar era o consfințire a puterii sale în întregul imperiu.

Nu trecuseră decât trei ani de când Yang Guozhong venise la Curte. Fusese la început protejatul lui Gao Lishi, apoi se aliase cu Li Linfu, și știind bine că era susținut de Yang Guifei, bucurându-se și de simpatia împăratului, urcase una câte una treptele puterii, ajungând unde era acum. Mai mult, căpătase o putere care o depășea pe a tuturor, locuind la Curte și aliindu-se cu An Lushan pentru a-i ține piept prim-ministrului. Pentru Yang Guifei, a-l vedea pe Yang Guozhong devenind cel mai influent om din imperiu, chiar depășindu-l pe Li Linfu, era o mare bucurie pentru că acest lucru asigura bunăstarea familiei Yang, dar îi consolida și ei poziția. Așa cum spusese cândva Gao Lishi, construisese acum în jurul ei o fortăreață care putea rezista oricărui atac.

Totuși, extraordinara ascensiune a lui Yang Guozhong nu se datora numai înzestrărilor sale, oricât de ieșite din comun erau acestea. Gao Lishi îl susținuse totdeauna, din umbră sau fațăș. Toate acțiunile lui Yang Guozhong, începând cu fidelitatea arătată la început lui Li Linfu și până la modul în care îl trădase, aliindu-se cu An Lushan, după ce

câștigase încrederea împăratului, toate făceau fără îndoială parte din planul urzit de Gao Lishi. Yang Guifei nu avea nici o îndoială. Apariția lui Yang Guozhong pe scena politică tulburase la prima vedere echilibrul de forțe între Li Linfu, An Lushan și Gao Lishi, zidul solid ridicat în jurul împăratului în ultimii ani. În realitate însă, nu Yang Guozhong stricase acest echilibru, ci Gao Lishi.

Soția Prețioasă a început să-l vadă cu alți ochi pe bătrânul eunuc. Până atunci, el îi construise și îi dusese la realizare planurile, dar ea niciodată nu avusese încredere deplină în el. Acum trebuia să admită că el era adevăratul ei aliat. Era un aliat care avea puterea înfricoșătoare, aproape supranaturală, de a se folosi de relațiile dintre persoane importante pentru interesele proprii.

Nu mai avea nici un motiv de a se îndoii de devotamentul total al acestui bătrân eunuc – emana din chipul său ridat, cu nas acvilin, din ochii mari cu luciri de gheață, din statura sa masivă care nu părea a unui bătrân și care contrasta puternic cu fragilitatea lui văzut de departe. Până și cele mai neînsemnate vorbe pe care le rostea Gao Lishi i se păreau acum demne de încredere.

Noaptea, în iatacul său, Yang Guifei strângea în brațe trupul bătrânului împărat ca pe un sipet prețios. Îl ținea strâns și tot i se părea că-l pierde, de parcă s-ar fi micșorat, pe când propriul ei corp părea să capete proporții imense.

Toată noaptea nu se putea dezlipi de acest simbol al puterii. Dacă îl ținea așa, nu putea să-i scape.

Într-o noapte, pe când îl ținea adormit în brațele ei, a auzit cum geme neobișnuit. Era geamătul de suferință al unei ființe agonizând. Împăratul și-a dus mâinile la piept de parcă s-ar fi sufocat și apoi s-a ridicat brusc în așternut. Fusese

desigur un vis, pentru că imediat s-a liniștit și s-a întins din nou în pat, recăpătându-și ritmul obișnuit al respirației.

Yang Guifei nu a mai putut să adoarmă. Privea la acest sipet prețios care se odihnea la sânul ei, gândindu-se că, deși crezuse că nu-i putea scăpa dacă îl cuprinde în brațe, de fapt se transformase într-o povară grea, care într-o zi avea să se dovedească a fi goală. A încercat să-și imagineze viața ei după moartea împăratului, când tot conținutul sipetului urma să fie în mâinile prințului moștenitor, Heng.

Pentru că gândul acesta i-a dat fiori de gheață, Yang Guifei s-a ridicat deodată în pat, așa cum făcuse împăratul mai devreme. În fața ochilor îi apăruse chipul prințului moștenitor și îl privea de parcă îl vedea pentru prima dată. Nu și-l putea imagina ca având vreun dram de milă pentru ea. Mai degrabă urechile lui mici și ascuțite arătau că era în stare de cele mai cumplite cruzimi.

Yang Guifei a făcut noapte albă, așa cum trebuie să fi făcut altădată și împărăteasa Wu Zetian, doamna Wei și prințesa Taiping. Limbi de foc roșii și albastre brăzdau întunericul acelei nopți de infern. Nu putea să stăpânească sipetul decât dacă-i smulgea conținutul și se contopea cu el. Și, pentru a fi sigură că era numai al ei, trebuia să-i facă să dispară pe toți cei care reprezentau un pericol oricât de neînsemnat. În acea noapte a cunoscut fatalitatea care le urmărise pe toate favoritele imperiale. Neputându-se gândi decât la marea putere care era atât de aproape de ea, a simțit imboldul de nestăvilit de a-i distruge pe toți ceilalți pentru a fi sigură că aceasta va rămâne numai a ei.

La începutul lunii a zecea, pentru că împăratul era răcit, Yang Guifei a petrecut câteva nopți singură, în palatul ei. Odată, în toiul nopții, s-a trezit tremurând.

— Cine-i acolo?

Și-a strigat înspăimântată însoțitoarele, crezând că cineva s-a ascuns în camera ei. Slujitoarele au cercetat peste tot cu felinarele, dar nu au găsit nimic străin în camera puternic luminată. După ce au plecat și luminile au fost din nou stinse, senzația a revenit. Urma să fie atacată de cineva ascuns în întuneric. I se întâmpla pentru prima dată așa ceva. Împăratul era bântuit de un asasin fantomatic, dar ea fusese totdeauna cea care-l apărase de aceste spaime ridicole, iar acum, această teamă copilărească o cuprindea și pe ea. Odată copleșită de aceste gânduri, nu a mai putut scăpa. Auzea sunete de pași în jurul pavilionului ei și avea impresia că lângă treptele care duceau la terasa cu dale se ascundeau ucigași.

Le-a chemat din nou pe însoțitoare, apoi pe Gao Lishi. Ca și atunci când îl chema împăratul, eunucul s-a ivit de-a lungul galeriei ducând un felinar în mână.

— De ce-ar dori cineva pe lumea asta să văucidă? a zis el cu o plecăciune.

Yang Guifei nu era așa de sigură că nimeni n-ar vrea să o vadă moartă. Partizanii lui Li Linfu nu erau desigur singurii care priveau cu ochi răi puterea la care ajunsese familia Yang, și chiar dacă ea nu era direct ținta dușmăniei lor, n-ar fi fost nefiresc să o ajungă ura față de familia Yang.

— Îmi pare rău că am creat toată această agitație în mijlocul nopții. În ultima vreme mă gândesc la atâtea lucruri, și totul e din cauza oboselii.

— Vă îngrijorează ceva anume?

Yang Guifei a considerat că e o bună ocazie să vorbească între patru ochi cu Gao Lishi. A trimis la culcare slujnicele, și-a pus o mantie și a ieșit pe terasă. Era o noapte fără lună și totul era adâncit în întuneric.

Cu felinarul în mână, eunucul s-a apropiat de mijlocul terasei. S-a înclinat din nou în fața favoritei, apoi a stins felinarul.

— Sunt numai ochi și urechi.

— Datorită ție, familia noastră a ajuns la apogeul puterii sale, dar oare cât va mai dura?

S-a auzit un râs înfundat.

— De ce mă întrebați asta?

— Viața omului se sfârșește odată și-odată. Chiar și cea a unui împărat.

După o clipă de tăcere, eunucul a zis:

— Dacă aveți relații bune cu Yang Guozhong și An Lushan, ei vă vor asigura puterea orice s-ar întâmpla. Trebuie să-i copleșiți de favoruri pe amândoi.

— Nu știu nimic despre felul de a fi al moștenitorului, a zis în sfârșit Yang Guifei.

Gao Lishi a tăcut din nou, apoi a spus cu o voce șoptită.

— Vă înțeleg grija, Alteță! Trebuie să îndepărtați toate pietrele care vă îngreunează drumul, dar cred că e mai bine să le lăsați la locul lor pe cele care deocamdată nu vă deranjează. Când va veni vremea, Yang Guozhong și An Lushan se vor ocupa de ele în locul Alteței Voastre. Acum mergeți și culcați-vă fără grijă! Situația este sub control.

Și-a aprins felinarul și l-a ținut pentru a lumina drumul Soției Prețioase înapoi în camera ei. Nu mai era nici urmă de ucigaș. Faptul că vorbise deschis despre cele două griji care o apăsau îi schimbaseră starea de spirit.

În noaptea Sărbătorii Felinarelor din cel de-al zecelea an al Erei Celestei Comori, cele cinci ramuri ale familiei Yang, însoțite de numeroase escorte, au defilat împreună pe străzile Capitalei. Locuitorii capitalei numeau atunci „cele cinci ramuri ale familiei Yang” pe cele trei surori ale lui Yang Guifei, pe Yang Dian și Yang Qi, a căror putere o depășea acum pe cea a familiilor înrudite cu familia imperială. Fiecare dintre membrii familiei Yang își construise câte un palat în cartierul ce le purta numele, cartierul Yang, și stilul lor de viață extravagant era pe buzele tuturor locuitorilor

din Chang'an. În seara aceea, casa Yang a defilat în grupul prințesei Guangping, a douăzeci și patra fiică a împăratului. Nici unii nu voiseră să cedeze calea celorlalți, toți ținuseră morțiș să treacă primii pe sub Poarta de Apus. În învălmășeală, un slujitor al casei Yang a pocnit din bici și a agățat din greșeală veșmântul prințesei, trântind-o de pe cal. Soțul acesteia a coborât din șa și a pocnit și el de câteva ori din bici.

Prințesa s-a plâns tatălui său, împăratul, și astfel întâmplarea a căpătat o amploare și mai mare. Împăratul a pus să fie omorât în bătaie slujitorul casei Yang care provocase incidentul, dar i-a luat soțului prințesei postul guvernamental pe care îl deținea, interzicându-i accesul la audiențele de la Curte; se vedea astfel cât de mare era puterea familiei Yang. Împăratul încuraja și mărirea casei Yang, dar, în același timp, îi dădea din ce în ce mai multă putere și lui An Lushan, ca pentru a păstra un echilibru. A cerut să se construiască pentru barbar un palat nou în cartierul Dragostei Paterne, care se învecina la miazăzi cu cel în care membrii familiei Yang își construiseră palatele. Palatul construit din ordinul împăratului, cu costuri imense, era folosit numai când și când, în timpul scurtelor vizite ale lui An Lushan la Curte. Toată lumea se minuna cum de putuse împăratul să folosească aurul imperiului cu atâta ușurință pentru un astfel de scop.

Când palatul lui a fost gata, An Lushan a sosit în Capitală, dar nu ca de obicei, înconjurat de trupe, fiindcă nu era o intrare oficială. La cererea lui, împăratul i-a trimis pe Li Linfu și pe toți membrii familiei Yang să viziteze noua reședință. Când i se serveau mâncăruri rare, trimitea imediat din acestea și la palatul lui An Lushan. În fiecare zi căruțe cu păsări și pește soseau de la Palatul imperial la cel al barbarului.

Ziua de naștere a lui An Lushan a picat în timp ce se afla în Capitală. În acea zi a fost chemat la Palat, unde îm-

păratul și Yang Guifei l-au primit cu dovezi de prețuire, oferindu-i veșminte și obiecte scumpe și dând serbări în cinstea lui. Peste trei zile a fost invitat la Soția Prețioasă, care a dat un banchet organizat anume pentru el. Cele trei surori Yang au avut ideea de a-l trata ca pe un nou-născut și l-au dezbrăcat în pielea goală, l-au scăldat și apoi l-au înfășat cu o bucată enormă de brocart. Multe doamne de la Curte au intrat și ele în joc.

Lăsându-se fără împotrivire în voia celor mai nebunești idei ale acestor femei, An Lushan a fost favoritul petrecerii. Acest barbar imens, al cărui pântec cântărea numai el mai mult de două sute de kilograme, nu avea nimic în comun cu dușmanul periculos al imperiului, cum i se spunea în zvonurile care circulau pe seama lui. Nu aducea nici cu un ambițios care vâna puterea, nici cu un general care avea în subordine trei armate de la frontierele imperiului. Era doar un barbar cu sânge amestecat, demn oarecum de milă, care accepta să joace rolul de măscărici al Curții, dacă împăratul i-o cerea, pentru a-și arăta recunoștința pentru onorurile primite.

Împăratul și-a făcut apariția pe la mijlocul petrecerii și a dat ocazia unei noi scene burlești aducându-i lui Yang Guifei daruri din aur și argint potrivite de obicei unei lăuze, iar petrecerea a continuat până târziu. Banchetul acesta a dat naștere la unele probleme. Gurile rele spuneau că Yang Guifei luase cina numai cu An Lushan și stătuseră singuri într-o cameră până noaptea târziu. Se mai zicea că împăratul nu știa nimic despre asta. Zvonul s-a răspândit întâi în tot Palatul și apoi în diferitele cartiere ale Capitalei, și, trecând din gură în gură, i s-au adăugat noi amănunte.

Cu puțin timp înainte de a se întoarce la postul său, An Lushan l-a rugat pe împărat să-i încredințeze și comanda-mentul regiunii Hedong. Pentru a îndeplini dorința lui

An Lushan, împăratul l-a numit pe Han Xiumin, cel care deținea această funcție, general al Pădurii de Pene, prima companie de gardă de corp a împăratului.

În cea de-a patra lună din acel an a venit vestea înfrângerii comisarului imperial Xianyu Zhongtong în lupta cu barbarii în provincia Yunnan. S-a aflat mai apoi și că generalul Wang Tianyun murise în luptă, iar bazele de apărare din Yunnan fuseseră cucerite de barbari.

Din primăvară până în vară, toată lumea a fost preocupată de operațiunile militare din Yunnan. Armata imperială suferea înfrângere după înfrângere și nenumărați soldați își pierdeau viața în acele ținuturi pustiite de arșiță. Yang Guozhong, care era responsabil de toate campaniile militare de la hotarele imperiului, a încercat să ascundă unele înfrângeri. Vestea despre acestea s-a răspândit nu se știe cum, iar o parte din populație a început să îl critice. După căderea bazelor din Yunnan, necazurile s-au ținut lanț. În cea de-a șaptea lună, Gao Xianzhi a fost învins în atacul din Ținutul Pietrelor, actualul Tașkent. După o lună, atacul lui An Lushan împotriva războinicilor din tribul Qidan, lângă fluviul Tuhuzhen, s-a soldat tot cu o înfrângere. Gao Xianzhi, conducând o armată de trei mii de soldați barbari și han, a traversat Munții Cerului pentru a năvăli în Ținutul Pietrelor și a se lupta cu acest popor îndrăzneț, dar și-a pierdut cea mai mare parte a soldaților în această încercare.

Yang Guozhong trebuia să recâștige bazele militare din Yunnan pentru a-și spăla onoarea. A încercat să adune ostași pentru o expediție la Yunnan, dar fără sorți de izbândă, pentru că regiunea Yunnan era plină de miasme și majoritatea soldaților mureau, îmbolnăvindu-se, chiar înainte de a începe lupta. Atunci a trimis cenzorii să-i strângă la oaste pe țăranii din provincii și toți cei tineri au fost luați cu forța la arme. Plecau cu moartea în inimă și tot imperiul răsuna de bocetele familiilor lor.

Cam din acea vreme, Yang Guozhong a început să dea dovadă de neglijență în multe dintre sarcinile sale și și-a atras critici din ce în ce mai aspre în rândul poporului.

Tot atunci a fost amestecat, împreună cu Gao Lishi, într-un incident. Yang Guozhong i-a vorbit împăratului despre planurile de trădare urzite de An Lushan. De față erau doar împăratul și Yang Guifei. Împăratul îi considera și pe Yang, și pe Lushan favoriții săi, iar acum unul din ei se ridica împotriva celuilalt. Yang Guifei, pe de altă parte, își dădea seama că vărul său era numai în aparență un aliat al barbarului și că în realitatea voia să-l distrugă.

Ea l-a înștiințat imediat pe Gao Lishi despre spusele vărului ei, iar eunucul a pălit pe dată.

— E ceva nepermis, nepermis, a zis dând din mâini ca și cum Yang Guozhong ar fi fost de față. Seniorul Yang a ales o cale greșită! Orice ar gândi despre An Lushan, nu trebuie s-o spună, pentru că își datorează poziția tocmai alianței cu barbarul! An Lushan conduce o armată de mai multe zeci de mii de oameni la marginile imperiului. Dintre cei de la Curte, nimeni nu are o asemenea putere! Doar alianța cu el dă greutate vorbelor lui Yang. Dacă își schimbă atitudinea, va fi întrecut în putere de prim-ministrul Li. Trebuie neapărat să împiedicăm ruptura de An Lushan! Este un lucru foarte grav și nu trebuie să-l ignorați, pentru că se leagă de interesul Alteței Voastre. Ei doi constituie zidul care vă apără, iar neînțelegerea lor nu v-ar face decât rău. Bine măcar că vorbele lui n-au fost auzite decât de Maiestatea Sa și de Alteța Voastră! Dacă An Lushan află care sunt adevăratele gânduri ale seniorului Yang la adresa lui, totul e pierdut! Dacă prim-ministrul își sporește puterea la Curte, poziția lui Yang Guozhong e în pericol. Și, chiar dacă acum nu e nevoie să ne îngrijorăm, dacă împăratul se încrede în vorbele seniorului Yang și va îngădi puterile lui An Lushan,

nu știm la ce să ne așteptăm de la acesta. Pentru a se apăra, poate merge foarte departe.

— Ce vrei să spui?

— Cine știe, în loc de afecțiune pentru împărat ...

Eunucul nu și-a terminat cuvintele. Yang Guifei nu știa dacă urma să spună că An Lushan ar putea declanșa o revoltă sau că s-ar alia cu prințul moștenitor. Avea însă convingerea că nu putea fi vorba decât despre una din aceste două posibilități.

La două săptămâni de la această discuție, Yang Guozhong i-a spus din nou împăratului că, dată fiind opoziția lui An Lushan față de Curte, trebuia tăiat răul de la rădăcină înainte de a se răspândi. Și de data aceasta erau prezenți doar împăratul și Yang Guifei. Yang Guozhong părea absolut convins de intențiile de revoltă ale generalului barbar și vorbea cu o înverșunare vădită, care-i înroșise chipul.

— Vă implor să trimiteți pe cineva să cerceteze. Dacă este numai un zvon neîntemeiat, cu atât mai bine, dar dacă temerile mele se dovedesc adevărate, trebuie să acționăm fără întârziere pentru binele imperiului.

Împăratul a dat curs cererii lui Yang Guozhong și, găsim un pretext, a trimis emisari în teritoriile de care răspundea An Lushan. Când Li Linfu era favoritul, împăratul accepta orice îi cerea acesta, iar acum, de asemenea, nu era în stare să-i refuze nimic lui Yang. Totodată, în mod ciudat nu putea să-i reziste nici lui An Lushan, deși acum trimitea un emisar pentru a afla dacă îi este credincios. Pe fața suveranului nu se citea nimic din aceste sentimente contradictorii și vocea sa, acceptând cererea lui Yang Guozhong, era ciudat de indiferentă.

În acea seară Yang Guifei l-a chemat din nou pe Gao Lishi.

— Firea oamenilor este ciudată și chiar cineva de valoarea seniorului Yang are defecte. Despre însușirile sale ca ministru nu se poate spune nimic, dar are un ochi prea sever. Nu e imposibil ca An Lushan să plănuiască o revoltă, dar mă îndoiesc totuși că el a putut afla asta. Și ce importanță are dacă există planuri de revoltă? Orice general barbar care ar avea pe mână atâta forță armată la marginea imperiului ar simți ispita răscoalei, dar problema e dacă trece sau nu la fapte. Dacă arată credință Curții Tang, ar trebui să fim mulțumiți, chiar dacă în sinea sa nutrește gânduri amăgitoare de revoltă. E bine dacă rămâne așa până la sfârșit. Din păcate, lucrurile astea îi scapă lui Yang. El se lasă cuprins de înflăcărare doar vorbind de intențiile generalului.

Gao Lishi s-a apropiat deodată de Yang Guifei și a continuat cu voce abia șoptită.

— Dar n-are nici un rost să mai discutăm. Alteța Voastră trebuie să-l susțină pe An Lushan până la sfârșit. El trebuie să rămână aliatul Maiestății Sale și al Alteței Voastre, orice s-ar întâmpla. Dacă îi pierdeți sprijinul, va fi îngrozitor. Se va apropia de prințul Heng...

Aceste cuvinte fiind rostite, eunucul a tăcut, privind-o fix pe Yang Guifei. De astă-dată spusese clar numele prințului moștenitor și ea știa prea bine ce însemna acest lucru.

Emisarii trimiși în ținuturile de graniță s-au întors pe la mijlocul toamnei. Aduceau un raport amănunțit: An Lushan avea o putere din ce în ce mai mare, comanda trei oști în locuri cheie și dădea cu de la el putere răsplăți sau pedepse vasalilor săi. Avea și o armată de peste opt mii de barbari Qidan, Xi și Tongluo¹ care i se supuseseră, armată pe care o numise, pe limba sa, „dezlănțuirea vitejilor“. Cum sugera și numele, acești barbari erau faimoși pentru curajul lor în luptă și îi puteau fi de mare ajutor la nevoie. Își alcătuisse și

1. Tongluo – uniune de triburi turce. (*N. red.*)

o gardă de corp din peste o sută de militari aleși cu grijă dintre cei mai tineri și mai credincioși lui. Se spunea că unul singur dintre ei făcea cât o sută de soldați ai Curții Tang. Deținea zeci de mii de cai de luptă și un număr imens de soldați de rezervă. Trimisese negustori în împrejurimi și strânsese astfel obiecte de valoare al căror număr se ridica la câteva sute de mii. Armele și armurile păstrate ca rezervă se ridicau la același număr. Cei mai de seamă aliați ai săi erau Gao Shang, Yan Zhuang, Zhang Tongru și generalul Sun Jiaozhe. Dintre ei, Gao Shang, pe adevăratul său nume Shi Wei, era o persoană de excepție. Era un erudit devotat lui An Lushan. Generalul Jiaozhe, remarcabil la rândul său, răspundea de cavalerie. Emisarii au arătat că An Lushan se bucura de o putere imensă la marginea imperiului, dar nu putuseră observa semne că ar pregăti o rebeliune și considerau că dovedește o deplină loialitate față de împărat.

Yang Guozhong n-a mai putut să-l acuze pe An Lushan, iar împăratul s-a simțit ușurat că poate avea în continuare încredere în protejatul său barbar. Yang Guifei n-a mai avut a se teme că zidul ei protector se va dărâma.

Ca în fiecare an, împăratul, împreună cu Yang Guifei și membrii familiei Yang, a plecat pentru un sejur la Palatul Purei Splendori de la Muntele Calului Negru. Cele cinci ramuri ale casei Yang mergeau cu ocazia aceasta într-un singur alai, îmbrăcați fastuos. Pe marginile drumului din Capitală până la Muntele Calului Negru era înșirată o mulțime zgomotoasă, venită să admire splendoarea cortegiului imperial.

De data aceasta, în mod cu totul excepțional, Li Linfu mergea și el la Palatul Purei Splendori. În popor se zvonea că se alăturase Curții pentru că se temea de uneltirile pe care le-ar fi putut face Yang Guozhong în lipsa sa și de aceea se hotărâse să petreacă și el iarna la Muntele Calului Negru.

Când Yang Guozhong a aflat de intențiile lui Li Linfu, i-a invitat pe toți demnitarii de la Curte să-i urmeze exemplu, pregătindu-le reședințe la poalele muntelui. Astfel, în acel an, împrejurimile Palatului Purei Splendori au cunoscut o forfotă așa de mare, de parcă jumătate din orașul Chang'an se mutase acolo.

De obicei, împăratul se întorcea în Capitală cel mai târziu la sfârșitul celei de-a douăsprezecea luni, dar, de data aceasta, a stat până la sfârșitul anului și s-a întors înainte de sărbătoarea Anului Nou.¹

Cel mai important eveniment din timpul șederii la reședința de iarnă a fost vizita împăratului acasă la Yang Guozhong și numirea acestuia în funcția de comisar imperial al comandamentului din Sudul Sabiei.

În luna a șasea a celui de-al unsprezecelea an al Erei Celestei Comori, Yang Guozhong i-a raportat împăratului despre situația militară a regiunii Yunnan, care acum se afla în responsabilitatea lui.

— O sută șaiszeci de mii de barbari Nanzhao² s-au aliat cu tibetanii. Soldații din Sudul Sabiei i-au atacat și au ocupat trei fortărețe. Au luat șase mii trei sute de prizonieri. Dintre aceștia, pentru că drumul e prea lung, au ales peste o mie de soldați și șefi de triburi care au lăsat armele pentru a-i oferi Maiestății Voastre.

La puțin timp, trimișii locuitorilor din Sichuan au venit în Capitală să se plângă de atacurile de la granițe, cerând organizarea unei expediții pentru a-i pedepsi pe năvălitori.

1. În vechiul calendar tradițional chinez, lunisolar, Anul Nou cade pe a doua, mai rar a treia lună nouă după solstițiul de iarnă, în perioada cuprinsă între 21 ianuarie și 21 februarie din calendarul gregorian. (*N. red.*)

2. Nanzhao – uniune de triburi tibeto-birmane. (*N. red.*)

Prim-ministrul i-a cerut împăratului să trimită imediat o armată la Yunnan împotriva barbarilor Nanzhao, comandată chiar de comisarul imperial al regiunii, adică de Yang Guozhong. A făcut propunerea în fața tuturor notabililor de la Curte și Yang Guozhong nu a putut refuza. În ultimii doi, trei ani, îl combătuse din ce în ce mai mult pe Lin Linfu și obținuse o scădere a puterii lui, dar acum prim-ministrul avea ocazia să-și ia revanșa, așteptată mult timp cu ură. Nici împăratul nu putea găsi un motiv de a respinge propunerea lui Li Linfu.

Yang Guozhong s-a dus la Yang Guifei și i-a spus:

— Sunt sigur că dacă plec în expediție în provinciile de miazăzi, Li Linfu va profita de ocazie pentru a lupta contra familiei noastre. Singura mea speranță este că Alteța Voastră veți avea grijă să nu se întâmple asta.

Nu-i era ușor să recurgă la puterea verișoarei sale, dar soarta îl obliga s-o facă.

— Nu era nevoie să devii comisar imperial al Sudului Sabiei! Numai ambiția ta fără margini ne-a adus aici, i-a răspuns ea.

Critica astfel lipsa de judecată a vărului ei. Își dădea din nou seama că nu putea să aibă încredere în el; dovedise lipsă de tact acuzându-l pe An Lushan în fața împăratului și această situație trebuia pusă tot pe seama lui. Dacă norocul nu-l părăsea, acest mod de a acționa fără să judece prea mult îl avantaja, dar dacă planul avea un cusur cât de mic, consecințele puteau fi dezastruoase. Ea însăși era supusă pericolului din cauza felului de a acționa al vărului său, care, după ce și-l făcuse dușman pe Li Linfu, risca să și-l facă dușman și pe An Lushan. Yang Guozhong acum fusese îngenuncheat de Li Linfu.

Yang Guifei s-a sfătuit ca de obicei cu Gao Lishi.

— Cred că, pentru a ieși din impas, cel mai bine ar fi ca seniorul Yang să petreacă un timp la Sichuan ocupându-se de armată. Asta îi va fi de folos, a zis eunucul.

Gao Lishi îi acordase protecție tânărului Yang pentru a-l ajuta să se ridice, acționând la vedere sau din umbră, dar în prezent acesta dădea dovadă de nerecunoștință purtându-se ca și cum reușise numai prin meritele și ideile sale.

— Casa Yang nu se poate descurca fără el. Odată ajuns la Sichuan, veți cere Maiestății Sale să-l recheme la Curte.

Yang Guozhong a plecat la începutul toamnei spre provinciile de miazăzi, de care era responsabil. Dar chiar înainte de a ajunge la Sichuan, exact cum spusese Gao Lishi, împăratul a trimis pe urmele lui un mesager ca să-l cheme în Capitală.

Destinul îi pregătea o surpriză lui Yang Guozhong la întoarcerea din teritoriile atât de îndepărtate. Starea de sănătate a prim-ministrului era foarte proastă și se spunea că nu mai are mult de trăit. Yang Guozhong s-a dus să-l vadă imediat ce a ajuns în capitală. Li Linfu era preocupat de soarta familiei sale, după moartea lui.

— Nu mai am mult de trăit. Veți prelua cu siguranță postul meu și de aceea vă încredințez sarcina de a-mi rezolva problemele, după moartea mea.

— Nu voi putea să răspund așteptărilor domniei voastre, dar îmi voi da silința, a spus tânărul Yang.

Apoi și-a acoperit chipul cu mâinile, ștergându-și sudoarea care îi șiroia pe tâmpile, mirându-l chiar și pe el.

Li Linfu a părăsit această lume în cea de-a unsprezecea lună a celui de-al unsprezecelea an al Erei Celestei Comori. Devenise pentru prima dată ministru în cel de-al douăzeci și doilea an al Erei Întemeierii, apoi ajunsese prim-ministru în primul an al Erei Celestei Comori și ocupase acest post timp de unsprezece ani. Îl însoțise toată viața reputația de om perfid și cunoscuse doar succesul în politică.

După ce câștigase încrederea împăratului, Li Linfu îi eliminase de la Curte pe toți adversarii săi. Îi condamnase la moarte pe Wei Jian și Huangfu Weiming și îl împinsese

la sinucidere pe Li Shizhi. Își folosise poziția de favorit al împăratului pentru a-și îndepărta chiar și aliații. Yang Shenjin fusese prima țintă a noii epurări, aflându-se în fruntea unei liste interminabile.

„Li Linfu a fost un mare oportunist, care a obținut favorurile celor puternici prin lingușeli, apoi s-a dat răutăților folosind cenzura și obscurantismul. Era invidios pe cei înțelepți, îi ura pe cei talentați și și-a păstrat funcția îndepărându-i pe toți cei care îl întreceau în virtuți. Și-a asigurat puterea umplând închisorile și executându-i sau exilându-i pe marii demnitari.“ Astfel e descris Li Linfu în *Oglinda cuprinzătoare de sprijin a guvernului*.¹

Li Linfu nu a vrut să se lase în voia destinului și înainte de a muri i-a încredințat problema succesiunii sale lui Yang Guozhong, comițând cea mai mare greșală din viața lui. De îndată ce i-a ocupat postul, Yang s-a grăbit să zdrobească familia Li și să spulbere puterea pe care acesta o consolidase de-a lungul anilor.

La începutul celui de-al doisprezecelea an al Erei Celestei Comori, Yang Guozhong i-a dezvăluit împăratului planurile de rebeliune ale lui Li Linfu la care îl făcuse părtaș pe barbarul Abusi. Cum An Lushan trimitea regulat în Capitală barbari din tribul lui Abusi, care i se supuseseră, împăratul i-a chemat pentru a-i întreba despre relațiile dintre Abusi și Li Linfu. Pentru că planul său de răsturnare a puterii a fost dovedit în urma acestei cercetări, lui Li Linfu i-a fost luat titlul, bunurile i-au fost confiscate, cadavrul său a fost dezbrăcat de haina de purpură și aur în care fusese

1. *Oglinda cuprinzătoare de sprijin a guvernului* este o monumentală lucrare de istorie cronologică. Sima Guang (1019–1086), gânditor și istoric renumit, prim-ministru la rândul său, a lucrat nouăsprezece ani la alcătuirea acestei opere de peste trei milioane de caractere chinezești, pentru care a cerut ajutorul mai multor cărturari ai epocii sale. (N. red.)

învelit, iar mormântul său distrus. Și astfel Li Linfu a ajuns într-un sicriu obișnuit, ca oamenii din popor. Întreaga lui familie a suferit de asemenea pedepse grele.

Aceste întâmplări s-au petrecut la două luni după moartea sa. Unele zvonuri spuneau că era lucrătura lui Yang Guozhong și-a lui An Lushan, care se răzburau pe dușmanul lor comun și mort, dar mai ales scăpau pentru totdeauna de aliații acestuia de la Curte.

Poetul Du Fu cântă în *Balada frumoaselor* petrecerile minunate ale familiei Yang de pe malul Râului Sinuos din primăvara aceluia an:

„În cea de-a treia zi-n a treia lună,
Când suflul cerului iar s-a trezit,
Frumoasele orașului se-adună,
Pe malul apei merg cu pas grăbit.
Pline de nuri sunt, și-s strălucitoare,
Dar feciorelnice și-atât de vii –
Au pielea netedă ca porțelanul,
Înveșmântate-n voal cu broderii
Pe care primăvara țese seara –
Păuni de aur, licorni argintii.
O panglică de-azur cocul li-l prinde,
Coboară până-n colțul buzelor.
Și cingători de perle cad pe spate,
Pe arcul șoldului săltând ușor“.

Femeile din familia Yang, cu veșminte brodate cu licorni în fir de argint și păuni în fir de aur, cu cingătoare de perle, cu podoabe de păr prețioase, veneau pe marginea râului în serile de primăvară împreună cu Yang Guozhong, care, cu un an înainte, ajunsese prim-ministru. În acea primăvară, lumea toată era a familiei Yang. Li Linfu dispăruse și toată puterea ajunsese acum în mâinile lui Yang Guozhong.

Cam tot pe atunci Yang Guifei a început să se întrebe ce se întâmpla cu bătrânul eunuc Gao Lishi pentru că, uneori chiar în prezența împăratului, avea momente lungi de tăcere sau rămânea cu privirea pierdută, fără să fie atent la ce se vorbea în jurul său.

Moartea lui Li Linfu îl zguduise. Fuseseră legați unul de altul ani întregi. Uneori fuseseră tovarăși, alteori se urâseră. Gao Lishi își menținuse poziția încurajând fie lauda, fie criticile la adresa prim-ministrului. Iar acum acest rival dispăruse brusc.

În plus, moartea lui Li Linfu îl obliga să revizuiască întreaga situație. Eunucul fusese capabil să întărească poziția familiei Yang înlesnind înțelegerea dintre Yang Guozhong și An Lushan, tocmai pentru că exista Li Linfu. Acum, dispariția prim-ministrului făcea inutile aceste socoteli. Yang Guozhong era personajul cel mai important de la Curtea Tang și nu avea nici un adversar care să-i pondereze influența, căci, de fapt, An Lushan era un războinic care trăia la celălalt capăt al imperiului. În aceste condiții, Yang Guozhong nu mai avea nevoie de Gao Lishi, iar el nu mai avea ce planuri să urzească.

Într-o zi, Soția Prețioasă l-a chemat pe Gao Lishi la ea pentru a vedea de ce se află în acea stare de profundă tristețe.

— Sunt un bătrân care a făcut tot ce i-a stat în putință pentru Alteța Voastră. Am îndepărtat ce trebuia îndepărtat, i-am susținut pe cei care trebuiau susținuți, dar acum nu mai e nimic care să stea în puterea mea. Dacă acest nerecunoscător ascunde faptul că vă datorează totul, orice e posibil.

Părea să se înece în lacrimi, ceea ce era cu totul și cu totul neobișnuit.

— Uite ce lună frumoasă! Hai să mergem afară! a zis ea.

Gao Lishi s-a ridicat. Bătrânul eunuc și favorita au ieșit pe terasa cu dale. De acolo, mai multe trepte coborau către

altă terasă, mai joasă. Yang Guifei s-a așezat lângă trepte. Nici în interiorul pavilionului nu puteau fi ascultați, dar pe terasă era imposibil să le fie auzite șoaptele. De acolo se vedeau toate terasele de piatră care reflectau lumina rece a lunii. Nu era nici un copac și nici un fir de iarbă.

— Zvonul că An Lushan uneltește ceva îmi ajunge mereu la urechi, a zis Yang Guifei cu voce scăzută.

După moartea lui Li Linfu, crescuse numărul războinicilor din provincii care-l preveneau pe împărat de relele intenții ale lui An Lushan.

Gao Lishi a răspuns tot cu voce de taină:

— Când ai o asemenea armată, e omenește să fi tentat să o folosești. Numai un barbar poate înțelege cum gândește un barbar, dar este limpede că, dacă ar trece la fapte, Capitala nu ar putea rezista. Dacă își pune în minte să ne înfrângă, o poate face oricând. Dacă prim-ministrul ar avea o viziune mai largă, ar găsi un mijloc de a îndepărta acest ne-caz, dar, din păcate, Yang Guozhong nu mai este deloc așa cum mi se părea a fi în tinerețea lui.

Gao Lishi vorbise de data asta fără înconjur.

— Să facă așa ceva tocmai An Lushan, pe care împăratul l-a acoperit de onoruri!

— Da, dar tocmai de asta eu nu cred că s-ar întoarce împotriva Maiestății Sale. O respectă pe Maiestatea Sa, și vă respectă și pe Alteța Voastră. Dar când va fi alt împărat... Cine știe dacă nu momentul acela îl așteaptă. De-asta ar trebui ca imperiul să se pregătească. Trebuie să ne înfioare faptul că e cineva, chiar aici, care îl împinge pe An Lushan să treacă la fapte mai repede. Atmosfera e din zi în zi mai tulbure din cauza celor fără credință.

Aceste ultime cuvinte erau îndreptate în mod evident către Yang Guozhong și susținătorii lui.

— Oricum, An Lushan este ca un vulcan gata să erupă și trebuie să-l manevrăm cu grijă, a zis Gao Lishi.

Vorbind, uitase parcă de prudența lui obișnuită. De obicei își lua toate măsurile de precauție și șuşotea privind cu grijă în toate părțile, însă acum era parcă indiferent la vechile lui temeri.

— Se pare că m-am înșelat atunci când am crezut că vă poate ajuta, a spus simplu. Să nu vă fie frig. Haideți, intrați repede...

Și s-a îndreptat primul către pavilion.

Yang Guozhong îi vorbise de mai multe ori împăratului despre uneltirile lui An Lushan, dar acesta nu-i dăduse crezare.

Și Yang Guifei socotise vorbele vărului său defăimătoare. Își promisese să nu intervină niciodată în discuțiile politice, dar când se vorbea de An Lushan, îi luase totdeauna apărarea. Din ordinul lui Yang Guozhong, comisarul imperial al comandamentului Dreptei din Long, Ge Shuhan a primit și conducerea comandamentului Hexi. Nimeni nu se îndoia că cei doi se aliașeră pentru a i se opune lui An Lushan și nimeni nu a avut nimic de zis despre faptul că Ge Shuhan primea comandamentul ambelor regiuni. Gao Lishi a fost și el de acord. Ca și An Lushan, Ge Shuhan avea origini barbare. Tatăl său era turc și mama din neamul sogdian¹ pe când în cazul lui An Lushan era invers. Ge Shuhan îi învinsese cu succes pe tibetani și vitejia sa era cunoscută în tot imperiul. Față de An Lushan, care era un uneltitor cu ambiții nemăsurate, Ge Shuhan era un războinic adevărat și drept.

Aliindu-se cu Ge Shuhan, Yang Guozhong lua în sfârșit o decizie bună. Dreapta din Long pe care o primea Ge Shuhan era o regiune extraordinar de fertilă, numită „grâ-

1. Sogdiana – provincie istorică din Asia Centrală ce cuprindea regiunile Samarkand și Buhara din Uzbekistanul de astăzi și porțiuni din Valea Ferganei care țin de Tadjikistan și Kirgîstan. (*N. red.*)

narul imperiului“, o zonă unică în imperiu. În popor se spunea că mesagerii lui Ge Shuhan veneau în Capitală călări pe cămile albe care puteau străbate cinci sute de mile pe zi.

În cea de-a zecea lună, împăratul a plecat din Capitală către Palatul Purei Splendori. Îl însoțeau Yang Guozhong și cele trei ducese, urmate de suitele lor, într-un alai chiar mai strălucitor decât cel din anul precedent. Privindu-și familia înveșmântată fastuos, pregătindu-se să urmeze convoiul imperial, Yang Guozhong i-a spus lui Gao Lishi:

— Eu mă trag dintr-o familie săracă. Am ajuns unde sunt astăzi datorită Alteței Sale. Înainte, viața mea era lipsită de desfătare și nu aveam nici un răgaz. Poate că numele meu nu va rămâne posterității, dar cel puțin vreau să mă bucur de un trai mai fericit.

Vorbea astfel însuflețit de strălucirea fără seamăn a acestei călătorii, dar poate că mai avea și alt motiv pentru a-i spune aceste cuvinte eunucului.

Îi destăinuise lui Gao Lishi că tot ce vrea e un trai mai fericit, dar totuși urma să propună în Palatul Purei Splendori promovări importante pentru toți membrii familiei sale; poate că prin aceste cuvinte voia să înlătore orice comentarii ale eunucului legate de deciziile pe care le lua după bunul său plac.

La puțin timp după ce împăratul s-a instalat la Palatul Purei Splendori, Yang Guozhong i-a împărtășit din nou îngrijorarea lui în legătură cu posibila trădare a lui An Lushan.

— Maiestate, ce-ar fi să-l chemați pe An Lushan aici, ca să ne convingem? Eu nu cred c-o să vină.

Împăratul le-a cerut părerea demnitarilor și aceștia au fost de acord. Yang Guifei se temea că An Lushan ar putea refuza să vină din cauza neîncrederii lui în Yang Guozhong. Gao Lishi era însă de altă părere.

— De ce n-ar veni? Maiestatea Sa îl va copleși și cu noi onoruri. Cât timp trăiește Maiestatea Sa, An Lushan va

vizita Capitala ori de câte ori va fi nevoie. Dacă ar mai fi trăit Li Linfu, s-ar fi temut poate de el.

Gao Lishi lăsa din nou să se înțeleagă că An Lushan nu-l considera important pe Yang Guozhong.

An Lushan a sosit la Chang'an în prima lună din cel de-al treisprezecelea an al Erei Celestei Comori. Din Capitală, barbarul s-a dus direct la Palatul de la Muntele Calului Negru, unde împăratul își petrecea sfârșitul anului.

După ce i-a făcut urările obișnuite de Anul Nou, a spus cu lacrimi în ochi și tremurând:

— Nu sunt decât un umil barbar de la miazănoapte și poziția pe care o am acum se datorează numai și numai bunăvoinței Maiestății Voastre. De aceea îmi poartă pică prim-ministrul Yang Guozhong și știu că sfârșitul meu nu e departe.

Rostea aceste vorbe de față cu toți demnitarii care priveau cu ochii mari, iar gesturile lor arătau cât de tare îl compătimeau. Și lui Yang Guifei îi era milă de el, pentru că tânguirile sale și lacrimile care-i curgeau pe obraji păreau foarte sincere.

Împăratul l-a primit cu foarte multă căldură și i-a oferit recompense extraordinare pentru meritele sale. Făcea asta la fiecare vizită a barbarului, doar privindu-l simțea nevoia de a-l acoperi de daruri. Și, de fiecare dată, barbarul se arunca la picioarele lui și-și exprima recunoștința eternă pentru aceste favoruri.

Când împăratul nu a mai avut ce să-i ofere, a vrut să-l ridice la rangul de ministru. La puterea militară se adăuga puterea de a organiza treburile imperiului. Prim-ministrul Yang Guozhong s-a opus.

— An Lushan e un războinic viteaz, dar nu știe carte deloc. Dacă îl numiți ministru, toate țările străine vor privi fără îndoială cu dispreț imperiul Tang.

Avea dreptate, așa că împăratul a renunțat la această idee, dar l-a numit totuși vicepreședinte al departamentului afacerilor de stat. Pe unul dintre fiii barbarului l-a făcut funcționar de gradul trei, iar pe altul de gradul patru.

An Lushan părea adânc mișcat de fiecare privilegiu nou pe care împăratul i-l acorda, dar în același timp cerea mai mult. De obicei, împăratul îi acorda o nouă favoare la fiecare întâlnire, dar, dacă se întâmpla să n-o facă, barbarul i-o cerea el însuși și, odată ce-o primea, se arăta sufocat de emoție, trupu-i enorm fiind cutremurat de sughițuri. În acest fel, împăratul continua să-l umple de privilegii, iar el să le primească. Totuși nimeni nu-i lua asta în nume de rău, pentru că se comporta întotdeauna atât de firesc, de parcă nu ar fi forțat nicicum mâna împăratului.

A cerut întinsele pășuni din Xianji, iar împăratul l-a numit pe loc guvernator militar al pășunilor de Dreapta din Long și din Xianji. Pentru că era comandant al celor două regiuni, An Lushan a cerut și funcția de inspector general, pe care a primit-o, de asemenea, fără întârziere. În continuare, a cerut ca Ji Wen, care aparținea statului său major, să fie numit vicepreședinte al Ministerului Armatei și comisar imperial delegat la Xianji. Cerea și tot cerea. În felul acesta, Ji Wen a putut să adune uriașe herghelii de cai de luptă¹.

An Lushan nu s-a oprit nici aici, ci i-a mai cerut ceva împăratului.

— Soldații mei din provincii i-au învins pe barbarii Xi, Qidan, Tongluo și Noile Clanuri, distingându-se prin faptele lor de arme. Deși nu este după tradiție, cel mai mult doresc ca lor să le fie acordate recompense deosebite.

1. Creșterea cailor și înființarea unor corpuri de cavalerie au fost elemente deosebit de importante în expansiunea imperiului Tang; în perioada la care se face referire, hergheliile imperiale cunoșteau un declin semnificativ. (*N. red.*)

Ca urmare, soldații lui An Lushan au primit recompense excepționale, după meritele lor. Mai mult de cinci sute dintre ei au fost făcuți generali de divizii, și-n plus, și An Lushan le pregătise subordonaților săi numeroase daruri.

An Lushan a părăsit Capitala în cea de-a treia lună, după ce și-a asigurat toate aceste avantaje. La plecare, împăratul și-a scos haina și i-a oferit-o. Din porunca lui, Gao Lishi l-a însoțit pe barbar până la răsărit de oraș, la Colina Fericirii Eterne, unde s-a organizat un banchet în cinstea lui. Se putea lesne bănuși că în spatele acestor copleșitoare favoruri din urmă se afla Yang Guifei.

În timpul șederii în Capitală, An Lushan nu dăduse mare importanță siguranței sale. Umbla fără pază, ceea ce trecea drept inconștiență, dar, de îndată ce a părăsit Capitala, lucrurile s-au schimbat. A mers călare până la vama de la marginea provinciei și și-a continuat drumul cu barca pe Fluviul Galben. La fiecare leghe se schimba echipajul și naviga fără popas, parcurgând în fiecare zi zeci de mile. Treceau pe lângă prefecturi și comandamente, dar el nu cobora niciodată din barcă. Se ferea în acest mod de posibilitii asasini care-l puteau urmări, trimiși de Yang Guozhong.

La o lună de la întoarcerea lui An Lushan la Fanyang, Ge Shuhan a cerut și el ca soldații săi să fie răsplătiți după meritele lor în luptă. Pentru că îi îndeplinise dorința lui An Lushan, împăratul nu a putu să-l refuze nici pe Ge Shuhan. Mai mulți luptători de la marginea imperiului au fost făcuți generali. Primul a fost cel care purta un titlu neobișnuit de lung: Guiren Huoba, prinț al comendurii Yen-Chan, guvernator militar al prefecturii Huoba, numit în mod excepțional al zecelea general al Dreptei de Long. Pe lângă acesta, i s-a mai dat și cel de mare general al cavaleriei ușoare.

În cea de-a șasea lună a avut loc o eclipsă de soare pe care Yang Guifei a putut-o urmări pe îndelete dintr-o galerie a palatului, împreună cu împăratul. Timp de câteva zile

a fost cuprinsă de o neliniște vagă, un presentiment al unei schimbări trimise de Cer.

În vara aceluia an, Li Mi, generalul forțelor de rezervă din Sudul Sabiei a pornit un atac asupra barbarilor Nanzhao, punându-se în fruntea a șaizeci de mii de soldați. Era prima operațiune militară care se făcea după o lungă perioadă, pornită de guvernul central la mieznoapte, dar a fost un eșec. Li Mi a fost luat prizonier, trupele lui au fost secerate de friguri, foamete și atacurile barbarilor. Yang Guozhong a ascuns înfrângerea și a continuat să trimită soldați în regiune. Până la urmă, s-a ajuns la două sute de mii de morți.

Împăratul i-a spus într-o zi lui Gao Lishi:

— Acum, că am îmbătrânit, prefer să las grijile Curții în seama prim-ministrului, iar pe cele militare de la margi-nile imperiului în seama generalilor mei. Nu avem din ferire nici un motiv de îngrijorare.

Eunucul i-a răspuns că și el era bătrân, iar Yang Guifei și-a dat seama că niciodată nu văzuse pe chipul lui Gao Lishi atâta încordare. Îl privea țintă pe împărat, doar buzele i-au tremurat câteva clipe. Apoi a continuat;

— Tot aud că pierdem soldați în luptele din Yunnan, în timp ce generalii de la hotare, care au trupe numeroase, nu fac decât să-și mărească puterea, iar Maiestatea Voastră spuneți că nu avem de ce să ne îngrijorăm? Cum vă gândiți să îmbunătățim situația? Dacă se abate o nenorocire asupra noastră, totul e pierdut!

— Știu, a spus simplu împăratul.

Yang Guifei îi scruta și lui chipul. Se scurseseră paisprezece ani de când o adusese prima dată la Palatul Purei Splendori, în cel de-al douăzeci și doilea an al Erei Întemeierii. Împăratul avea acum șaptezeci de ani. Doar întâlnirile cu An Lushan păreau să mai dea viață trăsăturilor sale, care altfel

aveau întunecimea unei mlaștini de nepătruns. Nu se mai trezea noaptea de frica asasinilor închipuiți, dar Yang Guifei vedea asta mai degrabă ca pe o dovadă a nepăsării lui.

În timpul toamnei au fost schimbați funcționari, civili și militari. Chen Xilie, pe care Yang Guozhong îl ura, s-a retras din politică, devenind preceptor al prințului moștenitor. A fost înlocuit de Wei Jiansu, vicepreședintele Ministerului Artelor, unul dintre apropiații lui Yang Guozhong. Wei Zhi, care deținea atât funcția de comisar imperial anchetator al provinciilor, cât și pe cea de prefect de Hedong, a fost acuzat de corupție și retrogradat la simplu funcționar militar. Se zvonea că asta se petrecuse fiindcă Yang îl invidia pe Wei Zhi pentru renumele lui. Ji Wen, vicepreședinte al Ministerului Armelor, aliat de nădejde a lui An Lushan, a fost retras ca ofițer de ordonanță la Liyang. După aceste transformări, componența guvernului era întocmai după dorința lui Yang Guozhong.

Timp de un an, s-au ținut lanț perioade de secetă și inundații, până și la porțile Palatului imperial apăruseră cete de oameni care nu aveau ce mânca. Toamna a fost deosebit de ploioasă și împăratul se arăta îngrijorat de starea recoltelor. Atunci, Gao Lishi i-a zis:

— De când ați lăsat treburile numai pe mâinile prim-ministrului, justiția nu mai e dreaptă, iar răsplățile și pedepsele se dau fără rost. S-a stricat echilibrul Yin și Yang. Ajunși în această situație, nici eu nu știu ce e de făcut.

— Știu, a zis simplu împăratul.

Era din cale-afară de slab, chiar mai slab decât Gao Lishi, și nu se mai supăra pe acesta, orice i-ar fi spus.

În cea de-a doua lună, curtenii i-au oferit un nou titlu, care i-a adus câteva zile de bucurie: „Înțelept Împărat Virtuoz, emblema Căii și a Pietății Filiale, Luptător învățat și divin, Fondator și Mare comoară a Cerului și Pământului“. Titlul nu i se potrivea, așa cum se cuibărea în brațele favo-

ritei sale, lipindu-se de pieptul ei masiv. Îi era teamă tot timpul de ce-ar fi putut face Yang Guifei și i se supunea întru totul. Nici un vis și nici o dorință nu erau acum imposibile, dându-și poruncile prin gura împăratului. Favorita avea orice la îndemână. Puterea ei creștea cu fiecare zi, iar supușii nu-i mai considerau două ființe deosebite, ci una singură. Dar ea era departe de a-și fi realizat toate planurile. Avea încă multe de făcut pentru a-și întări poziția și liniștea nu era posibilă până nu reușea să-și însușească toată puterea pe care o avea acum prim-ministrul. Deși era vărul ei, nu avea cum să aibă încredere în el și nu putea să uite nici de prințul moștenitor, Heng. Trebuia să-și întărească relația cu An Lushan.

Uneori i se întâmpla să petreacă nopți întregi gândindu-se la împărăteasa Wu Zetian, bunica împăratului. Aceasta nu se dăduse în lături de la a executa pe oricine nu i se supusese, inclusiv membri ai familiei ei. Yang Guifei o înțelegea prea bine, dar a-l trimite la moarte pe Yang Guozhong însemna a-i condamna la aceeași soartă pe toți cei care erau de partea lui. Și, făcând socoteala câți bărbați și femei ar fi trebuit uciși, nu putea s-o condamne pe împărăteasa Wu, care avea faima de mare ucigașă. Ar fi trebuit să devină la rândul ei o ucigașă, chiar mai teribilă decât împărăteasa Wu. Simțindu-se înfricoșată, l-a chemat în acea seară pe Gao Lishi. Nu era decât un eunuc bătrân, fără nici o putere, dar a-l ști în apropierea ei o făcea să poată dormi liniștită, cum se întâmpla pe vremuri și cu împăratul.

De Anul Nou, în cel de-al paisprezecelea an al Erei Comorii Celeste, Xi Nuoluo, fiul lui Su Pi, prinț al barbarilor, s-a predat. Pentru că de un an se succedau secete și inundații, mulți dintre locuitorii Capitalei sufereau de foamă. La asta se adăugau diferite incidente neplăcute, precum

revoltele populare provocate de arestările masive ordonate de Yang Guozhong. După multă vreme, faptul că Xi Nuoluo se preda era o veste bună, iar împăratul și cei din jurul său sperau ca cel de-al paisprezecelea an al Erei Comorii Celeste să fie unul de pace.

În cea de-a doua lună, generalul He Qiannian, mâna dreaptă a lui An Lushan, a venit în Capitală ca să-i ceară împăratului permisiunea de a-i înlocui pe cei treizeci și doi de generali de origine han din teritoriile de frontieră cu generali barbari. Pentru că An Lushan era barbar, prezența generalilor han în subordinea lui dădea naștere unor conflicte. Anul acela erau prevăzute expediții militare importante contra barbarilor, iar cererea aceasta venea pentru a asigura succesul acestui plan de luptă.

Împăratul a supus cererea judecății Curții. Prim-ministrul și aliații lui s-au opus.

— Sunt cunoscute de mult uneltirile lui An Lushan. Cererea aceasta nu face decât să arate că în curând va trece la fapte, a zis Wei Jiansu.

Yang Guozhong a avut o părere asemănătoare, dar împăratul nu i-a dat atenție. Deși în orice altă privință împăratul asculta cu strictețe sfaturile lui, când venea vorba de protejatul său barbar lucrurile se schimbau. Respingând argumentele acestuia, l-a apărat pe An Lushan ca pe ultimul său bastion de rezistență; de fapt, făcând astfel, încerca să apere ultima fărâmă a propriei puteri. Încăpățânarea lui era cea a unui general al unei armate învinse care-și apără ultima fortăreață cu forța disperării, după ce a fost martor la distrugerea tuturor celorlalte. Yang Guifei îl urmărea pe împărat cu privirea unei iscoade.

În cele din urmă, Fu Qiulin a fost trimis ca emisar la An Lushan. Sub pretextul că îi duce în dar niște fructe rare, adevărata sa misiune era de a cerceta mișcările trupelor barbarului. După plecarea emisarului, Ge Shuhan, comisar al

comandamentului Dreptei din Long, a sosit și el la Curte, dar s-a îmbolnăvit la jumătatea drumului și a trebuit să rămână în Capitală.

În luna a patra, Fu Qiulin s-a întors. În raportul său către împărat, acesta a arătat că An Lushan e în serviciul imperiului cu cea mai mare loialitate și nu este posibil să fie un trădător. În aceeași lună, An Lushan a trimis un mesager în Capitală pentru a anunța victoria asupra barbarilor Xi și Qidan. Această veste a îndepărtat orice umbră lăsată de acuzațiile lui Yang Guozhong, dar acesta continua să spună oricui îl întreba că An Lushan uneltește contra împăratului.

În cea de-a cincea lună, prim-ministrul a pus la cale un plan prin care să zădărnicească posibila rebeliune a barbarului. Văzând că nu-l poate convinge sub nici o formă pe împărat de necredința acestuia, a luat măsuri extreme: a pus gărzi care să supravegheze zi și noapte reședința lui An Lushan din Capitală și a dat ordin să fie arestați Li Chao și alți oaspeți ai generalului pe care i-a închis folosindu-se de decizii ale tribunalului cenzorilor și apoi i-a condamnat la moarte sub diferite pretexte.

De îndată ce s-au petrecut aceste lucruri, Gao Lishi a venit la Yang Guifei.

— Se întâmplă lucruri grave! Yang Guozhong a început să lucreze după capul lui pentru a se răzbuna pe An Lushan. E groaznic! Lucrurile au scăpat de sub control și eu nu mai pot face nimic.

Gao Lishi era palid și vocea sa suna ciudat.

— Ce trebuie să fac? Spune-mi! Voi urma întocmai sfatul tău, a răspuns Yang Guifei, la fel de palidă ca el.

— Desigur că An Lushan a aflat ce face prim-ministrul aici. Aliații săi din Capitală i-au trimis precis veste în Fanyang. Și, dacă știe, e în stare de orice. Probabil că la baza sa din Fanyang totul e în fierbere. Caii de luptă nechează,

soldații au pornit deja. Până acum toți emisarii trimiși să-l verifice s-au întors asigurându-ne de credința sa față de împărat, dar cel care se va duce astăzi acolo nu va fi de aceeași părere. Cred că oricine s-ar duce la Fanyang ar recunoaște semnele rebeliunii ce stă să pornească acum în teritoriile de frontieră. Trebuie ca Maiestatea Sa să afle toate aceste lucruri!

Yang Guifei s-a dus imediat la împărat și i-a cerut să dea ordinele necesare pentru a-l chema pe An Lushan în Capitală, pentru că voia să-l invite la petrecerea prilejuită de aniversarea ei. Împăratul a fost imediat de acord.

— Ce bine! O nouă petrecere în compania metisului!

Singurele ființe care-l mai puteau înveseli pe împărat erau Yang Guifei și An Lushan. Nimeni altcineva nu-l putea mișca, și atunci de ce ar fi refuzat-o pe favorita sa?

Mesagerul trimis la Fanyang s-a întors după patruzeci de zile spunând următoarele:

— Nu l-am putut vedea pe An Lushan fiindcă era bolnav. Tot din cauza bolii a refuzat și invitația la Curte. Fanyang geme de cai și soldați, oferind o priveliște neobișnuită.

Raportul l-a indispus pe împărat. Nu era supărat din cauza situației grave, ci pentru că își vedea înșelate așteptările de a-l avea pe barbar la Curte. Nu dădea crezare raportului despre intențiile rele ale protejatului său, îl considera plin de invenții. Yang Guifei nu reușea nici ea să mai facă legătura între situația de la granițe și presupusele uneltiri ale lui An Lushan.

După zece zile de la întoarcerea mesagerului, Yan Zhuang, unul dintre oamenii lui An Lushan, a sosit în Capitală. Venise să-i prezinte împăratului, cu deosebită virulență, o listă cu douăzeci și patru de capete de acuzare împotriva lui Yang Guozhong.

— De ce s-a supărat barbarul așa de tare? a întrebat împăratul.

A hotărât să-l repună în post pe subordonatul lui An Lushan care fusese de curând coborât în rang și l-a anunțat pe acesta de hotărârea sa. Yang Guifei considera, la rândul ei, că dacă barbarul ar fi avut planuri de rebeliune, acestea nu s-ar fi putut îndrepta decât împotriva lui Yang Guozhong. Nu și-l putea imagina pe barbar atacând imperiul Tang.

În cea de-a șaptea lună, An Lushan a trimis veste că dorește să-i ofere împăratului peste o mie de cai, ca dovadă a recunoștinței sale. Voia să trimită cai însoțiți fiecare de câte doi cavaleri și de douăzeci și doi de generali barbari. Fiind vorba de o mișcare masivă de oameni, cerea permisiunea împăratului. Da Xigou, prefectul de Henan, a propus următorul răspuns.

— Orice mișcare de cai și soldați din regiunile de frontieră trebuie considerată o amenințare. Trebuie să-i transmiteți generalului să aștepte să vină iarna pentru a trimite caii. În ceea ce privește oamenii care să-i aducă, aceștia vor fi trimiși de guvern pentru a nu provoca nici un neajuns armatei sale.

Așa trebuia formulat mesajul: trimiterea cailor va avea loc iarna și guvernul central va trimite soldați pentru a ajuta la aducerea lor, nu era necesară mișcarea trupelor sale.

Auzind acest sfat, împăratul a simțit pentru prima dată îndoială în privința lui An Lushan.

— Ah, metisule... a zis cu o grimasă ciudată.

Apoi le-a cerut lui Gao Lishi și Soției Prețioase să-i spună ce cred ei despre adevăratele intenții ale lui An Lushan și despre planul de trimitere a cailor. Yang Guifei nu a zis nimic. Gao Lishi a răspuns astfel:

— Cred că e un mare pericol. Ce rost are să vă ofere așa, deodată, atâția cai? Și între noi fie vorba, am aflat de curând

că Fu Qiulin, emisarul care la întoarcere a susținut că An Lushan vă este loial, a primit mită de la barbar.

— Ce spui? L-a corupt An Lushan? Ah, blestematul, metis blestemat...

După o clipă de tăcere, a continuat:

— Să fie trimis Feng Shenwei ca emisar, pentru a-l anunța pe An Lushan că îi e interzisă, printr-un decret special scris de mâna împăratului, orice deplasare a cailor. Să i se mai spună că noi băi termale sunt construite pentru el la Palatul Purei Splendori și îl așteptăm acolo în cea de-a zecea lună.

Emisarul a plecat la Fanyang conform poruncii și s-a întors la începutul celei de-a zecea luni. A raportat amănunțit:

— Mi-au trebuit douăzeci de zile să ajung la Fanyang. L-am găsit pe An Lushan zăcând în pat și mi-a spus fără să se ridice: „Pace fie cu sacrul împărat. Se va ivi altă ocazie să-i ofer caii. Voi veni în Capitală în luna a zecea“. Apoi am fost dus fără voia mea într-o reședință unde am fost ținut până m-au trimis înapoi, fără să-l mai pot vedea iar pe general.

Era limpede pentru toată lumea că An Lushan se pregătea să scoată sabia împotriva imperiului. Yang Guifei nu putea să nu recunoască adevăratele intenții ale barbarului, dar se simțea mânioasă nu pe An Lushan, ci pe vărul ei. Cu toate dovezile evidente ce veneau dinspre barbar, ea tot nu putea crede că acesta avea să se ridice contra Curții Tang, ci considera că acțiunile sale erau o dovadă de nesupunere față de guvernul central. Toată lumea, inclusiv împăratul, Gao Lishi și prim-ministrul, era de aceeași părere. Se știa că aveau să se petreacă tot tot felul de schimbări în teritoriile de frontieră, dar nimeni nu se gândea că va fi

atinsă și Capitala, căci toate acestea aveau loc la hotarele atât de îndepărtate ale imperiului, la mii de mile de Chang'an.

În cea de-a opta lună, țărani au fost scutiți de taxele și dările anuale, iar în cea de-a zecea împăratul a plecat, ca de obicei, la Palatul Purei Splendori. Ge Shuhan pregătea o expediție pentru a-l pedepsi pe An Lushan și la Palat se aduna adesea consiliul pentru a discuta despre acest plan. Yang Guifei susținea că era mai bine să se încerce rezolvarea neînțelegerilor și aducerea barbarului la gânduri mai bune decât să se recurgă la arme. Împăratul și mulți alți demnitari îi dădeau dreptate, doar vărul său se opunea cu vehemență acestei idei.

Capitolul 7

În cea de-a noua zi a celei de-a unsprezecea luni, An Lushan a pornit pe neașteptate rebeliunea la Fanyang. Trecură zece ani în care, dobândind putere asupra tuturor provinciilor de la hotare, nutrise în secret visuri de mărire, iar acum considera că era momentul potrivit pentru a și le realiza.

Planul l-a făcut în mare taină: el urma să intre în Capitală în fruntea armatei sale și să-l lovească pe Yang Guozhong, iar apoi toate trupele trebuiau să i se alăture.

A dat personal ordin ca toate armatele din subordinea sa, și de asemenea barbarii Tongluo, Xi, Qidan și Shiwei¹ să pornească la luptă. Pentru a justifica această mișcare a trupelor și faptul că se îndrepta spre Capitală a spus că primise un ordin secret de la împărat care-l chema în Chang'an pentru a-l îndepărta pe Yang Guozhong; că era de fapt o revoltă ce urmărea răsturnarea dinastiei Tang și tiau numai câțiva generali de încredere ai lui An Lushan.

Barbarul pusese în mișcare o sută cincizeci de mii de soldați și chemase la arme alte două sute de mii. Jia Xun, comisar imperial la Fanyang, Lu Zhihui, comisar imperial din Pinglu și generalul Gao Xiuyan au fost desemnați să apere

1. Shiwei – populație înrudită cu triburile Qidan; în perioada imperiului Tang erau cunoscute douăzeci de triburi Shiwei. (*N. red.*)

regiunile Fanyang și Pinglu, iar restul armatei a luat drumul spre miazăzi, având ca pavază întunericul nopții.

A doua zi în zori, An Lushan și-a inspectat trupele. Soldații bănuți de nesupunere sau de intenții de revoltă urmau a fi executați imediat, împreună cu familiile lor și descendenții până la a treia generație.

„An Lushan s-a urcat în carul său de luptă, cei mai de soi dintre pedestrii și călăreții lui au ridicat nori de praf de-a lungul drumului, iar tobele au făcut să se cutremure pământul. Imperiul trăise vreme îndelungată în pace, poporul nu mai auzise zăngănit de arme de multe generații, așa încât vestea că din Fanyang se îndreptau spre Capitală armatele lui An Lushan a semănat înfricoșare în toată țara.“ Astfel stă scris în *Oglinda cuprinzătoare de sprijin a guvernului*.

Și Bai Juyi descrie acest moment în *Cântecul regretului veșnic*:

„Pornesc din Fanyang tobele războiului
Și fac să se cutremure pământul“.

Împăratul, aflat la Palatul Purei Splendori, a primit vestea pornirii rebeliunii lui An Lushan în cea de-a zecea zi a celei de-a unsprezecea luni. La început a venit solie din capitala de miazănoapte, din câmpia Taiyuan, că oștirile lui An Lushan străbăteau valea Fluviului Galben; în scurtă vreme, la fel a spus și mesagerul venit de la fortăreața aflată la răsărit.

La început, împăratul n-a dat crezare veștii, dar, când încă un mesager a sosit de la răsărit, și-a dat seama că situația era gravă. Trecuseră deja șase zile de când An Lushan mășăluya în fruntea trupelor sale.

În acea seară s-a ținut un consiliu de urgență al miniștrilor. Împăratul a venit primul, urmat de Yang Guozhong și de Gao Lishi. Apoi au intrat grăbiți unul după altul toți demnitarii importanți, iar pe fețele tuturor se citea îngrijorarea. Yang Guifei participa și ea la consiliu.

Poate din cauză că străbătuseră în grabă galeriile lungi, toți răsufflau greu, la unison. Fără să rostească un cuvânt, se duceau să se așeze la locurile destinate lor în sala cea largă, cu aerul că veniseră într-un suflet de îndată ce aflaseră de primejdia care amenința imperiul.

Împăratul a întrebat imediat ce era de făcut, dar nimeni nu s-a grăbit să răspundă. Yang Guifei cerceta cu atenție figurile demnitarilor înșirați unul lângă altul.

Din chipul lui Gao Lishi nu mai rămăseseră parcă decât nasul și ochii. Dintotdeauna ieșiseră în evidență nasul său proeminent și ochii mari, dar acum, în afară de nas și ochi, nu mai rămăseseră decât riduri. Era evident că eunucul se simțea trădat de An Lushan; câtă vreme barbarul își ascunsese planurile ticăloase, Gao Lishi gândise și spusese tuturor că nu trebuie să existe îngrijorare în privința lui An Lushan. În plus, i se păruse imposibil ca barbarul să se ridice împotriva imperiului Tang. Acum se dovedea că An Lushan făcea tocmai acest lucru, fără cea mai mică ezitare.

Împăratul avea o expresie mai însuflețită decât de obicei. Situația nu era deloc bună, dar tocmai agitația produsese acest efect asupra chipului îmbătrânit al suveranului. Nu mai convocase de ani buni demnitarii pentru a le cere sfatul, iar acum An Lushan îi oferea ocazia de a-și arăta din nou autoritatea. Primea o lovitură de neimaginat tocmai de la omul căruia îi acordase cea mai mare încredere, la care ținuse mai mult ca la oricine, pe care îl acoperise de cele mai mari favoruri. Împăratul trebuia acum să recunoască faptul că acel barbar imens îl mințise și îl înșelase neîncetat, mai mult de zece ani de zile. Dar chipul lui s-a însuflețit doar în primele clipe, iar apoi Yang Guifei a văzut cum a redevenit la indiferența obișnuită. Nu exprima nici furie, nici durere. S-ar fi zis că nu mai exista nimic altceva pentru împărat.

Yang Guozhong stătea lângă împărat și, frângându-și neîncetat mâinile, arunca priviri de gheață în jur, cuprins de

neliniște. Oricine își putea da ușor seama cât era de tulburat. Desigur, acest tânăr prim-ministru ghicise mai repede decât ceilalți intențiile de rebeliune ale barbarului, dar, cu toate acestea, nu se așteptase să se confrunte atât de repede cu o situație atât de gravă. Nu se gândise nici măcar o dată că An Lushan avea să atace Capitala în fruntea unei armate uriașe. Cine ar fi putut crede un astfel de lucru? Dar realitatea era că tobele din Fanyang se îndreptau spre Chang'an cutremurând pământul.

Deodată, Yang Guifei a izbucnit în râs. Pur și simplu, nu se putea stăpâni. Și ea, ca toți ceilalți, fusese orbită de farmecul barbarului, dar altceva îi provoca râsul. Cel care trebuia să fie asemenea unui zid care s-o protejeze devenise un mănunchi de sulițe care se întorceau împotriva ei. Deși a simțit toate privirile celor prezenți îndreptându-se către ea, n-a putut să-și stăvilească hohotele. „Râd în sfârșit“, își spunea, și acest gând o făcea să râdă și mai tare. Râdea așa cum răsese cândva regina Baosi, iubirea regelui You, tot în acest palat aflat la poalele Muntelui Calului Negru. Râdea din toată inima, pentru prima dată de când intrase în gineceul imperial.

Când în sfârșit s-a oprit, Yang Guozhong a privit-o cu asprime, parcă muștrând-o pentru că răsese, apoi a zis plin de gravitate către împărat:

— Maiestate, v-am prevenit nu o dată că barbarul se va întoarce împotriva imperiului.

Împăratul nu a răspuns. Ceea ce spunea Yang Guozhong era adevărat.

— Totuși, pentru moment, An Lushan nu are susținere deplină. Sunt sigur că nu toți oamenii lui doresc să se ridice împotriva guvernului central. De aceea, vestea înfrângerii răzmeriței are să sosească chiar aici, la Palatul Purei Splendori, în mai puțin de zece zile, a continuat prim-ministrul.

La aceste vorbe, ca la un semnal, toți cei prezenți au început să vorbească în același timp, deși eticheta cerea să se ia cuvântul pe rând. Când cineva a spus că responsabilitatea pentru cele ce se petreceau îi aparținea defunctului prim-ministru Li Linfu, din piepturile tuturor a scăpat un strigăt de ușurare, amintindu-și parcă de un lucru foarte important. Toată ura s-a îndreptat din nou către Li Linfu. Dacă acum nu erau destui soldați în Capitală pentru a respinge trupele lui An Lushan, vina îi aparținea desigur lui Li Linfu. Pentru a-și consolida propria poziție, nu diminuase el puterea generalilor de origine han la hotare, dându-le și mai multă putere generalilor barbari? Acesta fusese punctul de pornire a situației de acum.

Împăratul a părăsit consiliul urmat de Yang Guifei, de Yang Guozhong și de Gao Lishi. După ce au ieșit ei, demnitarii au revenit la expresia de îngrijorare de la începutul adunării și s-a lăsat o tăcere apăsătoare. Nu aveau despre ce vorbi, înțelegeau doar că acum trebuiau să stea între zidurile Palatului, la posturile lor.

În acea zi s-au luat imediat măsuri pentru întărirea apărării în cele două puncte strategice, Hedong și capitala orientală Luoyang. Au fost desemnați generalii care să meargă acolo, dar problema cea mare era că nu aveau trupe suficiente care să-i însoțească. Pentru fiecare era nevoie de cel puțin câteva zeci de mii de soldați, dar, de fapt, trupe de rezervă nu existau. Singura soluție care rămânea era să fie de urgență luați la arme țărani.

A doua zi, Feng Changqing, comisarul imperial de la Anxi, s-a întors la Curte și s-a prezentat imediat la Muntele Calului Negru. Statura sa înaltă și fermitatea gesturilor sale i-a făcut pe demnitari să creadă că se pot bizui pe el. I-a vorbit împăratului cu o voce puternică și hotărâtă, cum nimeni nu mai auzise vreodată la Palat.

— Trăim vremuri de mare pace, și de aceea poporul urăște tulburările. Ordinea trebuie să domnească și mai departe și puterea armelor să învingă.

Vocea îi era răsunătoare, însă cuvintele lui erau oarecum ciudate și greu de înțeles.

— Voi porni la galop spre capitala orientală. Ajuns acolo, voi deschide șipetele administrației și voi aduna cei mai curajoși bărbați. Apoi voi trece Fluviul Galben și în câteva zile voi lua capul barbarului și mă voi întoarce în Capitală. Și dacă Maiestatea Voastră dorește, îi voi rostogoli capul lui la picioare.

Nu existau cuvinte mai încurajatoare și mai liniștitoare ca acestea. Feng Changqing a fost numit comisar imperial al regiunilor Fanyang și Pinglu în aceeași zi.

Când s-a lăsat seara, a și plecat de la Muntele Calului Negru către Luoyang, capitala orientală. Și, din acea zi, s-a stârnit la Palat o mare agitație; se țineau tot timpul consilii și, zi sau noapte, erau neconținți trimiși mesageri în toate colțurile imperiului. Mișcările armatei rebele era urmărite cu înfrigurare, dar, ori de câte ori sosea un mesager, veștile aduse erau imediat puse la îndoială: viteza cu care armata lui An Lushan înainta spre miazăzi era atât de mare, că nu li se putea da crezare.

Feng, care își câștigase titlul de comisar imperial prin îndrăzneala sa, și-a ținut promisiunea întocmai. De îndată ce a ajuns la Luoyang a început să adune soldați și, în mai puțin de zece zile, avea o armată de șaiszeci de mii de oameni. A distrus podul din Heyang și a consolidat apărarea în zonă. Aceste fapte ale lui au readus un licăr de speranță în Palatul Purei Splendori. Curtea nu se îndoia deloc că Feng îi va lua capul lui An Lushan și-l va rostogoli la picioarele împăratului.

În cea de-a douăzeci și una zi a lunii a unsprezecea, împăratul a părăsit în grabă palatul de la Muntele Calului Negru și s-a întors în Capitală. Trecuseră șase zile de când aflase de rebeliunea lui An Lushan. În acea zi, toți cei care aveau vreo legătură cât de mică cu An Lushan au fost executați sau

condamnați la moarte. Și An Qingzong, unul dintre fiii lui An Lushan, a fost executat. S-a anunțat starea de urgență în tot imperiul, au fost prevăzute schimbări de funcționari în provincii și au fost trimiși comisari imperiali în toate posturile din punctele strategice, pentru a le apăra. După câteva zile, toate trupele de luptă orientale au primit ordin de a înainta spre răsărit sub conducerea lui Wan, al cincilea fiu al împăratului, ca general și Gao Xianzhi ca adjunct. În același timp cu aceste numiri, au fost luați la arme, în mai puțin de zece zile, încă o sută zece mii de bărbați. Această armată nou formată a primit numele de Armata Lupătorilor Cerului. Nu exista nici un tânăr în Chang'an care să nu fi fost chemat la luptă.

La începutul celei de-a douăsprezecea luni, Gao Xianzhi a părăsit Capitala cu o armată de cinci sute de mii de soldați. Scopul era să staționeze la garnizoana Shanzhou, aflată la jumătatea distanței dintre Chang'an și Luoyang. Wan, prinț de Rong, fusese numit numai de formă în fruntea armatei, el de fapt rămăsese în Capitală, iar comanda reală a armatei era în mâinile lui Gao Xianzhi. Acesta provenea din regatul coreean Goryeo și era renumit pentru atacurile sale asupra fortărețelor barbare. Suferise și o înfrângere în expediția pe care o întreprinsese în Ținutul Pietrelor, de cealaltă parte a Munților Cerului, dar victoriile sale în toate celelalte bătălii pe care le purtase îi aduseseră printre locuitorii Capitalei faima unui mare comandant de oști.

Când Gao Xianzhi a plecat din Chang'an, An Lushan tocmai trecuse cu armatele sale Fluviul Galben și se îndrepta către Henan. Viteza cu care înainta era de necrezut. Captura toate fortărețele pe care le întâlnea în cale, ucigându-i pe toți cei care i se împotriveau, astfel încât, în cea de-a opta zi a celei de-a douăsprezecea luni, a ajuns la porțile capitalei orientale.

Mândrul general Feng Changqing s-a înfruntat cu armata lui An Lushan la marginea capitalei Luoyang. Pentru trupele sale era prima bătălie. Față de soldații răzvrățiți, obișnuiți cu campaniile de la granițe, armata sa pestriță era o gloată confuză și fără instrucție și a fost înfrântă imediat, iar An Lushan a intrat în Luoyang în cea de-a treisprezecea zi a lunii a douăsprezecea. Generalii însărcinați să apere orașul au fost uciși în luptă. Nu trecuseră decât treizeci de zile de când An Lushan pornise rebeliunea și deja își făcea intrarea în capitala de răsărit.

Feng Changqing a adunat ce mai rămăsese din trupele sale înfrânte și s-a refugiat la Shanzhou, unde s-a unit cu armata lui Gao Xianzhi. Apoi cei doi generali s-au retras de la Shanzhou până la garnizoana de la trecătoarea Tong. La Shanzhou fusese greu să oprească armatele barbarului, dar, pentru că trecătoarea era un loc strategic, aflat la înălțime, s-au gândit că aici ar putea stăvili înaintarea rebelilor.

Vestea că Luoyang căzuse în mâinile inamicilor a cutremurat orașul Chang'an. Nimeni nu-și putuse închipui că An Lushan va înainta cu atâta repeziciune spre miazăzi, și mai ales, nimeni nu-și închipuise că avea să cadă atât de ușor capitala orientală.

Când a primit vestea că Feng Changqing s-a retras până la Shanzhou, fără a putea respinge armatele rebele, împăratul a început să tremure de furie. Încă îi răsunau în urechi vorbele generalului care declarase cu atâta ușurință că va lua capul barbarului, i-l va aduce și i-l va rostogoli la picioare. Pentru că își pusese toată încrederea și speranțele în el, nu-i putea ierta nicicum înfrângerea rușinoasă.

— Generalul Feng Changqing trebuie să recucerească neapărat Luoyang. Trimiteți-i imediat ordin să părăsească Shaanxi și să se îndrepte spre capitala orientală! a spus el.

Mesagerul imperial nici nu apucase să plece când a sosit vestea că Feng Changqing nici vorbă să se îndrepte către Luoyang, căci se retrăsese și mai mult, până la trecătoarea Tong. Și, în plus, împăratul afla că nu doar Feng Changqing, ci chiar și Gao Xianzhi, cu armata de cinci sute de mii de soldați din trupele de expediție, se retrăsese fără măcar să încerce să lupte tot la trecătoarea Tong.

Furia care l-a cuprins pe împărat aflând toate acestea părea să nu cunoască margini. Nu mai asculta pe nimeni. Pentru el, cei doi generali erau niște lași.

— Amândoi trebuie să fie executați imediat, chiar în fața armatelor lor! a urlat el.

Toți demnitarii prezenți, în frunte cu prim-ministrul, i-au atras atenția că în situația dată nu-și puteau permite să piardă în afara câmpului de luptă nici măcar un om, fie el simplu soldat sau general. Împăratul însă nici nu a vrut să audă. Yang Guifei nu-și exprima niciodată părerea despre astfel de probleme, dar, în sufletul ei, îl susținea pe împărat. După atâția ani, el recâștiga autoritatea unui monarh.

În cea de-a douăsprezecea zi a celei de-a douăsprezecea luni, cei doi generali au fost executați în fața armatelor lor, după cum poruncise împăratul. Ge Shuhan, comisarul comandamentului de dreapta din Long și Hexi, a fost însărcinat să apere trecătoarea Tong în locul lor. Acesta venise în Chang'an la începutul anului și, îmbolnăvindându-se pe drum, nu putuse să se mai întoarcă la postul său. Se afla deci în Capitală și i se încredința această misiune.

Ge Shuhan s-a înfățișat în fața împăratului înainte de a porni spre trecătoarea Tong.

— Primind acest ordin, am o ultimă șansă de a o servi pe Maiestatea Voastră. Acum, la plecare, vreau să-mi exprim adânca recunoștință pentru toate favorurile cu care m-ați onorat în acești lungi ani.

Astfel de cuvinte erau obișnuite în asemenea ocazii, dar, pentru că din cauza bolii Ge Shuhan vorbea cu mare greutate, ele sunau sinistru. Mai degrabă decât a salut de războinic care pleacă pe câmpul de luptă, vorbele lui au semănat a cuvântare de despărțire. Yang Guifei nu-l mai văzuse pe Ge Shuhan de doi, trei ani și i se părea că acesta suferise o completă transformare, căci în fața ei nu mai stătea un militar acoperit de glorie, ci un bătrân neputincios. În situația dată, trecătoarea Tong era ultimul bastion care apăra intrarea în Capitală. Dacă această ultimă redută cădea, nu mai aveau unde să se refugieze. Yang Guifei se întreba dacă acest general bătrân, și mai ales bolnav, era cel în seama căruia se putea lăsa sarcina hotărâtoare a apărării trecătorii.

— An Lushan și cu mine ne urâm de moarte, de multă vreme. De câte ori îl întâlneam, îmi doream capul lui și cred că el, la rândul său, îl voia pe al meu. De data aceasta avem ocazia să ne înfruntăm ca dușmani, în luptă. Și ori capul meu se va rostogoli pe câmpul de bătălie, ori....

Atât a spus și a fost cuprins deodată de un acces de tuse care nu se mai termina și care l-a împiedicat să-și termine cuvintele. Cei prezenți s-au gândit că era un semn deslușit de rău augur. Vedeau în fața ochilor doar imaginea capului generalului rostogolindu-se pe câmpul de luptă.

A doua zi, Ge Shuhan a plecat în fruntea celor optzeci de mii de soldați din Armata Luptătorilor Cerului care mai rămăseseră în Capitală. Cei cinci mii de oameni ai lui Gao Xianzhi și trupele rămase din armata lui Feng treceau de asemenea în subordinea sa. Armatele din fiecare regiune, regrupate după înfrângeri, se reuniseră la trecătoarea Tong. Numărul total de soldați ajunsese astfel la două sute șaiszeci de mii, și soldați han, și barbari.

După plecarea generalului, Capitala a rămas aproape pustie. Teama locuitorilor la gândul că An Lushan venea

vijelios către Capitală era imensă, dar într-un colț al inimilor își făcuse loc și o speranță; puterea de a salva imperiul se afla acum în mâinile lui Ge Shuhan.

De câte ori se adunau, prim-ministrul și demnitarii nu vorbeau decât de generalul plecat la trecătoarea Tong, îi spuneau numele din zori și până-n seară. Împăratul era singurul care nu-și făcea speranțe prea mari; nu era vorba că nu avea încredere în Ge Shuhan, dar când și-l imagina așa bătrân și ros de boală, stând față în față cu uriașul An Lushan, nu putea să socotească decât că va fi învins. Și, în plus, își dădea seama că, de când aflase de rebeliunea lui An Lushan, el însuși se schimbase foarte mult. Așa cum un leu care dormitează se înviorează brusc când simte apropiindu-se un dușman, tot așa și el se simțea cuprins, pe dinăuntru ca și pe dinafară, de o tărie nouă.

Yang Guifei simțise și ea această schimbare a monarhului. Seara mai ales, i se părea că motanul bătrân care dormea de obicei în brațele ei se transformase într-un tigru tânăr și sprinten. Într-o noapte, tigrul a întreat-o:

— Dar dacă aș lăsa frâiele imperiului în seama prințului Heng, iar eu aș merge în fruntea armatei pe câmpul de luptă? Ce zici?

Era o întrebare atât de grea, că Soția Prețioasă nu a știut ce să răspundă.

— Nu crezi că în situația dificilă de acum ar trebui să merg eu însumi în fruntea armatei, și nu să las această povară pe umerii lui Ge Shuhan?

Ea l-a privit intens. În fața ei stătea cu siguranță un bărbat care se trezise la viață. Un bărbat care voia să-l pedepsească cu mâna lui pe cel care ridicase armele împotriva sa. Un bărbat care voia să înfrunte greutatea și să se bazeze pe el însuși pentru a scoate imperiul din criză.

Yang Guifei s-a simțit cuprinsă de o emoție dulce. Trecură cincisprezece ani de când venise la Palat, în cea de-a

zecea lună a anului douăzeci și opt al Erei Întemeierii (740). În tot acest răstimp, relația ei cu împăratul cunoscuse multe forme, dar niciodată nu-l privise așa cum îl privea acum. Bărbatul din fața ei nu încetase niciodată să fie stăpânul lumii. Chiar dacă în ultimii ani își pierduse vigoarea și în privirea lui se putuse citi bătrânețea, era totuși același împărat care avea puterea de a-și îndeplini orice dorință din lume. Dar acum se întâmpla ceva: apăruse cineva care voia să-l răstoarne de pe tronul său și să-i smulgă puterea. Tronul i se clătina puternic, împăratul nu mai avea puterea de a-și îndeplini orice dorință.

— Blestematul de barbar!

A repetat și în acea noapte aceste cuvinte pe care le rostea mereu.

— Vreau să-i retez gâtul blestematului! Nu Ge Shuhan trebuie să facă asta, ci eu!

Pe Yang Guifei a încercat-o o senzație stranie auzind aceste cuvinte. Și l-a amintit pe An Lushan dansând dansul amețitor al barbarilor – corpul său imens care-l făcea aproape neputincios se rotea atunci ca o sfârlează, cu o viteză de necrezut. Și, desigur, doar împăratul putea să înfigă sabia-i ascuțită în această sfârlează care se rotea încontinuu. Urma să se învârtă din ce în ce mai slab, până când, în sfârșit, avea să se prăbușească. Sabia avea să rămână înfiptă în pieptul barbarului și carnea sfâșiată se va revărsa ca un val. Iar sângele lui avea să țâșnească în șuvoaie.

— Dorința Maiestății Voastre este și dorința mea! a zis Yang Guifei.

A doua zi, Yang Guifei a primit mai multe vizite. Prima a fost cea a lui Gao Lishi. De când se aflase de rebeliunea lui An Lushan, eunucul stătuse mai mult în umbră. Neajunsurile sistemului eunucilor ieșeau clar la iveală în astfel de momente de criză ale imperiului. Gao Lishi fusese

numit mare general de cavalerie, care era cel mai însemnat grad, dar el nu avea nici experiență, nici cunoștințe despre arta războiului. Participa la consiliile militare, dar nu lua niciodată cuvântul; și chiar dacă ar fi încercat s-o facă, nimeni nu l-ar fi ascultat pe un eunuc bătrân cu fața brăzdată de riduri. În plus, incidentele violente și luptele nu erau punctul său forte, ba chiar îi provocau oroare. Nu era vorba doar că-i displăceau, ci era mai degrabă o incompatibilitate aproape organică. În ceea ce-l privea, cel mai bine se pricepea la intrigi și comploturi. Servindu-l zi de zi pe împărat, devenise un fel de umbră a acestuia.

— Maiestatea Sa, dorește să lase guvernarea în seama prințului moștenitor și să treacă în fruntea trupelor? Orice s-ar zice, trebuie neapărat să renunțe la această idee. E ceva de neimaginat ca împăratul marelui imperiu Tang să plece la luptă contra unui simplu barbar! A merge pe câmpul de luptă și a se război cu dușmanii este sarcina supușilor Maiestății Sale. Acolo cade grindină de foc și șuieră săgeți care taie văzduhul. Dacă vrea să fie în mijlocul aceluia huiet, înseamnă că este sub puterea unui demon rău. Numai gândul la așa ceva mă face să mă cutremur de frică.

Tremurând cu-adevărat din toate mădularele, a repetat:

— Mi-e frică, mi-e frică!

S-ar fi zis că spaima de bătălii îi pătrunsese bătrânului eunuc până în străfundul sufletului.

— Orice-ar fi, trebuie ca în imperiu să fie iar liniște, și cât mai repede! E necesar ca poporul să viețuiască în pace și tihnă. Dacă e război, luptele trebuie să se dea departe! Cum să fie atât de aproape de Capitală? a continuat el îngrozit.

— Eu l-am încurajat pe Maiestatea Sa să plece pe câmpul de luptă, a zis Yang Guifei.

— Cerule, dar de ce? Dacă lucrurile continuă așa, pământul se va crăpa în două, iar Fluviul Galben va începe să curgă către izvoare. Desigur că la asta se va ajunge!

Gao Lishi s-a ridicat și a părăsit încăperea tulburat, cu mâinile ridicate către Cer. Cum nu știa ce ar fi trebuit să facă și încotro să meargă, probabil că în acele clipe și-ar fi dorit să zboare spre înaltul cerului.

După câteva clipe, a venit și Yang Guozhong. Avea un aer grav și i s-a adresat Soției Prețioase fără să se așeze.

— Alteță, trebuie să-l opriți pe Maiestatea Sa să plece la luptă!

— Dar de ce?

— Este mult prea periculos ca prințul moștenitor să dețină puterea cât împăratul lipsește de la Curte. Dacă îi va simți gustul acum, nu peste multă vreme împăratul îi va lăsa tronul. Pentru noi ar fi foarte rău. Vă cer să-l opriți!

După aceste scurte vorbe, s-a retras. Nu venise desigur s-o convingă să-l oprească pe împărat, ci mai degrabă s-o mustre că-l încurajase. De cum intrase, își dăduse seama că era furios. Pentru casa Yang nu era deloc de dorit ca prințul Heng să devină regent, pentru că acesta nu privise niciodată cu ochi buni puterea atât de mare a acestei familii. Vărul ei venise să-i reproșeze că-l încurajase pe împărat să plece la luptă fără să se gândească la familie.

Dar Yang Guifei era și ea mânioasă. În primul rând, el era cel vinovat de starea actuală a imperiului. Îl zgândărise pe barbar până acesta aprinsese flacăra revoltei. Prin asta, îi dăduse și ei toate planurile peste cap.

Două dintre surorile sale au venit și ele spre seară, căci a treia murise cu un an în urmă. Ducesa de Guo i-a spus, frângându-și mâinile de îngrijorare:

— Alteță, vă voi adresa cea mai importantă rugămintă din viața mea!

— Care este aceasta?

— Dacă prințul moștenitor va ajunge pe tron, noi toți vom fi executați pe loc. În afară de Alteța Voastră, toți membrii

familiei Yang vor fi asasinați. Și asta ar fi revanșa lui dreaptă, pentru că noi nu i-am adus decât necazuri. Nu putem nega asta. Dar mulțumită Alteței Voastre, noi toți ne-am bucurat de o viață plină de lux și plăceri și am vrea ca aceasta să mai continue o vreme. Datorită Alteței Voastre trăiesc un vis așa de minunat! E cu adevărat un vis. Vin dintr-o familie modestă, dar grație Alteței Voastre am putut avea cele mai frumoase podoabe, am putut veni în acest Palat splendid după pofta inimii și mi-am putut satisface toate dorințele. Ce altceva poate fi decât un vis? M-am născut sub o stea norocoasă – trăiesc ca într-un vis, deși n-am făcut nimic pentru asta. Singura mea dorință este ca acest vis fericit să mai dureze încă o vreme.

Doamna de Guo avea talentul de a exprima orice fără înconjur și înflorituri, dar pe un ton foarte dulce. Era suficient să se apropie galeșă de cineva pentru ca acea persoană să nu-i poată rezista și să-i cadă imediat în mreje. Se purta nemilos cu supușii și nu era mieroasă decât cu cei care aveau un rang superior ei. Era mincinoasă și lipsită de pudoare, și cândva fusese pricina unei mari tulburări, căci se lipise ademenitoare de împărat. Sub înfățișarea ei se ascundeau de fapt multe vicii, dar avea și o inteligență de temut. Nu lipsiseră nici anumite zvonuri despre o slăbiciune reciprocă pe care ar fi împărtășit-o cu prim-ministrul.

Yang Guifei nu a spus nimic. Sora sa cea mărunțică și încântătoare se folosise de ea de multe ori. Până la urmă, a zis cu oarecare răutate:

— Orice vis are un sfârșit.

Ochii doamnei de Guo au strălucit:

— Aveți dreptate. Toate se sfârșesc. Aș vrea însă ca visul meu să continue până se va termina în mod firesc.

— Și când ar fi asta?

— Când armata rebelă va intra în Capitală.

Rostea astfel adevărul pe care toți se temeau să-l rostescă, sperând în sufletul lor că totuși nu se va întâmpla niciodată.

— Soarta ar fi de partea noastră dacă această zi nu ar veni. Dar dacă vine totuși, toată familia noastră va trebui să se trezească din vis, și eu, dacă va fi să trebuiască să mă trezesc, vreau să se întâmple în acea zi. Nu vreau ca sfârșitul meu să se datoreze problemelor din familia imperială. Dacă trebuie să mor, vreau să mor ca martiră pentru imperiu.

A spus aceste cuvinte pe un ton grav, apoi a continuat revenind la felul ei obișnuit de a vorbi.

— Vreau în continuare să mă distrez, să mă bucur de serbări minunate. Dacă viața tot nu e decât un vis, măcar să fie unul foarte plăcut...

S-a oprit deodată, iar pe obraji îi curgeau șiroaie de lacrimi. Yang Guifei și-a zis că, deși doamna de Guo se putea preface cu ușurință că plânge, de data aceasta durerea ei era reală. Această femeie, care recunoștea că ciudata ei stea norocoasă o ridicase pe un pedestal bătut cu nestemate, ascundea în inima ei o durere pe care oamenii obișnuiți nu o puteau înțelege. Yang Guifei însă o înțelegea prea bine.

A sosit și noul an, al cincisprezecelea din Era Comorii Celeste (756). La începutul primăverii, An Lushan s-a proclamat împărat al imperiului Dayan și a numit era pe care o deschidea astfel Era Luptătorului August. Dintre oamenii săi, pe Da Xigou l-a făcut președintele cancelariei imperiale, pe Zhang Tongru, președintele departamentului marelui secretariat imperial, iar pe Gao Shang și pe Yan Zhuang, vicepreședinți.

Vestea a ajuns imediat în Capitală și la urechile împăratului, care a turbat de furie. Acest barbar cu sânge amestecat

în care avusese atâta încredere ani de-a rândul, pe care-l onorase cu atâtea favoruri, se autointitula acum împărat și îndrăzne să dea imperiului și chiar erei nume noi! Acest rebel care se ridicase împotriva lui îi trezise o mânie cumplită. Era sentimentul firesc al unui împărat față de un răzvrătit, dar nu numai atât; An Lushan nu mai era doar generalul unei armate rebele, ci un uzurpator care-și atribuia titlul de împărat. Yang Guifei împărtășea furia împăratului. Chi-pul barbarului când îi ceruse să-l adopte, despre care nu știuse dacă exprimă viclenie sau prostie, îi apărea rânjind în fața ochilor.

Toată Curtea îl ura de fapt pe barbarul care-și arătase adevărata față. Singurul care gândea altfel era Gao Lishi, și de îndată ce a aflat că Lushan s-a proclamat împărat, s-a dus întins la Yang Guifei.

— Ați auzit vestea? Iată că An Lushan a ajuns împărat fără să vrea! Nu devii împărat din ordinul cuiva. Pentru a înființa un imperiu sunt necesare teritorii, o forță armată suficientă pentru a le apăra și o mână fermă pentru a le conduce, laolaltă cu locuitorii lor. Iar barbarul a obținut toate acestea fără să le plănuiască!

Eunucul părea mai calm și mai înviorat decât de obicei.

— Până acum era vorba să trimitem armata imperială pentru a respinge armata rebelilor, dar din păcate n-am reușit. Dar lucrurile s-au schimbat, acum e o luptă între două imperii. Dacă vom fi înfrânți, imperiul Tang va dispărea, va ajunge numai o mică parte a imperiului Dayan.

Aceste cuvinte erau foarte nemiloase. De ce oare i le spunea cu atâta grijă și chiar cu un aer de bucurie?

— Cerul nu va permite niciodată o asemenea tragedie!

Gao Lishi i-a răspuns Soției Prețioase mai mult șoptit:

— Ascultați-mă, Alteță. Știți bine că tot așa s-a născut și imperiul Tang. Așa se nasc imperiile.

— Și atunci ce se va alege de imperiul nostru?

— Dacă e destul de puternic, va nimici imperiul Dayan și vom merge mai departe ca până acum. Dar dacă nu e puternic, vom fi noi nimiciți de imperiul Dayan, care va înghiți imperiul nostru. Nimeni nu știe însă dacă imperiul Tang este puternic sau nu. Puterea unui imperiu nu stă în armata sa, ci în forța legăturilor sale cu poporul. Acest lucru ne-a scăpat, și Maiestateii Sale, și Alteței Voastre, și mie. Pentru noi, Maiestatea Sa este împăratul imperiului Tang prin Mandatul Cerului. Cerul i-a încredințat împăratului să guverneze în numele său. A fost o guvernare dreaptă, sau nu? Vom afla în curând. Fiind o ființă umană, împăratul poate da porunci nedrepte, sau poate acorda posturi importante unor oameni care nu le merită. Poate lăsa de izbeliște treburile imperiului, cufundându-se doar în plăcerile trupului. Dar asta nu contează. Onorurile pe care și eu, și alții ca mine le-au primit sunt oare în armonie cu intențiile Cerului? Nici asta nu e important. Așa cum apele Fluviului Galben iau totul în curgerea lor, tot așa trebuie să conducă un împărat. În vremuri obișnuite, nimeni nu poate judeca felul în care conduce. Noi am trecut cu vederea acest lucru până acum, dar a venit timpul să aflăm. Dacă felul în care a condus Maiestatea Sa a fost drept, imperiul barbarului va fi înfrânt, dar dacă, dimpotrivă, nu a fost așa, Maiestatea Sa va trebui să-și accepte soarta. La fel și Alteța Voastră.

Lui Yang Guifei i s-a părut că eunucul vorbise ore întregi.

— Totuși... a zis ea.

Eunucul n-a lăsat-o să vorbească.

— Așteptați. Dacă Maiestatea Sa a condus cu dreptate, poporul îl va ajuta. Cu siguranță că supușii săi se vor aduna pentru a respinge primejdia. Dar dacă guvernarea nu a fost dreaptă, nimeni nu-și va pune viața în joc pentru imperiu. A venit timpul și nu avem ce face!

A tăcut cu o expresie tristă, ca și cum se descurajase deodată.

În vorbele acestei ființe bătrâne și asexuate se simțea dezamăgirea de a recunoaște că în imperiu nu existau bărbați puternici și nobili în acest moment de cotitură. În această situație, când intrigile nu mai aveau rost, lui Gao Lishi nu-i mai rămânea de spus decât adevărul.

După Anul Nou s-au liniștit puțin lucrurile. Ge Shuhan, căruia i se încredinșase soarta imperiului, își ținea armata în așteptare la trecătoarea Tong, iar An Lushan își oprise armata la Luoyang și nu mai înainta.

La sfârșitul primei luni din an s-a aflat că An Lushan e bolnav. Se spunea că i se umflase un picior și nu mai putea merge, iar vederea îi slăbise mult. Zvonul părea destul de sigur și era cel mai bun prilej de a contraataca. După ce s-au ținut mai multe întruniri la Palatul din Capitală, au fost trimiși mesageri la trecătoarea Tong pentru a-i transmite lui Ge Shuhan ordinul de atac. Dar din partea lui Ge Shuhan nu venea nici un răspuns. S-a aflat în curând că și acesta era într-o stare foarte proastă de sănătate. O paralizie îl lăsase aproape surd.

La începutul celei de-a doua luni au venit mai multe vești bune. În fiecare zi se spunea că nobilii din diferite provincii își strânseseră oamenii pentru a-i ține piept lui An Lushan. Veneau vești și despre victorii, dar și despre înfrângeri. După cum zicea Gao Lishi, în toată țara se ridicaseră mulțimi de viteji gata să se sacrifice și să apere onoarea imperiului. Toți urmau exemplul lui Yan Gaoqing Changqing, prefectul comendurii Hengshang; când trupele lui An Lushan începuseră să înainteze spre miazăzi, cetățile din Hebei se predaseră fără luptă, iar Yan Gaoqing Changqing fusese

singurul care nu-și predase cetatea dușmanului. Luptase apoi împotriva generalului dușman He Qiannian și recucerise paisprezece fortărețe din regiune. Dar chiar la începutul anului, tocmai când aceste vești ajungeau în Capitală, împresurat de trupele dușmane, Yan Gaoqing Changqing a căzut prizonier și a fost dus în fața lui Lushan pentru a fi executat. Această știre tristă a ajuns în Capitală pe la mijlocul celei de-a doua luni.

Până în cea de-a treia lună, au mai fost vești răzlețe despre victorii. Wu Wenzhi, prefectul comendurii din Donping l-a învins la Chenliu pe Xie Zuandong, generalul lui An Lushan. Apoi Li Guangbi și Guo Ziyi s-au luptat cu Shi Siming la Jing Xing și l-au învins într-o bătălie de pomină. Yan Zhenqing a atacat comenduirea Wei, iar Zhang Xun s-a luptat la Yongqiu cu Ling Guchao, alt general al lui An Lushan, pe care l-a biruit în mod neînchipuit.

Trupele lui Ge Shuhan erau în continuare în așteptare la trecătoarea Tong. An Qingxu, alt fiu al lui legitim al lui An Lushan, atacase trecătoarea pe la sfârșitul primei luni. Fusesse însă singura înfruntare a celor două tabere și de atunci era liniște.

Primăvara a venit devreme în acel an. În cea de-a patra lună, a sosit o veste îmbucurătoare: Jialan Jinming, guvernatorul militar din Beihai, controla câmpiile din miază-noapte. Locuitorii din Chang'an, care se refugiaseră în provincie de teama sosirii trupelor rebele, au început să se întoarcă în Capitală pe drumurile uscate de primele zile însorite de primăvară. Circula un zvon ce părea adevărat, cum că An Lushan își făcuse propriul imperiu cu capitala la Luoyang și nu mai avea motiv să invadeze capitala Chang'an. Unii susțineau chiar că împăratul și barbarul ajunseseră la o înțelegere și că cele două armate nu aveau să se mai înfrunte.

La începutul celei de-a patra luni, guvernul ținea sfat după sfat. În fiecare provincie se ridicaseră trupe pentru a-l înfrunta pe An Lushan, dar faptul că mare parte a armatei era blocată la trecătoarea Tong făcuse ca acestea să fie sacrificate. Unii susțineau că trebuia neapărat să se pornească un atac asupra trecătorii Tong, iar alții, mai precauți, erau împotriva. Cei din urmă considerau că An Lushan nu putea să-și țină la nesfârșit trupele la Luoyang și că în curând aveau să înainteze din nou spre miazănoapte. Iar atunci victoria avea să revină în mod firesc și fără luptă forțelor imperiale.

Împăratul voia să se pornească imediat atacul, iar Yang Guozhong era de partea celor prudenți. Consiliul se aduna zilnic, dar balanța nu înclina spre nici una din strategii. Dacă din provincii sosea vestea unei înfrângeri, cei care cereau atacul câștigau teren și erau trimiși la trecătoare soli pentru a transmite ordinul de atac. Dar nici nu apucau solii să ajungă, că sosea vestea unui nou atac al lui An Lushan și asta era destul pentru a da câștig de cauză celor prudenți. Un alt mesager era trimis pentru a anula ordinul precedent.

Gao Lishi nu lua niciodată cuvântul la aceste reuniuni, știind că nimeni nu l-ar fi ascultat. Totuși, pe la sfârșitul celei de-a patra luni, împăratul i-a cerut părerea.

— Nu cunosc deloc strategia militară, dar presupun că, dacă cele două armate s-ar înfrunta, ar câștiga cea mai puternică. Totuși, nu știu care armată e mai puternică. Am putea câștiga sau am putea pierde, dar o înfruntare nu ar trebui să aibă loc decât atunci când am fi siguri de victorie, a spus el cu gravitate.

Cei care voiau prudență au avut impresia că eunucul e de partea lor, dar ce a urmat le-a arătat că greșeau.

— A ataca în momentul de față mi s-ar părea un plan necugetat, dar situația ne obligă să-i dăm lui Ge Shuhan ordinul de atac. Fie vom fi înfrânți, fie vom câștiga... Poate

părea nesocotit să riscăm așa soarta imperiului, dar în situația în care suntem, nu există altă cale.

Nimeni nu a zis nimic. Cei care voiau atacul își dădeau seama că Gao Lishi susținea punctul lor de vedere, dar într-un mod care nu-i măgulea.

Acesta a continuat:

— Nu va mai dura mult până când oștile lui An Lushan vor înainta spre provincii, unde se vor putea reface mai ușor, și atunci ar fi prea târziu. Noi trebuie să pornim lupta înainte ca armata lui să se întărească. Dacă armata imperiului Tang nu va ataca pentru a respinge trupele rebele în momentul în care amenință Capitala, onoarea împăratului va rămâne pătată pentru vecie de această lipsă de curaj. Poate că imperiul va trece peste aceste vremuri de mare tulburare, dar poporul se va îndepărta de împărat pentru totdeauna. Deci părerea mea este că trebuie să-l înfruntăm pe An Lushan în luptă înainte ca el să înainteze spre hotarul de mieznoapte, chiar dacă asta înseamnă să punem în primejdie existența imperiului.

Peste întreaga adunarea s-a așternut o tăcere adâncă. Judecata lui Gao Lishi nu putea fi respinsă, dar nici acceptată pe de-a-ntregul. Cuvântarea nu-i fusese deloc la îndemână bătrânului eunuc. Cu ceva timp înainte fusese împotriva plecării la bătălie a împăratului, iar acum spunea de ce era nevoie de luptă. Gao Lishi era obosit de moarte de aceste evenimente care țineau imperiul într-o neîncetată stare de încordare.

Venise luna a cincea și consiliul de război al Curții continua să se întrunească zilnic. Pentru că nici una din cele două tabere nu voia să cedeze, discuția continua la nesfârșit între cei care doreau un atac imediat al forțelor din trecătoarea Tong și cei prudenți, care preferau să aștepte momentul în care nevoia de a întări trupele avea să-l facă pe

An Lushan să pornească la drum. Nimeni nu ținuse cont de sfatul lui Gao Lishi de a ordona atacul pentru a salva onoarea imperiului, indiferent care erau șansele de victorie.

Spre sfârșitul acelei luni, un vasal i-a spus împăratului:

— Cele două sute șazeci de mii de soldați de elită ai imperiului sunt numai sub comanda generalului Ge Shuhan. Dacă acesta s-ar revolta și i-ar duce spre apus, sub stindardul său, care ar putea fi destinul Curții Tang?

Nimeni nu se gândise până atunci la această posibilitate. Toți cei prezenți au pălit auzind aceste vorbe. Poziția lui Ge Shuhan, de-atâta vreme în trecătoare în fruntea unei armate imense, putea fi desigur un motiv serios de îngrijorare. Luând în considerare și originea sa barbară, așa cum era și-a lui An Lushan, ar fi putut oricând trece de partea acestuia, dacă nu era deja aliat cu generalul rebel. În acest moment cele două facțiuni, pentru atacul rapid sau împotriva acestuia, nici nu-și mai aveau rostul, din moment ce nu se mai puteau încrede nici în aliații Curții. La cererea lui Yang Guozhong, trei mii de gărzi care răspundeau de grădinile imperiale, de cele cinci aripi ale Palatului și de pajiști au fost adunate degrabă pentru a fi instruite de luptă sub conducerea lui Li Fude. Și, pentru orice eventualitate, au fost recrutați încă zece mii de tineri din Capitală și duși în garnizoană la Bashang sub comanda lui Du Qianyun. Aceste două noi regimente aveau mai degrabă rolul de a apăra imperiul de Ge Shuhan în caz de trădare, mai mult decât de An Lushan. Ge Shuhan a aflat repede de aceste măsuri provocate de frica și îndoiala față de el în Chang'an și a cerut imediat ca trupele de la Bashang să fie în subordinea sa la trecătoarea Tong. Du Qianyun s-a dus imediat la el să poarte o discuție lămuritoare, dar Ge Shuhan l-a executat.

Acest deznodământ i-a speriat foarte tare pe cei din Capitală. S-au trimis mesageri la trecătoarea Tong pentru a-i

transmite lui Ge Shuhan ordinul de a pune trupele în mișcare. Ca răspuns, acesta a trimis la rândul lui un sol la împărat.

— An Lushan și-a pus trupele în mișcare după multă vreme. Trebuie să pregătim un atac surpriză astfel încât să cadă în cursă imediat ce va porni la drum. Îi vom vedea trupele de departe și, atacându-l cu rapiditate, pe neașteptate, vom obține victoria. Armata imperială care staționează în defileul abrupt de la Tong va zdobi fără greș trupele rebele. Izbânda va fi a noastră dacă ne menținem poziția. În prezent brutalitatea rebelului îl face să piardă soldați și trupele sale se împușinează pe zi ce trece, curând oamenii lui se vor răzvrăti. De aceea trebuie să obținem victoria fără să punem armatele față în față și, mai cu seamă, trebuie să evităm o înfruntare de lungă durată. Este esențial să atacăm fulgerător și să fim cât se poate de rapizi. Nu e momentul să mai adunăm recruți din provincii. Vă implor, Maiestate, să mai așteptați o vreme!

Poate că situația era așa cum o prezenta Ge Shuhan, dar nu se putea exclude posibilitatea ca acest raport să mascheze alte intenții. Curtea a dezbătut îndelung pe marginea intențiilor reale ale generalului, și din nou a fost trimis un mesager care să-i ducă ordinul de a pune trupele în mișcare. De data aceasta ordinul venea direct de la împărat și generalul nu putea să nu se supună poruncii primite.

În cea de-a zecea zi a celei de-a șasea luni, două sute șazeci de mii de oameni din subordinea lui Ge Shuhan au părăsit trecătoarea și au întâlnit trupele conduse de Cui Qianyou, unul dintre generalii lui An Lushan, în câmpia de apus din subprefectura Lingbao. Era prima bătălie importantă dintre cele două armate și avea să fie hotărâtoare pentru viitor.

La puțină vreme de la începerea luptei a sosit în Capitală vestea că Ge Shuhan a fost înfrânt și trupele sale secerate,

dar la Curte nimeni nu a dat crezare veștii, pentru că o înfrângere atât de ușoară era de neînchipuit. Nici împăratului, nici prim-ministrului nu le venea a crede că uriașa armată imperială, de peste două sute de mii de soldați, putuse fi anihilată astfel într-o singură zi.

Neavând curajul să-l primească pe mesagerul care anunța înfrângerea, împăratul l-a trimis la fața locului, în zorii celei de-a unsprezecea zile, pe generalul Li Fude, în fruntea armatei de rezervă. După plecarea lui, în Capitală s-a așternut o liniște ciudată. În acea zi, după apusul soarelui, nu s-au mai văzut focurile care erau aprinse de obicei în fortărețele situate la trei leghe de Capitală. În toate garnizoanele de pe o rază de trei leghe de Capitală, gărzile aprindeau focuri în fiecare seară pentru a da de știre în oraș că în zonele de sub controlul lor era liniște. În acea seară probabil că nu avusese cine să le aprindă, pentru că mai toți soldați pieriseră în luptă. Pentru prima dată, Curtea a înțeles cu adevărat gravitatea situației. Trupele staționate în trecătoare pentru a apăra Capitala fuseseră secerate și nici o piedică nu mai stătea acum în calea imensei armate rebele.

Yang Guozhong a strâns imediat toți marii funcționari ai Curții în sala de consiliu. Nu mai exista nici o îndoială că armata imperială fusese înfrântă și trebuia găsită iute o soluție de a scoate imperiul din această situație nenorocită, le-a spus el celor adunați. Vorbele sale au fost întâmpinate doar de o tăcere adâncă.

— Sunt zece ani de când vă tot spun că An Lushan va trăda, dar nimeni nu m-a crezut. Mie nu mi se poate reproșa nimic.

Și cu aceste vorbe de indignare a părăsit adunarea. Orice discuție era fără folos, știa asta. Mai-marii Curții au plecat și ei, știind că, dacă totul era pierdut, aveau de făcut diferite pregătiri pe cont propriu.

Din acel moment a început să ajungă chiar la Palat vacarmul mișcărilor care aveau loc pe toate străzile și în toate cartierele Capitalei. Orașul nu ardea, dar cerul era roșu. Vântul încetase și se lăsase o zăpușeală ciudată și apăsătoare ca într-o noapte cu incendii. Locuitorii, bărbați și femei, se agitau în zadar, urlau și fugeau care încotro ca și cum ar fi fost sfârșitul lumii.

Soția Prețioasă, în apartamentele sale, încerca să-și liniștească servitoarele înnebunite de frică. De când se terminase ședința, Gao Lishi alerga întruna de la apartamentele împăratului la cele ale lui Yang Guifei. Ultima oară a venit s-o anunțe că sub presiunile lui Yang Guozhong și ale doamnei de Guo, împăratul luase hotărârea de a se refugia în ținutul Shu, locul de baștină al familiei Yang. Dar pentru Yang Guifei acesta era un ținut necunoscut. Se născuse într-adevăr acolo, dar crescuse și fusese educată în altă parte și de aceea nu simțea nici un fel de ușurare la gândul că aveau să meargă în acele locuri.

A doua zi, a douăsprezecea zi din cea de-a șasea lună, dintre funcționarii care lucrau de obicei la Palat mai rămăseseră doar câțiva. Împăratul s-a mutat în Pavilionul armatei și a anunțat plecarea sa în campanie în fruntea trupelor imperiale. Yang Guifei a crezut pentru moment că asta urma să se întâmple, dar Gao Lishi i-a explicat că era vorba de un simplu pretext pentru ca să poată muta Curtea la Sichuan. Acest decret care anunța o expediție militară era ultima soluție pentru a împiedica o revoltă populară. Dar, în lipsa oricâtor trupe, nimeni nu a crezut acest lucru.

Tocmai atunci a venit ca un fulger în mijlocul haosului o veste nouă: Wei Fangjin, prefectul Capitalei, a fost numit în postul de președinte al tribunalului cenzorilor, cumulat cu cel de comisar imperial extraordinar, în timp ce subprefectul Capitalei, Cui Guangyuan, a devenit prefect și i

s-a încredințat paza Capitalei de apus, în absența Curții care se muta. Paza Palatului era încredințată generalului Bian Lingcheng. Împăratul a părăsit în acea zi Palatul Fericitei Plăceri și s-a dus în cel al Marii Străluciri pentru a rezolva probleme politice.

Noaptea a pus în sfârșit capăt acelei zile de zbucium. Plecarea împăratului din Capitală a fost organizată în cel mai mare secret de către Yang Guozhong. Generalul gărzii imperiale, Chen Xuanli, și-a pus trupele în ordine și a pregătit nouă mii de cai, fără să dea nimic de bănuț.

În zorii celei de-a treisprezecea zile, Soția Prețioasă s-a trezit când i-a fost anunțată vizita lui Gao Lishi. El a întreat-o imediat ce a intrat:

— V-ați odihnit, Alteța Voastră?

— Am dormit bine, a răspuns ea.

De fapt, nu mai dormise bine de trei, patru zile. De cum închidea ochii, avea un vis foarte trist din pricina căruia se trezea imediat. Dar odată trează nu-și putea aminti ce anume visase, ci numai sentimentul de o tristețe infinită.

— E timpul să plecați cu Maiestatea Sa în ținutul Shu. Aveți o oră să vă mai odihniți și să faceți ultimele pregătiri.

— Știu sigur că împăratul nu dorește să plece. Îi ghicesc sentimentele și sunt îndurerată.

Pe Soția Prețioasă o înduioșa bătrânul împărat obligat să părăsească Capitala pentru a merge într-un ținut îndepărtat. Viața lor de până atunci fusese un vis, așa cum spusese doamna de Guo. Dacă doamna de Guo și surorile ei trăiseră un lung vis, și cu ea se întâmplase la fel. La asta se gândea, revăzând în minte anii care trecuseră de la acea a zecea lună a Erei Întemeierii, când împăratul o adusesse la Palatul Purei Splendori, care se numea pe atunci Palatul Izvoarelor Calde. La acea primă întâlnire cu împăratul avea

douăzeci și doi de ani, iar acum treizeci și opt. Visul durase șaisprezece ani...

Suita împăratului era formată din prim-ministrul Yang Guozhong, însoțit de Wei Jiansu și de Wei Fangjin, de prinți din familiile acestora, de concubine, de prințese cu sânge imperial și de unii dintre nepoții împăratului. În plus, îi însoțea generalul Chen Xuanli în fruntea gărzii imperiale. Era un alai de peste trei mii de persoane, din care făceau parte aproape toți membrii familiei Yang, mai puțin doamna de Guo și Yang Peirou, soția prim-ministrului. Ele plecaseră cu o noapte înainte. Astfel de măsuri de precauție erau caracteristice doamnei de Guo.

— Mă întreb cum se simte Yang Guozhong, a zis Yang Guifei.

Se considera în general că acesta era principalul vinovat de nenorocirea abătută asupra imperiului.

— Prim-ministrul nu are timp de stat pe gânduri! Organizarea acestei plecări secrete în ținutul Shu l-a copleșit de tot, și mai trebuie să se ocupe și de pregătirea Capitalei. Trebuie să ia legătura cu toți comisarii imperiali din fiecare regiune, să le dea dispoziții, fără a mai socoti și diferitele treburi politice care trebuie puse la punct. Trebuie să se ocupe singur de toate astea, nu are pe nimeni care să-l ajute. Merită laude pentru asta și e sigur că nimeni altcineva în afară de el nu ar putea îndeplini aceste grele sarcini. La primele ore ale dimineții, alaiul ieși pe poarta de apus. Va avea oare prim-ministrul timp să rezolve toate problemele până atunci?

Gao Lishi avea încă rezerve față de fostul său protejat și privea acum cu oarecare răceală cum acesta se zbătea să termine toate treburile de stat până la plecarea suitei imperiale.

Dar prim-ministrul nu era singurul care se zbuciuma. Servitoarele și eunucii din serviciul lui Yang Guifei, de când

aflaseră de la ea despre această plecare neașteptată, își uitaseră discreția și se pregăteau de drum într-o totală dezordine, țipând și alergând în toate părțile.

În sfârșit, toți cei care urmau să plece în ținutul Shu se adunaseră în curtea Palatului, în fața Porții Lamentației Eterne. Era încă vremea când pământul e învăluit în vălul nopții. Familia imperială și toți cei care viețuiseră până atunci între zidurile Palatului se vedeau siliți să-l părăsească. Împăratul a încălecat pe calul său, iar Yang Guifei s-a urcat în palanchin. În curând, alaiul, cu toate poverile și boccelele, a trecut pe sub poarta Lamentației Eterne, aflată la apus de grădinile Palatului. Unii călătoreau în palanchine, alții călare, ba chiar pe jos, însoțiți de servitori, eunuci și soldați în uniforme de luptă. Pe când convoiul părăsea orașul imperial, a început să plouă mărunț.

Alaiul a ajuns la Wei la vremea când cerul începea să se lumineze spre răsărit. În Capitală era liniște. Nimeni nu știa de plecarea împăratului, în afară de cei lăsați să păzească Palatul.

Au trecut peste un pod și au ajuns în provincia Xianyang, de pe malul opus. După ce au trecut podul, Yang Guozhong s-a dus să le poruncească soldaților să ardă podul. Dar împăratul l-a oprit, considerând că putea fi încă de folos altor supuși credincioși care ar fi vrut să se refugieze. I-a ordonat lui Gao Lishi să aștepte până la vremea prânzului și să vină după ei abia atunci, după ce distrugea podul. Apoi l-a trimis pe eunucul Wang Luoqing ca deschizător de drum, să le transmită funcționarilor din comendurile din provincie să rămână la posturile lor. Dar acesta nu s-a mai întors, a fugit împreună cu subprefectul provinciei.

Când alaiul a ajuns la Xianyang, soarele era deja în înalțul cerului. Ar fi trebuit să se adune toți oficialii, dar nu s-a arătat nimeni. Bucătăriile imperiale aveau ordin să trimită provizii, dar acestea nu ajunseseră. Yang Guozhong a gă-

sit să cumpere niște prăjituri de orez pe care le-a dus împăratului. Apoi resturile le-au fost date locuitorilor târgului care n-au stat la rând și s-au bătut pentru a mânca orezul. Mai târziu au ajuns și bucatele pregătite de bucătăriile imperiale.

Felul cum s-a desfășurat prima masă din timpul călătoriei a arătat limpede că trebuiau găsite provizii pentru a rezista. Au fost trimiși soldați în orașele de pe traseul pe care urma să meargă alaiul, pentru a face rost de alimente, dar aceștia nu au reușit să adune cantitatea necesară.

În acel moment în Capitală au izbucnit revolte. În acea zi erau așteptați oaspeți la Curte, iar când aceștia au ajuns la porțile Palatului, cele trei corpuri ale gărzii imperiale i-au primit solemn ridicând bastoanele, gest care era semnul lor propriu. Dar, de îndată ce au deschis porțile, toți cei din Palat s-au năpustit afară în cea mai mare neorânduială. Alergau în toate părțile înnebuniți, strigând că împăratul fugise și nimeni nu știa încotro. Zvonul pornit de la Palat s-a răspândit ca fulgerul în toate cele o sută zece cartiere ale Capitalei. Până atunci, tumultul fusese provocat de cei care voiau să fugă din calea luptelor, dar acum motivul tulburării era altul. Oamenii din popor dădeau buzna în palat și prădau tot ce găseau. Unii au profanat Palatul, intrând călare pe măgari, în timp ce alții scotoceau în căutarea comorilor imperiale și n-a trecut mult până ce una dintre aripile Palatului a fost cuprinsă de flăcări. În curând, reședințele imperiale răspândite în toată Capitala au cunoscut aceeași soartă. Din pricina jafului și stricăciunilor care domneau pe străzile Capitalei, unii dintre locuitori și-au abandonat locuințele și s-au retras pe colinele din împrejurimi. La toate răscrucile, cete de oameni își amestecau glasurile, prinși într-un vâlmășag de nedescris.

Între timp, alaiul imperial înaintase toată ziua de-a lungul câmpiei nesfârșite. Prezența femeilor făcea înaintarea

dificilă. Câmpurile, pârjolite de seceta verii, se întindeau cât vedeai cu ochii în valuri line. Orizontul era presărat doar cu tumuli imperiali din epoca Han. Spre miezul nopții, cortegiul a ajuns la Orașul de Aur. Deși mergeau de la răsăritul soarelui, nu ajunseseră la prea mare depărtare de Capitală. Crezând că este avangarda lui An Lushan, subprefectul fugise și toți locuitorii, fără excepție, își părăsiseră casele. Când s-a făcut inspecția suitei imperiale, s-a constatat lipsa lui Yuan Siyi, un intendent al apartamentelor interioare, dar nimeni nu a anunțat-o. Stația de poștă din Orașul de Aur, fără lumină, era cufundată în întuneric. Toți s-au întins pe jos, amestecați, indiferent de rang, pentru a se odihni puțin. În zori, Wang Sili, un general secund al lui An Lushan care dezertase, li s-a alăturat. Acesta le-a spus că Ge Shuhan fusese prins. Împăratul l-a numit îndată pe Wang Sili comisar imperial al comandamentelor din Long și Hexi și i-a transmis să se alăture garnizoanei, să-și adune trupele răspândite și să aștepte ocazia de a pleca în ofensivă spre răsărit.

A doua zi, ploaia a încetat, dar pe câmpia golașă, fără nici un copac, plutea o căldură insuportabilă. Ca și în ziua dinainte, alaiul abia a înaintat pe câmpie, suferind de foame, de sete și de căldură. Pe la mijloc, drumul acesta se despărțea în două. O direcție ducea către Gansu și alta către Sichuan. Puțin după ce au trecut de răscruce, au început să apară semne de îngrijorare în privința gărzii imperiale condusă de Chen Xuanli. Soldații ieșeau din rând și mergeau care încotro luând din provizii. Spre apus, au ajuns la stația de la Mawei. Și aici subprefectul fugise, iar locuitorii dispăruseră fără urmă. Sleiți de oboseală și de sete, soldații au început să devină violenți. Și soldații gărzii, dar și comandantul lor, Chen Xuanli, țipau la toată lumea fără să mai țină seama de rang. Eunucul Li a venit, trimis de Chen

Xuanli, să ceară prințului Heng executarea lui Yang Guozhong, principalul vinovat pentru dezastrul din imperiu. Razele soarelui la apus înroșeau fața tânărului eunuc care stătea față în față cu moștenitorul tronului într-un colț al curții stației Mawei. Exact în acea clipă, un grup de soldați barbari i-au blocat calea lui Yang Guozhong, care voia să intre călare în curte. Aceștia erau emisari trimiși din Tibet în Capitală și ajunseseră să se amestece cu alaiul imperial în mod întâmplător. Însoțiseră până aici alaiul și veniseră la Yang Guozhong să se plângă de lipsa mâncării. Făceau mare zarvă și cereau să se aducă hrană. Văzându-i, un subordonat al lui Chen Xuanli a strigat:

— Iată, Yang Guozhong uneltește împreună cu barbarii!

Acest țipăt i-a făcut pe soldații din curte să se ridice toți deodată. O săgeată trasă de nu se știe unde a nimerit în șaua prim-ministrului, apoi a căzut pe pământ. Într-o secundă, Yang Guozhong a descălecat și a început să fugă către poarta din apus. Soldații s-au luat după el ca niște lupi însetați de sânge, alergând cu săbiile scoase.

S-au întors cu capul lui Yang Guozhong înfipt în vârful unei sulite și l-au expus la poarta exterioară a stației. N-a scăpat nici fiul lui Yang Guozhong, nici Ni Siuan, vicepreședintele Ministerului de Finanțe, nici doamna Han, nici oamenii lor. Toți au fost trecuți prin sabie.

Apoi a venit în curte președintele tribunalului cenzorilor, Wei Fangjin.

— De ce l-ați ucis pe prim-ministru? a strigat el, dar în momentul următor a fost împresurat de un grup de soldați.

Când s-au împrăștiat, s-a văzut cadavrul lui Wei Fangjin prăbușit pe pământ. La vestea acestui fapt, Wei Sou a venit în grabă, dar și el a fost înconjurat de soldații răsculați. Sângele a țâșnit din capul său și s-a prăbușit chiar înainte

să poată spune ceva. A scăpat totuși cu viață datorită unui strigăt care a străpuns aerul:

— Nu-l ucideți pe ministrul Wei!

Soldații îmbătați de pofta de sânge au atacat clădirea principală a stației.

Cum a aflat de revoltă, împăratul, care se afla în pavilionul stației, a ieșit pentru a încerca să-i liniștească pe soldați, dar nu a reușit. Chen Xuanli a venit în față și i s-a adresat.

— Yang Guozhong a fost deja pedepsit, dar adevărata cauză a revoltei lui An Lushan se află în aceste apartamente. Maiestate, trebuie să treceți peste sentimente și să faceți voia Cerului, respectând legea!

Împăratul știa foarte bine ce însemna „adevărata cauză a revoltei“. În afară de Soția Prețioasă, toți membrii familiei Yang fuseseră uciși de soldații cuprinși de furia cea mai aprigă.

Împăratul a intrat în pavilion și a rămas în picioare, nemișcat. Un secretar al prefecturii, Wei Sou, s-a îndreptat spre el.

— Maiestate, nu e altă cale de a domoli furia soldaților. E posibil ca primejdia să se abată și asupra Maiestății Voastre. Hotărâți-vă repede, vă implor!

— Dar Yang Guifei nici n-a ieșit vreodată din apartamentele interioare... Chiar dacă făcea partea din familia lui Yang Guozhong, n-a avut nici o legătură cu el, a bolborosit împăratul.

Apoi s-a întors către Gao Lishi, care stătea în picioare lângă el. Oare ce gândea eunucul în acele clipe? Chipul său devastat de vârstă nu trăda nimic, ca de obicei.

Dar apoi și-a ridicat capul și a vorbit cu o voce ciudată, pe care nu i-o cunoștea nimeni: nu se putea spune dacă îi venea să râdă sau să plângă, dar spusese sale, ca o melodie, erau limpezi și curgătoare.

— Alteța Sa, Soția Prețioasă n-a comis nici o crimă. Cine-ar putea s-o considere criminală? Totuși, ofițerii și soldații gărzii imperiale l-au ucis deja pe prim-ministrul Yang. Dacă o țineți în continuare lângă Maiestatea Voastră pe Yang Guifei, vă puneți în pericol. Vă rog să vă gândiți bine. Cel mai important este să liniștim garda imperială. Pacea în interiorul armatei este esențială pentru pacea imperiului.

Pentru prima dată după multă vreme, Gao Lishi era iar consilierul devotat al împăratului. Până acum își păstrase sângele rece pentru a se proteja pe sine; de-a lungul anilor, interesele lui fuseseră uneori identice cu ale imperiului, alteori contrare. Eunucul își recăpăta stăpânirea de sine. Fidelitatea față de împărat nu-l putea face să nesocotească cererea lui Chen Xuanli, care stătea acum în fața lui ca deținător de temut al puterii.

— Fă asta cu propriile mâini, cu fața la altarul budist, fără a folosi sabia, a zis împăratul după câteva clipe.

Soția Prețioasă aștepta în camera întunecată, așezată pe un jilț pe care-l trăsesese lângă fereastră.

— Alteță, au venit ultimele clipe!

La aceste vorbe ale eunucului, ea s-a schimbat la față și a zis:

— Da, am aflat că toți membrii familiei Yang au fost uciși la ordinul lui Chen Xuanli. El este un războinic de o cinste netăgăduită și știu mai bine decât oricine că nu s-a înșelat niciodată când l-a sfătuit pe Maiestatea Sa.

— Alteța Voastră nu-și poate reproșa nici o crimă, a zis Gao Lishi.

— Prim-ministrul Yang a afundat imperiul în haos; asta s-a întâmplat din pricina prezenței mele la Palat. Cum poți afirma că eu, soția împăratului, n-am comis nici o crimă?

Yang Guifei s-a ridicat de pe jilț. În acel moment nu mai simțea decât dragoste pentru suveran. Gao Lishi a ieșit în

grădina interioară unde se afla un mic altar budist. Ținea în mâini o pânză cu care urma s-o sugrume pe Yang Guifei. În picioare, în fața altarului, Gao Lishi și-a îndreptat privirea spre cerul care începea să se întunece și a așteptat ca Yang Guifei să se apropie de el. S-a dus apoi în spatele ei și si-a îndeplinit sarcina cu un calm desăvârșit. A strâns bucata de pânză de mai multe ori, din toate puterile, astfel încât corpul acestei femei de o solemnitate misterioasă, care se lăsa cu toată greutatea în brațele lui, să nu mai poată reveni la viață. Astfel, din cauza rebeliunii lui An Lushan, Yang Guifei și-a sfârșit viața la treizeci și opt de ani, ca o martiră a imperiului, fără a deveni vreodată asemeni prințesei Taiping, doamnei Wei sau împărătesei Wu.

Gao Lishi a pus cadavrul într-un palanchin și l-a adus în curtea stației de pază. Chen Xuanli s-a apropiat să verifice.

— Perfect! a spus el.

Apoi și-a scos coiful, și-a desfăcut armura și a așteptat să fie judecat pentru această crimă. Dar împăratul nu l-a pedepsit, doar i-a ordonat să-și disciplineze soldații. Aceștia, mulțumiți, au părăsit curtea unul câte unul. Gao Lishi s-a dus s-o îngroape cu mâna sa pe Yang Guifei într-un colț al câmpiei, la baza unui talus de pe drumul care ducea spre ținutul Shu, aproape de Mawei.

Doamna de Guo și fiul ei Peihui, ca și soția lui Yang Guozhong, Peirou, și fiul ei Xi ajunseseră deja la Chencang cu suita lor, dar, cum a aflat de executarea prim-ministrului, subprefectul și-a trimis oamenii după ei. Doamna de Guo s-a ascuns într-un crâng de bambus pentru a le da ocazia însoțitorilor săi să se sinucidă. Voia să se sinucidă și ea la urmă, dar nu a reușit. A fost prinsă și aruncată în temniță. Atunci a întrebat găfâind:

— Sunteți soldați ai împăratului sau rebeli?

— Și una, și alta, au răspuns ei.

A murit sugrumată. Visul cel frumos luase sfârșit.

La jumătatea drumului spre ținutul Shu, împăratul s-a despărțit de prințul moștenitor și de soldații care-i însoțeau. I-a poruncit prințului să-și întrerupă călătoria și să se întoarcă să liniștească poporul, iar el a traversat defileurile abrupte pe poduri suspendate și a ajuns la Pavilionul Sabiei, pentru a face apoi drumul până la Jinticheng, actualul Chengdu, în mai mult de o lună.

În timpul anului petrecut de împărat în ținutul Shu, Cerul s-a arătat din nou binevoitor cu dinastia Tang. Veștile bune tot veneau în Palatul său din exil. Încoronarea prințului moștenitor Heng la Lingwu, victoriile generalului Guo Ziyi, ajutorul dat de triburile uigure, moartea violentă a lui An Lushan și, în sfârșit, redobândirea capitalelor Chang'an și Luoyang.

În cea de-a unsprezecea lună a celui de-al doilea an al Erei Zhide (757), împăratul s-a întors în Capitală. Bai Juyi descrie astfel întoarcerea împăratului la stația de la Mawei, unde odihnea Soția Prețioasă.

„Cerul se înmoaie, soarele se întoarce și, revenind în
sfârșit,

Împăratul ajunge la locul trist,

Rămâne împietrit, înfricoșat să plece mai departe.

La baza talusului din Mawei, în nisip

Nu mai găsește locul, acum gol, unde odihnea Frumoasa
cu chipul de jad.

Prințul și însoțitorii săi s-au întrebat din priviri, și toți
au vărsat lacrimi amare.

Apoi s-au lăsat duși de cailor spre est, în Capitală.

La întoarcere, iazuri și grădini, totul e ca înainte

Sublimul Lac și nufierii lui, Palatul Zilelor Nesfârșite cu
sălciile sale.

Chipul ei era asemeni nufierilor, sălciile amintesc de
genele ei.“

Întors în Capitală, împăratul a trimis un emisar pentru a face riturile pentru sufletul lui Yang Guifei și a vrut să organizeze noi ceremonii funerare, dar a trebuit să renunțe, din cauza opoziției celor de la Curte. O altă sursă spune că a trimis în secret un eunuc pentru a muta rămășițele pământești ale lui Yang Guifei. Cadavrul și îmbrăcămintea se povestește că dispăruseră și nu mai rămăsese decât săculețul de brocart pus pe pieptul ei. Oricum ar fi fost, este sigur că nuferii Lacului Sublim îi aminteau împăratului de chipul favoritei sale, iar sălciile Palatului Zilelor Nesfârșite îi aminteau de genele ei.

Posterității i-a rămas și o poveste legată de doamna Floare de Prun. După întoarcerea în Capitală, împăratul a avut în vis o întâlnire cu concubina Floare de Prun în care aceasta îi povestea nefericirea ei. După indicațiile din vis, a pus să se sape la rădăcina unui prun din livada de la Lacul Sublim și acolo a fost găsit cadavrul ei. Trupul avea o urmă de lovitură de sabie, era înfășurat într-un șal de brocart și zăcea la trei picioare sub pământ. Asta spune legenda care o prezintă pe doamna Floare de Prun ca pe o femeie cu un destin tragic, victima geloziei lui Yang Guifei.

La Luoyang, An Lushan a fost atins de orbire. S-a molipsit de dalac și aiura deseori. Trăia retras în palatul său și nici măcar vasalii cei mai apropiați nu-l vedeau. Una dintre favoritele sale, doamna Duan, i-a născut un copil pe care a vrut să-l facă prinț moștenitor în locul lui Qingxu. Astfel, An Lushan și-a atras ura fiului său mai mare și a murit de fapt de mâinile lui, la nici un an de când înființase imperiul Dayan. Iată cum descriu *Noile scrieri ale imperiului Tang* ultimele clipe ale lui An Lushan: „În acea noapte, Yan Zhuang și Qingxu s-au înfruntat în spatele porților. Fiul a intrat sub pat și a spintecat abdomenul lui An Lushan cu sabia. Încercând să apuce în van sabia pusă lângă perna sa,

Lushan s-a agățat de stâlpii patului – «Răsculații au intrat în casa mea!» a strigat înainte de a-și da sufletul, cu pântecul deschis. Avea peste cincizeci de ani“.

Oglinda cuprinzătoare de sprijin a guvernului consemnează că din vintrele sale s-a scurs mult sânge. Oricum s-au petrecut lucrurile, An Lushan, barbarul răzvrătit care încercase să distrugă imperiul Tang, a cunoscut astfel un sfârșit grabnic.

Găsim în *Noile scrieri ale imperiului Tang* și descrierea ultimilor ani ai lui Gao Lishi. Întors în Capitală odată cu împăratul, a fost exilat la Wuzhou în primul an al Erei Începutului (760). A fost apoi reabilitat și a murit pe drumul de întoarcere în Capitală, în timpul domniei împăratului Suzong (prințul Heng de altădată), care-l considera un frate mai mare. Eunucul Gao Lishi a murit cu doi ani înaintea împăratului Xuanzong, care și-a dat sufletul la șaptezeci și opt de ani. Alte surse spun că atât împăratul Xuanzong, cât și Suzong, urmașul lui, erau deja morți când Gao Lishi a revenit din exil, în timpul următorului suveran al dinastiei.

Dar nimeni nu știe care dintre versiuni este cea adevărată.

**La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.**

Yasushi Inoue (1907–1991) s-a născut la Asahikawa, în Hokkaido. A absolvit în 1936 Universitatea Imperială din Kyoto (estetică și filozofie), cu o teză despre Paul Valéry. Până la sfârșitul războiului a publicat mai mult poezie, deși a obținut și un premiu pentru roman (Premiul Chiba Takeo, în 1936). S-a impus însă ca prozator abia la vârsta de 42 de ani, cu nuvelele *Lupta de tauri* (*Tōgyū*) și *Pușca de vânătoare* (*Ryojū*), pentru cea dintâi primind, în anul 1949, Premiul Akutagawa. Vasta sa operă cuprinde peste 40 de romane, peste 80 de nuvele, un mare număr de proze scurte, mai multe volume de poezii, zece volume de eseuri și însemnări, jurnale de călătorie, volume de estetică și critică literară, scrieri diverse. Pasionat de istoria Japoniei și a Asiei (în special a Chinei), a călătorit mult în tot acest spațiu, iar viziunea lui Inoue asupra evenimentelor trecute se reflectă în majoritatea operelor sale, un excelent exemplu pentru modul în care cultura japoneză percepe timpul. Douăzeci și opt dintre prozele sale au fost ecranizate (printre regizori: Kumai Kei și Inagaki Hiroshi), iar cinci au stat la baza unor seriale de televiziune. În 1964 a fost ales membru al Nihon Geijutsuin (Academia Japoneză de Arte), iar în 1976 a primit Bunka kunshō (Ordinul „Meritul Cultural”). A mai primit Marele Premiu pentru Literatură al Japoniei (în 1982), Premiul Asahi (în 1985, pentru întreaga activitate literară), iar în 1986 a devenit Doctor Honoris Causa al Universității din Beijing. Din opera sa au fost traduse și publicate până acum în limba română nuvelele *Pușca de vânătoare* (Humanitas Fiction, 2013, 2017) și *Dragostea, și moartea, și valurile* (*Shi to koi to nami to*; Humanitas, 2008), romanele *Lupul albastru* (*Aoki ookami*; Humanitas, 1999), *Maestrul de ceai* (*Honkakubo ibun*; Humanitas Fiction, 2014), *Nobila doamnă din Yodo* (*Yodo-dono nikki*; Humanitas Fiction, 2016), *Favorita* (*Yokihiden*; Humanitas Fiction, 2017), precum și volumul de povestiri *Cupa de cleștar* (Humanitas Fiction, 2010).

Povestea de dragoste dintre împăratul Xuanzong și Yang Guifei este tot atât de cunoscută în Asia pe cât este cea dintre Tristan și Isolda în Occident. De-a lungul vremii, iubirea împăratului pentru Soția Prețioasă, favorita sa între cele trei mii de femei din gineceul imperial, a inspirat, în China și în Japonia, nenumărate poeme, romane, piese de teatru, filme și montări de operă.

Roman istoric, *Favorita* surprinde cei 16 ani petrecuți de împăratul Xuanzong din dinastia Tang alături de Yang Guifei, una dintre cele patru frumuseți clasice ale Chinei. Iubirea lor, agitată și plină de senzualitate, este proiectată pe fundalul vieții trepidante de la Curte, mereu tulburată de intrigi și uneltiri, de miniștri însetați de sânge, generali ambițioși, eunuci vicleni și splendide concubine. Yasushi Inoue transformă, cu infinită grijă pentru veridicitate și detaliu, personaje istorice în ființe vii, dominate de pasiuni și spaime: tânăra temătoare nou-sosită la Curte devine și ea una dintre femeile dominante și tiranice care apar deseori în istoria chineză și pune stăpânire atât pe inima, cât și pe voința împăratului, sperând să se sustragă destinului tragic al tuturor soțiilor împăratului.

„Patosul omenesc și suferința, singurătatea și izolarea, fatalismul oriental și conceptele budiste de predestinare alcătuiesc firul și atmosfera nesătura scrierilor lui Yasushi Inoue.”

Leon Picon

ISBN 978-606-779-239-3

Ilustrația copertei:
Qian Xiang, Yang Guifei aruncând în aer (detaliu)